

14 PREKEN

OVER HET GEBED

DEEL 3

van

RALPH ERSKINE

bedienaar van het Evangelie te Dunfermline - Schotland

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2003

INHOUD

- 1ste preek over Romeinen 12:12. "*Volhardt in het gebed.*"
Algemene overwegingen over het gebed.
- 2^e preek. Het voorwerp des gebeds: **de Vader, door de Zoon, door de Geest.**
- 3^e preek. Het onderwerp des gebeds.
- 4^e preek. De delen van het gebed: Smeking, belijdenis van zonde, en dankzegging; de eigenschappen van het gebed en verschillende wijzen van bidden.
- 5^e preek. Over uitschietend gebed en het verborgen gebed.
- 6^e preek. Vervolg over het eenzaam bidden. Het huiselijk gebed.
- 7^e preek. Over het openbaar gebed. De noodzakelijkheid van het gebed.
- 8^e preek. De voortreffelijkheid en de kracht van het gebed.
- 9^e preek. **Toepassing.** Tot onder richting; Tot beklag; Tot vermaning.
Antwoord op tegenwerpingen tegen het gebed in het algemeen.
- 10^e preek. Tegenwerpingen tegen het verborgen en het huiselijk gebed overwogen.
- 11^e preek. Klacht over biddeloze personen en huisgezinnen.
- 12^e preek. Beweegredenen tot het gebed in het verborgen en in het huisgezin.
- 13^e preek. Besturingen betreffende het gebed.
- 14^e preek. Consciëntie gevallen met betrekking tot het gebed overwogen.

Eerste preek over Romeinen 12:12. "*Volhardt in het gebed.*"

Algemene overwegingen over het gebed.

Er zijn twee dingen waardoor de geestelijke staat van de gelovige onderscheiden is van de overigen in de wereld, namelijk: in zijn genaden en zijn plichten.

- Van alle *genaden* spant *het geloof* de kroon: daarom zegt de Apostel: "Bovenal aangenomen hebbende het schild des geloofs."
- Onder al de *plichten* schijnt *het gebed* de kroon der eer weg te dragen. Het is, als het ware, de opperbevelhebber, die alle dingen, ja, in zeker opzicht, zelfs God, met Zijn Eigen toestemming, onder zijn bevel heeft; daarom zegt God door de Profeet: (Engelse vertaling van Jesaja 45:11) "Geef Mij bevel van het werk Mijner handen."

Het gebed is de gunsteling in het hof des hemels, wie de Koning der koningen niets weigert. Deze plicht is van zulk een gewicht, dat hij dikwijls genomen wordt voor de gehele dienst van God: "Vraagt naar de Heere en Zijn sterkte; zoekt Zijn aangezicht geduriglijk" (Psalm 105:4). De tempel Gods, die de schoonheid der heiligheid of de heerlijkheid des Heiligdoms, de woning des Allerhoogsten was, werd door God Zelf met deze Naam gedoopt: "Mijn huis zal een huis des gebeds genoemd worden." Gods kinderen, die hoger zijn dan de koningen der aarde zijn hieraan bekend, dat zij van adellijke geboorte zijn: "Dat is het geslacht dergenen, die naar Hem vragen, die Uw aangezicht zoeken, dat is Jakob, Sela 1" (Psalm 24:6). Ja, het behaagt God Zelf des gebeds l4 rei te dragen en Zichzelf te onderscheiden door een koninklijke titel, die betrekking heeft op deze plicht. Hij wordt *de Hoorder des gebeds* genoemd: (Psalm 65:3) "Gij hoort het gebed; tot U zal alle vlees komen." Er is geen plicht, die meer geboden wordt, en aan welke meer beloften zijn verbonden, dan het gebed. Ik ben er zeker van, dat geen plicht Gode meer eer geeft, of meer eer van God ontvangt, en daarom is er niets, dat de gelovige meer als plicht is opgelegd, dan dit apostolisch gebod. "*Volhardt in het gebed.*"

zonder ons lang bezig te houden met de ontleding van dit kapittel, breng ik onder uw aandacht, dat het van het negende vers af, verscheiden apostolische kernachtige gezegden en Goddelijke voorschriften bevat, alle kort en krachtig, en zeer zaakrijk en veelomvattend.

- De eerste kernspreuk is: "De liefde zij ongeveinsd." Wij moeten God of onze naaste niet liefhebben met het woord, noch met de tong, maar met de daad en waarheid. Wanneer wij geveinsd liefhebben is onze liefde geveinsdheid ten opzichte van God en bedrog ten opzichte van de mensen.
- De tweede kernspreuk is: "Hebt een afkeer van het boze. Wij moeten de zonde niet slechts met een geringe minachting haten, maar met een groten afkeer; evenals David van de goddelozen zegt: "Zou ik niet haten, Heere, die U haten? Ik haat ze met volkomen haat." Wij moeten alles waarin het kwaad der zonde is haten en verfoeien" als die gruwelijke zaak, die God haat.
- De derde kernspreuk is: "Hangt het goede aan." Gelijk wij het boze niet op een koele, lauwe wijze moeten verafschuw, maar met een volkomen verfoeiing; zo ook moeten wij het goede niet op een koele en onverschillige manier liefhebben,

maar het in onze armen omhelzen, opdat onze genegenheden het aankleven, en onze harten er zo aan vastgehecht worden, dat wij er een met worden.

- De vierde kernspreuk betreft die broederlijke, liefderijke, vriendelijke toegenegenheid, welke Gods volk voor elkander behoort te hebben: "Een nieuw gebod geef ik u," zegt Christus, dat u elkander liefhebt." Het Latijnse spreekwoord, *dat eendracht onder broeders zeldzaam is*, wordt in de ervaring droevig bewaarheid. Het is een liefelijk maar zeldzaam iets, te zien, dat broeders in eensgezindheid samenwonen. Wij moesten ons allen tegenover elkander gedragen als broeders in Adam naar het vlees, en in Christus naar de Geest, en voegen bij de Godzaligheid broederlijke liefde, en bij de broederlijke liefde, liefde jegens allen."
- De vijfde kernspreuk is: "Met eer de een de anderen voorgaande." Dit heeft ongeveer dezelfde strekking als wat elders gezegd wordt: (Fil. 2:3) "Doet geen ding door twisting, of ijdele eer, maar door ootmoedigheid achte de een de anderen uitnemender dan zichzelf." Hier worden zedigheid en beleefdheid, als tegenover elkander verschuldigd. vereist.
- De zesde kernspreuk is: "Zijt niet traag in 't benaarstigen. Zijt vurig van geest. Dient de Heere." Gelijk wij in alles wat wij doen steeds Zijn eer op het oog moeten hebben, zo moeten wij elke plicht, die ons is opgelegd, niet lui en traag doen, maar met vurigheid en ijver.
- De zevende kernspreuk heeft betrekking op verdrukking en tegenspoed: "Verblijdt u in de hope. Zijt geduldig in de verdrukking." "Verdrukking werkt lijdzaamheid, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hope, en de hope beschaamt niet." Hoop en lijdzaamheid zijn twee uitstekende ankers, om het schip van de gelovige ziel in de stormen der voorzienigheid vast te houden.
- De achtste kernspreuk hebben wij in de woorden van onze tekst: "Volhardt in het gebed," welke woorden op tweeërlei wijze kunnen worden beschouwd:
 1. Betrekkelijk, als in verband staande met het voorgaande deel van het vers, en zo kan het door de Apostel worden aangevoerd als een ander middel tegen benauwdheid en verdrukking: "Volhardt in het gebed." Al zou God ophouden hulp te verschaffen, nochtans moeten wij niet ophouden te bidden, want "te zijner tijd zullen wij maaïen; indien wij niet verslappen;" God zal tenslotte horen. *Roept mij aan in de dag der benauwdheid; ik zal er u uithelpen en Gij zult mij eren.*
 2. Wij kunnen de woorden volstrekt op zichzelf staande beschouw als een zedelijk gebod, dat voor alle Christenen, ten allen tijde en onder alle omstandigheden bindend is. *"Volhardt in het gebed."* (Engelse vertaling) *"Dringend aanhoudende in het gebed."*

Deze woorden bevatten twee bijzonderheden:

1. Een werk waartoe alle Christenen verplicht zijn, namelijk; het gebed.
2. De wijze hoe wij die plicht moeten verrichten, namelijk: daarin volharden. Hier is dus een werk.
 1. Dat allen mensen als plicht is opgelegd, namelijk, het gebed; hetwelk twee dingen te kennen geeft.
 - A. Het geeft een gemis te kennen. Het is alleen wegens gemis, dat wij om aanvulling bidden. Wij hebben veel noden en behoeften, gemis en zwakheid, en daarom moeten wij ons tot het gebed begeven.

- B. Het geeft te kennen, dat onze hulp alleen in God is, want Hij is het voorwerp des gebeds. "Gij hebt uzelf bedorven, o Israël, doch in Mij is uw hulp" (Engelse vertaling van Hoséa 13:9). Het is tot Hem, dat wij om genade bidden om geholpen te worden ter bekwamer tijd, of (Engelse vertaling) in tijd van nood.
2. De woorden wijzen ons ook aan hoe wij dit werk moeten verrichten: "Volhardt daarin;" waarin wij twee aanmerkelijke vereisten tot deze plicht opmerken: namelijk: wij moeten daarin voortdurend en dringend bezig zijn.
- A. Zijt voortdurend in het gebed. Wij moeten niet vertragen in goed te doen, niet verflauw in het bidden, want wij zullen maaien zo wij niet verslappen. Het is hetzelfde als: (1 Thess. 5:17) "Bidt zonder ophouden." Het moet onze, dagelijkse bezigheid zijn, ons morgen, ons middag en ons avondoffer, dan bidden wij, naar de taal der Schrift, altijd.
- B. Wij moeten dringend zijn, zowel als voortdurend, dat is, wij moeten met ijver, vurigheid en aandrang bidden. Wij moesten in het gebed met een vurige geest onszelf, als het ware in Gods schoot komen ontlasten, en naarstig op Zijn antwoord wachten. Velen komen tot de poort des hemels, evenals kinderen, die voor iemands deur lopen te spelen; misschien kloppen zij wel eens aan de deur en lopen onmiddellijk weder weg, zij bekommeren er zich niet om of zij opengaat, of niet. Wij moeten bidden totdat wij ontvangen; zoeken totdat wij vinden; kloppen totdat ons opengedaan wordt; volharden in het gebed.

Deze tekst uitgekozen hebbende alleen om als grondslag te dienen voor wat ik over het gebed wil verhandelen, zal ik mijn aandacht niet verder aan de bijzonderheden van de tekst schenken; maar mij tot de algemenen inhoud daarvan bepalen. Het mag schijnen, dat het onderwerp zeer gewoon en gemakkelijk is, misschien komt het velen onnodig voor, omdat toch niemand ontkent, dat het gebed zijn plicht is. Laat mij alleen zeggen, dat ik wel wenste, dat het onnodig was u tot deze plicht op te wekken, en dat allen die mij horen onder zulk een overtuiging waren van de noodzakelijkheid, het genot en het voordeel van deze plicht, dat ik er niets meer van behoefde te zeggen. Doch te veronderstellen, dat dit een overtollige naastenliefde is, zou in tegenspraak zijn met de ernst waarmede de Geest Gods deze plicht in de Schrift aanbeveelt, en welke een afkeer van dit werk in de mensen veronderstelt. Daarom ben ik besloten met Gods hulp dit onderwerp wat meer volledig te behandelen. Ik zal deze algemene leerstellige opmerking voorstellen.

Dat aanhoudend en dringend gebed 'tot God de onvermijdelijke plicht is van elke redelijke ziel, man en vrouw, jong of oud: "Volhardt in het gebed."

In de verhandeling van dit onderwerp zal ik:

1. Enige algemene overwegingen betreffende het gebed vooropstellen.
2. Over de aard van het gebed spreken.
3. Over de onderscheidene soorten gebed spreken.
4. Over de noodzakelijkheid van het gebed spreken.
5. De voortreffelijkheid van het gebed duidelijk maken.
6. Enige gevolgtrekkingen maken ter toepassing van het geheel, en daarin tegenwerpingen beantwoorden, en bestuur geven tot deze noodzakelijker plicht.

I. Ik zal enige algemene overwegingen betreffende het gebed doen voorafgaan.

1. Het gebed, in het algemeen aangemerkt, is, óf inwendig, óf overluid. Inwendig is het in het hart zonder de stem te gebruiken, zoals het gebed van Mozes (Exod. 14:15), Toen Mozes tot de Heere riep en nochtans niets zeide. Overluid gebed is het gebed, dat met de tong wordt uitgesproken, evenals van Christus (in Hebr.5) geschreven staat *dat Hij in de dagen Zijns vleses gebeden met sterke roepingen en tranen heeft geofferd*. Inwendig gebed is de aandoening van het gemoed; overluid gebed is de uitdrukking met de mond. Inwendig of stil gebed kan waar en oprecht zijn, al is er geen overluid gebed; doch overluid gebed kan niet oprecht zijn waar geen inwendig gebed is, want er kan lippenwerk zijn waar geen hartenwerk is. Er kan inwendig gebed zijn te aller tijd, in elke plaats, zonder enig gezelschap; het hart van de gelovige kan een gebed tot God opzenden, zonder enig werk waarin hij bezig is te verhinderen; maar overluid gebed vereist een bekwame tijd en geschikte plaats of gelegenheid.

2. De tweede overweging is, dat het gebed een onmiddellijke aanbidding van God is; wij hebben daarin onmiddellijk met God te doen. Het verschilt in dit opzicht van verscheidene delen van de door God ingestelde eredienst, waartoe noodzakelijk gezelschap wordt vereist. In de prediking van het woord moet er een hoorder zijn; in de bediening van het sacrament moeten er deelnemers zijn, waarom het Avondmaal een gemeenschap wordt genoemd. Doch het is geen volstreekte of wezenlijke vereiste voor het gebed, dat er een gemeenschap is. Een man of een vrouw kan deze plicht alleen verrichten, zodat die Gode aangenaam is, zowel als in een gezelschap van duizend heiligen.

3. In het gebed behoort onze ziel in overdenking werkzaam te zijn. Overdenking is, als het ware de ziel van het gebed, en het gebed de belichaming en de stof van de overdenking. Onder het bidden, behoren wij ernstige overdenking te hebben van de majesteit Gods, waaruit de eerbied oprijst; van de beloften Gods, waaruit vertrouwen ontstaat van verhoord te worden; van onze boosheid, waaruit ootmoed en zelfvernederig voortvloeit. Wij moeten onze volkomen noodduft overdenken, hetwelk vurigheid en aanhouden verwekt, en onze voortdurende behoefte, hetwelk ons gedurig tot het gebed zal uitdrijven.

4. Het gebed is een zeer overmachtige plicht. Een behoeftig mens, alleen op zijn knieën in een hoek liggende, kan het wagen met de almachtige en eeuwige God te worstelen, ja, door Zijn kracht kan hij zich vorsteljk gedragen met God, evenals Jakob, die door alleen te worstelen, als het ware, man tegen man, een zegen afworstelde, en op het gebed een vorsteljke kroon verwierf. Een zwakke Elia kon vierhonderd Baäls priesters weerstaan en overmogen, als hij door het gebed Zijn toevlucht nam tot de levenden God. Ja, de Apostel zegt ons, dat deze Elia, hoewel hij een mens was van gelijke bewegingen als wij, nochtans de hemel sloot en opende, zodat het, overeenkomstig zijn gebed, regende of niet regende; en hieruit leidt hij een algemene grondstelling af, dat "het krachtig gebed des rechtvaardigen veel vermag" (Jak. 5:16-18). Misschien zullen sommigen tegenwerpen, dat Elia een groot Profeet, een buitengewoon mens was, dat hij kon overmogen wanneer wij dat niet kunnen: doch daarom juist zegt hij, dat hij maar een mens, niets meer dan een mens was, van gelijke bewegingen als wij, een zondig schepsel. Hij overwon niet door enige verdienste van zichzelf, maar door het geloof in de Middelaar des verbonds, en zo kunnen wij ook de overhand hebben. Het gebed is in zekeren zin almachtig, het kan de onoverwinnelijke Jehovah overwinnen, en een almachtige God de handen binden, zodat God tot een worstelenden Jakob spreekt: "Laat mij gaan."

5. De laatste overweging is, dat het gebed de voorrang heeft boven alle andere plichten. Ik zal u tweeërlei meerdere voortreffelijkheid van het gebed aantonen boven alle andere plichten.

- (1) Ten opzichte van de algemeenheid van deszelfs invloed. Het gebed heeft invloed op het heiligen van alles; hetzij wij eten, of drinken, of iets anders doen, wij moeten alles een afzonderlijke plaats geven door het gebed. Wij bidden niet alleen voordat wij eten of drinken om ons lichaam te voeden, maar ook voordat wij het brood des woords gebruiken. Het gebed is een vereiste, om elke voorzienigheid of iedere gebeurtenis voor ons tot een zegen te doen strekken; het gebed is nodig, om ons in ons wettig beroep voorspoedig te doen zijn; het gebed is de wacht, om de vesting van ons hart te bewaken. het gebed is de portier om de deuren van onze mond te behoeden; en wat de sleutel is voor het uurwerk, is het gebed voor de godsdienst, het windt die op en maakt dat die goed loopt.
- (2) Het is, andere plichten voor ten opzichte van de gelegenheid om het te verrichten. Een Christen kan niet altijd horen, of altijd lezen, of altijd avondmaal houden, maar hij mag altijd bidden. Geen plaats, geen gezelschap, kan hem van dit voorrecht beroven. Als hij zich met Petrus op het dak bevindt mag hij bidden; als hij met Jona in het hart der zee is mag hij bidden; als hij met Izak in het veld wandelt bidt hij, wanneer geen oog hem ziet; als hij met Nehemia moet bedienen kan hij bidden, zonder dat een oor hem hoort. Al is hij met onze Zaligmaker op een berg, hij mag bidden; ja, waar hij zich ook bevindt, het gebed zal hem behulpzaam zijn, om God te vinden.

Toepassing

Overweegt en overpeinst deze dingen ernstig. Ik zal nu met de behandeling van dit onderwerp niet verder voortgaan, maar met een korte toepasselijke raadgeving sluiten. O maakt gebruik van dit grote voorrecht, dat u vergund wordt. U mag met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade. De Perzische koningen voerden zulk een staat, dat zij een wet hadden gemaakt, dat, op straffe des doods, niemand ongeroepen tot hen mocht naderen. O vrienden, de poorten des hemels staan altijd open, u hebt nacht en dag vrijheid met uw verzoeken, in de Naam van Christus, tot de Koning der ganse aarde te komen. Elisa was zeer vriendelijk voor de vrouw bij wie hij herbergde, als hij haar vroeg welke gunst hij haar kon bewijzen: "Is er iets om voor u te spreken tot de koning, of tot de krijgsoverste? Maar o, wat bent u hoog bevoorrecht, dat u tot de Koning der koningen moogt spreken, en dat u daar welkom zijt, en dat u niet nodig hebt u eerst tot heiligen of Engelen te wenden als uw bemiddelaars, of tot een van die hemelse hovelingen, om u tot de Koning te leiden! De Zone Gods biedt u aan, dit om niet voor u te doen; in Hem hebben wij vrijmoedigheid. Bent u in twijfel over uw eeuwig welzijn? U mag door het gebed tot Hem toegaan, Die wonderlijk van raad is, en u om niet raad wil geven. Bent u vol geestelijke kwalen en ongesteldheden? U mag door het gebed te middernacht bij de ware Medicijnmeester aankloppen en Hem doen opstaan om zich te haasten tot uw hulp. Bent u van binnen en van buiten door veel bloeddorstige vijanden omringd? U mag door het gebed en bode naar de hemel zenden en Hij zal de bode halverwege tegemoet komen, en tijdig komen om u te verlossen. Bent u in moeite en ellende en in veel verdrukkingen? Tot God zuchten zal uw hart verlichten; want het gebed is als die ring, die koningin Elizabeth aan de hertog van Essex gaf met het bevel, dat, *wanneer hij in moeilijkheid verkeerde, hij haar die ring zou zenden, en zij hem dan zou te hulp komen.* God beveelt Zijn volk,

dat zij, wanneer zij in verlegenheid zijn, Hem deze ring zullen zenden: "Roept mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal u er uithelpen, en gij zult mij eren."

Bent u in de staat der natuur? Klopt door, het gebed, totdat de deur der genade u wordt opengedaan. Bent u in de staat der genade? Het gebed moet uw metgezel zijn, totdat u tot de plaats des lofs komt. Indien u niet in het verborgen en in uw huisgezin bidt draagt u het livrei van een godloochenaar: "Zij roepen de Heere niet aan" (Psalm 14:4). Zij zijn in dit opzicht stom, zij kunnen niet tot God spreken. O, het is een vreselijke toestand van een stomme duivel bezeten te zijn! Wanneer de mensen eenmaal sprakeloos worden is het een teken, dat de dood dicht bij is; zo ook, wanneer u biddeloos wordt; is het een teken, dat de eeuwige dood dicht bij is. Velen leggen hun gebed terzijde, evenals sommigen hun beste kleren doen, totdat zij weder naar de kerk gaan. Dit is een droevig teken, dat het gebed, dat uw element moest zijn, uw kwelling is. O mocht deze tekst het kenmerk en het merkteken zijn van allen die mij horen. Het zou een veelbelovende samenkomst zijn, als van u kon worden gezegd, *dat u allen volhardt in het gebed.*

Tweede preek over Romeinen 12:12. *"Volhardt in het gebed."*

Het voorwerp des gebeds: **De Vader, door de Zoon, door de Geest.**

Men zegt van de Paus, dat hij nooit geldgebrek kan hebben, zolang hij een pen kan vasthouden; met het schrijven van pardon brieven en aflaten vult hij zijn koffers. Zo kunnen wij van ieder ware Christen zeggen, dat hij nooit gebrek kan hebben, zolang hij kan aanhouden met tot God te bidden. Het gebed is een sleutel van Gods koffers, waarin oneindige schatten en alle soorten van vertroosting zijn. Indien u een biddend hart heb, zal God een helpende hand hebben; het is maar: *bidt en gij zult ontvangen, zoekt en gij zult vinden, klopt en u zal open gedaan worden.* Het heeft God behaagd deze plicht te bevelen, niet alleen wegens Zijn heerschappij over ons, en tot Zijn eer, maar ook omdat Hij medelijden met ons heeft, en tot ons welzijn; opdat er door het gebed, evenals bij mensen, die ver van elkander af wonen, door brieven, een voortdurend en onafgebroken verkeer en omgang tussen de hemel en de aarde zou zijn. Met dit doel eist Hij, dat wij zullen volharden in het gebed.

Enige algemene overwegingen vooropgesteld hebbende, kom ik nu tot het tweede punt, namelijk: *De aard van het gebed.*

Ik kan er geen betere verklaring van geven, dan de beschrijving in de Korte Catechismus: *"Het gebed is een opdragen van onze begeerten aan God om dingen, die overeenkomstig Zijn wil zijn, in de Naam van Christus, met belijdenis van onze zonden, en dankbare erkentenis van Zijn goedertierenheden."*

Gelijk de Schrift Gods brief is, waarin Hij zijn hart voor de mens openlegt, zo is het gebed een brief van de mens, waarin Hij zijn hart voor God openlegt. Het gebed is als de ladder Jakobs, die op de aarde gesteld was en welker opperste aan de hemel raakte. een gedachte kan snel naar het andere einde der aarde vliegen, en zo kan het gebed in een ogenblik naar de hoogste hemelen vliegen. Een van de vaders vergelijkt het gebed bij een ketting, waarvan het een einde aan de tong van de mens en het andere einde aan Gods oor is verbonden. Een ander noemt het "een opheffen van het hart tot God." Een kind van God, dat geen woord kan spreken, kan een aangenaam gebed opzenden, want het is een opdragen niet van onze woorden, maar van onze begeerten aan God. Veronderstelt, dat de tong, die het spreekorgaan is, uitgesneden werd, dan kan een heilige daardoor toch niet worden belemmerd in zijn toegang tot God door het gebed, want, zoals Amesius zegt: "Het gebed is formeel de daad van de wil." De begeerte is de ziel van het gebed en daarom wordt van God gezegd, dat Hij de begeerten hoort: "Heere, Gij hebt de wens, of de begeerten, der zachtmoedigen gehoord" (Psalm 10:17). De begeerte van een heilige is een wezenlijk gebed. Indien de begeerte recht is, zijn de woorden slechts het uiterlijk gewaad, het kleed of de inkleding van het gebed. Woorden zijn de bolster, en begeerten de pit van het gebed.

Maar om dit nuttig punt op te helderen, zal ik over vier dingen spreken betreffende het gebed. Ik zal spreken:

1. Over het Voorwerp van het gebed;
2. Over de delen van het gebed;
3. Over de eigenschappen van het gebed.

I. Wat het Voorwerp van het gebed betreft, tot Wie wij onze aanspraak in het gebed moeten richten: wij moeten onze begeerten opdragen aan God, in de Naam van Christus. Dit heldert een zaak op, welke zich dagelijks voordoet, namelijk: tot Wie van de Goddelijke Personen van de Heilige Drie-eenheid wij ons gebed moeten richten, tot de Vader, tot de Zoon, of tot de Heilige Geest?

Ik antwoord, dat gelijk de levende en waarachtige God, de grote en eeuwige Heere, Vader, Zoon en Heilige Geest, het enig Voorwerp van Goddelijke aanbidding is, zo ook de meest onderscheidene wijze om Hem als het Voorwerp te bevatten is, dat wij ons in onze aanbidding wenden tot de Vader, door de Zoon, door de Heilige Geest; of, dat wij onze begeerten opzenden tot God in Christus, door de Geest. Om u dan helderheid te geven omtrent het Voorwerp van het gebed zal ik u aantonen:

1. Dat God het Enige Voorwerp van onze aanbidding is;
2. Ten tweede, dat wij hem in Christus moeten aanbidden;
3. Ten derde, dat het door de Geest geschiedt.

1. God is het Enige Voorwerp van het gebed. Dit blijkt duidelijk uit de overweging van de natuur van God. Hij is het eerste, het grootste, het beste Wezen, de onafhankelijke, onbegrensde Schepper, die alle andere wezens hun grenzen en palen stelt, van Wie zij afhankelijk zijn, en aan Wie zij rekenschap moeten geven. De wet der natuur eist van alle schepselen een verschuldigde hulde van Goddelijke verering, in het bijzonder van het redelijk deel der schepping. Verering is, óf burgerlijk, óf gewijd. Het is waar, er is een burgerlijke verering, welke aan sommige van de schepselen verschuldigd is. Een burgerlijke eerbied en achting is verschuldigd aan hen, die op aarde in hoogheid zijn gezeten; daarom worden zij *goden* onder de mensen genoemd. Aan overheden, voornamelijk hoog geplaatste, die God als Zijn stedehouders op aarde heeft gesteld, om in de wereld te regeren en vrede te bewaren, opdat de wereld niet in een schouwspel van wanorde en verwarring verandere, is men eerbied verschuldigd; men moet eren wie ere toekomt.

Maar die eerbied, welke wij een gewijde, Goddelijke aanbidding, de allerhoogste eredienst noemen, komt alleen het Allerhoogste Wezen toe, en geen schepsel mag gediend worden met een Goddelijke aanbidding.

Maar de Rooms en handelen godslasterlijk anders, en beweren, dat aanbidding verschuldigd is aan de heiligen, aan Engelen en aan de maagd Maria, hetwelk zij ondergeschikte aanbidding durven noemen, dromende, dat wij door hen toegang hebben tot het allerhoogste voorwerp van Goddelijke aanbidding; evenals wanneer wij met hooggeplaatste personen kennis willen maken en daar door gunstelingen worden ingeleid en voorgesteld. Dit is de leer van die moeder der gruwelen, de Kerk van Rome, welke zij op schoonschijnende gronden tracht te verdedigen.

Maar de goddeloosheid van deze leer is duidelijk zichtbaar wanneer u slechts deze ene bewijsgrond overweegt. De hoogst geplaatste schepselen de keur van heiligen en Engelen zijn, wanneer men hen wilde aanbidden, er krachtig tegen opgekomen, en hebben het met de uiterste verfoeiing verafschuwde, omdat het alleen het koninklijk voorrecht is van hun algemeen Hoofd en Meester, God en Christus. Toen Petrus bij Cornelius kwam, en die, voor hem neervallende, hem wilde aanbidden (Hand. 10 :25) richtte hij hem op zeggende: "Sta op, ik ben ook zelf een mens." Toen de schare, ziende dat Paulus met een woord een kreupele genezen had, meende, dat Paulus en Barnabas goden waren, die, de mensen gelijk geworden, tot hen waren neergekomen, zodat zij Barnabas Jupiter en Paulus Mercurius noemden, en daarop ossen en kransen brachten om voor hen te offeren, scheurden zij hun klederen en sprongen onder de schare, roepende en zeggende: "Mannen, waarom doet u deze dingen? Wij, zijn ook

mensen van gelijke bewegingen als gij", (Hand. 14:15). En evenals de heiligen hebben ook de Engelen deze verering en aanbidding afgewezen. Johannes, een heerlijk schepsel met een zeer majestueus voorkomen ziende, van wie hij heerlijke openbaringen ontving, waarschijnlijk menende, dat het de grote Engel des verbonds, Christus, was, die oudtijds soms de gedaante van een Engel had aangenomen, wilde hem aanbidden, Maar de engel weerhield hem, zeggende: "Zie dat u het niet doet, want ik ben uw mededienstknecht." Nu, indien de heiligen en de Engelen, de heerlijkste onder de schepselen, deze Goddelijke aanbidding zeer krachtig hebben afgewezen en ernstig hebben afgekeurd, dan moet zeker geen bloot schepsel worden aanbeden, en is het een hemeltergende onbeschaamdheid en godslastering van de Rooms en dit te verdediger en te beoefenen.

1. Dat God het eigenlijk Voorwerp van aanbidding is zal ik met twee of drie bewijisgronden vaststellen.

(1) Hij wordt op een bijzondere wijze, *de Hoorder van het gebed* genoemd: "Gij hoort het gebed; tot U zal alle vlees komen." En waarlijk, God alleen kan het gebed horen, want Hij is alwetend, en Hij kent door een eenvoudige en eeuwige daad van Zijn verstand alle personen en alle dingen in hun natuur, orde, oorzaken, hoedanigheden en werkingen. Hij alleen is wezenlijk en voortdurend bij al Zijn smekelingen, want Hij is overalometegenwoordig. Hoe zouden heiligen en Engelen, bij voorbeeld Paulus en Gabriël, het gebed van duizenden heiligen, die hen worden gedaan, kunnen horen, tenzij zij onmetelijk in hun wezen, alwetend en alometegenwoordig waren, hetwelk de Kerk van Rome durft vaststellen, terwijl dit alleen Gods voorrecht is?

Maar zij hebben een andere uitvlucht. *God, zeggen zij, maakt hun de smeking en het gebed bekend, opdat zij voor hen mogen smeken.*

Wat een belachelijke uitvlucht en grove ongerijmdheid is dit! Want zou het ons betamen ons gebed tot God te doen, opdat het door hem aan Petrus, en Paulus, en Gabriël mocht worden overgebracht? Sommigen zeggen, dat zij ons gebed door innerlijke aanschouwing weten, door God aan te zien, die alle dingen weet, en dat zij in hem alle dingen weten. Helaas, wat is dit anders dan een godslasterlijk vergoden van het schepsel? Aangezien God alleen alle dingen weet, Hij alleen de Kenner der harten is. Kan een redelijke ziel beweren, dat een bloot schepsel, een eindig wezen, de onmededeelbare volmaaktheid der eeuwige Godheid kan bezitten? Deze onbeduidende vijgenbladeren zullen nooit in staat zijn hen te bedekken, die dus de groten Heere onteren en het woord zijner waarheid tegenspreken, hetwelk duidelijk zegt, dat de heiligen in de hemel niet van ons weten: (Jesaja 63:16) "Gij zijt toch onze Vader, want Abraham weet van ons niet, en Israël kent ons niet." Zij kennen zelfs de namen niet, veel minder de onderscheiden smekingen van de heiligen op aarde. Indien toch iemand onze smekingen kende, dan zouden het zeker die voornamen heiligen, Abraham, Izak, Jakob, en dergelijke zijn, Maar zij kennen ons niet, en waarom zouden wij bidden tot hen, die ons niet kennen? Nee, God alleen kent ons, God alleen hoort ons.

(2) Daar God alleen *de Hoorder van het gebed* is, daar Hij alleen ons kan horen, kan ook Hij alleen ons helpen; daarom is Hij het enig Voorwerp van het gebed. Hij alleen kan ons bevrijden van al onze ellende. Kunnen heiligen, of engelen, of de maagd Maria, de benauwde consciëntie verlichting geven, hartsplagen genezen, geestelijke behoeften vervullen? Daarom wordt ons niet geboden hen aan te roepen; maar God zegt: "Roept Mij aan in den dag der benauwdheid; Ik zal u uithelpen." Tot wie anders zouden wij onze smekingen opzenden dan tot Hem, Die

machtig is te verlossen, Wiens ogen zijn op de rechtvaardige, en Zijn oren tot hun geroep?

- (3) Het is blijkbaar, dat God alleen het Voorwerp van het gebed is, omdat Hij alleen het *Voorwerp des geloofs* is (Romeinen 10:14). Het verband is duidelijk: Hoe zullen zij dan Hem aanroepen in welke zij niet geloofd hebben? Wij dagen alle Rooms en in Europa uit de kracht van deze bewijsgrond van de Apostel te beantwoorden. Hij die het Voorwerp van het gebed is, moet het Voorwerp des geloofs zijn; dus wanneer wij tot heiligen en engelen bidden, dan moeten zij het voorwerp van ons geloof, en dus onze Goden, onze Zaligmakers, onze Verlossers zijn, hetgeen godslasterlijk is, en dat zij zelf niet durven stellen, hoewel zij het in de praktijk vasthouden. Zijn zij in het geheel niet het Voorwerp van ons geloof, waarom bidden zij dan tot hen, hetzij door een hoogste, of door ondergeschikte smeking? Want hoe zullen zij Hem aanroepen in Wie zij niet geloven?
- (4) God maakt hierop aanspraak als Zijn koninklijk voorrecht, dat Hij aan geen schepsel wil afstaan. "Ik ben de Heere, dat is mijn Naam, en Mijn eer zal Ik geen anderen geven, noch Mijn lof de gesneden beelden" (Jesaja 42:8). U ziet dan, wat zij hebben te verantwoorden, die deze schatting van lof en prijs, die Hem alleen verschuldigd is, heiligschennend aan Hem onttrekken. Zo is u duidelijk gemaakt, dat God alleen het Voorwerp des gebeds is.

2. Wij kunnen verder onderzoeken, in welke opzichten God het Voorwerp van het gebed is. Ik antwoord, dat God als het Voorwerp des gebeds, moet worden aangemerkt:

(1) In Zijn majesteit. Hij is in de hemel en wij zijn op de aarde; daarom moeten wij met de hoogste eerbied tot hem naderen, als de Schepper van hemel en aarde, met zulke indrukken van Zijn onbegrijpelijke majesteit, als waarvan Spr. 30:4 melding maakt: "Wie is ten hemel opgeklommen en nedergedaald? Wie heeft de wind in Zijn vuisten verzameld? Wie heeft de wateren in een kleed gebonden? Wie heeft al de einden der aarde gesteld? Hoe is Zijn Naam, en hoe is de Naam Zijns Zoons? zo gij het weet." Wie anders dan God kan de hemelbollen daarboven overzien, en neerkomen om er ons een beschrijving van te geven? Of wie, behalve Christus, is volmaakt met beide werelden bekend? Hij is neergedaald om onze natuur aan te nemen en in die natuur weder ten hemel gevaren, om dus een verbinding tussen de hemel en de aarde vast te stellen. Dit schijnt een beschrijving te zijn van de majesteit van het koninkrijk Zijner genade, alsmede van het koninkrijk Zijner voorzienigheid. Tot hetzelfde wordt de onnaspeurlijke majesteit Gods voorgesteld in het gehele 38ste kapittel van Job, en in Jesaja 40 vanaf het 12de vers. "Wie heeft de wateren met Zijn vuist gemeten? en van de hemelen met de span de maat genomen? en heeft met een drieling het stof der aarde begrepen? en de bergen gewogen in een waag, en de heuvelen in een weegschaal? Ziet de volkeren zijn geacht als een druppel van een emmer en als een stofken van de weegschaal; zij zijn als niets voor Hem, en zij worden bij Hem geacht minder als niet, en ijdelheid." Daarom moeten wij tot Hem naderen met eerbied en Goddelijke vrees, als de grote God, die ons het leven heeft gegeven, en die onze ziel in het leven bewaart.

(2) Wij moeten Hem aanmerken in Zijn alziende natuur; wij, moeten onze begeerten bij God bekendmaken in het vertrouwen op die volmaaktheden welke Hem bekwaam maken ons gade te slaan, wetende, dat geen schepsel onzichtbaar is voor Hem, maar dat alle dingen naakt en geopend zijn voor de ogen Desgenen, met Welke wij te doen

hebben. Dit werpt waarlijk, die eigenwillige nederigheid en dienst der engelen omver, welke de Apostel bestraft; *want God, die de harten doorzoekt, kan alleen weten, welke de mening des Geestes is* (Romeinen 8:27). Het was onder een sterke indruk hiervan, dat Job zich in het stof wentelde, smekende om vrede voor een gewonde, en om vergeving voor een schuldige ziel: "Ik weet, dat Gij alles vermoogt, en dat geen van Uw gedachten kan afgesneden worden" (Job. 42:2).

(3) Wij moeten Hem aanmerken in Zijn kracht, als almachtig en onze begeerten tot God opzenden met verzekerdheid van Zijn bekwaamheid om ons te helpen, wetende, dat Hij een groot God is en van veel kracht, en Zijns eerstands is geen getal. In deze plicht van het gebed merken wij Hem aan als "die machtig is meer dan overvloediglijk te doen boven al, dat wij bidden of denken" (Eféze 3:20).

(4) Wij moeten Hem in het bidden, aanmerken in Zijn barmhartigheid en genade, gedenkende aan de groten Naam, die Hij voor ons heeft uitgeroepen: "Heere, Heere, God, barmhartig en genadig" (Ex. 34:6). Zo Hij de ongerechtigheden gadeslaat, wie zal bestaan, hetzij in Zijn tempel, hetzij voor Zijn gericht? "Maar bij Hem is vergeving, opdat Hij gevreesd wordt. Bij de Heere is goedertierenheid, en bij Hem is veel verlossing." Hij heeft het als een van de heerlijkheden Zijner natuur bekend gemaakt, dat er geen God is gelijk Hij, die de ongerechtigheid vergeeft, en de overtreding van het overblijfsel Zijner erfenis voorbijgaat.

(5) Wij moeten Hem aanmerken in Zijn heiligheid en rechtvaardigheid; dat Zijn heiligheid de goddeloze haat, en dat Zijn rechtvaardigheid hen wil straffen. Hij is te rein van ogen, dan dat Hij het kwade zou zien; daarom moeten wij onze handen in onschuld wassen, en zo rondom Zijn altaar gaan, want indien wij met ons hart naar ongerechtigheid zien, zal Hij ons gebed niet horen.

(6) Deze, en dergelijke zijn de volmaaktheden, waarvan de gedachten ons hart behoren te vervullen onder de verrichting van deze plicht des gebeds; "want die tot God komt moet geloven, dat Hij is, en een beloner is dergenen die Hem zoeken." Zo ziet gij, dat God het Voorwerp des gebeds is.

2e. God moet in en door Christus worden aangebeden, want God volstrekt aangemerkt, in Zijn wezenlijke volmaaktheden, is niet toegankelijk; Maar Hij is dat in Christus, die de Goddelijke majesteit toegankelijk en beminnelijk maakt.

Het is klaar, dat wij alleen in Christus tot God moeten naderen. "Zo wat gij begeren zult in Mijn Naam, dat zal Ik doen, opdat de Vader in den Zoon verheerlijkt worde. Zo gij iets begeren zult in Mijn Naam, Ik zal het doen" (Joh. 14:13, 14). Christus heeft ook gezegd: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, al wat gij den Vader zult bidden in Mijn Naam, dat zal Hij u geven" (Joh. 16:23). "Ik ben de Weg," zegt Hij, komt waar ik ben, "ik ben de Weg en de Waarheid, en het leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij." In Hem hebben wij de vrijmoedigheid en de toegang met vertrouwen door het geloof aan Hem. Gelijk God ons niet wil aanzien dan in het aangezicht van Christus, zo ook moeten wij niet tot Zijn blinkende en heerlijke woning durven naderen, dan in en door Zijn Zoon. Dit wordt ons aangetoond door dat voortreffelijk voorbeeld, Mozes. Toen de Heere op Sinaï de wet gaf, wat verscheen Hij daar op een geduchte wijze. De berg beefde, de stem des Heeren sprak op vreselijke toon uit vuur, en noch mens, noch beest, noch zelfs de priesters, dorsten de berg aanraken, opdat zij niet stierven. Nochtans had Mozes toegang, en door Mozes had Israël toegang tot

God, om ons daardoor te kennen te geven, dat God een verterend Vuur is voor de kinderen der mensen en dat er geen toegang tot Hem is, dan in en door het grote tegenbeeld van Mozes, Christus, die in de hemel is ingegaan, om als onze Hogepriester te verschijnen voor het aangezicht Gods voor ons; zodat God, alleen in en door Christus, het Voorwerp des gebeds is. Wij moeten Gode onze begeerten offeren in de Naam van Christus.

1. Maar hier komt de vraag te pas: "*Wat is dat, in Christus, of in de Naam van Christus te bidden?*" Ik antwoord:

- (1) In de Naam van Christus bidden is, te bidden in het geloof van Zijn gebod. Hij is met Zijn gezag tussenbeide gekomen, dat wij in geen ding bezorgd zullen zijn, maar dat wij onze "begeerten in alles, door bidden en smeken bekend laten worden bij God." Het woord van zijn gebod is onze krachtige, en behoort onze voornaamste beweegreden te zijn. Dit woord des gebods is de uitstraling van het gezag van Christus, om ons op te wekken tot en te bekrachtigen in de verrichting van deze plicht. Evenals van Christus geschreven staat, *dat Hij in de Naam Zijns Vaders*, dat is, krachtens de machtiging het gebod en het gezag Zijns Vaders komt; zo is het krachtens Zijn machtiging, gebod en gezag, dat wij in de Naam van Christus moeten bidden. Het is niet slechts kracht van opvoeding of de natuurlijke consciëntie, of de geest der dienstbaarheid, of enig aards belang, dat ons tot de plicht moet aanzetten, maar eerbied voor het gezag van God in Christus, die dit eist als hetgeen Hem verschuldigd is.
- (2) In de Naam van Christus bidden is, te bidden in het geloof van de dood en het lijden van Christus als het enige zoenoffer, dat onze personen en diensten aangenaam bij God kan maken. Al onze gebeden moeten tot God uitstromen in het bloed Zijns Zoons, want "onze vrijmoedigheid om in te gaan in het Heiligdom is door het bloed van Jezus" (Hebr. 10:19). Onze gebeden moeten welriekende gemaakt zijn met het reukwerk van Zijn verdienste, als het enige, dat genoegzaam was om de rechtvaardigheid te voldoen, de zonde te verzoenen, de verwijdering weg te nemen, en vriendschap tussen God en de mens te maken. Daarom is *in de Naam van Christus* bidden voornamelijk, dat wij aanneming verwachten door de kracht en waardij van het bloed van Christus. De voornaamste dienst van Zijn priesterambt was, zichzelf Gode tot een offerande te geven voor ons, en hierin ligt onze bemoediging dat Hij de hemel en de aarde verzoend heeft door het bloed Zijns kruises. Daarom mogen zij, die het zouden wagen tot God te naderen zonder opzicht op Zijn dood en Zijn lijden, worden toegesproken met de woorden van Izak tot Abraham: "Zie het vuur en het hout, maar waar is het lam tot het brandoffer? Indien wij onze knieën willen buigen en onze stem tot God opheffen buiten Christus, mag God wel zeggen: hier is een mens en een geluid van woorden in een gebed, maar waar is het zoenoffer? Waar is het Lam Gods, Dat geslacht is om de zonde weg te nemen? Wanneer wij tot de Koning van hemel aarde naderen, moeten wij de Zoon des Konings in onze armen medebrengen. Het was een heilige wet in Molosse, dat wie tot de koning kwam met diens zoon in zijn armen vergiffenis zou ontvangen, wat hij ook had misdaan; waarom de opperbevelhebber van Athene, uit zijn land verbannen zijnde, tot Admetus, de koning der Molossers, zijn doodsvijand, vlood, en zich met diens zoon in zijn armen voor Hem neerwierp, hetwelk hem gunst deed vinden in zijn ogen. God en de mens zijn vijanden. Men kan voor deze vreselijke Koning niet verschijnen zonder Zijn Zoon in onze armen te hebben, en met Hem behoeven wij niet te vrezen afgewezen te zullen worden. Het geloof in Christus is het middel waardoor zowel onze personen

- als onze verrichtingen worden gerechtvaardigd, omdat het Christus aangrijpt, die beide krachtens Zijn verdienste rechtvaardigt.
- (3) In de Naam van Christus bidden is, te bidden door de kracht en de invloed van Christus' voorbidding voor ons in de hemel. Gelijk wij moeten bidden in het geloof van zijn gebod en in het geloof van Zijn bloed, zo ook in het geloof van Zijn voorbidding. Christus verschijnt als ons Hoofd, in onze Naam, om voor ons te bidden; en als wij waarlijk in Hem geloven als onze Voorspraak bij de Vader, zijn wij zeker van te zullen overwogen. De Vader toch hoort Hem altijd, wegens de kracht van Zijn bloed, hetwelk een luid sprekende beweeggrond is, die in de hemel voorspoedig is. "Indien iemand gezondigd heeft; wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus de Rechtvaardige." Wij moeten onze stukken in handen van onze Voorspraak stellen, anders zal de Rechter ons niet horen. Indien onze gebeden in onze eigen naam worden opgezonden, zonder de kracht van Christus' voorbidding, zal God zeggen: "Wiens is dit beeld?" Maar indien wij ze in de Naam van Christus opzenden, zal het gangbare munt zijn die in de hemel wordt aangenomen.
- (4) In de Naam van Christus bidden is, te bidden in het geloof van Zijn bijstand. Bidden in de Naam van Christus is, te bidden in de kracht van Christus, want zonder Hem kunnen wij niets doen, maar wij vermogen alle dingen door Christus die ons kracht geeft. Gelijk wij gesterkt moeten worden in de genade, die in Christus Jezus is, zo ook moeten wij bidden door de genade, die in Christus Jezus is. God zal onze gebeden niet horen, tenzij zij worden opgezonden in de sterkte van Christus en door kracht, die uit het Hoofd wordt verkregen. Wij moeten gebruik maken van Christus, niet alleen tot rechtvaardigheid om voor ons te voldoen, maar ook als onze sterkte om in ons te werken beide het willen en het werken, zeggende: "Gewisselijk, in de Heere zijn gerechtigheden en sterkte."
- (5) In de Naam van Christus bidden is, te bidden in het geloof van Zijn aanneming. Dit is zeker nodig dat wij alleen verhooring verwachten in en door Christus, onze eigen gerechtigheid niet anders beschouwd dan als oude verscheurde en versleten lommen, begerende in Christus gevonden te worden, *niet hebbende onze rechtvaardigheid, die uit de wet is, maar de rechtvaardigheid, die uit God is, door het geloof*. Het is een zonde, die soms de besten onderhevig zijn, wanneer zij in het gebed veel ondersteuning weekheid, verlevendiging en verruiming hebben ondervonden, dat zij in die dingen met voldoening rusten. Maar o, roemt niet over uw verruimingen. Durft u in die gescheurde lommen voor God verschijnen? Al zouden het vodden van fluweel zijn, toch zijn het maar vodden, een te schrale bekleding voor uw naakte ziel. Indien u daarop rust buiten Christus, dan bent u bezig om het oor van God te ontsluiten en zijn hart te openen met een verkeerde sleutel. Wij zijn alleen aangenaam in de Geliefde, niet omdat wij verruimd worden. Weliswaar, kan evangelische bijstand een teken van aanneming zijn, maar het is er nooit eens oorzaak van. Zeg mij, man of vrouw, die meent, dat u aangenomen zijt, omdat u in de plicht bijstand en verruiming hebt ondervonden, zou u door God geoordeeld willen worden naar de beste plicht, die u ooit verricht hebt? Waarlijk, als u geen andere pleitgrond hebt voor uw aanneming bij God, dan zult u en uw plicht in de onderste hel verzinken. Gedenkt, dat het beter is zonder verruiming te zijn en op Christus te betrouwen, dan op verruiming te vertrouwen en zonder Christus te zijn. Daarom is het soms beter besloten te zijn, en zo gedreven te worden om op Christus ter aanneming te vertrouwen, dan voortdurend verruimd te zijn en zo gevaar te lopen op hetgeen u verkregen hebt te vertrouwen.

Het bidden in Zijn Naam is dus, te bidden in het geloof van Zijn gebod, in het geloof van Zijn dood, in het geloof van Zijn voorbidding, in het geloof van Zijn bijstand en in het geloof van Zijn aanneming, of, dat u alleen in Hem aangenaam bent. Indien u zo bidt zal uw gebed, evenals Jonathans boog, nooit ledig wederkeren.

2. Indien gevraagd wordt. *Waarom moeten wij in de Naam van Christus bidden?* dan antwoord ik:

- a. Omdat wij van nature verre van God zijn en alleen nabij geworden zijn door het bloed van Christus.
- b. Omdat dit tot eer van onze Verlosser is. Dus is zijn Naam boven allen Naam, als wij Hem daardoor onze hoogste hulde brengen en onze grootste gelukzaligheid ontvangen.
- c. Omdat dit de Goddelijke natuur eer toebrengt, dat onze gebeden aldus worden opgezonden en gehoord, want dus wordt de Vader in de Zoon verheerlijkt" (Joh. 14 :13).

3e. Ik zei u, in betrekking tot het Voorwerp van het gebed, dat het gericht moet worden tot God, in Christus, door de Geest. U hebt gehoord, dat men zich in het gebed moet richten tot God; ook, dat men dit moet doen tot God in Christus; en nu zullen wij u aantonen, dat dit moet geschieden door de Geest, of door de hulp van de Geest. Het bidden moet geschieden door de verwijdende invloeden des Geestes; waarom Hij de "Geest der genade, en der gebeden" wordt genoemd. Hoewel de goddeloze wereld de hulp des Geestes met smaad en verachting overlaadt, hetwelk toont hoeveel beter zij thuis zijn in godslastering dan in het aanvoeren van bewijzen. nochtans zal die Schriftuurplaats standhouden tegen de spot der godloochenaars: "De Geest komt onze zwakheden mede te hulp, want wij weten niet wat wij bidden zullen gelijk het behoort, maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen" (Romeinen 8:26). Gelijk het bloed van Christus voor een kind van God pleit, zo pleit de Geest van Christus in hem; Christus bidt voor hem in de hemel, en de Geest van Christus bidt in Hem op aarde. Indien wij alzo in de Geest bidden moet God ons gebed horen, want Hij weet welke de mening des Geestes is. Dit bidden door de hulp des Geestes wordt soms in de Schrift genoemd: "een dienen (of aanbidden) van God in de Geest" en soms "een bidden in de Heilige Geest" (Fil. 3:3; Judas :20).

(1) Laat ons onderzoeken welke hulp de Geest verleent in het bidden. Het gebed wordt, óf, wat de stof aangaat, door den Geest voorgezegd, óf, wat de wijze van bidden betreft, wordt de ziel door de Heilige Geest aangedreven.

1. Wat de stof aangaat, zegt de Geest ons wat wij zullen bidden, want wij weten niet wat wij bidden zullen gelijk het behoort wanneer Hij ons niet in alle waarheid leidt. Door Zijn bewerking kent een ieder de plaag zijns harten, opdat hij, die kennende, het geneesmiddel moge zoeken. De Geest van God helpt het volk soms aan gepaste woorden, en hoe zij die voor de Heere zullen rangschikken. Soms echter hebben zij geen woorden en uiten zij zich in onuitsprekelijke zuchtingen, en soms zijn zij meer onder de invloed des Geestes dan op andere tijden, nochtans bestuurt de Heere dikwijls hun tong; want in dit opzicht mag gezegd worden, dat bij de mens zijn weg niet is; het is niet bij de mens zich recht uit te spreken, zo het behoort, maar zoals de Geest Hem geeft uit te spreken. Wanneer het Hem behaagt een deur te openen om te spreken, dan "geeft het hart een goede rede op, en is de tong als een pen eens vaardigen schrijvers."

2. Wat de wijze betreft, bestuurt de Geest van God Zijn heiligen, hoe zij zullen bidden gelijk het behoort. Als de Geest der dienstbaarheid ontroert Hij hen met vrees, om de toekomstige toorn te vlieden, en als de Geest der aanneming tot kinderen geeft Hij hun vrijmoedigheid, om tot de troon der genade toe te gaan. Als een geest van verootmoediging ontledigt Hij hen geheel van zichzelf, opdat Hij zo de wens der zachtmoedigen moge horen ; want (Engelse vertaling) "Hij bereidt hun hart en zijn oor zal opmerken" (Psalm 10 :17). O vrienden, uw eigen geest zal nooit uw gebeden tot in de hemel brengen, want wat uit de aarde is, is aards en rijst niet hoger dan de aarde, maar de Heilige Geest zal uw ziel ten hemel opvoeren. Smeekt daarom om de Geest, geeft u over aan Zijn bewegingen en maakt gebruik van Zijn werkingen. Roept tot God, dat de Noorden- en Zuidenwind moge ontwaken: bidt om enig vuur uit de hemel om uw offer te verteren, anders zal het geen brandoffer van zuiver reukwerk voor de Heere zijn. De Geest alleen kan de mist van onkunde verdrijven, en dat ongedierte van twijfelmoedige, verbijsterende gedachten weg drijven, en uw hart bij God doen zijn. Overweegt, dat deze dingen geen buitengewone dingen zijn, welke geringe Christenen nooit hebben ervaren; want er is niemand, die waarlijk een Christen is, in wie niet enigermate de Geest van Christus is; "Want zo iemand de Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe." Overal waar de Geest is, is Hij de Geest der genade en der gebeden; en het is een natuurlijk gevolg van het hebben van het leven van een bekeerde, dat men ook de adem van een bekeerde heeft, namelijk het zuchten naar God in het gebed. De Apostel zegt: "Overmits gij kinderen zijt, zo heeft God de Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, die roept, "Abba, Vader" (Gal. 4 :6); alsmede: "Waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid" (2 Kor. 3:17).

(2) Laat ons verder onderzoeken, wat het verschil is tussen de bijstand en de vrijheid, die de Geest des Heeren geeft, en de vrijheid, die uit ons hart voortvloeit. Ik zal trachten u het onderscheid aan te tonen, voor zover de Heere dit uit Zijn woord heeft doen verstaan, en uit ervaring in deze zaak.

1. De vrijheid van de Geest in het gebed zal het schepsel in de laagte brengen, en een verloochend zijn aan de plicht en aan de vrijheid, die hij daarin ondervond, in Hem verwekken. O wie ben ik, die maar stof en as ben, dat ik tot de Koning, de Heere der heirscharen, zou spreken! Vleselijke vrijheid maakt het schepsel opgeblazen, en maakt, dat hij meer is ingenomen met de vrijheid, die hij in de plicht ondervindt, dan met Christus, de fontein van die genieting.
2. De vrijheid des Geestes in het gebed verwekt hoge en verhevene gedachten van God. Evenals het verlagen van zichzelf, zo is ook het verhogen van God het voorname doel van de zaligmakende werkingen des Geestes. Hij vervult daarom de ziel met ontzaglijke en eerbiedige indrukken van de soevereiniteit en majesteit Gods, onder welke de ziel zich in de diepste verootmoediging neerbuigt. Waarlijk, naarmate God in de ziel verhoogd is, gaat het eigen ten onder. Vleselijke vrijheid doet een mens meer met zijn gebed ophebben, dan met God, het Voorwerp van aanbidding.
3. De vrijheid des Geestes in het gebed zal de ziel werk verschaffen. Vleselijke vrijheid kan een mens lui en achteloos maken, doch geestelijke vrijheid zal de ziel tot haar werk opwekken; want de Geest Gods werkt in haar het willen en het werken. De Geest des Heeren is geen luie maar een werkzame Geest in de ziel, die onder Zijn invloed is.

4. De vrijheid des Geestes in het gebed zal een ziel met de Geest des Heeren doen samenspannen tegen het onvernieuwde deel van Zijn natuur. Die man of vrouw, die weet wat geestelijke vrijheid in het gebed is, weet ook wat het is meer gelijkvormigheid met God, en meer overwinning over de zonde en de begeerlijkheden door het gebed te verkrijgen. Vleselijke vrijheid geeft een mens vrijheid tot de zonde, maar geestelijke vrijheid geeft een mens vrijheid van de zonde; want Hij is een heiligende Geest.
5. De vrijheid des Geestes in het gebed breekt het hart, en dan is het gebroken hart de offerande welke Gode welbehaaglijk is. Het maakt het, als het hart van Josia, teder en nederig, zacht en buigzaam; daarom wordt het *een vlesen hart* genoemd. Vleselijke vrijheid en natuurlijke gewone tranen zijn zeer goed bestaanbaar met een hard hart. Water kan uit een rots voortkomen, en dan nochtans blijft het een rots; maar hier in de geestelijke vrijheid wordt het rotsachtige hart zelf in water veranderd, en het wordt als water voor de Heere uitgegoten.
6. De vrijheid des Geestes in het gebed ligt niet in de macht van het scheepsel; neen, het kan zijn dat een gelovige op een anderen tijd beschikt over alles wat Hem behulpzaam en voordelig kan zijn, en dat hij nochtans in het minst niet tot die vrijheid kan geraken. Met een verkeerde vrijheid is het gewoonlijk anders. De huichelaar toch kan door gewone hulpmiddelen zichzelf opwerken tot een gestalte, waarmede hij zich kan bedriegen, zodat hij zich misschien wel in zijn tranen kan wassen, maar niet in het bloed van Christus; hij kan zelf over zijn tranen beschikken. Maar geestelijke vrijheid gaat meer boven de kracht der natuur, want "de Geest blaast waarheen Hij wil", en daarom is het gewoonlijk de bevinding der gelovigen, dat zij wel eens op een plaats geweest zijn, waar zij moesten zeggen: O, daar onttrok God zijn aangezicht van mij, en Hij bedekte zich met een wolk, zodat ik niet wist waar ik Hem vinden zou; terwijl hij een andere plaats een Pniël mocht noemen, waar hij God zag van aangezicht tot aangezicht.

Maar ik heb in het spreken over het Voorwerp van het gebed reeds meer uitgewijd dan mijn plan was, en ook de gelegenheid waargenomen om aan te tonen hoe dit Voorwerp moet worden aangesproken, dat wij ons gebed moeten richten tot God, door Christus, door de Geest tot de Vader in de Zoon door de Heilige Geest. Ik zou nu het overige nog moeten behandelen van die dingen, die ik heb voorgesteld in het ontsluiten van de aard van het gebed. Maar ik durf niet meer van uw geduld vergen, en zal daarom met een woord van toepassing sluiten.

Toepassing

O vrienden, zoekt naar de kennis van God als het Voorwerp van het gebed; tracht deel te krijgen aan de verdienste van Christus tot uw aanneming, en aan de Geest Gods tot uw hulp in het gebed, en dan zult u in uw gebed voorspoedig zijn. Gaat, evenals de discipelen, tot de Heere Jezus, en zegt: "Heere, leer ons bidden". Gedenkt, dat een biddeloze ziel een genadeloze ziel is. Volgt een biddeloos mens, als hij morgen of overmorgen naar de markt gaat, en u zult zien, dat hij beide in Zijn woorden en in Zijn daden los en slordig is; hij kan drinken en vloeken, en stelen, en liegen, zonder dat het Hem hindert. Als u een goede markt wilt verwachten, dan moet u veel in het gebed zijn, want wat u ook gaat doen, in het natuurlijke, of in het maatschappelijke, of in het godsdienstige, het gebed moest u altijd zijn, wat Johannes de Doper voor Christus was, de bode om de weg voor u heen te bereiden. Die goedertierenheden zullen u het zoetst en smakelijkst zijn, die u op de vleugelen des gebeds ontvangt; want zij zullen weder tot God terug vliegen, op de vleugelen van dankzegging en lof. U mag vrezen,

dat u uitwendige zegeningen, die in het venster binnen sluipen en niet inkomen door de deur van het gebed, met een vloek en niet met een zegen ontvangt. Als zij door een achterdeur binnenkomen, zullen zij u ras door een achterdeur weer verlaten. Zij komen met een vloek en zij gaan met een vloek, want de biddeloze en boze is vervloekt in zijn korf en in zijn baktrog.

In een woord: de naaste weg naar de hel, die ik ken, is, het gebed tot God in te houden; want het gebed is het enig geschut, dat de hemel door geweld neemt. Een krachtig gebed tot God door Christus zal de poort des hemels overweldigen. Waarlijk in het gebed van de mensen in 't algemeen zit niet veel pit; zij zijn zo lauw, noch heet, noch koud, dat God ze niet kan verdragen, maar ze uit Zijn mond spuwt. Dit brengt mij een gezicht in de gedachte, dat, naar Dreselius meldt, een godsdienstig mens in een bidstond had. "Hij zag" zegt hij, "een engel naast een ieder van hen, gereed staande om hun gebeden en verzoeken op te tekenen. Zij schreven het gebed van hen die hartelijk en gelovig baden met goud; het gebed van hen die koel baden schreven zij met water; wat zij baden, die gewoon waren te bidden wat hun voor de mond kwam, schreven zij ook op, maar met een pen zonder inkt. Bij hen die onder het gebed zaten te slapen, legden zij hun pen ter zij; bij dezulken, die wereldse gedachten hadden schreven hun engelen in het stof, en bij hen, die boosaardige gedachten hadden schreven zij met gal".

Hoe het zij, de moraal is ten minste van nut; want als God, zoals Job zegt, onze zonden in een bundeltje verzegelt, en, zoals de Psalmist zegt, een fles heeft voor onze tranen, dan heeft Hij ook zeker een boek voor onze gebeden, en schrijft Hij bittere dingen tegen hen, die bidden alsof zij niet baden. Indien wij rekenschap moeten geven van elk ijdel woord, dat wij tot elkander spreken, veel meer dan van elk ijdel woord, dat wij tot God spreken. Onze tekst vermaant tot volharden in het gebed, en het is zulk gedurig en vurig bidden tot God door Christus, door de Geest, dat bij God overwint. *De Heere bekwame u dan allen, te volharden in het gebed!*

Derde preek Romeinen 13:12: "*Volhardt in het gebed.*"

Het onderwerp des gebeds – Regels tot bestuur.

Het gebed brengt al die goedertierenheden ter wereld, die in de baarmoeder der belofte besloten liggen. De beloften van het verbond zijn hoogst zwanger, vol rijke zegeningen, en die zegeningen worden gewoonlijk gebed door middel van het gebed. "Hierom zal ik van de huize Israëls verzocht worden, dat ik het hun doe". Veronderstelt, dat er geen andere gronden waren, om de mensen te bewegen zonder ophouden te bidden, dan zou deze een genoeg zijn, dat het gebed de baarmoeder der belofte ontsluit, welke een misdragende baarmoeder zal bevonden worden voor de ongelovige, biddeloze ziel. Het gebed is een van de galerijen waarin de gelovige met God wandelt ; het brengt de hemel af tot de mensen, en het voert de mensen op tot de hemel ; en zij hebben nooit meer van de hemel dan wanneer zij volharden in het gebed.

Ik ben nog bezig met te handelen over het tweede punt, dat wij hebben voorgesteld, namelijk: de aard van het gebed; waarin ik beloofde te zullen spreken over het

- I. Voorwerp,
- II. het onderwerp,
- III. de delen en de eigenschappen van het gebed.

Over het eerste, *het Voorwerp des gebeds*, heb ik breedvoerig gesproken.

II. Wij zullen nu spreken over het onderwerp van het gebed, of over de stof daarvan, waar wij om moeten bidden. Veel mensen dwalen in het onderwerp of de stof van hun gebed; "zij bidden en zij ontvangen niet, omdat zij kwalijk bidden." Bileam begeerde van God, des du4 els kapelaan te zijn, om Israël te vloeken, maar ziet de uitkomst; hij ontving een ironische of spottende toestemming om te gaan, tot zijn verderf. De Israëlieten begeren plotseling allen, haastig een koning te hebben. Wel, God gaf hun een koning in Zijn toorn, eerder tot hun straf dan tot hun bescherming, en koningen volk, ten minste velen van hen, kwamen met elkander om. En evenals velen dwalen in de stof van hun gebed, zo dwalen ook velen in de stof van hun lof en dankzegging, hetwelk een van de delen van het gebed is. Wij lezen van sommigen, die, wanneer zij als dieven anderen hadden beroofd, opzagen naar de hemel en God dankten voor de goeden buit, dat zij zo voorspoedig waren geweest in hun zondig beroep: "Weidt deze slachschapen; welker bezitters hen doden en houden het voor geen schuld; en een ieder dergenen, die ze verkopen, zegt: "Geloofst zij de Heere, dat ik rijk geworden ben" (Zach. 11: 4, 5). Alsof iemand zich verrijkt door rooverij en moordelij, of door stelen en bedriegen en oneerlijke handelingen, en dan waarlijk God nog looft, dat hij rijk geworden is. Dat onecht kind, dat de duivel geteeld heeft in hun vervloekte harten, leggen zij voor Gods deur, als of Hij er de vader van was. Op deze wijze ontoren de mensen God in plaats van Hem te aanbidden.

Daarom moeten wij overwegen wat het onderwerp van onze gebeden moet zijn. In het algemeen moeten zulke dingen het onderwerp van het gebed zijn, die overeenkomen met de wil van God, zoals het uitnemend in onze Catechismus wordt uitgedrukt: *Wij moeten onze begeerten Gode opofferen om dingen overeenkomstig Zijn wil.* Want de Geest bidt voor de heiligen naar de wille Gods (Romeinen 8:27). Een duidelijke Schriftuurplaats hebben wij in 1 Joh. 5:14: "En dit is de vrijmoedigheid die wij tot hem hebben, dat zo wij iets bidden naar Zijn wil, Hij ons verhoort." U ziet dus in het algemeen, wat wij van God zullen bidden.

Maar misschien zegt u: wat zijn meer in het bijzonder die dingen, die naar Zijn wil zijn, en die het onderwerp van ons gebed moeten zijn?

In antwoord op deze vraag zullen wij in de volgende punten aanwijzen, welke de meest voorkomende zaken zijn, waarom wij moeten bidden.

1. Alle dingen, die de eer Gods bevorderen.
2. Alle dingen, die nodig zijn voor ons welzijn.
3. Alle dingen, die het welzijn van anderen betreffen.
4. Alle dingen, die overeenkomstig de regel van het gebed zijn.

Deze dingen zijn overeenkomstig de wil van God, en moesten het onderwerp van ons gebed zijn.

1. Alles wat tot bevordering van de eer Gods, of het belang van de Middelaar strekt behoort het eerste te zijn in het gebed der Christenen, en de hoogste plaats in te nemen in hun wensen. Daarom moeten wij bidden om de vrede van Jeruzalem; wel moeten zij varen die haar beminnen. Onze dierbaarste gelukzaligheid is vervat in de goede uitslag van deze beden. Het is naar de wil van God, dat wij aldus bidden, want het is naar zijn welbehagen, dat Hij weldoet bij Sion" (Psalm 51 :20). Deze dingen zijn naar de wil van de Koning van Sion.
2. Alles wat tot ons welzijn en voordeel strekt, hetzij het in betrekking staat tot onze ziel, of tot ons lichaam, moeten wij tot het onderwerp van ons gebed maken. Wij moeten bidden om hetgeen de zaligheid onzer ziel betreft en om alles wat daartoe leidt. Daarom moeten wij bidden om vereniging met de Heere Jezus, vergeving van zonde, en dergelijke, hetwelk dingen zijn die wij niet kunnen missen zonder voor eeuwig verloren te zijn, zeggende met David: "Verberg uw aangezicht van mijn zonden, en delg uit al mijn ongerechtigheden." Daarom moeten wij ook bidden om heiligheid van hart en leven, een zaak die zeer aangenaam is bij hem, die de heilige God is en die de heiligmaking werkt; daarom moeten wij met de Apostel bidden, dat de God des vredes zelf ons geheel en al reinige in ziel, en geest, en lichaam, en ons onberispelijk beware tot de komst van Christus. Dezelfde Apostel zegt ook: "Want dit is de wille Gods, uw heiligmaking." Wij moeten dan bidden om toevoer van alle genade uit de fontein. Wat betreft hetgeen het lichaam en de uitwendige mens aangaat, hiernaar moeten wij het gebed regelen en acht geven, dat wij de tijdelijke goedertierenheden niet overschatten. God heeft toch, ten opzichte van de staat der gelovigen in dit leven, Zijn wil niet in zulke duidelijke bewoordingen bekend gemaakt. Daarom moeten wij bidden, dat de Goddelijke zorg over ons lot moge beslissen; dat wij, zoals Baruch vermaand wordt, (Jer. 45:5) geen grote dingen zullen zoeken, maar als wij voedsel en deksel hebben, dat wij daarmee vergenoegd zullen zijn, zoekende eerst het koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, waarop alle andere dingen ons zullen worden toegeworpen. Wij mogen wel aandringen op een tijdelijke weldaad, wanneer het vergunnen daarvan duidelijk de eer Gods bevordert, zoals u in David kunt zien, die, tegen Zijn vijanden biddende, zegt: "Doe aan mij een teken ten goede, opdat het mijn haters zien, en beschaamd worden" (Psalm 86:16). Wij moeten, daarom om die uitwendige dingen bidden, voor zover zij tot eer van God strekken.
3. Alles wat tot het welzijn van anderen dient moet ook het onderwerp van het gebed zijn.
 - Zo moeten wij bidden voor onze naaste betrekkingen bijzonder, evenals Abraham voor zijn zoon deed: "Och, dat Ismaël mocht leven voor uw aangezicht?" De toegenegenheid des harten van de Apostel, en het gebed, dat

Hij voor Israël deed, was tot hun zaligheid. Hij bad voor hen alsof zij zijn broederen en zijn maagschap naar het vlees waren.

- Wij moeten bidden, dat zij nauwer aan Christus mogen verbonden zijn, dan aan ons. De man moet voor de vrouw bidden en de vrouw voor de man: "Want wat weet u vrouw, of u de man zult zaligwaken? of wat weet u man, of u de vrouw zult zalig maken? (1 Kor. 7:16).
- Wij moeten bidden voor mensen in hun onderscheiden standplaatsen; dit is naar de wil van God: "Ik vermaan dan, voor alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen voor alle mensen; voor koningen en allen die in hoogheid zijn" (Tim. 2:1-3).
- Ja, de Christelijkheid verplicht ons voor onze vijanden te bidden. "Zegent ze, die u vervloeken", zegt Christus, "en bidt voor degenen die u geweld doen".
- Maar bijzondere smekingen moeten worden gedaan voor alle heiligen, al hebben wij hun aangezicht in het vlees nooit gezien: "Met alle bidding en smeking biddende te allen tijd in de geest, en tot hetzelfde wakende met alle gedurigheid en smeking voor al de heiligen" (Eféze 6:18). Zo staat van Paulus geschreven, dat hij een strijd had voor velen, die zijn aangezicht in het vlees niet hadden gezien, opdat hun harten vertroost mochten worden, en zij tezamen gevoegd zijn in de liefde" (Col. 2:1, 2).
- En in het bijzonder moeten wij bidden voor hen, die arbeiden in het woord en de leer, dat hun het woord gegeven worde in de opening huns monds neet vrijmoedigheid, om de verborgenheid des Evangelies bekend te maken. Hij die zijn kind liefheeft zal dikwijls om de voedster denken, die het zocht; zo ook zal hij die zijn kostelijke ziel liefheeft, dikwijls denken aan en bidden voor de leraar, die hem zijn geestelijk deel brengt, opdat zijn borst vol moge zijn met de melk der Goddelijke volheid. In deze drie punten, die ik nu vermeld heb kan het gehele onderwerp van het gebed worden begrepen, namelijk: *de eer Gods, ons eigen welzijn, en het welzijn van anderen.*

Maar om de schijn niet te geven dat ik zulk een wijd veld nauw zou maken, zal ik er aan toevoegen:

4. Dat alle dingen die overeenkomstig de regel van het gebed en overeenkomstig de wil van God zijn, het onderwerp van ons gebed moeten wezen. Vraagt u nu wat de regel van het gebed is, dan geeft uw Catechismus daarop een goed antwoord: "*Het ganse woord van God is dienstig om ons in het gebed te besturen; Maar de bijzondere regel van bestuur is dat gebedsformulier, dat Christus Zijn discipelen leerde, gewoonlijk het gebed des Heeren genoemd*"; waarin ons zowel de algemene als de bijzondere regel wordt, gegeven, om er het *onderwerp van ons gebed naar te regelen.*

- (1) De algemene regel is het woord van God. Een mens, die zijn Bijbel verstaat en de Schrift goed in zijn geheugen heeft opgenomen, kan nooit verlegen staan in het bidden, wegens gebrek aan stof of gepaste uitdrukkingen. De Apostel vermaant: "Het woord van Christus wone rijkelijk in u"; en indien het woord in uw hart woont, dan zal uit de overvloed des harten de mond spreken. Als de mensen slechts een tekst per dag in hun hart opnamen en in het gebed gebruikten, dat, dunkt mij, door het zwakste geheugen gemakkelijk kon worden gedaan, zou het hen in weinig tijds van een voldoende voorraad stof voorzien. Er zijn sommigen, die beweren, dat zij niet kunnen bidden, hetwelk een teken is, dat zij weinig gebruik van hun Bijbel maken. "Het woord van Christus wone rijkelijk in u, in alle wijsheid" (Col. 3:16). Er ligt een krachtige nadruk in hetgeen er aan toegevoegd is, "in alle wijsheid." Wij moeten de zin

en het gebruik van de Heilige Schrift verstaan, haar zin en mening, want anders zullen wij in het gebed woorden zonder wetenschap gebruiken, alsmede haar gebruik en doel, want dan alleen *woont het woord van Christus* in ons; *in wijsheid*, wanneer wij weten hoe het aan te wenden tot het doel en oogmerk waartoe het geopenbaard is. Al hebben wij bekwaamheid om met de woorden der Schrift te bidden, maar niet bidden overeenkomstig de zin en mening van de Geest Gods in die woorden, dan geven wij God geen ander offer dan dat der dwazen.

- (2) De bijzondere regel waardoor de mensen voorzien kunnen worden met de stof van het gebed is die, welke *het gebed des Heeren* wordt genoemd (Matth. 6 en Luk. 11) in welk gebed alles waarom men moet bidden begrepen is. Ik heb vroeger bij de verhandeling van *het gebed des Heeren* wel eens gesproken over de wijze, hoe het moet worden gebruikt, en ook hoe het gewoonlijk wordt misbruikt. Ik zal op dat geschilpunt voor het tegenwoordige niet ingaan, daar ik nu meer ten doel heb praktisch te zijn, dan twistvragen te behandelen. Dit wil ik alleen zeggen, dat ik er zover van af ben *tegen het gebed des Heeren* te spreken, dat ik, mits de mensen het met verstand doen, liever zou willen, dat zij met hun gezin neerknielende niets dan het gebed des Heeren bidden, dan dat zij in het geheel geen gebed zouden uitspreken. Echter, aangezien het ons niet alléén als een vorm, maar voornamelijk als een regel is gegeven waarnaar onze gebeden geregeld moeten worden, behoeven zij, die dit gebed kennen en verstaan, niet verlegen te staan om stof voor hun gebed, want het is het meest volmaakte bestuur voor de stof van het gebed, zoals uit de volgende bijzonderheden zal blijken.

[1] Omdat wij tot God behoren te naderen onder indrukken van Zijn hoge majesteit en onze eigene verafheid en onwaardigheid, en onder een besef van de betrekking waarin wij tot hem staan als Zijn schepselen, waarom wij op deze wijze moeten bidden: "Onze Vader, die in de hemelen zijt," beginnende met zulke uitdrukkingen, die te kennen geven, dat wij met alle eerbied en vertrouwen tot God naderen, als kinderen tot een vader, die, in ons bidden met en voor anderen, machtig en bereid is ons te helpen.

[2] Omdat God het Opperwezen is Wiens eer de hoogste plaats behoort te hebben in de harten van allen, die hem als hun hemelse Vader erkennen, moeten wij de bevordering van Zijn eer op deze wijze zoeken: "Uw Naam worde geheiligd," biddende, dat God ons en anderen moge bekwaam maken hem te verheerlijken in al datgene waardoor Hij zichzelf bekend maakt, en dat Hij alle dingen tot Zijn eer wil beschikken.

[3] Omdat Gods Naam niet kan geheiligd worden waar zijn koninkrijk niet is en Hij niet regeert, daarom moeten wij op deze wijze bidden. "Uw koninkrijk kome;" biddende, dat het rijk des du4 els ter neer geworpen, en het koninkrijk der genade moge worden verheven; dat wij en anderen daarin mogen worden gebracht en bewaard, en dat het koninkrijk der heerlijkheid spoedig moge komen.

[4] Omdat het koninkrijk Gods niet gekomen is, waar zijn wil niet ernstig en met blijdschap wordt gehoorzaamd, daarom moeten wij op deze wijze bidden: "Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde; begerende, dat God ons bekwaam en gewillig moge maken, Zijn wil, in alles, evenals de Engelen in de hemel, te kennen, te gehoorzamen en onderworpen te zijn.

[5] Omdat zijn wil op aarde onder de mensen niet kan worden gedaan, tenzij hun aardse tabernakel door Zijn tedere voorzienigheid wordt ondersteund, daarom moeten

wij, gelovende dat de aarde des Heeren is, en dat al de goede schepselen die daarop zijn ter zijner beschikking zijn, op deze wijze bidden: "Geef ons heden ons dagelijks brood;" smekende, dat wij, als een vrije gift van God, een toereikend deel van het goede van dit leven ontvangen en met Zijn zegen mogen genieten.

[6] Omdat de mens bij brood alleen niet kan leven, daarom moeten wij, gelijk wij bidden, dat onze lichamen gevoed mogen worden uit de korf zijner voorzienigheid, ook bidden, dat onze zielen mogen worden gevoed met vergeving van zonden uit de korf van zijn verbond, zeggende: "Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren;" pleitende, dat God om Christus' wille al onze zonden genadig wil vergeven, om hetwelk te bidden wij te eerder moed zullen ontvangen, wanneer wij door Zijn genade bekwaam gemaakt zijn anderen van harte te vergeven.

[7] Omdat het niet genoeg is vergeving van zonde te hebben ontvangen, tenzij wij voor het toekomstige voor de zonde bewaard worden, moeten wij om bevrijding van de macht der verdorvenheid en van" gevaarlijke inblazingen bidden, zeggende: "Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze;" smekende, dat God, óf ons wil bewaren van verzocht te worden, óf ons wil ondersteunen en verlossen" wanneer wij worden verzocht.

[8] Omdat Gods heerlijkheid en eer de Alfa en de Omega, het begin en het einde, het eerste en het laatste, in al onze gebeden moet zijn, daarom moeten wij eindigen zoals wij begonnen, zeggende op deze wijze: Want uw is het koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid, in der eeuwigheid. Amen;" onze bemoediging in het gebed alleen uit Hem halende, en in onze gebeden Hem lovende; en tot een getuigenis van onze begeerte en verzekering, dat wij verhoord zullen worden, sluitende met *Amen*.

Om uw geheugen te hulp te komen, heb ik mij in de uiteenzetting van dit gebed gehouden aan de woorden van onze Catechismus. Hier is een ruim veld voor het onderwerp, de stof van uw gebed, en ik ben er zeker van, dat de mensen, indien zij deze dingen ernstig overwegen en zich en hun noden en de goedertierenheid Gods bewust zijn, nooit gebrek kunnen hebben aan stof voor het gebed.

Vierde preek. Romeinen 13:12. "*Volhardt in het gebed.*"

De delen van het gebed: Smeking, belijdenis van zonde, en dankzegging; de Eigenschappen van het gebed en verschillende wijzen van bidden.

Ik ben nu aan het derde punt gekomen tot opening van de aard van het gebed, namelijk: deszelfs delen te onderzoeken. Ik geloof niet, dat het nodig is daarbij lang stil te staan, want het is algemeen bekend dat de delen van het gebed deze drie zijn: *Smeking, belijdenis van zonde, en dankzegging.*

1. Smeking, of een bekendmaking van onze begeerten aan God. Deze smekingen en begeerten der ziel in het gebed geven te kennen:

- (1) Een besef van gemis, want men zal niet bidden om hetgeen men niet mist. Zij die menen, dat zij rijk en verrijkt zijn en geens dings gebrek hebben, zoals van de gemeente van Laodicéa gezegd wordt (Openb. 3:17), bidden óf in 't geheel niet, óf zij bidden zonder te bedenken, dat zij hetgeen waarom zij bidden nodig hebben, en dus spotten zij met God.
- (2) Smeking geeft niet alleen gemis maar ook nooddrift te kennen, De arme gelovige is niet alleen zijn gemis van geestelijke zegeningen bewust, maar hij ziet ook een volstreckte noodzakelijkheid ze te hebben, omdat hij zonder dezelve, noch hier, noch hiernamaals, gelukzalig kan zijn. Daarom, gelijk hij ziet, dat hij ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt is, zo ziet hij ook de noodzakelijkheid, dat Christus hem tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiligmaking en verlossing is, en daarom bidt hij om de vervulling van Zijn behoeften.
- (3) Smeking geeft te kennen, dat men die zegeningen waarom men smeekt hoogacht. Er is iets in, dat aantrekkelijk is voor de beste genegenheden van een mens. Geestelijke weldaden, zoals vergeving van zonde, vrede met God, genade en heerlijkheid, moesten dat een ding zijn, dat wij van de Heere begeren en daar wij naar zoeken (Psalm 37:4), en dat de hoogste plaats moest innemen beide in onze genegenheden en in onze smekingen, want die moeten wij hebben. God kan zonder dezelve niet wezenlijk door ons verheerlijkt worden, en wij kunnen, zonder dezelve niet gelukzalig zijn. Hoewel de tijdelijke zegeningen een plaats in onze genegenheden mogen innemen, nochtans is het een veel mindere, omdat zij, vergelijkenderwijze, in het geheel geen plaats innemen in onze gelukzaligheid.
- (4) Smeken geeft een onbekwaamheid te kennen om onszelf te helpen, en een volkomen vertrouwen op God, dat Hij ons zal helpen. "Ik weet, o Heere, zegt Jeremia, "dat bij de mens Zijn weg niet is; het is niet bij een man die wandelt, dat hij Zijn gang richt." Dit is zeer waar van alle goedertierenheden daar wij om bidden, dat alle goede gave en alle volmaakte gift van boven zijn afkomende. De vergeving onzer zonde is alleen van Hem: "Ik, Ik ben het, die uw overtredingen uitdelg, om mijnentwil." Onze heiligmaking is alleen Zijn werk, want wie zal een reinen geven uit de onreinen? Daarom moet ons ganse gebed gericht zijn tot de Almachtige: "Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in het binnenste van mij enen vasten geest." De bescherming, die wij ten allen tijde nodig hebben, is alleen van hem, want Hij alleen "is machtig ons van struikelen te bewaren" (Judas :24). In één woord: "Het is de levende God, die ons alle dingen rijkelijk verleent, om te genieten."

- (5) Smeking houdt in, dat wij afstand doen van alle aanspraak op verdienste. Het zijn begeerten, die wij hem opofferen, geen eisen op veronderstelling van enige waardigheid in ons. "Wij werpen onze smekingen voor uw aangezicht niet neer op onze gerechtigheden, maar op uw barmhartigheden, die groot zijn" (Dan. 9 :18). Alle zegeningen, die wij ontvangen, hebben wij om niet, daarom moesten wij, als wij die afsmeaken, kunnen zeggen: "Wij liggen in onze schaamte, en onze schande overdekt ons. Dit is dan één deel van het gebed, namelijk: *smeking*.

2. Het tweede deel is belijdenis van zonde, beide van erfzonde, die een allen gemeen zijnde smet op onze natuur heeft achtergelaten en van dadelijke overtredingen, die ontdekken, dat de erfzonde binnen in ons is. Onze belijdenis van zonde behoort verergerd te worden met de verzwarende omstandigheden waaronder wij schuldig zijn; dat wij gezondigd hebben met uittarting van een Rechter, met verachting van een Zaligmaker, tegen het helderste licht en tegen de hoogste liefde. Belijdenis van zonde geeft te kennen:

- (1) Zelfbeschuldiging en zelfveroordeling. Door onszelf te oordelen en te veroordelen, zullen wij voor, komen, dat de du4 el ons beschuldigt, Hij wordt de eerklager der broederen genoemd, Maar wanneer wij onszelf aanklagen is zijn mond gestopt. Ja. door onszelf te oordelen en te veroordelen voorkomen wij God, want wanneer Hij ziet, dat een arm schepsel zich wegens de zonde vernedert en zichzelf vonnist, doet Hij, in plaats van het vonnis te bekrachtigen, dat het arme schepsel over zichzelf heeft uitgesproken. een vonnis van vrijspraak horen. Indien wij onszelf oordeelden, zo zouden wij niet geoordeeld worden.
- (2) Het geeft een kennis van de wet Gods te kennen, welker geboden zeer wijd zijn, want wij kunnen de zonde niet kennen dan door de wet. Door de wet is de kennis en het bewustzijn der zonde, alsook de kennis van het Evangelie van Christus, want de overtuiging ven zonde, waarvan de Geest Gods de wereld overtuigt, is, dat zij niet in Christus geloven (Joh. 16:8). De belijdenis van zonde vloeit dus voort uit het besef en de overtuiging van het groot gezag, dat de wet en het Evangelie van God over ons hebben; dit doet de ziel met Paulus uitroepen: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezès doods?"
- (3) Belijdenis van zonde geeft een gelovige erkenning en betuiging te kennen van Gods rechtvaardigheid, dat het verdiend en recht is wanneer Hij ons zou verwerpen: "Tegen u, u alleen, heb ik gezondigd en gedaan dat kwaad is in uw ogen ; opdat u rechtvaardig zijt in uw spreken en rein zijt in uw richten" (Psalm 51:4), Oprechte belijdenis van zonde spreekt God vrij en rechtvaardigt hem, al zou Hij de zondaar verderven. "Heere, Gij zijt rechtvaardig."
- (4) Deze belijdenis geeft een schaamte te kennen, dat wij zo ongelijk zijn aan God tot wie wij naderen, en een begeerte om naar zijn beeld vernieuwd te worden. Die mens licht in zijn schaamte voor God, en Zijn schande overdekt hem, erkennende hoe ongelijk hij is aan die heilige natuur, dat reine Wezen, tot Wie hij nadert, ook begerende, dat zijn ziel mag worden vernieuwd; want oprechte belijdenis voert hoop met zich. Wij moeten onze zonden niet belijden, zoals een overtuigde boosdoener dat voor de rechter doet, die weet, dat hij des doods schuldig is, en geen genade verwacht, maar als een zieke bij de geneesheer, die hoopt door hem genezen te worden. Goddelozen belijden hun zonden evenals Judas. Maar de wanhoop verteert hen, zij verwachten geen genade. Maar wanneer een kind van God Zijn zonde belijdt, zegt hij: "Daar is hope voor Israël deze aangaande," evenals David; (Psalm 130: 3, 4) "Zo gij, Heere, de ongerechtigheden gadeslaat, Heere, wie zal bestaan? Maar bij u is vergeving, opdat u gevreesd wordt."

- (5) Belijdenis van zonde geeft een vast besluit te kennen, door genade, niet meer te zondigen; want die ze bekennt, en laat, zal barmhartigheid verkrijgen. Het is een spotbelijdenis, wanneer een mens besloten is voort te gaan in de zonde, die hij belijdt. Veel mensen denken, dat hun belijdenis vorige zonden verzoent, en daarom kunnen zij gerust nieuwe schuld maken, evenals de hoer in de Spreuken: "Dankofferen zijn bij mij; ik heb heden mijn geloften betaald; kom, laat ons dronken worden van minnen," dronken worden van Zondigen. Dit is een duivelse en verdoemelijke belijdenis. De taal van een oprechte belijdenis is: "Wij zullen voortaan niet afwijken;" "wat heb ik meer met de afgoden te doen?"

3. Het derde deel van het gebed is de dankzegging of, zoals onze Catechismus het noemt: "een dankbare erkentenis van Zijn goedertierenheden," hetwelk te kennen geeft:

- (1) Een besef van de grootheid van Gods goedertierenheden. "O hoe groot is uw goed, dat u weggelegd hebt voor degenen die u vrezen ! dat u gewrocht hebt voor degenen die op u betrouwen, in de tegenwoordigheid der mensenkinderen I (Psalm 101:20). O hoe groot zijn geestelijke goedertierenheden in de ogen van een heilig, biddend mens! Hoe welgelukzalig is hij, wiens overtreding vergeven, Wiens zonde bedekt is! Welk een grote barmhartigheid is het om niet gerechtvaardigd te zijn door Zijn genade! O wie kan al Zijn lof verkondigen!
- (2) Dankzegging geeft een besef te kennen hoe vrij en onverdiend Zijn goedertierenheden zijn. Gelijk Zijn barmhartigheden groot en heerlijk zijn, zo zijn zij ook vrij en genadig. "Wij hebben de vergeving der zonden, die tevoren geschied zijn, onder de verdraagzaamheid Gods. Naar Zijn wil heeft Hij ons gebaad door het woord der waarheid." Het is naar Zijn welbehagen, dat Hij in ons werkt beide het willen en het werken. Ja, het eeuwige leven is de genadegift Gods door Jezus Christus onze Heere. Ja, ook de weldaden, die ons in dit leven worden geschonken, waarvoor wij hem dankzeggen, zijn vrij en onverdiend, want wij zijn minder dan de minste van al Zijn goedertierenheden.
- (3) Deze dankzegging geeft te kennen, dat de ziel God zeer hoogschat, als voortreffelijk in zichzelf en weldadig aan ons. "Wie is u gelijk?" "Onder de goden is niemand u gelijk, Heere!" De verlichte dankbare ziel heeft enige indrukken van de grootheid en goedheid Gods in de goedertierenheden die zij ontvangt, en zij beschouwt hem als de onuitputtelijke fontein van alles.
- (4) Deze dankzegging sluit aanbiddingen lof in. "Komt, laat ons aanbidden en nederbukken, laat ons knielen voor den Heere, die ons gemaakt heeft. Geeft de Heere eer en sterkte; geeft de Heere de eer zijns Naam s." De ziel, die met heilige dankbaarheid wegens de Goddelijke goedheid vervuld is, zou wel willen, dat de ganse schepping met haar samenstemde in God te loven; zij zou zon, maan en sterren, mensen en Engelen wel willen uitnodigen hem te prijzen; zij bewondert de barmhartigheid Gods in Christus zo.
- (5) Het sluit een erkentenis in van onze onderwerping aan hem en dat Hij meerder is dan wij, zowel als van Zijn milddadigheid aan ons. Dit is de geschapen onderhorige aan Zijn Schepper schuldig, dat hij op de verhevenste toon, met een zeer hoge vlucht en in de nadrukkelijkste bewoordingen Zijn lof uitbazuint. O wat is de mens, dat Hij zijner gedenkt, en de Zoon des mensen, dat Hij hem bezoekt! Dat Hij, die Zich vernedert om te zien wat in de hemel geschiedt, zich nog zoveel verder neerbuigt om op de mens neer te zien! Maar waarlijk, zou God op de aarde wonen? Zal de hoge en verhevene, die de eeuwigheid bewoont, wonen bij dien, die van een verbrijzelde en nederige geest is? Had die ziel, die uitgebreid is in

dankbaarheid, zoveel tongen als er druppels in de Oceaan zijn, en zoveel zielen als tongen, zij zou die alle te werk stellen in lof en dank aan God. Hier is onze plicht, en och, dat wij het meer konden bereiken en beoefenen!

Zo hebben wij dan de verscheidene delen van het gebed gezien.

IV. Het vierde punt, dat wij hebben voorgesteld tot opening van de aard van het gebed is: **De eigenschappen van het gebed.** Ik zal hier de bijzonderheden niet vermenigvuldigen, maar alleen de twee aanvoeren, die in de tekst en het leerstuk voorkomen, namelijk, dat wij in ons gebed moeten volharden, dat het *standvastig en dringend* moet zijn. "Volhardt in het gebed."

Ik zal met het laatste beginnen.

1. Ons gebed moet dringend zijn. Dit schijnt deze twee dingen te kennen te geven:

(1) Dat ons gebed hartelijk;

(2) dat het vurig moet zijn.

(1) *Hartelijk.* Onze tong en ons hart moeten tijd en wijze houden. David zegt: "Neem ter oren mijn gebed, met onbedrieglijke lippen gesproken." (Psalm 17 :1). Indien ge in het gebed als Efraïm zijt, een botte duif, zonder hart, en Gode alleen de varren uwer lippen betaalt, dan zal het even onaannemelijk zijn als de kalveren te Dan en te Bethel, waardoor de Heere tot toorn werd verwekt. De Joden hebben in hun synagogen, daar zij samenkomen om te bidden, deze woorden geschreven: "Een gebed zonder hart is als een lichaam zonder ziel" en zo is uw gebed waarlijk, als u niet met uw hart bidt. God ziet voornamelijk het hart aan. De mensen letten het meest op de uitdrukkingen, maar de Heere ziet het meest naar de genegenheden. "Laat ons toegaan met een waarachtig hart," zegt de Apostel, Laat ons onze harten opheffen, mitsgaders onze handen, tot God in de hemel. God ziet niet zozeer naar de sierlijkheid onzer gebeden, hoe schoon van vorm zij zijn, noch naar de uitgebreidheid van onze gebeden, hoe lang zij zijn, als wel naar de oprechtheid van onze gebeden, hoe hartelijk zij zijn. Het hart is het metaal van de klok, de tong is de klepel slechts. Onder de wet werden bij het slachtoffer alleen de inwendige delen aan God geofferd, de huid was voor de priester, zo ook heeft God lust tot waarheid in het binnenste. Een gebed zonder het hart is beroving van het heilige, in plaats van een offerande. Wanneer het hart oprecht is, dan is de stem zoet in de oren Gods: "Mijn duive, zijnde in de kloven der steenrotsen, in het verborgene ener steile plaats, toon mij uw gedaante, doe mij uw stem horen; want uw stem is zoet en uw gedaante is lieflijk" (Hoogl. 2:13). "De Heere is nabij allen die hem aanroepen, allen die hem aanroepen in der waarheid."

(2) *Vurig.* Dit schijnt ook inbegrepen te zijn in het dringend bidden. Het gebed moet vurig zijn, daarom wordt het een roepen tot God genoemd: "Uit de diepten roep ik tot u," zegt David. De echte bedelaar is zeer ernstig in het bidden om geestelijke aalmoezen; hij wil God niet laten gaan zonder een zegen. Wanneer u om vergeving van zonde bidt, o hoe moest ge uw ziel uitgieten! "Zijt mij genadig, o God," zegt David, "naar uw goedertierenheid; delg mijn overtreding uit, naar de grootheid uwer barmhartigheden. Ontzondig mij met hysop, en ik zal rein zijn; was mij, en ik zal witter zijn als sneeuw." Als u geen vergeving van zonde krijgt, zult u eeuwig verloren zijn; als u de zonde wordt toegerekend, bent u verdoemd. O, hoe ernstig moest u dan wezen! Wanneer u bidt om genade en reinheid, o hoe vurig moest u dan zijn, ziende hoe beledigend de zonde is voor de heerlijke God, hoe verderfelijke zij is voor uw kostbare ziel, en hoe volstrekt noodzakelijk heiligheid voor u is. Het is de ijver des geestes, die kracht geeft. Vurigheid in het gebed is

wat de vleugelen zijn voor een vogel, waardoor hij ten hemel stijgt: "Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel." De moeder zal haar kind in de wieg laten liggen, als het maar een beetje kikt of kermt, maar als het hard begint te schreeuw, dan haast zij zich het op te nemen, zo is het hier ook. "Deze ellendige riep, en de Heere hoorde; en Hij verlostte hem uit al Zijn benauwdheden." Deze ellendige *riep*: daar is zijn vurigheid; *en de Heere hoorde en verlostte hem*: daar is zijn overwinnen. Andere plichten zijn een dienen van God, maar het bidden is een zoeken van Hem, en die Hem vroeg zoeken zullen hem vinden een zwakke stem veroorzaakt geen luide echo, en op een lui gebed krijgt men geen overvloedig antwoord. Aanhoudendheid overwon bij de onrechtvaardige rechter; veel meer zal het overwinnen bij een rechtvaardigen God. Hoewel God almachtig is, nochtans heeft een vurig gebed door genade Zijn hand vastgehouden. "Laat mij toe, zegt God tot Mozes, "dat mijn toorn tegen hen ontsteke en hen vertere" (Exod. 32:10). "Wie hield de Heere vast?" zegt Augustinus. "Het ernstig gebed van Mozes was het koord, dat in zekere zin, de handen Gods bond." Waarlijk, het gemis van deze vurigheid heeft veel gebeden doen verloren gaan; een lui gebed is al vermoeid voordat het halfweg de hemel is gekomen.

Hier is echter een waarschuwing nodig; het vuur van uw vurigheid moet van de hemel zijn, geen vreemd vuur, zoals Nadab en Abihu de Heere brachten. Het moet niet de stem der natuur, maar de stem des Geestes zijn; deze vurigheid moet, indien zij overwegend is, geestelijk zijn in haar opkomst, en geestelijk in haar oogmerk.

[1] Geestelijk in haar opkomst. Het is alleen wat van de hemel afdaalt, dat tot de hemel zal opklimmen; deze vurigheid moet een gewrocht zijn van de Geest Gods. Natuurlijke vurigheid komt uit ons eigen hart voort, maar geestelijke vurigheid komt van de Geest Gods, Wiens hulp volstrekt noodzakelijk is, zoals ik u een vorige maal reeds heb aangetoond.

[2] Zij moet geestelijk zijn in haar oogmerk. Wij moeten vurig en dringend zijn om geestelijke dingen. Ons gebed moet evenwijdig lopen met de belofte Gods; want wanneer het een zuchten is om de vervulling van, Zijn beloften, dan is het geestelijk. Het gebed des Heeren heeft vijf smeekbeden om geestelijke, en slechts één om tijdelijke dingen. God heeft geestelijke dingen volstrekt beloofd, daarom moeten wij daar ook volstrekt om bidden. O, welk een barmhartigheid is het, dat God, al is het, dat Hij als een wijs Vader, Zijn kinderen geen verlof geeft dringend te bidden om de doorn dezer wereld, welke ons zou kunnen steken, en om de kaars, welke ons zou kunnen branden, ons nochtans vrijheid geeft, ja, ons gebiedt, Hem geen rust te laten, dringend en vurig bij hem aan te houden, dat onze personen om niet gerechtvaardigd, onze naturen volkomen geheiligd, en onze zielen en lichamen eeuwig verheerlijkt mogen worden.

2. Onze gebeden behoren standvastig te zijn. Dit is een andere eigenschap die in onze tekst wordt aangewezen: "Volhardt in het gebed." Deze standvastigheid schijnt deze twee dingen in te sluiten: *Onvermoeide onderwerping, en volharding in het gebed.*

(1) *Onderwerping*, of onderworpen en nederig wachten op Gods tijd; want gelijk zij die geloven niet haasten, zo ook zullen wij dan maaien, zo wij niet verslappen. Wij moeten ons niet gemelijk van God afwenden, en het gebed voor Hem inhouden, al krijgen wij niet dadelijk datgene daar wij om bidden, maar wij moeten met nederigheid en onderwerping op Zijn Majesteit wachten, Wiens oppermacht niet naar

onze tijd en weg kan worden bepaald, maar die op Zijn eigen tijd en in Zijn eigen weg zal antwoorden.

Dit volharden in het gebed, geeft een wachten op hem, een met nederigheid en onderwerping wachten aan de posten zijner deuren te kennen. Wij moeten erkennen, dat het genade is, als God geeft wat wij zoeken; dat het rechtvaardig is, als Hij ons afwijst: daarom moeten wij ootmoedig op hem wachten. De haastige trotse bedelaar heeft nooit iets aan Gods deur gekregen. Het is opmerkelijk, dat de kinderen Gods, al waren zij nog zo rijk in genade, nochtans arm van geest en nederig in hun taal, en in hun gedrag waren, wanneer zij tot de God der eer naderden. Abraham zeide: "Zie toch, ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere, hoewel ik stof en as ben.; Jakob zegt: "Ik ben geringer dan alle deze weldadigheden en dan alle deze trouwe, die Gij aan uw knecht gedaan hebt." David zegt: Ik ben een worm en geen man." Asaf zegt: "Ik was onvernunftg, en wist niets; ik was een groot beest bij U." Agur zegt: "Voorwaar ik ben onvernuftiger dan iemand, en ik heb geen mensen verstand." Jesaja zegt: "Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben." Zij hebben allen dezelfde les geleerd, evenals leerlingen, die op dezelfde school gaan; zij spreken allen dezelfde taal, evenals kinderen van dezelfde vader. Maar,

(2) Evenals deze standvastigheid of volharding in het gebed, een nederig, onderworpen wachten op Gods bekwamen tijd te kennen geeft, zo geeft het ook een volharding zonder ophouden te kennen. Het bidden van een Christen mag onderbroken worden, maar het houdt niet op. Het vuur van godsvrucht moet, evenals het vuur op het altaar, nacht noch dag uitgaan. Gregorius schrijft over Zijn Trucilla, dat haar ellebogen zo hard waren als hoorn, door het voortdurend leunen op een lezeaar, terwijl zij bad. Er is geen plicht, waartoe een Christen zoveel vermaand wordt daarin bezig te zijn, als het gebed. "Met alle bidding en smeking, biddende te allen tijd in de geest" (Eféze 6:18). Laat uw begeerten in alles door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God." "Bidt zonder ophouden." Maar waartoe is dit alles? Wil God dan, dat Zijn volk niets anders doet dan bidden? Moeten zij hun beroep verwaarlozen en altijd op hun knieën liggen?

Nee, door voortdurend bidden, of bidden zonder ophouden, verstaan wij:

[1] Dat de ziel altijd in een biddende gestalte moet zijn. De krijgsknecht heeft Zijn wapenen gereed, al vecht hij niet steeds met Zijn vijand. De lippen der Bruid worden bij een honigraat vergeleken. Een honigraat drupt niet altijd, maar zij is altijd klaar om te druppen.

[2] Door voortdurend bidden verstaan wij, dat het bidden ons dagelijks werk is. De landman heeft Zijn vrije uren en tijden voor het eten, en het slapen, en andere noodzakelijke dingen, en nochtans zegt men van hem, dat hij altijd ploegt, en zaait, en oogst, omdat het zijn beroep, zijn dagelijks werk is; zo kan van ons gezegd worden, dat wij voortdurend bidden, altijd bidden, wanneer wij van het bidden ons dagelijks werk maken.

[3] Wij bidden voortdurend, wanneer wij niets ondernemen zonder te bidden. Wij zijn Gods knechten en wij moesten van hem verlof vragen in alles wat wij doen. De Christen trekt, evenals de apotheker alle goede dingen uit deze een stof, het gebed.

[4] Hij, die voortdurend bidt, of volhardt in het gebed, heeft Zijn dagelijkse gezette tijden voor het gebed. Het morgen- en avondoffer werd *het gedurig offer* genoemd (Num. 28). De ware Christen heeft elke dag, zowel voor Zijn ziel als voor zijn lichaam Zijn gezette maaltijden, en het zou jammer zijn als het lichaam meer maaltijden zou hebben dan de ziel. Ik ben er zeker van, dat een morgen- en avondmaaltijd het minste

is, dat wij onze arme ziel moeten geven, zullen zij niet verhongeren. Het gebed is de sleutel om in de morgen de deur der genade te openen. en het gebed is de grendel waarmede wij ons des avonds veilig afsluiten.

[5] Hij die voortdurend bidt zendt over dag bij alle gelegenheden zijn smekingen tot God op. Hij heeft zijn zuchtingen, die hij onder zijn werk door uitboezemt. O hiervan kan, als van een adellijk voorrecht, gebruik worden gemaakt, en dit kan tot onuitsprekelijk nut voor de ziel strekken. In welk gezelschap hij ook is, met welk werk hij ook bezig is, hij mag nu en dan een steelsgewijze blik op God werpen, zijn begeerten ten hemel doen schieten, overeenkomstig zijn noden en behoeften. Dit zou veel kwaad voorkomen en veel goed teweegbrengen; en ik durf zeggen dat de gelovigen daar geen vreemdelingen van zijn.

Dusverre ever de *eigenschappen* van het gebed. Ik heb nu in het kort de aard van het gebed open gelegd, in deszelfs Voorwerp, onderwerp, delen en eigenschappen, hetwelk ons tweede punt was.

3. Ons derde punt was, dat wij zouden spreken over de *verschillende soorten gebed*.

Dit is een van de voornaamste dingen, die ik op het oog had, u de verschillende soorten gebed duidelijk te maken, zodat u overtuigd moogt worden van de verplichting die op u rust, in de verschillende soorten gebed werkzaam te zijn. Ik kan dit punt ditmaal niet afhandelen. Ik zal nu alleen:

1ste, de verschillende soorten gebed voorstellen, en

2^e die bewijzen op reden, die ons kunnen overtuigen van de verplichting ze te verrichten.

Ik zal beginnen met het eerste, waarbij ik het ditmaal zal laten, namelijk, u de verschillende soorten gebed voor te stellen en aan te wijzen. U kunt de verschillende soorten gebed bevatten in de volgende gewone onderscheidingen: *Er zijn uitschietende gebeden en dezulke die meer op vaste tijden en plechtig zijn.*

1. Er zijn uitschietende gebeden, die, zoals ik tevoren aanstipte, plotselinge uitingen van droefheid, begeerte, of blijdschap zijn, die uit het hart in een ogenblik tot God worden opgezonden. Dit soort gebed is zowel een voornaam teken, dat een mens geestelijk gezind is, als een voornaam middel om geestelijk gezind te worden. (Romeinen 8:6). Dit soort gebed behoort samen te gaan met alle andere plichten. Zo kan het zijn, dat, onder het lezen van het woord, elk gebod, dat u leest, met een hartelijke begeerte wordt uitgeboezemd, evenals David zuchtende: "Och, dat mijn wegen gericht werden, om uw inzettingen te bewaren!" U mag elke belofte die u leest besluiten met een smeking: "Heere, gedenk en vervul het woord, waarop Gij mij hebt doen hopen." Ja, onder het horen van het woord, kan uw hart in uitschietend gebed werkzaam zijn; het iet kan een korte begeerte opzenden: "Heere, kom met het woord mee, pas het met kracht toe aan mijn hart;" en zelfs in elke natuurlijke en maatschappelijke handeling, zowel als in godsdienstige, is dit soort gebed tijdig, en het schijnt inbegrepen te zijn in dat gebod: "Kent hem in alle uw wegen, en Hij zal uw paden recht maken."

De gedurigheid van deze uitschietende gebeden geeft een godsdienstige geur aan het leven van de Christen, en bewaart hem de ganse dag in de vrees Gods.

2. Er is ook een soort gebed, dat meer op vaste tijden en plechtig is, hetwelk mij tot een tweede onderscheiding leidt, namelijk, dat dit gebed, óf eenzaam, óf

gemeenschappelijk is. Eenzaam, of in 't verborgen, als een mens alleen is; gemeenschappelijk, wanneer wij in gezelschap van anderen zijn.

- (1) Er is een eenzaam of verborgen bidden, waarvan onze Heere spreekt: (Matth. 6:6) "Wanneer u bidt, gaat in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bidt uw Vader, die in het verborgen is." Er zijn dingen, die alleen God en ede mensen zelve aangaan, en daarom moeten zij zich van de wereld terugtrekken en hun hart voor God open leggen. O, als er meer van dat bidden was, wat zou u meer nut hebben van het woord en de inzettingen. veel preken zijn vruchteloos, omdat ze niet naar huis, naar de binnenkamer, worden medegenomen, en daar in gebeden worden omgezet. Iemand zegt ergens: "De voornaamste handel van een Christen is de handel, die hij thuis, in het verborgen, tussen God en zijn ziel drijft. Hier drijft hij een handel waarvan een ander niet weet; hij is in de hemel geweest en weer thuis gekomen, zonder dat iemand weet waar hij geweest is."
- (2) Er is een gemeenschappelijk bidden, dat in gezelschap met anderen wordt gedaan, hetgeen mij tot een derde onderscheiding leidt. *Gemeenschappelijk gebed is, óf meer persoonlijk, óf meer openbaar.*

[1] Door persoonlijk *gemeenschappelijk* gebed versta ik de plicht van de huisgezinnen, overeenkomstig het besluit van Jozua: "Ik en mijn huis wij zullen de Heere dienen". De mensen klagen over het gemis van openbare reformatie, het verval der Godzaligheid, de vloedgolf van goddeloosheid; maar het beste middel tegen die kwaden is huiselijke Godsvrucht, want Kerk en Staat bestaan uit huisgezinnen. Wij moesten allen voor onze eigene deur veggen, voor God opkomen in onze eigenen kring; dat zou de weg zijn om nationale reformatie te bevorderen. Maar veel hoofden van huisgezinnen, alsof zij niet genoeg zonden van hun eigen hadden, moeten noodzakelijk de schuld van hun ganse gezin tot de hun maken. Sommigen zouden liever hun kinderen en dienstboden in de helse pijnen horen schreeuw, dan met hen samen te komen, om tot God te roepen om hun zaligheid. Maar ik vind in de Schrift, dat behalve het gebed in de huiselijke kring, personen uit onderscheidene gezinnen behoren samen te komen om te bidden. Dit behoort ook tot het meer persoonlijk bidden te worden gerekend. De belofte van Christus heeft een bijzonder gezag op dit soort gebed achtergelaten: "Indien er twee van u samenstemmen op de aarde over enige zaak, die zij zouden mogen begeren, dat die hun zal geschieden van Mijn Vader, Die in de hemelen is. Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben ik in het midden van hen" (Matth. 18:19, 20). Gemeenschappelijke samenkomsten tot dit soort gebed is onder het volk zeer in onbruik geraakt, niettegenstaande de Goddelijke machtiging het gebod en de belofte Gods er aan verbonden zijn. Ik heb er nu en dan onderscheiden malen over gesproken, en het bij u aangedrongen als een plicht, welke in de slechtste tijden de waarde van de vertroosting van Christus en de gemeenschap des Geestes doet kennen.

[2] Een ander soort van gemeenschappelijk gebed is *openbaar*, wanneer de mensen in een godsdienstige vergadering samenkomen om de Naam des Heeren aan te roepen. Dit is een deel van onze plechtige godsdienstoefeningen en dat is door alle eeuw heen zo geweest. Wegens de noodzakelijkheid van het openbaar gebed in de gemeente spreekt de Apostel tegen dat in een vreemde taal te doen, omdat zij die ongeletterd en ongeleerd waren er niet door konden gesticht worden (1 Kor.14:14-17).

Zo heb ik u de verschillende soorten gebed voorgesteld: uitschietende gebeden; het gebed in de binnenkamer; het gebed in het gezin, en het openbaar gebed.

De tweede zaak, welke ik over dit punt heb voorgesteld, hetwelk het voornaamste daarvan is, was, dat ik die vier soorten gebed op onweerlegbare gronden zou bewijzen, en onze verplichting daartoe zou duidelijk maken. Dit zal echter voldoende stof opleveren voor een andere preek en daarom zal ik daar nu niet op ingaan. Overweeg slechts wat gezegd is, en zijt veel ernstig werkzaam in deze noodzakelijke plicht. Laat uw hart niet, evenals Jona, in slaap vallen aan de zijden van het schip, wanneer u moest opstaan en tot uw God roepen, in het bijzonder in het verborgen en in uw huisgezinnen, wanneer u van het heiligdom zijt afgegaan.

Het zou een voorspoedig werk voor ons zijn, wanneer wij allen konden bidden als die heilige man, Mr. David Brainerd, van wie gezegd wordt, *dat hij, wanneer hij in het gebed ging, nooit ophield met zijn zonde te belijden, zolang hij niet enige droefheid over de zonde in zijn hart gewaar werd. Hij hield nooit op met smeken, zolang hij niet enig gevoel kreeg van de waardij der genade, en hij hield nooit op van danken, voordat hij enige verkwikking en blijdschap in God ondervond.*

O vrienden, er is voor u allen genoeg rijpe vrucht in Gods verbond. Als u er naar uitziet, dat iets daarvan in genade op u moge vallen, laat het gebed dan de boom schudden, dan mag u verwachten, dat de vruchten zijner genade op uw hoofd en hart komen vallen, want Hij heeft niet tot het zaad Jakobs gezegd: *Zoekt mij te vergeefs.* Ziet daarom op tot de Heere om genade, om u te helpen, dat u mag "volharden in het gebed."

Vijfde preek. Romeinen 13:12. *"Volhardt in het gebed."*

Over uitschietend gebed en het verborgen gebed.

Het kan stof geven voor wezenlijke bekommering en verschrikking dat menigten zich schuldig maken aan een jammerlijk verzuim, en anderen aan een vreselijke onverschilligheid, in betrekking tot deze plicht van het gebed. Dit is een voorname bron van die ongodsdienstigheid en boosheid welke ons land bedekt, en waarom de Heere rechtvaardig Zijn toorn over alle standen van mensen kan uitgieten. Om dit te vermijden kan geen geschikter en krachtadiger weg worden ingeslagen, dan door onze gebeden weder te keren tot de God des hemels, tegen wie wij zwaarlijk gezondigd hebben. "Gewent u toch aan hem en hebt vrede; daardoor zal u het goede overkomen" (Job 22:21). De beste weg om toorn af te wenden en het goede uit Gods hand te ontvangen is ons aan hem te gewennen, en de beste wijze om ons aan hem te gewennen is, zover ik weet, dat men zich tot deze plicht van het gebed begeeft en het bestuur van de Apostel in onze tekst opvolgt, dat is, dat men "volhardt in het gebed."

2e. Ik zal die verschillende soorten gebed behandelen, welke ik heb voorgesteld, namelijk uitschietend gebed; het gebed in de binnenkamer; het gebed in het huisgezin en het openbaar gebed.

1. Ik zal met de eerstgenoemde, de uitschietend gebed beginnen. Dit soort gebed wordt niet veel betwist, daarom zal ik er niet veel van zeggen; het woord echter veel verzuimd en nagelaten, daarom zal ik het niet geheel voorbijgaan. Er zijn vier dingen, die er ons toe verbinden, en die onze consciënties kunnen overreden van de plicht van uitschietend gebed.

(1) Wij kunnen deze plicht ophelderen met het gebod Gods. Dit soort gebed is zekerlijk begrepen in die algemene geboden van altijd te bidden, zonder ophouden te bidden, en in het gebed te volharden: "Laat uw gebeden in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God." In alles; en wederom: "Ken Hem in alle uw wegen." Wij kunnen die geboden niet recht verstaan zonder er dit soort gebed bij in te sluiten, waarmede Gods volk bij elke gelegenheid moet bezig zijn. Want zij nemen maar weinig tijd en verhinderen geen ander werk.

(2) Dit soort gebed kan worden duidelijk gemaakt uit de voorbeelden, die wij daarvan in de Schrift hebben, waar u vindt, dat de heilige mannen Gods er mede werkzaam waren. Toen Jakob zijn zonen zegende en hen verkondigde wat hen in de navolgende dagen zou wedervaren, (Gen. 49:18) rustte hij even, met de uitroep: "Op Uw zaligheid wacht ik, Heere!" Deze uitroepen of uitschietende gebeden zijn de heilige overgangen, waarmede de gelovigen op een innerlijke en onhoorbare wijze, soms in hun spreken tot de mens zich tot God wenden. Een ander voorbeeld hebt u in de heiligen Nehemia (Neh. 2:4), die, met de beker in Zijn hand voor de koning staande, een ogenblik voor de dienst van een hogere kon afzonderen door tot de God des hemels te bidden. Hij had een belangrijk verzoek te doen aan de koning Arthasastha en de koning vroeg hem wat hij wilde hebben, Maar het is opmerkelijk, dat hij Zijn mond niet wilde open doen tot de koning, voordat hij zijn hart voor God had open gelegd. Het was door zulk een uitschietend gebed, een snelle begeerte, dat David zijn vijanden ter wraak overdroeg: "O Heere, maak toch Achitófels raad tot zotheid" (2 Sam. 15:31). Van dit soort gebed behoort men dan gebruik te maken bij onverwachte dringende noodzakelijkheid.

- (3) Dit soort gebed kan worden duidelijk gemaakt uit de noodzakelijkheid. Het is nodig ten opzichte van het plotseling gevaar waarin een mens soms gebracht wordt. waardoor geen tijd beschikbaar is voor het onafgebroken gebed. Wanneer u door enig gevaar wordt overvallen, hetzij van zonde of van lijden, behoort u dan niet tot God op te zien door een uitschietend gebed, om Zijn hulp en verlossing af te smeken? Het is noodzakelijk ten opzichte van de gedurige werking en roering der zonde, der verdorvenheid, in het hart van Gods kinderen. veel zondige, zinnelijke, godloochenende, godslasterlijke gedachten rijzen plotseling in hun hart op, hetwelk een plotseling gebed vereist. Het is noodzakelijk ten opzichte van de menigvuldige goedertierenheden, zegeningen en verlossingen, welke wij onverwacht van God ontvangen, zelfs in de algemene voorzienigheid, welke gelegenheid geven voor uitschietende gebeden en dankzeggingen. Dit soort gebed is een voortreffelijk middel om gevaar af te wenden, moeilijkheden te overwinnen, en voorspoedig te zijn in uw geoorloofde oogmerken, zoals te zien is in dat voorbeeld van die vromen dienstknecht: (Gen. 24 :12) "Heere, God mijns heren Abraham, doe ze mij toch heden ontmoeten, en doe weldadigheid bij Abraham mijnen heer;" en toen zij zich haastte, ontlastte zich zijn lof in dank, in stillen lof en dank (vers 26, 27). David kende dit soort van uitschietende gebeden en dankzeggingen bij liefelijke bevinding, waarom hij zeide: "Ik zal de Heere loven te aller tijd; zijn lof zal geduriglijk in mijn mond zijn."
- (4) Dit soort gebed kan worden duidelijk gemaakt uit deszelfs nuttigheid. Deze vrijheid is een groot voorrecht en de beoefening daarvan kan wonderlijk voordeel afwerpen. u moet niet denken, dat deze onsamenhangende en op zichzelf staande smekingen te vergeefs zijn, want als er nog geen woord op onze tong is, weet de Heere het alles (Psalm 139:4). Ja, zodra er een gedachte in ons hart, of een begeerte in onze ziel is, is God er in ingewijd. Ik zou u verscheiden voordelen van dit soort van bidden kunnen opnoemen, als:
1. Gods genadige aanneming en beloning van hetzelfde, zoals Davids uitschietend gebed tegen Achitofel, dat Hij diens raad tot zothed wilde maken, genadiglijk gehoord en aangenomen werd, zodat zijn raad werd verijdeld. De arme boetvaardige moordenaar aan het kruis had een korten uitroep: "Heere gedenk mijner, als Gij in Uw Koninkrijk zult gekomen zijn!" En het werd genadiglijk beantwoord: "Heden zult u met mij in het paradijs zijn." Christus, aan het kruis, schoot een kort gebed omhoog voor Zijn moordenaars: "Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen." En als antwoord daarop werden veel duizenden van hen bekeerd, **en wij verwachten een vollediger verhoring van dit gebed in de verdere bekering der Joden.** Toen Noach Cham vervloekte, voegde hij er een kort uitschietend gebed aan` toe, dat Jafeth mocht gezegend zijn: "God breide Jafeth uit, en hij wone in Sems tenten;" welk gebed beantwoord is, en beantwoord zal worden tot aan het einde der wereld. Het gaat ons heidenen nog wel om dat gebed. Zulke gebeden, hoe kort en schielijk ook, keren zelden ledig weder.
 2. Een ander voordeel is, dat deze uitschietende gebeden bijzondere middelen zijn, om van iedere gelegenheid en elk voorval der voorzienigheid gebruik te maken tot ons geestelijk voordeel, en om ons de ganse dag in de vrees Gods te bewaren. Die korte ademhalingen kunnen ons het nodige toebrengen voor een lange loopbaan; zij houden ons van binnen levendig en warm, en geven de gelovigen een spijze te eten welke de wereld niet kent.

Voordat ik van dit punt afstap wil ik u nog voor twee dingen waarschuwen.

- Ten eerste. Wacht er u voor, dat u uzelf niet met die uitschietende gebeden tevreden stelt, alsof er geen behoefte zou zijn aan andere gebeden, of aan langere gebeden, hetzij in de morgen, of in de avond, in uw opstaan, of in uw neerliggen. Evenmin als een kleine tussentijdse verkwikking de plaats van onze gewone maaltijden kan innemen, zo ook moeten deze uitschietende gebeden uw gebeden in de binnenkamer of in het gezin niet verdringen. God laat zich niet bespotten.
- Ten tweede, Hoedt u voor vormelijke en ongodelijke korte gebedjes, die van de lippen komen en niet uit het hart. Gelijk er sommige mensen zijn, die zich wanneer zij opstaan en naar bed gaan, tevreden stellen met een luid: "Heere ontferm u mijner", en dergelijke; zo zijn er ook wier mond de ganse dag door in hun gesprekken overloopt van vormelijke en ongodelijke gebeden, als: "Heere"; "goede God;" "God zegen mij;" "God bewaar mij," en dergelijke; die dat meer doen, als zij ergens om moeten lachen, dan om te bidden. Gedenkt, vrienden, dat dit soort van bidden, in plaats van zulk een hartelijk uitschietend gebed te zijn als waarover ik nu handel, een rechtstreekse ontheiliging van Gods Naam is, voor welke God u, zonder ware bekering en oprecht berouw, niet onschuldig zal houden.

2. Het tweede soort gebed, dat ik beloofde te zullen ophelderen is het verborgen en eenzaam bidden. Aangezien ik, toen ik deze tekst koos, voornamelijk op het oog had over het bidden in de binnenkamer en in het huisgezin te spreken, is mijn voornemen, als de Heere mij daartoe bekwaam maakt, die meer volledig te verklaren, opdat de verplichting daartoe op uw consciënties moge post vatten. Wat het verborgen of eenzaam bidden betreft, dat kan op verscheidene wijzen worden opgehelderd en bewezen.

(1) Uit het uitdrukkelijk bevel en de instelling van Christus, en de redenen met welke het wordt aangebeden, welke u bij elkander vermeld vindt in Matth. 6: "Maar gij, wanneer u bidt, gaat in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bidt uw Vader, die in het verborgen is; en uw Vader, die in het verborgen ziet, zal hei u in het openbaar vergelden."

1. Hier hebben wij eerst het bevel. "Maar Ik zeg u, wanneer u bidt, gaat in uw binnenkamer." Het wordt met gezag gegeven; Hij spreekt als een Wetgever, in onderscheiding van Mozes, en in tegenstelling met de Farizeeën. Niets kan vereist worden, dat duidelijker en preciezer, meer rechtstreeks en gezaghebbend is. Elke aanduiding van de wil van hem, die de Heere van allen en het Hoofd Zijner Gemeente is, is bindend voor alle Christenen. Zijn gezag toch moest onze consciënties verplichten tot de plicht, die Hij gebiedt. De wil van God in deze zaak wordt in veel andere plaatsen der Schrift aangewezen: "Ik wil, dat de mannen bidden in alle plaatsen" (1 Tim. 2:8) ; en wanneer zij dat in alle plaatsen moeten doen, dan ook in hun binnenkamers in de afzondering. Dit Goddelijk reukwerk moest elk vertrek met Zijn geur vervullen, en zowel uit de kamers als uit de kerken ten hemel opstijgen. Elke kamer in het huis moest geheiligd zijn tot een plaats van godvruchtige afzondering. Evenals Abraham overal waar hij kwam Gode een altaar oprichtte, zo moesten ook wij elke plaats tot een plaats des gebeds maken.
2. Wij hebben hier niet alleen het bevel, maar ook de redenen daartoe, hetwelk zoveel zal bijdragen tot bekrachtiging van de plicht, dat ik daar bijzondere aandacht aan zal schenken.

Wij kunnen hier vier gronden vinden voor het eenzaam bidden:

1. De geschiktheid der afzondering: "de deur gesloten hebbende."
2. De betrekking tussen God en de biddende ziel: "bidt uw Vader."
3. Gods alwetendheid: "Die in het verborgen ziet."
4. Zijn milddadigheid: "Hij zal het u in het openbaar vergelden."

1. De geschiktheid van de eenzaamheid en afzondering kan worden opgemaakt uit de bijzondere zorg welke Christus wil, dat wij aan de dag zullen leggen, als wij ons afzonderen. "Sluit uw deur." Laat niemand bij u komen om u te storen in uw spreken met God, noch u, indien dat mogelijk is, afluisteren. In het ware afgezonderde bidden moet er afzondering zijn van de stem, zowel als van het lichaam, want als men in Zijn kamer zo luid bidt, dat het op straat kan worden gehoord, dan is het geen eenzaam bidden, aangezien het niet beantwoordt aan het doel van deze afzondering, hetwelk is, het hart alleen voor God open te leggen en allen schijn van huichelarij en ijdele eer te vermijden. Wel is waar, keur ik niet af, dat men in het verborgen gebed Zijn stem gebruikt; want ik weet, dat voor sommige mensen het gebruiken van hun stem in het verborgen, zodanig, dat zij ten minste hun stem horen, een middel kan zijn om hen voor afdwalende gedachten te bewaren; mits dit zonder vertoon kan worden gedaan. Alles toch, wat in deze zaak in strijd schijnt te zijn met zelfverloochening en eenvoudigheid moet vermeden worden. Geheimhouding is hier een vereiste door de deur af te sluiten, of onszelf af te zonderen, zodat niemand ter wereld kan weten, wat tussen God en de ziel wordt verhandeld. Nu zijn er twee dingen, die, voor deze plicht des gebeds, de eenzaamheid of een verborgene afzondering zeer geschikt doen zijn.

- (1) Het is een wonder goed hulpmiddel voor zelfvernederende gedachten, gebaren, en uitdrukkingen. Zelfvernederende gedachten krijgen in het verborgen enige ruimte; want wanneer iemand gewaar wordt, dat zijn hart hard, dodig, stomp en ongeregeld, is, kan hij in het verborgen eens rusten, zichzelf beknorren, over Zijn ongesteldheid klagen, en dan weder tot zijn doel terugkeren en het weder en weder overpeinzen, totdat zijn hart in een betere stemming gebracht is; hetwelk hij niet zo geschikt en gelegen kan doen, wanneer anderen met hem tezamen bidden. Afzondering is ook soms bevorderlijk voor zelfvernederende houdingen en gebaren. Iemand die bidt, kan het tot een blijk van diepere vernedering soms nodig keuren zich voor de Heere in 't stof te buigen en zulke gebaren te gebruiken, die misschien niet zouden passen in het bijzijn van anderen; ook kan hij in het verborgen zulke zelfvernederende uitdrukkingen gebruiken, die voor de oren van anderen niet geschikt zouden zijn. Er zijn veel dingen, waarin een biddend mens in het verborgen tot een mate van vrijmoedigheid kan komen, welke hij anders niet kan hebben.
- (2) De eenzaamheid is een voornaam hulpmiddel tegen afleiding. De verbeelding sluit zich spoedig aan bij elke afzwerfing in het gebed, daarom behoort het zoveel mogelijk zonder afleiding te worden verricht. Toen Abraham op de berg ging aanbidden liet hij Zijn dienstknechten in het dal achter, opdat zij Zijn gemeenschap met God niet zouden verhinderen, Ik wil hiermede niet zeggen, dat de afzondering u zal vrijwaren voor alle afleiding, want als wij ons hart meenemen nemen wij daarin tevens een beginsel van afzwerfing mede, maar hoe erger het met onze harten gesteld is, hoe meer behoefte wij hebben alle geraas of zichtbare voorwerpen te vermijden, die ons van God kunnen aftrekken. Dit is de eerste grond voor het eenzaam bidden, hier door onze Heere geboden, getrokken uit de geschiktheid der afzondering.

2. Een andere grond en reden is getrokken uit de onderlinge betrekking tussen God en een biddende ziel: "Bidt uw Vader, Die in het verborgen is."

(1) Als een kind iets bijzonders met Zijn vader heeft te verhandelen zal het hem apart nemen, of tot hem fluisteren, opdat niemand hem zal horen; zo hebben ook Gods kinderen dingen met God te bespreken, die niemand mag weten. Gelijk Ehad tot Eglon zeide: (Richt. 3:19) "Ik heb een heimelijke zaak aan u, o Koning," zo mag ook een begenadigde ziel zeggen: "Ik heb een heimelijke zaak aan u, o mijn Koning, mijn God, mijn Vader; ik heb U een zonde te belijden, een genade van U af te smeken, die ik niet gaarne zou willen, dat een ander wist." In dit geval mogen wij zeggen: "Bewaar de deuren uwsmonds voor haar, die in uw schoot ligt" (Micha 7 :5) Er zijn dingen, die een heilige God vertelt, die hij niet aan vader of moeder, vrouw of vriend zou willen bekendmaken, al zijn zij hem zo lief als zijn ziel, Maar die hij alleen aan zijn hemelse Vader mededeelt. Voor Hem verbergt hij niets, hij vertelt Hem zijn beste en zijn slechtste dingen; voor Hem legt hij zijn hart open, omdat Hij zijn hart kent. "De Bruid van Christus," zegt iemand, "is zedig, en kan zichzelf niet zo vrijmoedig aan haar Liefste uitlaten in de tegenwoordigheid van anderen, dan wanneer zij alleen met Hem is." "Het hart kent zijn eigene bittere droefheid, en een vreemde zal zich met deszelfs blijdschap niet vermengen" (Spr. 14 :10).

(2) Gelijk een kind zijn gedachten meer aan zijn vader mededeelt wanneer hij alleen met hem is, zo ook geeft een vader zich gemeenzamer aan zijn kind in een verborgen hoekje. God heeft soms de gelovigen iets te zeggen, dat de wereld niet moet weten. Toen Jozef zichzelf aan Zijn broeders bekendmaakte, kon hij zich niet bedwingen, en hij riep: "Doet alle man van mij uitgaan!" Toen weende hij overluid en zeide: "Ik ben Jozef, ik ben Jozef, die gij verkocht hebt." Zo gaat het ook tussen onze Jozef en Zijn broeders, Christus en Zijn leden. Wanneer Hij tot hen komt, en vorige liefdeloosheid, afkering en opstand in hen voorbijgaat en zichzelf openbaart, in kracht zeggende: "Ik ben Jezus, Ik ben Jezus, die gij verkocht en gekruisigd hebt"; dat vernedert hen en doet hun rotsachtige harten smelten, en verbroken zijnde, giet Hij de olie der vertroosting in de wonde. Het is een opmerkelijk woord, dat wij lezen in Jesaja 51: 2, waar God van Abraham zegt: (Eng. vert.) "Ik riep hem alleen, en zegende hem." Toen God Abraham, van al Zijn vrienden, alleen had geroepen, toen zegende Hij hem; en u weet wat de zegen van Abraham was, namelijk een verbondszegen. Zulke zegeningen pleegt God aan Zijn heiligen uit te delen, wanneer Hij hen in een eenzaam hoekje heeft gebracht. Dit deed een der Ouden belijden, dat "een stad Zijn gevangenis, en een eenzame plaats zijn paradijs was."

3. Een derde reden welke onze Heere voor dit gebod van het bidden in 't verborgen geeft is genomen van Gods alwetendheid: "Hij ziet in het verborgen," bijgevolg is Hij ook alwetend. De God, tot wie wij in het verborgen onze gebeden richten, is daar bij ons; Hij is niet een God die véraf, maar die nabij is. Hij ziet in het verborgene van ons hart. Het eenzaam bidden is een openlijke erkenning van de Goddelijke alwetendheid. "Gij God ziet mij." (Eng. vert. van Gen. 16:13) "Gij God des aanzien." In deze éne reden zijn veel redenen voor het eenzaam bidden ingesloten.

(1) God ziet in het verborgene, daarom geeft Hij acht of u in het verborgen bidt of niet. God ziet naar u, wanneer u naar uw binnenkamer, of naar een eenzame plaats gaat, zeggende, als het ware: wat gaat die persoon zo dikwijls naar die stille plaats, naar dat vertrek, of die binnenkamer, en kan hij nooit tijd vinden om op zijn

knieën te vallen en Mijn aangezicht te zoeken? Heeft hij zoveel in de wereld te doen, dat hij geen tijd over heeft, om, naar de hemel op te zien? God weet wat u in het verborgen doet, en wat u ongedaan laat.

- (2) Hij ziet in 't verborgen, daarom heeft hij uw heimelijke zonde gezien. Uw geheime en binnenkamerzonden zijn naakt en geopend voor Hem, en zou dan niet uw binnenkamer gebed getuigenis geven van uw oprecht berouw? Evenals zij, die in het openbaar zondigen in het openbaar moeten worden bestraft, behoren ook zij, die in het verborgen zondigen, dat in de eenzaamheid te beween. Onze zonde mag voor de mensen verborgen blijven, maar wij kunnen die niet voor de Heere verbergen; daarom moeten wij tot hem gaan en met David bidden: "Reinig mij van de verborgene afdwalingen" (Psalm 19 :13). Er is niemand onder u, die niet zijn verborgene zonden heeft.
- (3) Hij ziet in het verborgen en daarom is uw arbeid niet vruchteloos. Al weten de mensen niet waar u zijt en wat u doet, vergenoegt u daarmee, dat God en uw consciëntie bevoegde getuigen zijn van uw oprechtheid. Gedenkt, dat gij, wanneer u in 't verborgen bidt, uw goede werk niet *incognito*, niet als iemand die niet gekend wordt, doet. David zegt: "Heere voor U is alle mijn begeerte, en mijn zuchten is voor U niet verborgen" (Psalm 38:10). Uw God let op u. Verborgen gebeden in een kamer zijn de Heere evengoed bekend als openbare gebeden in een kerk.
- (4) Hij ziet in het verborgen, daarom is het gebed in de eenzaamheid een plechtige erkenning van Gods alwetendheid en alomtegenwoordigheid. Wanneer u in een afgezonderde plaats bidt, geeft u getuigenis van uw geloof in Gods alomtegenwoordigheid, en beschouwt u Hem, Die de hemel en de aarde vervult, hetwelk ons geboden wordt te geloven: "Zou zich iemand in verborgene plaatsen kunnen verbergen, dat Ik hem niet zou zien, spreekt de Heere? Vervul Ik niet de hemel en de aarde, spreekt de Heere?" Ja, zegt de gelovige ziel, waar ik ook ben, ik kan U niet ontlopen en overal waar ik ben mag ik tot U naderen. God is steeds bij ons door Zijn alomtegenwoordigheid, en wij moesten altijd bij God zijn door onze gebeden. Ik heb eens van een bekeerd mens gelezen, die placht te zeggen: "Mijn God en ik zijn goed gezelschap." O, God is zeker goed Gezelschap, vrienden, en wij moesten onze liefde tot zijn gezelschap betonen, door steeds bij hem te zijn, gelijk Hij altijd bij ons is. "Word ik wakker zo ben ik nog bij u." O vrienden, geeft uw gezelschap aan God, daar u altijd het Zijne hebt. Sommigen denken zeer weinig om Gods gezelschap, want zij geven God zeer weinig het hunne.

4. De laatste grond of reden voor het eenzaam bidden, waarmede onze Heere dit gebod aandringt, is hieruit genomen, dat God het in het openbaar vergeldt. "Uw Vader, die in het verborgen ziet, zal het u in het openbaar vergelden." "Die tot God komt moet geloven, dat Hij is, en een Beloner is dergenen die Hem zoeken. "Hij zal u belonen," zodat uw bidden in 't verborgen uw tijd wel waard is, het zal geen vruchteloze dienst zijn. Ja, Hij zal het in het openbaar vergelden;" hoewel u in het verborgen bidt, zal Hij het u in het openbaar vergelden. O deze reden zegt ons veel.

- (1) Hij zal het in het openbaar belonen door een zichtbaar antwoord te geven op een verborgen gebed. Er was geen getuige toen Mozes op de berg voor Israël bad. Maar ziet, de ganse vergadering was er getuige van, dat God zijn gebed, om een afgodisch volk te sparen, hoorde. Niemand zag Jakob met de Engel worstelen, maar allen mochten zien, dat hij en zijn vijandige broeder, als een antwoord op zijn smeking, elkander liefderijk omhelsden. Kunnen niet sommigen van Gods

kinderen zeggen, dat zij weten, dat het niet te vergeefs is God in het verborgen te zoeken, want, dat zij zulke goedertierenheden van hem hebben verkregen, die zij Naftali mogen noemen: "Ik heb worstelingen Gods geworsteld en heb de overhand gehad." En evenals Hanna van Samuël zeide; "Ik bad om dit kind;" zo bad ik ook om deze genade; zij is op het gebed verkregen en zal met dankzegging gebruikt worden.

- (2) Soms vergeldt Hij het door onderscheidend voorzienigheden in een algemene ramp. God brengt hen gewoonlijk in de kamer van bescherming, die zich afzonderden in de kamer van godsvrucht. "Gaat heen, Mijn volk, gaat in uw binnenste kamers; verbergt u als een klein ogenblik, totdat de gramschap overga" (Jesaja 26:20). Die in het verborgen treuren in Sion krijgen een Naam op hun voorhoofd. "Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtige."
- (3) God beloont in het openbaar de gebeden, die in het verborgen zijn gedaan, door hen die veel in de eenzaamheid worstelen meer gaven en genaden van Zijn Geest te schenken, en wel zulke, die zelfs door anderen zullen worden opgemerkt. Zij, die in het verborgen het dringendst zijn in het gebed, zullen soms het duidelijkst te kennen zijn in het gebed; zij, die met Mozes op de berg gemeenschap met God hebben zullen blinkende aangezichten hebben. Wanneer een ziel in een verborgen plaats met God heeft geworsteld zijn de gevolgen daarvan zo aanmerkelijk, dat anderen moeten opmerken, dat zij met Jezus is geweest; zo iemand draagt een reuk van de hemel met zich om, in Zijn omgang en wandel. Dit moet ook noodzakelijk zo zijn, want omgang met God is van een veranderende natuur: "En wij allen, met ongedekten aangezicht de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwde, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest" (2 Kor. 3:18).

Gods inzettingen zijn als kijkers waardoor het aangezicht van God te zien is. Van deze kijkers nu zijn er twee soorten, grotere en kleinere; de grotere zijn de openbare instellingen. de kleinere zijn deze persoonlijke plichten; in beide kan de ziel het aangezicht God, zoeken en aanschouw en zo hem gelijk worden. soms kan het zijn, dat de ziel Christus in de openbare instellingen mist, en hem in het verborgen vindt: Toen ik een weinigje van hen weggegaan was, vond ik Hem, Die mijn ziel liefheeft." En wanneer de ziel Hem gevonden heeft, deelt Hij haar een liefelijke geur mee. Dan is haar reuk als de reuk des velds, hetwelk de Heere gezegend heeft, de geur van de godsdienst is aan haar, en gelijk zij de vleselijke mensen ten allen tijde overtreft, zo overtreft zij nu zichzelf. Waar is zo iemand geweest? Zeker, hij heeft met God gesproken. Gelijk alle Godzaligen voortreffelijker zijn dan hun naasten, zo zijn die vromen, die in het verborgen hun opwachting bij God maken, voortreffelijker dan de meeste van hun Godvrezende naasten.

- (4) God zal in de dag des oordeels het verborgen gebed in het openbaar vergelden, Dan, wanneer de hele wereld voor hem zal worden gedagvaard, en een iegelijk zal wegdragen hetgeen door het lichaam geschiedt, naar dat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad, Dan zal de Rechter het zaad Jakobs uitkiezen en hun zeggen, dat zij zijn aangezicht niet te vergeefs hebben gezocht. "Dit volk en Ik hebben elkander sinds lang gekend, en Ik gedenk der weldadigheid hunner jeugd, der liefde hunner ondertrouw; zij hebben Mij gezocht in de plicht en Ik zal hen bezoeken in goedertierenheid; zij en Ik hebben elkander meermalen in 't verborgen in liefde omhelsd, wanneer niemand ter wereld het wist. Wanneer zij met twijfel of vrees bevangen waren, of gebrek, of benauwdheid hadden, heb Ik hen in de

afzondering of in het verborgen gehoord. Wanneer anderen hun tijd in ijdele uitspanning hebben verkwist, en hun ziel in goddeloosheid voor de verdoemenis hebben rijp gemaakt, zijn deze vrijgekochte gelovigen, als zij maar een weinigje tijd konden ontroven naar een verborgen hoekje geslopen, waar zij hun klachten mij hebben bekend gemaakt, en Ik heb ze soms met een vrolijk hart en een dankbare tong weg doen gaan. En let er nu op, ziet, alle Engelen en mensen, Ik heb hun arbeid der liefde aangenomen, alle hun onvolmaaktheden vergeven, en Ik geef hun een plaats in Mijn onmiddellijke tegenwoordigheid, in eeuwige woningen. Zij, die zich van de wereld hebben afgescheiden, zullen nu van de bokken gescheiden zijn en eeuwig een plaats aan mijn rechterhand hebben. O zalige dag! O alles overtreffende vergelding! Zal niet dit een in het openbaar vergelden zijn: "Wel, u goede en getrouwe dienstknecht, ga in, in de vreugde uws Heeren!"

Zo ziet u het gebod van onze Heere, en de reden waarmee Hij deze plicht van het eenzaam bidden aandringt, welke de eerste beweeggronden waren, die ik heb voorgesteld ter opheldering van deze plicht.

Ik bemerk, dat ik dit nu niet verder kan voortzetten, Overdenkt hetgeen u gehoord hebt. Het bidden in het huisgezin en in het openbaar zal een aangename taak zijn, als u maar eerst, wat onze Heere u hier beveelt, in het verborgen nabij God kunt komen. U hebt het gezag van Christus te erkennen, aan Wiens gezag u belijdt uzelf te onderwerpen, en door Wiens verdienste u hoopt zalig te worden. Indien er enige kracht is in deze Zijn krachtige redenen kan het niet anders of u zult uzelf verplicht rekenen in het verborgen te bidden, en zal het u niet gemakkelijk vallen de klaarlijkheid van deze plicht te ontvlieden.

Helaas! velen zijn een nachtegaal in het bos gelijk, van welke men zegt, dat hij het schoonst zingt wanneer hij meent, dat er iemand dichtbij hem is. Een huichelaar kan het best bidden, wanneer de mensen op hem letten; u zult hem zelden alleen met zijn hart in het verborgen werkzaam vinden.

Sommigen gaan naar de hel met een kaars in hun hand, met de kleuren van Christus op hun hoed en met zijn woord in hun mond; zij hebben een gedaante van Godzaligheid, maar verloochenen de kracht daarvan; een vorm van bidden, maar missen de geest; een bolster, maar zonder pit.

O gedenkt, dat er, behalve hen die openbaar goddeloos zijn, duizenden verloren gaan; want hoewel zij belijden, dat zij bidden, nochtans weten zij niet wat het is in het verborgen met God te worstelen. Daarom, wanneer u naar huis gaat, zoekt de eenzaamheid en begint dit zalig werk, en gaat voort, "volhardende in het gebed."

Zesde preek. Romeinen 12:12. *"Volhardt in het gebed."*

Vervolg over het eenzaam bidden. Het huiselijk gebed.

Wat natuurkundigen van de salamander opmerken, dat hij, hoewel hij in het vuur leeft, dit hem nochtans niet heter maakt, dat kunnen wij ook van het merendeel der toehoorders van het Evangelie zeggen, dat zij, hoewel zij voortdurend onder het woord van God verkeren, dat bij vuur wordt vergeleken, omdat het de genegenheden verwarmt en sommiger verdorvenheden verbrandt, er nochtans niet warmer door worden, zij worden er niet beter door, dat zij het horen. Laten zij nog zo dikwijls, nog zo vurig, tot hun plicht vermaand worden, zij hebben geen lust naar Gods roepstem te luisteren.

U bent al veel malen geroepen sedert ik over deze tekst, over de plicht van het bidden heb gehandeld. Maar helaas, wij moeten opnieuw beginnen te roepen, want wij vrezen, dat u niet meer bidt, niettegenstaande alles wat er u uit het woord van gezegd en betuigd is. Deze tekst zal dan ook een getuige zijn tegen biddeloze mensen, die hierdoor worden geroepen in het gebed te volharden."

(2) Het bidden in het verborgen kan niet alleen uit het gebod, maar ook uit voorbeelden worden opgehelderd. Het is altijd door van het begin der wereld door de gelovigen beoefend. Ik zal enige voorbeelden opnoemen.

1. Wij hebben een voorbeeld in Abraham, de vader der gelovigen, die alleen zijnde met God sprak (Gen. 18:22). Hij bleef daar alleen over, en er staat geschreven: "Maar Abraham, die bleef nog staande voor het aangezicht des Heeren," om tot God te bidden voor die goddeloze plaats Sodom. In Gen. 17:3 staat geschreven: "Toen viel Abraham op zijn aangezicht, en God sprak met hem;" hij had veel gemeenschap met God in het verborgen.
2. Wij hebben een voorbeeld in Izak, de Zoon der belofte (Gen. 24:63). Hij was uitgegaan om te bidden in het veld, tegen het nalen van de avond. Het grondwoord betekent beide peinen en bidden; er is een nauwe verwantschap tussen die twee aangename plichten bidden en overpeinen.
3. Neemt het voorbeeld van Jakob (Gen. 32:24), hij bleef alleen over, en een Man worstelde met hem totdat de dageraad opging. In Hoséa 10: 2 wordt ons gezegd wie deze Man was: Het was de God-Engel, ja, Godzelf. "In zijn kracht droeg hij zich vorstelijk met God. Ja, hij droeg zich vorstelijk tegen de Engel. Het was de Engel des verbonds. Maar hoe overwon hij Hem? Met gebeden en tranen: "hij weende en smeekte hem. Jakob behield het veld. O ongelijke partij! Waarlijk, die God, die door Jakob werd overwonnen was Jakobs enige hulp.
4. Neemt Mozes tot voorbeeld, die man Gods, die God kende van aangezicht tot aangezicht. Hoe dikwijls vinden wij God en Mozes tezamen, en niemand met hen. (Exod. 32:7-11). God vroeg Mozes, dat ij Hem zou toelaten het volk te verteren, alsof hij de handen der Almacht had gebonden, en u ziet het gebed, dat daarop volgt - hij wilde het hem niet toelaten. Wat is de gedachte van Mozes van af dat God hem had gezegd, dat Israël een kalf gemaakt, en zich voor hetzelfde gebogen, en het offerande gedaan had, waardoor zij gevaar liepen van vernield te worden? Nu ik met God ben zal ik de troon der genade niet loslaten en hiervan gebruikmaken voor dat arme volk; gelijk hij ook deed.
5. Neemt David tot voorbeeld, die man naar Gods hart, hoe geoefend hij was in het eenzaam bidden; hij kwam de morgenschemering voor. De titel van de 142ste

Psalm is: "Een onderwijzing Davids, een gebed als hij in de spelonk was." Veel van Zijn bid- en lofpsalmen werden in spelonken, woestijnen en eenzame plaatsen opgesteld, en dat tot onze onderwijzing, om, ons te leren van de plicht van het eenzaam bidden.

6. Neemt het voorbeeld van Elia, die God zo vereerde, dat Hij hem in een vurige wagen ten hemel voerde. Het was door het bidden in het verborgen, dat hij de Zoon der weduwe uit de dood tot het leven bracht (1 Kon. 17 :20, 21). Hij droeg hem in de opperzaal, waar hij zelf woonde, en daar riep hij de Heere aan. Het was een grote onderneming; niemand dan God kan de doden opwekken; Maar door in 't verborgen met deze God te worstelen verkreeg hij wat hij zocht, en toch zegt de Schrift van hem, dat hij een mens was van gelijke bewegingen als wij.
7. Neemt het voorbeeld van Jeremia, die van de baarmoeder af geheiligd was; nochtans verlangde hij naar eer herberg in een woestijn, dat is in de een of andere plaats van eenzame afzondering, om zich daar uit te wenen over de zonden van Zijn volk (Jer. 9 :1, 2). Op een andere plaats zegt hij: (Jer. 13:17) "Mijn ziel zal in verborgen plaatsen wenen vanwege de hoogmoed."
8. Neemt het voorbeeld van Daniël, die zeer gewenst man. Hoewel hij naar recht kon inbrengen, dat er een leeuw op de weg was, en dat hij wegens zijn werk in de binnenkamer in het hol zou worden gedood, nochtans vreesde hij niets, en wilde hij zich liever aan het ongenoegen van zijn vorst en aan de hongerige magen der leeuw blootstellen, dan zijn dagelijks gebed nalaten.
Goed, maar liet Daniël niet voor zich trompetten en stak hij de vlag niet uit, door zijn vensters te openen, om de mensen te verkondigen, dat hij aan het bidden was? Was dit niet in strijd met de regel van het verborgen bidden, waarin ons geboden wordt de deur te sluiten? Mag dan Daniël zijn venster open zetten om gezien te worden? Nee, wij zijn er zeker van, dat deze godvrezende man zijn venster niet open zette uit ijdele eer, om gezien te worden, of uit geveinsdheid, maar om zijn vast besluit, Zijn moed en standvastigheid te tonen. Dit goddeloos en onbeschaamd gebod trotserende vreesde hij niet in zulk een zuivere zaak, dat men hem nu zou zien, ook schaamde hij zich niet over zijn Godsvrucht nu de eer van zijn God op het spel stond. Wat zijn die in een ellendige toestand, die zich liever aan de briesende leeuw, de duivel, willen geven en zich de toorn van de Koning des hemels op de hals halen, hetwelk veel verschrikkelijker is dan duizend hongerige leeuw, dan dat zij deze nuttige plicht van in 't verborgen te bidden plechtig verrichten.
9. Neemt de voorbeelden van anderen, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament. Petrus, een beroemd Apostel, ging op het dak om te bidden; op het platte dak van een huis, hetwelk een afgezonderde plaats was, evenzeer als een binnenkamer. In dat gebed overviel hem een vertrekking van zinnen, en in die vertrekking van zinnen kreeg hij een gezicht van de roeping der heidenen. veel zoete verborgene ontdekkingen van Goddelijke liefde en genade hebben Gods kinderen ontvangen, wanneer zij in het verborgen biddende waren. Cornelius was alleen biddende toen de Engel hem verscheen. Van Paulus staat, als het eerste blijk van Zijn bekering opgetekend: "Zie, hij bidt."
10. Neemt onze Heere Jezus tot Voorbeeld, die ons een voorbeeld, zowel van gehoorzaamheid als van lijden heeft nagelaten, opdat wij Zijn voetstappen zouden navolgen. Hij bad veel, en Hij bad dikwijls in 't verborgen. Dit is door al de Evangelisten met een opmerkelijke verscheidenheid in het bijzonder vermeld. (Ziet Matth. 14:23; Markus 1:35; Lukas 5:16 en 6:12). En waartoe dit alles? Was

het niet voornamelijk om onzentwille, opdat wij Zijn voorbeeld zouden navolgen, hoewel Hij niet zoveel reden had om te bidden als wij hebben?

- (3) Het eenzaam bidden kan ook worden opgehelderd uit de voordelen welke het oplevert, evenzeer als uit het gebod en de voorbeelden.
1. Het eenzaam bidden is een sterk bewijs van oprechtheid des harten. In het bidden met anderen erkennen wij onze algemene betrekking tot, en afhankelijkheid van God; in het verborgen bidden erkennen wij onze persoonlijke betrekking tot God en onze afhankelijkheid van hem. Gelijk het spreekwoord zegt: "Hij treurt waarlijk, die in het verborgen treurt;" zo mogen wij ook zeggen, dat hij waarlijk bidt, die in het verborgen bidt. Een oprecht bidder zal bidden waar geen oog hem gadeslaat behalve het oog van God, en waar buiten God niemand hem opmerkt. Dit is een wezenlijk bewijs van oprechtheid, wanneer plichtbesef en achting voor God de beweegredenen en de grondbeginselen van ons doen zijn.
 2. Het eenzaam bidden is voordelig voor heimelijke voornemens, persoonlijke behoeften en zwaarigheden, die anderen niet behoeven te weten. Ieder mens heeft persoonlijke zonden de plaag zijns harten, de verborgene werkingen der verdorvenheid, godloochening, onkunde, vijandschap en ongeloof, aan God te belijden. Het ontrust gemoed zal zich in het verborgen gebed het meest kunnen luchten.
 3. Het bidden in 't verborgen is geschikt om elke genade in de gelovige in oefening te brengen. Het houdt een heilige eerbied en diep ontzag voor God levendig; het koestert de liefde, het geloof, de hoop, de blijdschap en alle de genaden des Geestes; het is een verborgen weg om in genade op te wassen en in geestelijk leven toe te nemen, als de dauw op het nagras.
 4. Het eenzaam bidden bereidt de ziel toe voor elk ander geestelijk werk en verrichting. Wanneer u van uit het bidden in 't verborgen tot de huiselijke godsdienst en de openbare aanbidding komt, dan moogt u hope koesteren het best voorbereid te komen, dat uw hart beter gesteld zal zijn, en dat u grotere zegen van God zult ontvangen. O vrienden! U zoudt ervaren, dat de openbare instellingen u nuttiger en voordeliger zouden zijn, wanneer u dikwijls in het verborgen ging bidden of God ze mocht zegenen.
 5. Het verborgen gebed is een krachtig behoedmiddel tegen de zonde. Het is een geheime sleutel waarmede wij de schatkamer van alle Gods zegeningen openen, en kracht verkrijgen om tegen de verdorvenheid te strijden. Hoe meer en hoe vuriger een Christen in de binnenkamer in eenzaam gebed is, hoe minder kracht de zonde over hem zal hebben. Jozef had in het huis van Pótifar geen andere gelegenheid om te bidden dan in het verborgen, en hij was in staat Zijn onschuld te bewaren onder een krachtige aanval van de verzoeking.
 6. Het eenzaam gebed is des Christens ondersteuning in verdrukking, want daar lucht hij Zijn benauwde ziel en ontvangt hij versterking van de hemel. Hiskia was de dood nabij, en ontving een boodschap van God: "Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven." Toen keerde hij zijn aangezicht om naar de wand, afgewend van alle gezelschap, en, merkt dit op: "hij bad tot de Heere." Ja, de Apostel wijst dit aan als een geschikt gedrag tot ondersteuning: "Is iemand onder u in lijden? Dat hij bidde."
 7. Het eenzaam bidden is in dit opzicht voordelig, dat Gods volk daarin gewoonlijk de meeste gemeenschap met God geniet. Toen Daniël bad, en zijn zonde beleed, en de zonde zijns volks, en zijn smeking neerwierp voor het aangezicht des

Heeren, had hij zoete gemeenschap met God; ja, gaf God hem Zijn eeuwige liefde tot hem te kennen, zeggende: "Daniël, gij zeer gewenste man."

8. Onder het eenzaam bidden genieten de heiligen Gods gewoonlijk de genadigste en hoogste gemeenzame omgang met God. De verborgenheid des Heeren is voor degenen die Hem vrezen en in het verborgen met hem worstelen. "Zal ik voor Abraham verbergen, wat ik doe?"

(4) Het eenzaam bidden kan ook worden opgehelderd uit het gevaar van het te verzuimen.

1. Verwaarlozing van het eenzaam bidden is een blijk van heimelijke ontrouw en ongelooft. Het boos en ongelovig hart ligt op de bodem van elke afwijking van de levenden God. Geloven wij waarlijk de Goddelijke alwetendheid? Zijn wij grondig overtuigd, dat God zowel in het verborgen als in het openbaar tegenwoordig is, wanneer wij niet in het verborgen bidden?
2. Verzuim van in het verborgen te bidden, terwijl wij wel met anderen bidden is een bewijsgrond van verregaande geveinsdheid, dat men meer let op het oog van de mensen, dan op het oog van God. Bidt u in het openbaar, omdat het oog der mensen op u gericht is en uw medeschepselen getuigen zijn van hetgeen u verricht, maar verzuimt u het gebed in de eenzaamheid, omdat geen mensenoog u daar ziet? Helaas! is het oog van een mens bij u van meer gewicht dan het oog van God? Weet, dat God het hart doorzoekt.
3. Dat men het bidden in de eenzaamheid verzuimt, is een bewijs van aardsgezindheid en verslaafdheid aan de wereld. Waarom bidt u niet in het verborgen? Het is misschien omdat u zeer zelden in de eenzaamheid bent, en u bijna nooit in uw binnenkamer komt; u leeft in een voortdurende drukte van wereldse zaken en opeenvolging van beslommeringen. Dit geeft te kennen, dat u aardse dingen bedenkt, uw hart is in de aarde verzonken en door deze wereld verzwolgen. U geeft uw hart meer aan deze dan aan de andere wereld.
4. Het verwaarlozen van het bidden in de eenzaamheid bewijst hoe koel uw ijver is en hoe weinig u om God geeft. Sommigen bidden niet alleen, omdat zij met anderen bidden; ten minste zij kunnen het gemakkelijk stellen zonder in het verborgen te bidden, omdat zij reeds anders hebben gebeden. Toont dit niet, dat u bevreesd bent, dat God teveel zal krijgen, en dat u Hem met zo weinig mogelijk afscheept? O, het getuigt van weinig ijver, voor Zijn dienst en belangstelling voor de eer van hem, Die mildelijk geeft en gaarne vergevende is. O vrienden, hoe maakt u het met dit verzuim? Hoe bevredigt u de aanklachten van uw gemoed, daar het gebod zo helder en duidelijk is?
5. Door te verzuimen in het verborgen te bidden verliest u al het voordeel, dat er aan verbonden is, alle genieting van God in de binnenkamer; want hoe kunt u het voordeel verwachten zonder de plicht? De liefelikheden van de godsdienst houden altijd gelijke tred met de kracht en de oefening daarvan. Wie kan verwachten de liefelijkheid van de wegen der wijsheid te ervaren, die niet in deze wegen der wijsheid wandelt?
6. Het verzuim van het eenzaam bidden doet de zegeningen van de openbare inzettingen verbeuren; want rara brengt u de godsdienst met zichzelf in twist, en u maakt het een deel daarvan in strijd met een ander deel. Misschien verzuimt u het eenzaam bidden om plaats te maken voor het openbaar gebed en zo bouwt u de een plicht tot ondergang van een anderen Maar zo verijdelt u uw eigen gebeden en u bederft de plicht, die u verricht. God straft dikwijls verborgen verzuimen met de inhouding van openbare zegeningen.

7. Waar het eenzaam bidden wordt verzuimd loopt dit uit op een kwijnende en vervallen staat der ziel. Ik geloof, dat er maar weinig of geen onder Gods volk zijn, die niet bij eigene droevige ervaring weten, dat zij, door gedurende enige tijd het bidden in 't verborgen te verzuimen, hebben ondervonden, dat hun zielsgestalte in wanorde geraakt, de zonde krachtig geworden, en de genade aan het kwijnen geraakt is. Ik geloof, dat dit eigenlijk de oorzaak is van veler droeve klachten over de dorheid hunner zielen en daarover, dat de middelen der genade hun geen nut doen. Zij verwelken en versmachten in hun ongerechtigheid, onder de afwezigheid van Goddelijke invloeden, en onder de tekenen van het Goddelijk ongenoegen daarover.
8. Het verzuim van het bidden in 't verborgen loopt uit op grove godloochening en eindigt in hooggaande goddeloosheid. Alle vrees Gods af te werpen en het gebed voor zijn aangezicht terug te houden gaan hand aan hand. (Job 15:4) "Ja gij vernietigt de vrees, en neemt het gebed voor het aangezicht Gods weg." Wanneer men dus de vrees Gods afwerpt, werpt God Zijn zorg voor hen af, en geeft hen aan zichzelf over, dat zij wandelen in hun raadslagen. Wanneer zij God verlaten, verlaat God hen; en, "wee hen als ik van hen zal geweken zijn", zegt de Heere. Mogen deze dingen bij u van enig gewicht zijn; moge de Heere ze op u toepassen, zodat gij uzelf moogt gaan wijden aan dit geestelijk en hemels werk, waarin de kracht van de godsdienst zich merendeels toont.

Wat ik over dit punt heb gesproken zal een staand getuigenis zijn tegen hen, die nalaten in het verborgen te bidden.

3 Ik zal nu overgaan tot de behandeling van het derde soort gebed, namelijk: **het huiselijk gebed**. Al uw tegenwerpingen tegen het huiselijk gebed zouden spoedig verdwijnen, indien het de Heere liefde uw consciënties van de plicht daartoe te overtuigen, daarom is het voornaamste werk, de verplichting tot de verrichting van deze plicht op uw hart te binden en, Och, mocht de Heere zelf dit krachtdadig doen! De leraars hebben met 's Heeren hulp onder de mensen een dubbel werk te verrichten, twee dingen van het grootste gewicht; het een is de mensen tot de plicht, als een middel aan te zetten, en het andere is hen van de plicht, in het stuk van eigengerechtigheid, af te drijven. Als de mensen deze plichten geheel verwaarlozen is het een zeker bewijs, dat zij in de weg van verderf en ondergang zijn, en anderzijds, wanneer zij deze plichten verrichten, en die tevens tot hun Christus, tot hun gerechtigheid, maken, is het een even zeker blijk van verdoemenis, want indien onze gerechtigheid uit de werken is, dan is Christus te vergeefs gestorven. Omdat echter plichten van deze natuur de middelen zijn waardoor de Heere Zijn zaligmakende zegeningen pleegt te schenken, en het verzuim daarvan de mensen buiten de weg stelt, waarin de gerechtigheid van Christus en het eeuwige leven gewoonlijk worden medegedeeld; en aangezien dit ook een ontwijfelbaar kenmerk is van een ziel, die buiten Christus is, die geheel te verwaarlozen en er geen gewetenszaak van te maken, daarom moeten wij u in de Naam des Heeren deze plichten in hun helderst licht voor ogen stellen, opdat u niet kunt voorwenden, dat u ze niet weet.

Het gebed in het huisgezin kan dan op de vier volgende gronden worden vastgesteld en gegrond, waartoe ik elke redelijke ziel kan uitdagen de klaarlijkheid daarvan te ontkennen. Hoewel ik beken, dat het meer dan een zedelijke overreding is, welke de mensen zal verplichten de plicht in ernst te verrichten, nochtans als het de Heere

mocht behagen deze vier gronden te zegenen, dan zullen zij bij sommigen overwinnen. Zij zijn:

- (1) De natuurlijke rede;
- (2) Het gezag der Schrift;
- (3) Het voordeel van het huiselijk gebed;
- (4) Het gevaar van het te verzuimen.

(1) De natuurlijke rede, of de natuurlijke godsdienst, kan dit leren, al zouden wij geen schriftuurlijke bewijsgrond gebruiken; want:

1. De huisgezinnen zijn onderscheiden maatschappijen krachtens Gods instelling. Toen God Eva tot Adam bracht en hen zegende, stichtte Hij het eerste huisgezin op aarde, en gedurende enige van de eerste eeuw der wereld was de Kerke Gods tot huisgezinnen beperkt. Nu kan het niet anders dan vreemd en onnatuurlijk zijn, dat er een maatschappij van mensen krachtens Goddelijke instelling zou zijn, welke niet verplicht zou zijn God te erkennen en hem aan te roepen. Moet niet God door alle maatschappijen worden aanbeden, zowel als door enkele personen? Is niet elke rangen maatschappij van mensen door hem gesticht en ingesteld, en zijn wij niet verplicht hem in elke hoedanigheid en betrekking van het leven te erkennen?
2. Zoals de eerste maatschappij van mensen door huisgezinnen werd gevormd, die als zodanig verbonden waren God te dienen, zowel als kerken en verzamelingen van heiligen, zo ook zijn de huisgezinnen nauw verwant aan, en hebben een grote invloed op elke andere maatschappij, waardoor de huisgodsdienst nog des te redelijker is. Alle andere verzamelingen van mensen zijn ontstaan uit deze ene, als haar oorsprong en grondslag. Kerken en koninkrijken bestaan uit veel huisgezinnen, en zoals de gezinnen zijn, zo zullen ook een kerk, een koninkrijk en andere grotere maatschappijen zijn. Het verzuim van de godsdienst in het huisgezin is de voornaamste reden van het bederf en de ontaarding van een volk.
3. Dit alles is zo klaar voor het natuurlijk licht, dat de heidenen hun huisgoden hadden, zowel als hun volks en stadsgoden. Helaas, de arme kortzichtige heidenen achten het zeer redelijk, dat zij hun drekgoden in hun huizen hebben, en zullen dan niet mensen, die de waren godsdienst van de ware God belijden, hun alomtegenwoordige God erkennen door hem een altaar in hun huizen op te richten?
4. Huisgezinnen hebben bijzondere gelegenheden, die daaraan bijzonder eigen zijn. Zijn er geen gezinszonden behalve de persoonlijke en openbare zonden, ijdele vermakten, boze hartstochten, onbezonnen woorden? Zijn er niet veel gezinsweldaden, als gezondheid, vrede, vrijheid, overvloed, vermeerdering van familie betrekkingen, de voorspoed en het welslagen van familie aangelegenheden, herstel van ziekte en dergelijke? Zijn er niet veel gezinsbehoeften en verdrukkingen; sommigen, die bezocht zijn met krankheid en tijdelijke verliezen? Hebben zij niet allen dagelijkse levensbehoeften en onderhouding genade nodig? De prachtigste woningen zijn niet uitgesloten van brandgevaar, noch de rijkste van inbraak, noch de godsdienstigste van menigvuldige ongevallen. Zouden die dan niet tezamen bidden, die tezamen zondigen, en behoren zij niet samen te gaan in ernstige verootmoediging wegens zonden, die zij dagelijks met elkander begaan? Moeten zij niet gezamenlijk God, hun gemeenschappelijke Weldoener en Vriend, erkennen en hem gezamenlijk aanbidden en dankzeggen? Moesten niet gezinszonden, gezinsbehoeften, gezinsverdrukkingen, gezinsgoedheden, de mensen aanzetten om als gezin hun God te aanbidden, dat Gods verborgenheid

over hun tent zij en zij zeker wonen van de vrees des kwaads? "Want alle volken zullen wandelen, elk in de Naam zijns Gods; maar wij zullen wandelen in de Naam des Heeren onzes Gods, eeuwiglijk en altoos" (Micha 6:5).

5. En, alles bijeen genomen, leert ons niet het licht der natuur in deze zaak, dat er een God, een Opperwezen, is, dat Hij gevreesd, bemind en aanbeden moet worden, en dat niet alleen afzonderlijk, maar ook gemeenschappelijk, in de huisgezinnen zowel als alleen, of in grotere vergaderingen? Leert niet de natuurlijke godsdienst elke redelijke ziel, die over een gezin gesteld is, dat hij zorg moet dragen voor de zielen, die aan zijn hoede zijn toevertrouwend? (Klaagl. 4:3) "Zelfs laten de zeekalveren de borsten neer, zij zogen haar welpen", en zullen dan Christenen zo wreed zijn over de zielen der hunnen, dat zij deze huiselijke plicht verzuimen? Zo kan zelfs de natuurlijke rede ons in deze wijze van aanbidding onderrichten.

(2) Overweegt verder de volmacht en het gezag der Schrift, en dan mogen wij letten op het bevel, het voorbeeld of de afschaduwing, de profetie, de voorbeelden, en de krachtige verklaringen der Schrift.

1. *Het bevel der Schrift.* In onze tekst wordt ons geboden te volharden in het gebed. Wij moeten acht geven op de geschikte tijd en plaats tot het gebed, hetzij in het verborgen, of in de kerk, of in het huisgezin. "Ik wil, dat de mannen bidden in alle plaatsen" (1 Tim. 2:8); indien zij dat in alle plaatsen moeten doen, dan voorzeker ook in hun huizen en met hun huisgezinnen. "Aan alle plaatsen zal Mijn Naam reukwerk toegebracht worden" (Mal. 1:11). Zijn de huisgezinnen hier niet ingesloten? Zeker zijn zij dat. Maar, om dit bevel van het huiselijk gebed verder op te helderen, zie Kol. 6:1, 2, waar de Apostel rechtstreeks de vaders der huisgezinnen aanspreekt, en hen vermaant sterk aan te houden in het gebed, en in hetzelfde te waken met dankzegging. Zij moeten dit doen tegenover hun kinderen en de dienstknechten, die aan hun zorg zijn toevertrouwend, die tegelijkertijd uitdrukkelijk worden genoemd. Een andere Apostel stelt de plicht der mannen tegenover hun vrouw op deze grond voor: "Opdat uw gebeden niet verhinderd worden (1 Petrus 3:7). In één woord, ons wordt bevolen aan alle plaatsen te bidden, dus ook in de huisgezinnen, en met allerlei gebed, dus ook met dit soort gebed.
2. Maar schijnt het bevel niet zo rechtstreeks te zijn, let dan op het voorbeeld of de afschaduwing daarvan in de Schrift: de instelling van het dagelijks offer onder de wet, dat een klaar bewijs is (Num. 28:2, 4). Behalve de ernstige aanbidding opgezette tijden, moesten de Joden God 's morgens en 's avonds aanbidden, en moest een iegelijk een lam nemen, naar de huizen der vaders, een lam voor een huis (Exod. 13:3, 4). Een iedereen lam voor een huis of gezin.
3. Is het voorbeeld of de afschaduwing van het gebed in de Schrift u niet voldoende, laat ons dan voortgaan tot de beloften en de voorzeggingen der Schrift over dit punt. Ten opzichte van de Kerk onder het Nieuwe Testament is beloofd of geprofeteerd, dat elk geslacht of gezin een tempel zal zijn waarin God zal worden aanbeden. (Zach. 13:12) "Het land zal rouwklagen, elk geslacht bijzonder, of zoals in het Hebreeuws staat: "huisgezinnen", families. Zij zullen zichzelf afzonderen voor de godsdiensttoefening. "Terzelter tijd, zegt de Heere, zal Ik alle geslachten (Eng. gezinnen) Israëls tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn" (Jer. 31:1). Ik zal de God van hun huisgezinnen zijn. Wat wil dat zeggen? Het is een Evangeliebelofte die aanbidding insluit, want verwantschap aan God heeft aanbidding van Hem ten gevolge. "Dewijl Hij uw Heere is, zo buigt u voor Hem neder"! "Gij zult den Heere uw God aanbidden." Indien Hij hun God is, moet

Hij ook het Voorwerp hunner aanbidding zijn, en is Hij de God hunner geslachten of huisgezinnen, dan is Hij ook de God hunner huiselijke aanbidding.

4. Indien de belofte en de voorzegging der Schrift niet genoeg is, dan hebben wij ook de voorbeelden in de Schrift. Het voorbeeld van Christus, het Hoofd der gemeente, uit welke al het geslacht (Engelse vertaling: *het ganse gezin*) in de hemelen en op de aarde genoemd wordt, is in elk opzicht bindend voor ons. Christus wordt de Heere van Zijn huis genoemd, én de discipelen Zijn huisgenoten: "Matth. 10 :25) "Indien zij de Heere des huizes Beëlzebul hebben geheten, hoeveel te meer Zijn huisgenoten." Dat Hij met hen bad wordt ons uitdrukkelijk vermeld: (Lukas 9 :18) En het geschiedde als Hij alleen was biddende, dat de discipelen met hem waren." Hij was afgezonderd van de menigte, die hem volgde, Maar bad afzonderlijk met Zijn huisgenoten. (Lukas 11:18). "En het geschiedde, dat Hij in een zekere plaats was biddende, als Hij ophield, dat een van Zijn discipelen tot hem zeide: Heere, leer ons bidden." Zodat u ziet, dat Jezus met Zijn huisgenoten placht te bidden.
- Ook de voorbeelden der vromen in de Schrift zijn aanmerkelijk. Het voorbeeld van Abraham, wie God dit eervol getuigenis gaf: (Gen. 18:19) "Want Ik heb hem gekend, opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zou bevelen, en zij de weg des Heeren houden"
- Zie het voorbeeld van Jakob: (Gen. 35:2, 3). Toen zeide Jakob tot zijn huisgezin en tot allen die bij hem waren: Doet weg de vreemde goden, die in het midden van u zijn, en reinigt u, en verandert uw klederen. En laat ons onszelf opmaken en optrekken naar Beth-El, en ik zal daar een altaar maken die God, Die mij antwoordt ten dage mijner benauwdheid."
- Jozua getuigt: aangaande mij en mijn huis, wij zullen de Heere dienen."
- Van Job staat geschreven: "Alzo deed Job alle die dagen."
- Wij hebben het voorbeeld van Cornelius: "Godzalig en vrezende God met geheel zijn huis, en God gedurig biddende" (Hand. 10 :2, 30) "En ter negender ure bad ik in mijn huis."
- Zijn de voorbeelden uit de Schrift nog niet voldoende, dan hebben wij bovendien de krachtige verklaringen der Schrift. Ik zal slechts twee verklaringen uit de Schrift opnoemen. De een vinden wij in Psalm 68:7. "God zet de eenzamen in een huisgezin," hetwelk te kennen geeft dat God de huiselijke godsdienst wil. Waarom zet God de mensen in deze betrekking van man, vrouw, kinderen en dienstboden in een huisgezin? Heeft Hij niet alle dingen gewrocht om zijns zelfs wille? Indien de huisgezinnen plaatsen van samenleving zijn volgens Goddelijke instelling hebben zij dan Gods zegen niet nodig? Mensen zonder huisgodsdienst overdwarsen Gods doel in het negeren van deze liefelijke huiselijke instelling en betrekking.
- Een andere aanmerkelijke verklaring is deze, dat Christelijke huisgezinnen gemeenten zijn. (Romeinen 16:4) "Groet ook de gemeente in hun huis;" (Filemon: 2) "de gemeente, die ten uwen huize is;" en wederom, (1 Kor. 16:19) U groeten zeer in de Heere Aquila en Priscila met de gemeente, die ten hunnen huize is." Alle onze huizen en gezinnen moesten dan ook gemeenten zijn. Een huis waarin geen altaar is voor de dienst en de aanbidding van God is geen gemeente, of geen huis Gods, maar een synagoge des Satans. Wij kunnen een gezin geen gemeente noemen wanneer het geen Godvrezend huisgezin is. Het wordt zo genoemd wegens de gelijkenis en de overeenkomst welke het heeft met een gemeente, omdat de dienst van God er in onderhouden wordt. Zonder de dienst van God in uw huis, bent u geen gemeente, en dus geen leden van Christus, maar de heidenen

gelijk, want kerken zijn maatschappijen, die aan God gewijd zijn en voor God gebruikt worden.

Nu zijn er drie dingen noodzakelijk voor het welzijn van een gemeente of kerk: *de leer, de tucht en de dienst van God, of de aanbidding*. Deze zijn ook nodig voor het welzijn van een huis en een gezin.

- *De leer in het huisgezin*, waarvan de mensen een gewetenszaak moeten maken door de Schrift te lezen. O vrienden, de Bijbels zijn nu niet zo schaars als toen iemand een vracht hooi gaf voor één blad uit de Bijbel. Het is beter zonder brood te zijn, dan zonder Bijbel. De leer moet in het huisgezin ook worden onderhouden door uw kinderen en dienstboden te catechiseren zolang als zij deze soort melk nodig hebben.
- *Huiselijke tucht is noodzakelijk*. De rede leert ons, dat "elk man overheer in zijn huis moet zijn" (Esther 1:22). „Het hoofd van een gezin moet in de vrees Gods regeren, steunende alles wat in uw kinderen én dienstbaren goed en prijzenswaardig, en afkeurende wat kwaad in hen is. Zo moet u trachten van uw gezag gebruik te maken om het onrecht, of de ongerechtigheid verre te houden van uw tenten.
- *De huiselijke dienst van God* is noodzakelijk om het huis tot een gemeente of kerk te maken. Elk hoofd van een gezin moet profeet, priester en koning in zijn huis zijn. Als profeet moet hij consciëntie maken van de leer en de onderrichting van het gezin; als koning moet hij huiselijke tucht uitoefenen en zijn gezag van Godswege gebruiken; als priester moet hij consciëntie maken van het huiselijk gebed, door geestelijke offeranden van gebed en dankzeggingen op te offeren. O dat al uw gezinnen aldus gemeenten waren; elk huisgezin een huis Gods, een huis des gebeds!

Overweegt, als uw gezinnen kleine gemeenten zijn, dat God dan daarin onder u zal wonen, want hij heeft in betrekking tot de Kerk gezegd: "Dit is Mijn rust, hier zal ik wonen." Als u van uw huizen kleine kerken maakt, dan zult u ze tot kleine heiligdommen maken. Als u geen gemeente in uw huis hebt, dan zal de Satan daar zetelen. Men zegt gewoonlijk: "Waar God een kerk bouwt, bouwt de duivel een kapel." Maar in dit geval kan meer naar waarheid worden gezegd: "Waar God geen kerk heeft, zal de duivel een kapel hebben." Als toch de duivel uw huis ledig van goed, ledig van Godzaligheid vindt, zal hij zeven andere geesten bozer dan hijzelf met zich nemen en zij zullen ingaan en aldaar wonen.

En wat u betreft, die alleen zijt, die op uzelf woont, die geen gezin hebt, o tracht een kerk in uw kamer, in uw binnenkamer te hebben. Als de Joden de muur van Jeruzalem verbeterden, een iegelijk tegen zijn huis over, lezen wij van een, die verbeterde tegen Zijn kamer over (Neh. 3:30). Bidt, en leest, en catechiseert zelf.

Wel vrienden! U die huisgezinnen hebt, tracht die, zoals u gehoord hebt, tot gemeenten, tot kerken te maken, aan God op te dragen.

Zo hebben wij de huiselijke godsdienst en het huiselijk gebed vastgesteld uit de volmacht en het gezag der Schrift door de overweging van het bevel, de afschaduwing, de voorzeggingen en beloften, de voorbeelden, en de verklaringen der Schrift.

(3) Een beweeggrond voor het huiselijk gebed kan getrokken worden uit het voordeel en de zegen die er aan verbonden zijn.

1. Het huiselijk gebed brengt zegen en voorspoed toe, niet alsof God aan godsdienstige huisgezinnen zou gebonden zijn, Maar God bezoekt die gewoonlijk met zijn heil. De Schrift en voorbeelden getuigen dit: (Psalm 115:12, 13) "De Heere zal het huis Israëls zegenen, Hij zal het huis Aärons zegenen. Hij zal zegenen, die de Heere vrezen, de kleinen met de groten." "In de tenten der rechtvaardigen is een stemme des gejuichs, en des heils" (Psalm 118:15). Het gebed heiligt de genietingen en de verdrukkingen van het huisgezin, het is de beste bewaker van onze vertroostingen, en steun in onze tijden.
2. Het huiselijk gebed is het beste middel om huiselijke Godsvrucht te bevorderen; het heeft een natuurlijke strekking om een geur van God in onze huisgezinnen te verspreiden, om vrees Gods in de zielen te verwekken, en om heilige verlangens naar God en Christus op te wekken. Wenst u te zien, dat uw kinderen en dienstboden voorspoedig zijn in Gods weg? Zou u gaarne willen, dat uw kinderen Gods kinderen en uw dienstbaren Gods knechten waren, en getrouw in alles wat hun wordt toebetrouwd? Is uw begeerte dat uw ganse gezin huisgenoten des geloofs mochten zijn? Tracht dan de aanbidding van God daarin voortdurend hoog te houden.
3. Het huiselijk gebed zou de godsdienst in de wereld aankweken en die overal voortplanten. Indien alle grotere en uitgebreidere maatschappijen uit godsdienstige biddende huisgezinnen verzameld waren, wat zouden de Kerk en de gehele wereld daarvan een voordeel trekken! Indien wij ooit een nationale reformatie zullen zien, dan zal die eerst in de huisgezinnen moeten beginnen.
4. Het huiselijk gebed is soms kennelijk van de Heere gezegend door opmerkelijke bescherming en zichtbare blijken van verhoring. Velen hebben zoete gemeenschap met God in de huiselijke godsdienst ervaren, anderen hebben de eerste indruk van genade onder het huiselijk gebed ontvangen. Ik heb eens van een edel persoon, een eerwaardige dame, gelezen, die de eerste zaligmakende indrukken ontving, en haar bekering tot God rekende vanaf de tijd, toen zij het huiselijk gebed bijwoonde in het huis van een Godvrezende leraar onder de Nonconformisten. Het is ook een zeer welbekende en opmerkelijke geschiedenis, die Polanus verhaalt, van een aardbeving waardoor een heel dorp van negentig huizen en gezinnen werd verwoest, behalve de helft van een huis, waarin een vader met zijn vrouw en kinderen geknield lagen te bidden. Zo werd letterlijk bewaarheid wat Salomo zegt: (Spr. 13:7) "De goddelozen worden omgekeerd, dat zij niet meer zijn; maar het huis der rechtvaardigen zal bestaan." Gelijk God het huis van Obed-Edom zegende omdat hij de ark des Heeren daar bewaarde, zo zegent Hij het gezin, dat Hem in geest en waarheid aanbidt.

(4) Beweggronden voor het huiselijk gebed kunnen worden getrokken uit het gevaar om het te verzuimen.

1. U laadt dagelijks schuld op u door dit verzuim. Is het niet duidelijk, dat u niet aan uw plicht voor God voldoet? Zal iemand, na alles wat wij tot bewijs hebben bijgebracht, durven zeggen dat het geen plicht is, dat hij er niet toe verplicht is? Indien u in uw oordeel overtuigd zijt, dan moet het verzuimen zonde zijn. Indien uw consciëntie de zaak toestemt, dan verzuimt u een erkende plicht, en zolang u in dat verzuim leeft, gaat u voort in de zonde; en hoe langer u in de zonde volhardt, hoe groter uw schuld is. Elke dag verzuim brengt u dieper bij God in de schuld, met deze verzwarende, dat het een wetens en willens zondigen is tegen het licht en de overtuiging van uw gemoed, en zonder enige reden, verontschuldiging, of uitvlucht.

2. Het gevaar blijkt hieruit, dat u met iets belast zijt waarvan u rekenschap zult moeten geven. God stelt heren zowel tot wachters als leraars, en indien zij in gebreke blijven, zal God hun bloed van hun hand eisen. O welk een troosteloze terugblik zult u ten slotte hebben, die deze noodzakelijke plicht hebt verzuimd! Zal niet zulk een tastbare schuld u in het aangezicht vliegen en u doen verstommen? Hoe zult u van uw biddeloos huisgezin afscheid nemen als u op uw sterfbed ligt? van hen te scheiden met wie u nooit hebt gebeden, zal een droevig wederzien uitmaken voor God uw Rechter. Welke verantwoording zult u kunnen geven voor Zijn rechterstoel hier boven?
3. Het verzuimen van het gebed met uw huisgezin is een bewijs, dat u uw gezin niet lief hebt. Ik geloof, dat u niet graag zou willen, dat uw liefde in twijfel getrokken werd. Maar hebt u uw gezin, uw vrouw, uw kinderen, uw dienstbode lief, en bidt u nochtans niet met hen? Dat moet een vreemdsoortige liefde zijn, die zonder gebed is; een zinnelijke, vleeselijke, ongeheiligde liefde. Als u ze lief hadt, zou u bekommerd zijn over hun geestelijk welzijn en ernstig van God een zegen over hen afsmecken.
4. Zolang u het huiselijk gebed verzuimt blijft u in gebreke voor uw persoon en uw belang. Het gebed tot God met uw huisgezin kon u een aangenaam en vredig leven doen hebben, terwijl u nu misschien gekweld wordt met gekijf en verdeeldheid in uw gezin. Waardoor ontstaat twist, gekijf en verbittering tussen de leden van een huisgezin, tussen man en vrouw, ouders en kinderen, heer en knecht? Het opstaat veelal, óf uit een geheel verzuim, óf uit een zorgeloze verrichting van deze plicht des gebeds. Veel vurig bidden zou strekken om uw ganse gezin gehoorzaam te doen zijn aan God en de mens. Hoe kunt u verwachten, dat het u zal welgaan, dat u gelukkig zult leven, als u niet om de bekering van uw gezin bidt, noch dagelijks met en voor hen zegeningen afsmeekt. Indien er in uw gezin zijn, die blijken geven van heilig en godsdienstig te zijn, u zult het niet aan uw zorg te danken hebben, de rijke en vrije genade Gods komt er alleen de eer van toe. Maar u zult de eer moeten missen, dat het een verhooring van uw gebeden is.
5. Wanneer u het bidden met uw huisgezin verzuimt is er geen onderscheid tussen u en de goddelooste in de wereld. Het is het kenmerk der goddeloze, dat zij God niet aanroepen; en welk onderscheid is er tussen uw huisgezin en dat van de loszinnigste en snoodste der mensen? Wanneer het hoofd van een gezin het huiselijk gebed verzuimt, dan zullen de leden van dat gezin lichtelijk het bidden in 't verborgen nalaten; en zo zal er in het geheel geen gebed in zijn huisgezin zijn en is er geen zichtbaar onderscheid tot u en de vuilste godlooचनाaar.
6. Het gevaar vertoont zich hierin, dat u uzelf en uw gezin aan die vloek Gods blootstelt, waarmede biddeloze huisgezinnen worden bedreigd: "Stort uw grimmigheid uit over de heidenen, die U niet kennen, en over de geslachten, die Uw Naam niet aanroepen" (Jer. 10 :25). Het is een verschrikkelijke voorzegging. Hier wordt toorn gedreigd, en het is geen gewone toorn, maar grimmigheid, toorn die opziedt tot de hoogste trap van wraak. De mate daarvan is: Stort uit Uw *grimmigheid*, hetwelk een volheid en een overvloed van verschrikkelijke wraak te kennen geeft; sluizen van gramschap geopend en uitgestort. O, wat zou van deze plaats worden, indien deze grimmigheid even algemeen was als het verzuim van het bidden is! Ja, het geeft niet alleen te kennen, dat het een grote, maar dat het onweerstaanbare toorn is, die als een afstroming van boven is, die evenmin kan worden tegengehouden en vermeden als een stortregen uit de wolken. Deze watervallen des hemels zijn niet te stoppen, het vuur van Zijn grimmigheid tegen

ongodsdienstige huisgezinnen is niet te blussen, wanneer de Heere met grimmigheid Zijn toorn hier toe wendt, en Zijn schelding met vuurvlammen.

Maar verder, waartoe dient dit alles? wat betekent de heftigheid van deze grote toorn? Is die wegens afgoderij, moord, dronkenschap, godslastering, of de een af andere afschuwelijke misdaad? Neen, het is wegens zonden van nalatigheid: God niet kennen en God niet aanroepen. O, wat zijn dan die huisgezinnen ellendig, die God niet aanroepen!

O, zult u misschien zeggen, maar wij zien toch biddeloze huisgezinnen, die voorspoedig zijn en bloeien, die prachtig leven en alles hebben wat zij begeren; ja, er zijn er onder, die het wel gaat, meer dan anderen, en de roede Gods is op hen niet.

Ik antwoord, de Psalmist zat ook verlegen met een dergelijk bezwaar, hij wist er geen weg mee, totdat hij in Gods heiligdommen inging en op hun einde merkte, en Gods eind daarin. Maar weet, vrienden, dat Gods verdraagzaamheid geen kwijtschelding is; uitstel is geen vergiffenis; er komt een tijd, dat hun voet zal wankelen, zegt de Geest Gods. God draagt sommige zondaren lang tot wijze doeleinden, totdat de vaten des toorns tot het verderf toebereid zijn. God wil bij sommige mensen tot een andere wereld in de schuld staan; die ontvangen hier hun goed en hiernamaals hun pijnigingen.

Gedenkt ook, dat deze vloek over biddeloze gezinnen dikwijls onzichtbaar en verborgen is. God vervloekt al hun zegeningen, het schepsel is hun niet geheiligd, want ieder schepselszegeningen wordt geheiligd door het woord Gods en door het gebed. Daarom is voor biddeloze mensen geen zegening of uitwendige vertroosting geheiligd, doch de droevigste onzichtbare vloek rust op hun ziel. Verblinde zinnen, een verhard hart, een toegeschroeiende consciëntie zijn de vruchten van Gods hevigste grimmigheid; het is de bezoeking van Farao en het naast aan de hel, (Deut. 29 :19, 20) "De Heere zal hem niet willen vergeven, maar alsdan zal des Heeren toorn en ijver roken over dezelve man, en al de vloek, die in etst boek geschreven is, zal op hem liggen; en de Heere zal zijn naam vanonder den hemel uitdelgen. En de Heere zal hem ten kwade afscheiden van alle de stammen Israëls, naar alle vloeken des verbonds, dat in het boek dezer wet geschreven is." (Jer. 23:19, 20) "Ziet een onweder des Heeren, een grimmigheid, is uitgegaan, ja een pijnlijk onweder; het zal blijven op der goddelozen kop. Des Heeren toorn zal zich niet afwenden, totdat Hij zal hebben gedaan, en totdat Hij zal hebben daargesteld de gedachten zijns harten, in het laatste der dagen zult u met verstand daarop letten." Hoewel zij het nu niet opmerken, zullen zij het tenslotte tot hun eeuwige schade weten.

Zo heb ik de plicht van het huiselijk gebed voor u open gelegd, en ik daag de meest verrijnden vijand en tegenstander van deze plicht uit, na hetgeen wij ervan gezegd hebben, tot voldoening van zijn consciëntie, met zijn hart te durven zeggen, dat het zijn plicht niet is. Ik vertrouw, dat niemand die mij gehoord heeft zich op onwetendheid zal kunnen beroepen; daarom, indien u willens en wetens in het verzuim, van deze plicht leeft. zijn uw bloed en het bloed van uw gezin op uw kop, en beide zullen van uw hand worden geëist.

O, bidt dat God u bekwaam en gewillig make deze nodige plicht te vervullen, en indien u bij slot van rekening geen woord tot God wilt spreken voor uw arm, verkwijpend, wegstervend huisgezin, al zou het hen van de hel bevrijden, laat ik u aan die vreselijke rechtvaardigheid over, welke eerlang op een andere manier, met u zal pleiten dan wij arme leraars dat kunnen doen en zich op u zal wreken voor uw moedwillig verzuimen van, en uw ongehoorzaamheid aan de roepstemmen Gods.

O wees niet onwillig een nieuwe gewoonte in uw huis in te voeren, als het een goede gewoonte is. Het kan zijn, dat u overtuiging hebt gehad, dat u God in uw huisgezinnen behoort te aanbidden en dat het goed is, dit te doen, maar dat u het tot een meer gelegene tijd hebt uitgesteld. Zult u nu eindelijk de gelegenheid van het werk van deze dag aangrijpen om er niet langer mede te talmen? De tegenwoordige tijd is ongetwijfeld de meest gepaste tijd. Laat dit de dag zijn, waarin u het fundament van de tempel des Heeren in uw huis legt (Haggai 2:19), wie weet of er niet op zal volgen: "Van deze dag af zal Ik u zegenen."

De Heere bekwame u te beginnen, en te *"volharden in het gebed"*.

Zevende preek. Romeinen 12:12. *"Volhardt in het gebed."*

Over het openbaar gebed. De noodzakelijkheid van het gebed.

Kennis en praktijk zijn de inhoud van de godsdienst. Evenals de ganse kennis van een Christen is vervat in dat een woord, JEZUS, welke kennis de grote Apostel boven alles beoogde; hij zeide: "Ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus, en die gekruisigd;" zo ook kan alles wat de praktijk van een Christen betreft begrepen worden in deze een daad, *het gebed*. Het ganse leven van een Christen is een aanhoudend gebed. Het gebed is als de Alfa en de Omega van het leven van een Christen. Wanneer hij het nieuwe leven der Godzaligheid intreedt dan is het met Saulus. "Ziet hij bidt;" wanneer hij uit de tijd in de eeuwigheid overstapt is het, "Ziet hij bidt," zeggende: "In uw handen beveel ik mijn geest." Zijn leven wordt met gebed begonnen, voortgezet, en voltooid. De raad van de Apostel is: "Bidt zonder ophouden," en wederom, "Bidt in alles; eet en bidt; drinkt en bidt; ligt neer en bidt; staat op en bidt; werkt en bidt; leest en bidt; zingt en bidt; laat uw begeerten in alles, door bidden en smeken, bekend worden bij God. Alsof de ganse plicht van de mens in bidden bestond. Dit verduidelijkt onze tekst ook, waarin wij vermaand worden daarin voortdurend bezig te zijn: "Volhardt in het gebed."

4. Het vierde soort gebed is het openbaar gebed.

Dit gebed wordt meer algemeen erkend en beoefend dan het voorgaande, daarom zal daarop, hoewel het een van de edelste gebruiken van het gebed is, niet zo zeer behoeven te worden aangedrongen. Daar ik echter de voorgaande soorten gebed telkens op vierderlei grond heb bevestigd, zal ik het ook dit doen. Wat ik nu zal behandelen kan zowel strekken om de plicht van Christelijke gemeenschap te bevestigen, dat leden van verschillende huisgezinnen samenkomen om tezamen te bidden, als om deze plicht van meer plechtig, meer openbaar en kerkelijk gebed te bekrachtigen. Overweegt dan:

- (1) Dat de praktijk van alle tijden het bevestigt.
- (2) Dat het tot eer Gods strekt.
- (3) Dat het de mensen tot voordeel strekt.
- (4) De kracht en overmacht van dit soort gebed.

(1) De praktijk van alle eeuw, want:

[1] Het licht der natuur leidde zelfs de heidenen tot openbare erkenning van de goden die zij erkenden. Van de heidense zeelieden staat geschreven. "zij riepen een iegelijk tot zijn god" (Joh. 1:5). De oude heidenen bouwden prachtige tempels ter eer van hun godheden, waar het gebed steeds een deel was van hun openbare hulde.

[2] Dit was een uitstekend deel van de Joodse godsdienst (Neh. 8:7). De priesters offerden het gebed van de vergadering op en hun offeranden gingen altijd gepaard met bidden (Luk. 1:10).

[3] Wij vinden gedurige vermaning tot bidden in de Schrift: (Psalm 34 :4) "Maakt de Heere met mij groot, en laat ons Zijn Naam tezamen verhogen." Ik zal uw Naam mijnen broederen vertellen; in het midden der gemeente zal ik u prijzen" (Psalm 32:23).

[4] In de vergaderingen der Christenen werd altijd gebeden. Wanneer zij samenkwamen was dit hun gewoonte, en onze Heere beloofde bij het kleinste aantal

tegenwoordig te zullen zijn. "Indien daar twee van u samenstemmen op de aarde, over enige zaak, die zij zouden mogen begeren, dat die hun zal geschieden van mijnen Vader, die in de hemelen is. Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben ik in het midden van hen (Matth. 18:19, 20). Dit wordt gezegd in onderscheiding van de aanbidding in de tempel. De Apostelen woonden niet alleen de dienst in de synagogen bij, maar zij hadden ook afzonderlijke onderlinge bijeenkomsten tot, het gebed. Zo keerden zij onmiddellijk nadat onze Heere ten hemel was gevaren naar Jeruzalem weder en gingen in een opperzaal, waar zij eendrachtelijk volhardende waren in het bidden en smeken. De Apostel besteedt een geheel kapittel aan de regeling van een enkele omstandigheid van het openbaar gebed, namelijk: dat het in verstaanbare taal moet geschieden (1 Kor. 10: 4).

[5] Onze Heere wilde na Zijn opstanding, Zich het eerst aan Zijn discipelen te openbaren, toen zij samen vergaderd waren om met elkander te bidden, en de Heilige Geest daalde neer op de discipelen toen zij met elkander in een plaats eendrachtiglijk bijeen waren. De Heere heeft Zijn volk menig liefelijk bezoek gebracht als zij waren samengekomen tot het gebed.

(2) Een andere grond kan hieruit worden afgeleid, dat het zeer tot eer van God is. Eer is een uitwendige betoning van een inwendige hoogachting en moet voor andere dingen geschieden. Verborgene Godsvrucht is meer dienst, dan ere, omdat het zich tot de binnenkamer bepaalt; maar openbaar gebed is een openlijke erkenning van, en een plechtige hulde aan God. Een verzoek aan God door velen te gelijk is een openbaar getuigenis van de Goddelijke volmaaktheden. Wanneer wij samenspreken over de heerlijkheid der eer Zijner majesteit en hem in het openbaar erkennen door onze gebeden en dankzeggingen, wordt een besef van Zijn grootheid en heerlijkheid in de wereld bewaard en van eeuw tot eeuw voortgeplant. Het is hierin opmerkelijk, dat de heilige Engelen worden voorgesteld als staande rondom de troon van God, en als neervallende voor de troon op hun aangezichten, zeggende: "De lof, en de heerlijkheid, en de wijsheid, en de dankzegging, en de ere, en de kracht, en de sterkte zij onze God in alle eeuwigheid" (Openb. 7: 11, 12). Het openbaar toespreken van velen te gelijk is de hoogste ere, die de beste schepselen hem kunnen geven, hetzij hier op aarde, of boven in de hemel.

(3) Overweegt het voordeel van het openbaar gebed voor onszelf. Het openbaar gebed is dikwijls een middel om een vuur van heiligen ijver te doen ontbranden in het hart van het volk, om de aandacht op te wekken en de genegenheden te verlevendigen. Het openbaar gebed pleegt de krachten te verenigen en op de werkzaamheden der ziel in te werken; over onze gedachten de wacht te houden en onze begeerten aan te sporen. Bovendien heeft het openbaar gebed, zoals u gehoord hebt, een belofte van geestelijke tegenwoordigheid. "Ziet hier ben ik;" "De Heere bemint de poorten Sions boven alle woningen Jakobs. "O God, uw weg is in het heiligdom;" het is de woning Zijns huizes en de plaats des tabernakels zijner ere; Zijn sterkheid en eer worden in het heiligdom gezien.

(4) Overweegt de kracht en de overmacht van het openbaar gebed, hetzij minder openbaar in de Christelijke bijeenkomsten op gezette tijden, of meer openbaar in de Christelijke vergaderingen en kerken. Openbare gebeden zijn niet alleen Gode eer gevende en hem welbehagelijk, maar zij vermogen veel bij God. Het koninkrijk der hemelen wordt nooit meer geweld aangedaan, dan wanneer het door veel smekingen te gelijk wordt omringd en belegerd. Toen Petrus in de gevangenis was, werd door de

gemeente een gedurig gebed tot God voor hem gedaan, en ziet, zijn ketenen vielen af van de handen, en de ijzeren poort, die naar de stad leidde, werd van zelfs geopend, en zo verlost God hem. Hierom bidt Paulus zo ernstig om de gezamenlijke gebeden van anderen, waarvan hij veel blijkt te verwachten (Rom. 15:30; 2 Kor. 1:11). Ook de Apostel Jakobus wijst dit als een uitnemend middel tot behoud van de zieke aan, dat de ouderlingen der gemeente worden geroepen, om over hem te bidden.

Maar ik zal niet verder over dit punt uitweiden, dat ik, naar ik hoop, niet verder behoef te bevestigen. Zo heb ik u de verschillende soorten gebed voorgelegd en opgehelderd, namelijk: uitschietend gebed, het eenzaam gebed, het huiselijk gebed en het openbaar gebed. *Moge de Heere u helpen in elk van deze soorten gebeden te volharden.*

4 . Het vierde algemene punt waarover ik zou spreken was: **de noodzakelijkheid van het gebed.**

De noodzakelijkheid en de verplichting welke op ons rusten, tot elk soort gebed, reeds hebbende aangetoond, ben ik in zover mijzelf vooruitgelopen, dat ik minder over de noodzakelijkheid van het gebed in het algemeen zal behoeven te zeggen, zodat ik daarover niet uitgebreid zal zijn.

Zelfs het licht der natuur kan ons onderrichten van de noodzakelijkheid van het gebed, en indien het voor een Evangeliedienaar niet betamelijk was bewijsgronden te halen uit de natuurlijke wijsbegeerte en het algemeen besef van het mensdom, zouden de Apostelen nooit in de Schrift de heidenen hebben aangehaald. Zo haalt Paulus uit Epictetus, een heidens dichter, aan: "Want in hem leven wij, en bewegen ons, en zijn wij, gelijk ook enige van uw poëten gezegd hebben. Want wij zijn ook zijn geslacht" (Hand. 10 7 :28). Hij haalt ook Meander, een oude blijpschrijver aan, van wie hij die bekende uitdrukking ontleent: "*Kwade samensprekingen verderven goede zeden*" (1 Kor. 15:33). Ik zeg dan, dat het licht der natuur, naast dat van de Schrift getuigenis geeft:

1. Dat er een God is, de eerste Oorzaak van al wat is. Indien er enig barbaars volk in de wereld is, dat geen begrip van een God heeft, dan is dat alleen uit gebrek aan nadenken, maar niet uit gebrek aan bewijs.
2. Het licht der natuur doet ons zien, dat wij schepselen zijn, die bekwaam zijn hem te kennen en te dienen, Wiens geslacht wij zijn. Indien wij overwegen wat maaxsel onze ziel is zullen wij bevinden, dat wij in staat zijn de onzichtbare dingen Gods te ontdekken, beide Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid (Romeinen 1:20). "Want Zijn onzienlijke dingen worden van de schepping der wereld aan, uit de schepselen verstaan en doorzien, beide Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid." Beschouw wij de bouw van ons lichaam, dan zullen zelfs de heidenen getuigen: "Hij gaf de mens een rechtopgaande gestalte." Wij hebben ogen om die op te heffen, handen om ze uit te spreiden, knieën om die te buigen. Wij hebben tranen om te storten, stemmen om te verheffen, om daarmee God te aanbidden. Is het te geloven, dat de heerlijke Bouwmeester der natuur ons vermogens en bekwaamheden zou schenken, die zo geschikt zijn voor Zijn dienst, zonder te verwachten dat wij hem zullen aanbidden? Wie zal de wereld overreden, dat het oog niet geschapen is om er mede te zien, maar dat dit gebruik van de ogen later door menselijke schranderheid is uitgevonden? En wie zal betwijfelen tot welk doel God natuurlijke vermogens en bekwaamheden om hem te aanbidden heeft gegeven, en nochtans ontkennen, dat wij verplicht zijn het te doen?
3. Het licht der natuur doet ons zien, dat wij afhankelijke schepselen zijn, en dat leven, gezondheid, rijkdom, vrijheid en wat ook meer, op de lijst van onze

tijdelijke genietigen staan, als ons alle van God geschonken en alleen zolang het hem belieft. Behoren wij hem niet te verheerlijken in Wiens hand onze adem is? Socrates en Plato kunnen de mensen raden in iedere gewone zaak tot God op te zien.

4. Ja, het licht der natuur maakt ons bekend, dat wij zondaren zijn. Wel is het werk des Geestes krachtadig van zonde te overtuigen, Maar de natuurlijke consciëntie beschuldigt ook: "Want wanneer de Heidenen, die de wet niet hebben, van nature de dingen doen, die der wet zijn, deze de wet niet hebbende zijn zichzelf een wet. Als die betonen het werk der wet geschreven in hun harten, hun consciëntie mede getuigende, en de gedachten onder elkander hen beschuldigende of ook ontschuldigende" (Romeinen 2:14, 15). Het hart van ieder mens zou hem slaan over Zijn grove zonden, al was er geen openbaring, en onder deze beschuldigingen van zijn eigen hart zou hij geen verlichting kunnen vinden, zonder zich tot God te wenden om vergeving. Dit is de reden van al die heidense offeranden, waarvan de historie overal vol is.

Daarom zeg ik, dat de noodzakelijkheid van het gebed kan worden duidelijk gemaakt zelfs door het licht der natuur. Maar indien wij onze gronden uit de openbaring aanvoeren, dan hebben wij alle bewijs, dat kan worden verlangd. Nu, naast het bevel van God, en veel andere gronden waarover ik tevoren heb gesproken, zal ik hier de noodzakelijkheid van het gebed, in zo veel woorden uit de volgende onderwerpen bewijzen:

1. Uit de natuur van God.
2. Uit het middelaarschap van Christus.
3. Uit de voorbedding van de Geest.
4. Uit de opdracht van het woord.
5. Uit de natuur van het nieuwe schepsel.
6. Uit de praktijk van de wolk van getuigen.
7. Uit de uitwerkingen van het gebed.

1. Uit de natuur van God. De rede kon de heidenen leren, dat "Indien God een geest is, Hij met een heilig hart moet worden aangebeden. Dat leert ons de Heere Jezus ook: (Joh. 6:24) "God is een geest, en die Hem aanbidden moeten Hem aanbidden in geest en waarheid." Eisen niet al de heerlijke volmaaktheden van de Goddelijke natuur de diepste eerbied en de nederigste aanbidding van Zijn schepselen? Moet niet de Hoorder van het gebed, het Voorwerp van het gebed zijn? Moeten niet de alwetendheid, almacht, alomtegenwoordigheid, kracht, wijsheid, heiligheid, rechtvaardigheid en goedheid van God ons verbinden hem te aanbidden?

2. De noodzakelijkheid van het gebed, is duidelijk uit het middelaarschap van Christus, door wie onze gebeden worden aangenomen. Onze zonde had de gemeenschap tussen de hemel en de aarde afgesneden, Maar Christus is de verzoening geworden. Hij heeft, geleden, de recht, vaardige voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen; *daarom mogen wij met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd. Indien Christus gestorven is om de toegang tot God voor ons te verwerven en altijd leeft om voor ons te bidden*, en ons gezegd heeft, dat wij alles zullen ontvangen wat wij in Zijn Naam bidden, vloeit daaruit dan niet een onvermijdelijke verplichting voort om van deze Zijn bemiddeling gebruik te maken overeenkomstig de verklaring, tot welk doel die is ingesteld?

3. De noodzakelijkheid van het gebed blijkt duidelijk uit de voorbidding van de Geest. Indien God (Romeinen 8:26) Zijn Heilige Geest heeft beloofd om onze zwakheden te hulp te komen, ons te leren wat en hoe wij zullen bidden, dan verwacht Hij ook zeker, dat wij zullen bidden. Indien een vorst een onderdaan geeft voor een gezantschap, voor Zijn uitrusting zorgt, een wacht en een middel van vervoer voor hem bestelt, en hem onderricht hoe hij moet optreden; geeft dat niet voldoende te kennen wat de wil van de vorst is, al zou er geen formeel bevel van hem zijn uitgegaan?

4. De noodzakelijkheid van het gebed is duidelijk uit de opdracht van het woord van God. Onze Zaligmaker heeft al Zijn discipelen in het bijzonder aangewezen, zoals ik alreeds getoond heb, hoe men moet bidden, zowel alleen, in het verborgen, als in het openbaar. Ik heb nu nog alleen dit te zeggen, dat, wanneer bestuur hoe iets moet worden verricht, niet duidelijk te kennen geeft, dat die zaak gedaan moet worden; wanneer de aanwijzing Gods, hoe men moet bidden, geen bewijsgrond is om iemand te overtuigen, dat wij moeten bidden, het dan schijnt, dat er geen noodzaak is voor wat wij in de wereld rede noemen, en dat er behoefte is aan de een of andere nieuwe methode van overtuigen.

5. De noodzakelijkheid van het gebed blijkt ook duidelijk uit de natuur en neiging van het nieuwe schepsel. u weet, zo iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel. Nu, wanneer iemand wedergeboren en een nieuw schepsel geworden is, dan is er een geestelijke verandering gewrocht, want wat uit de Geest geboren is, dat is geest. Nu, elk vernieuwd mens heeft een natuurlijke neiging zich tot God te wenden. Gelijk de eerste ademhaling van een pasgeboren kindje zich uit in schreien. zo is de eerste ademhaling van de nieuw geborene ziel het gebed. Iemand kan evengoed zonder ademhaling leven, als een gelovige zonder gebed De beschrijving van een huichelaar is dan ook, dat hij niet te aller tijd God zal aanroepen (Job. 27:10; terwijl een David, een man naar Gods harte, hem alle Zijn dagen zal aanroepen (Psalm 66:2).

6. De noodzakelijkheid van het gebed is duidelijk uit de praktijk van de ganse wolk van getuigen, die naar de hemel zijn gegaan, zoals wij dat reeds bij de bijzondere soorten gebed hebben aangehaald. Het geslacht der rechtvaardigen is altijd geweest het geslacht dergenen, die Gods aangezicht zoeken (Psalm 24:6). De tijd zou hier ontbreken als wij wilden spreken over Mozes en Aäron onder de priesters, en Samuël onder de aanroepers zijns Naams (Psalm 99 :6), die tot de Heere riepen en Hij verhoorde ze. Het zou een groot werk zijn al die helden te vermelden, die door het geloof en het gebed koninkrijken hebben overwonnen, gerechtigheid geoefend, de beloftenissen verkregen, de muilen der leeuw toegestopt, de kracht des vuurs hebben uitgeblust, de scherpte des zwaards zijn ontvloden, uit zwakheid krachten hebben gekregen, in de krijg sterk geworden zijn, heirlegers der vreemden op de vlucht gebracht hebben (Hebr. 11:33, 34).

7. De noodzakelijkheid van het gebed blijkt uit de aanmerkelijke uitwerkingen en gevolgen van het gebed. Maar omdat dit eigenlijk bij het volgende punt, over de *voortreffelijkheid van het gebed*, behoort te worden behandeld, zal ik nu alleen dit zeggen, dat, indien het gebed zeer uitnemende uitwerkingen heeft, het dan een sterke bewijsgrond is voor de noodzakelijkheid van het gebed; want niemand kan in twijfel trekken, dat het een plicht is, wat zulk een strekking heeft om zijn tijdelijk, geestelijk en eeuwig welzijn te bevorderen.

8. Ten slotte toont het werk van de hemel, dat het gebed nu noodzakelijk is, want indien dit eeuwig de bezigheid in de hemel zal zijn, dan behoren wij er nu geen vreemdelingen van te wezen. Ik zeg niet, dat er in de andere en betere wereld enigerlei eigenlijke smekingen zullen zijn, maar u weet, dat loven en danken, hetwelk het werk in de hemel zal zijn, een van de delen van het gebed is; dit moest dan ook nu een groot deel van onze gebeden uitmaken.

Behoorden wij dan niet de tale Kanaäns te leren voordat wij daarheen gaan, gelijk veel goddeloze ellendelingen de taal van Tofet leren voordat zij daarheen gaan? Zij gaan de ganse weg langs vloekende, en zwerende, en hun verdoemenis inroepende, en andere dergelijke dingen doende, naar de hel; en moesten wij niet veel meer, indien wij op weg naar de hemel zijn, de ganse weg langs biddende en lovende zijn. Wij zullen volkomen gelukkig zijn wanneer wij hem steeds zullen loven, en is het dan niet noodzakelijk, dat wij ons met die plichten bezighouden, die een strekking hebben tot deze volmaakte gelukzaligheid?

Zo heb ik u kort de noodzakelijkheid van het gebed aangetoond, behalve wat ik tevoren heb aangevoerd in het bevestigen van de verschillende soorten gebed.

Ik sluit dit punt met deze een uiting, dat ik, als ik de gehelen tijd over een theoretisch onderwerp had gesproken, niet meer zou begeerd hebben, dan dat u in uw gemoed overtuigd waart geworden van de waarheid die ik verklaard heb. Maar nu ik een praktisch onderwerp heb behandeld, en gronden heb aangevoerd om de plicht te bewijzen, zal al wat ik gezegd heb te vergeefs zijn, wanneer u niet zodanig van de plicht van het gebed zijt overtuigd, dat u door genade gaat beginnen die voortdurend te beoefenen.

Het is niet alleen een waarheid, die ik bevestigd heb, maar een plicht, en daarom wordt niet alleen vereist, dat u er van overtuigd zijt, dat het een waarheid is, maar dat u die als een plicht beoefent.

Indien u na alles wat gezegd is nog niet overtuigd zijt, dat het gebed uw plicht is, dan durf ik zeggen, dat dit niet is omdat de bewijsgronden niet klaar genoeg zijn om de plicht te ontdekken. Maar omdat u het gezicht ontbreekt om het te onderscheiden. Uw onkunde en vijandschap dulden niet, dat u de waarheid aanneemt.

Indien u anderzijds overtuigd zijt, dat het gebed in Zijn onderscheidene soorten plicht is, in zoverre, dat uw consciëntie het bewijs niet kan ontvlieden, dan hoop ik, dat u dien, naarmate de Heere u daartoe bekwaam maakt, zult beoefenen. Doet u dit niet, dan neem ik uw consciëntie tot getuige, dat God rechtvaardig zal zijn in u wegens dit verzuim te verdoemen. Hoe u meer ten volle van de plicht overtuigd zijt, hoe groter uw zonde is, dat u die verzuimt; en hoe groter uw zonde is, dat u die verzuimt, hoe meer dit uw schuld verzwaart; en hoe meer uw schuld verzwaard wordt, hoe vreselijker uw hel en uw pijniging in alle eeuwigheid zijn zal, want die de wil zijns heren geweten en niet gedaan heeft, die zal met dubbele slagen geslagen worden. Een dubbele last van toorn, een dubbele hel staat u te wachten; een hel voor het verzuimen van uw plicht, en een andere voor het tegenstaan van uw plicht.

Overweegt dit, allen die God vergeet, die het gebed in het verborgene of in uw huisgezinnen verzuimt, *opdat Hij u niet verscheure en niemand redde.*

Moge de Heere zelf allen die buiten de weg zijn overtuigen, en moge Hij daartoe Zijn Geest zenden, want die gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, voornamelijk van de zonde van ongeloof, want het is alleen het ongeloof, dat de mensen het gebed doet verzuimen. "Hoe zullen zij dan Hem aanroepen in welke zij niet geloofd hebben? Zegt de Apostel. Waar geen geloof is, daar is geen gebed; waar een verkeerd geloof is, daar is een verkeerd gebed; en waar het ware geloof is, daar is het ware gebed.

O ! zoekt in de Zone Gods te geloven, dan zult u Hem aanroepen!

Dit zal voldoende zijn tot bevestiging van het vierde punt over de noodzakelijkheid van het gebed, of de noodzakelijkheid van "*in het gebed te volharden.*"

Achtste preek. Romeinen 13:12. "Volhardt in het gebed."

De voortreffelijkheid en de kracht van het gebed.

Ik herinner mij, dat een zeker schrijver het gebed "de duif der ziel" genoemd heeft. En waarlijk het gebed is als een snel vliegende duif, die door elke rechtvaardige Noach uit de ark zijns lichaams wordt uitgelaten, opdat zij met een olijftak des vredes moge wederkeren. Een gelovig gebed keert nooit ledig weder, daarom zijn zij er het best aan toe, die volharden in het gebed.

V. Het vijfde punt dat wij hebben voorgesteld was, te spreken over *de voortreffelijkheid van het gebed*.

Het zou genoeg zijn als wij u aantoonen, dat het een plicht is, die in elk opzicht geschikt is, om de heerlijkheid Gods en de zaligheid van mensen te bevorderen.

1. Het is gepast om de eer en de heerlijkheid Gods te bevorderen: (Psalm 50:15) "Roept mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren ;" en in diezelfde Psalm: "Wie dankoffert, die zal Mij eren." Het gebed is een hem de eer geven, die men aan Zijn Naam verschuldigd is.

- Hierdoor verheerlijken wij Zijn Wezen, want door het gebed erkennen wij, dat Hij het oorspronkelijk Wezen is, de Fontein van alles wat is.
- Hierdoor verheerlijken wij Zijn soevereiniteit, wanneer wij op niets aanspraak maken, zonder dat Hij verlof geeft.
- Wij verheerlijken Zijn volstreckte macht en onafhankelijkheid, wanneer wij tot hem en tot niemand anders bidden.
- Hierdoor verheerlijken wij Zijn oneindige goedheid, dat, hoewel Hij reeds zo veel eeuw Zijn weldadigheden over Zijn schepselen heeft uitgegoten, Hij nog steeds even rijk is over allen, die hem aanroepen.
- Hierdoor verheerlijken wij Zijn alomtegenwoordigheid en alwetendheid, gelovende, dat Hij in het verborgen ziet en onze harten kent, wanneer wij met hem pleiten over zaken, die niemand ter wereld weet.
- Hierdoor verheerlijken wij Zijn algenoegzaamheid, om alle schepselen te verzadigen, zonder dat Hij er iets door vermindert.
- Hierdoor verheerlijken wij Zijn wijsheid, dewijl wij ons onderwerpen aan Zijn wil en neerleggen bij Zijn beschikking.
- In één woord, hierdoor verheerlijken wij Zijn waarheid en getrouwheid, in ons gebruik maken van de beloften welke Hij aan deze plicht des gebeds heeft gedaan, dat wij hem zullen vinden, zo wij hem waarlijk zoeken. Een plicht die zodanig strekt om God te verheerlijken kan niet anders dan een zeer voortreffelijke plicht zijn.

2. Het is een plicht, die gepast is om de gelukzaligheid der mensen te bevorderen. Het is een plicht, die soms voor het geheel van de godsdienst wordt genomen, zoals die alles omvat. Daarom staat in het Oude Testament geschreven: (Joël 11:32) "Al wie de Naam des Heeren zal aanroepen zal behouden worden," en wordt dit in het Nieuwe Testament herhaald: (Romeinen 10 :13) "Want een iegelijk, die de Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden."

- Het is een plicht, die in elk opzicht gepast is, voor de staat van ieder mens. Het is een plicht, die past bij de staat van onschuld, het is zulk een natuurlijke plicht, dat het de plicht van Adam zou zijn geweest, al was hij nooit gevallen.
- Het is gepast voor een staat van afhankelijkheid, om de God van ons aanzijn, de goedertierenheden van onze onderhouding en bewaring te erkennen.
- Het is gepast voor een staat van behoefte om voorziening van onze behoeften te bidden, om barmhartigheid te smeken, die ons alleen onderstand kan geven.
- Het is gepast voor een staat van zonde, onze ongerechtigheden te belijden en vergeving te vragen aan de Heere tegen wie wij gezondigd hebben.
- Het is gepast voor een staat van genade de vrijheid te verheerlijken van die goedheid, die zich over ons ontfermd heeft.
- En het zal gepast zijn voor de staat der heerlijkheid, dat edel deel van het gebed, lof en dankzegging op te offeren aan hem, die ons heeft lief gehad en ons gewassen heeft in Zijn bloed. Is nu iets in zoverre het gepast is, ook niet in zoverre voortreffelijk?

Deze twee overwegingen zouden genoeg zijn om de voortreffelijkheid van het gebed aan te tonen, Maar om meer in bijzonderheden af te dalen, zal ik u de voortreffelijkheid van het gebed voorstellen:

1. Uit Zijn natuur, en
2. uit Zijn kracht.

1. De voortreffelijkheid van het gebed zal blijken uit deszelfs natuur, waartoe u de volgende bijzonderheden moet overwegen.

(1) Het gebed is een onmiddellijk aanspreken van God, een zich rechtstreeks tot hem wenden. Wat een verbazingwekkend gezicht zou dat zijn, als men zag, dat een gering persoon zijn weg koos midden door een groot leger met een generaal, officieren en kapiteins, die zich in twee rijen schaarden om hem door te laten, en met hoeveel te meer verwondering zou men hem aanzien, wanneer men zag, dat de koning zelf, met minzaamheid en vriendelijkheid op zijn gelaat afgetekend, zich gereed maakte hem te ontvangen, als hij de koninklijke tent naderde. Zo is het met hen die tot God bidden. Wat een grote en uitnemende zaak is het voor u, die maar een gering persoon, een man of vrouw, zijt, in de tegenwoordigheid van Engelen, Archangelen, Cherubijnen en Serafijnen, en de ganse overige hemelse heerschaar rondom hen, toegelaten te worden, met vertrouwen te naderen, om tot de Koning van deze machten te spreken en met vrijmoedigheid tot de troon der genade te komen, om barmhartigheid te verkrijgen en genade te vinden. Hierom wordt het gebed *een opheffen der ziel, een spreken tot God* genoemd. (Gen. 18:27). "Ziet toch, ik heb mij onderwonden te spreken, tot de Heere, hoewel ik stof en as ben." Zij hebben een dwaas begrip van het gebed, die menen dat het alleen bestaat in een opeenhoping van smekingen; nee, het is een omgaan met God, een spreken met hem van aangezicht tot aangezicht. Wij hebben door een Geest toegang tot den Vader, en wanneer wij bij Hem zijn, dan is deze onze gemeenschap ook met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus. Deze eer hebben al de heiligen, tot God te naken, en dat God tot hen naakt (Jak. 4 : 8).

(2) Het gebed is de hoogste werkzaamheid van onze ziel en al haar krachten. Gelijk de ziel hier werkzaam is omtrent het beste Voorwerp waarop het geloof, de liefde, de hoop, of de begeerte zich kan vestigen, zo ook zijn in deze plicht van het gebed al de vermogens der ziel krachtig werkzaam. Het verstand ziet de heerlijke eigenschappen en volmaaktheden van de grote Jehovah; de wil omhelst Hem als het hoogste Goed. "De Heere is mijn Deel, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen." De

genegenheden zijn krachtig op Hem gezet: "Wie heb ik nevens U in den hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde. Het oordeel, als de weegschaal van de geest, weegt de waardij en de waarde van dit voorrecht, zeggend: "Welgelukzalig is het volk, diens God de Heereis." Het geheugen is werkzaam omtrent de zonden, die beleden; de behoeften, die vervuld; de goedertierenheden, die erkend; en de beloften, die als pleitgrond voorgesteld moeten worden. Alle de vermogens der ziel aldus tezamen met God werkzaam zijnde, dat is wat de Schrift noemt: *een verenigen van het hart om de Heere aan te roepen en een zoeken van hem met ons ganse hart.*

Deze edele oefening der ziel in het gebed verkondigt zekerlijk de voortreffelijkheid van deze plicht.

(3) Het gebed is een plicht, die zowel door al de andere plichten van de godsdienst, als door al de zaken des levens heenloopt. Wij moeten niet lezen zonder bidden, niet horen zonder bidden, geen avondmaal houden zonder bidden; wij mogen van het gebed zeggen wat de Apostel van de liefde zegt: *het vergaat nimmermeer.*

(4) Het gebed is het door God aangewezen middel om al onze zegeningen te verkrijgen. Gelijk het de eer en de voortreffelijkheid van de plicht van het horen is, dat de Apostel zegt: "Het geloof is uit het gehoor;" gelijk het de eer en de uitnemendheid van de plicht van het lezen is, dat onze Heer zegt, dat door het onderzoek der Schriften het eeuwige leven wordt gevonden, omdat die getuigen van hem, die de weg, de waarheid en het leven ia; zo ia het de eer en de voortreffelijkheid van het gebed, dat er zulke beloften aan verbonden zijn: "Bidt en gij zult ontvangen." En: "Daarenboven zal ik hierom van de huize Israëls verzocht worden, dat ik het hun doe" (Ezech. 36:37).

2. Dit leidt mij tot de tweede zaak, die ik heb voorgesteld, waaruit de voortreffelijkheid van het gebed blijkt, namelijk, die aan te tonen *uit de kracht van het gebed.* De voortreffelijkheid van het gebed zal klaar blijken, wanneer wij deszelfs kracht beschouw in deze drie opzichten:

- (1) Ten opzichte van God.
- (2) Ten opzichte van onszelf.
- (3) Ten opzichte van anderen.

(1) De kracht van het gebed ten opzichte van God. Datgene waarin wij ons verlustigen heeft groten invloed op ons. Wanneer God het zijn welgevallen noemt: "het gebed der oprechten is Zijn welgevallen," dan is daardoor te verstaan de kracht, die het bij God heeft. Maar de kracht van het gebed in betrekking tot God blijkt meer in het bijzonder uit de volgende bijzonderheden.

[1] In zijn overmacht tot goedertierenheden, zelfs wanneer God onwillig scheen die te bewijzen. Grote zegeningen zijn geschonken door middel van het gebed.

Het verslaan van Amalek; de overwinning van Jozua; Simsons water, toen hij. op het punt was van dorst te sterven. Elia's regen van de hemel op de een tijd, en vuur van de hemel op een anderen tijd; Hiskia's genezing; Salomo's wijsheid; Hanna's kind; Daniëls Engel; het gezicht van Cornelius; Petrus bevrijding uit de gevangenis en veel andere dergelijke dingen. Dit zijn zaken, die de kracht van het gebed luide verkondigen. Ja, soms wordt het voorgesteld als het afdwingen van een gunst van God: (Jesaja 63:6, 7) "O gij, die des Heeren doet gedenken, laat geen stilzwijgen bij ulieden wezen. En zwijgt niet stil voor hem, totdat Hij bevestigte, en totdat Hij Jeruzalem stelle een lof op aarde." Zo joeg de Kanaänese vrouw onversaagd haar doel na, ten spijt van allen tegenstand, die zij van de Heere ontmoette, toen Hij haar beslist

scheen af te wijzen en zij haar verzoek kreeg. Christus sprak tot dit eind een gelijkenis, dat men altijd moet bidden en niet vertragen.

[2] De kracht van het gebed in betrekking tot God blijkt uit het daardoor voorkomen van gedreigde oordelen. Daarom wordt het voorgesteld als een in de bres staan, zoals Mozes deed, toen hij door gijn gebed de gedreigde vernieling van Israël afwendde (Num. 14:11-21; Exod. 33:10). God gaf Abraham een gelegenheid om zelfs voor Sodom en Gomorra tussen te treden, en ga van stap tot stap toe, zolang als Abraham bleef bidden, totdat Abraham zelf dacht, dat het onredelijk was nog langer aan te dringen.

Hier zijn twee dingen zeer opmerkelijk:

- Enerzijds is het opmerkelijk, dat God nooit ophield te vergunnen en toe te geven, zolang Abraham niet ophield met bidden, en wie weet; als hij had voort gegaan, of niet Sodom gespaard zou zijn?
- En anderzijds is het opmerkelijk, dat het, wanneer Gods kinderen beschaamd of bevreesd zijn nog langer te bidden voor de veiligheid van een persoon of plaats, een droevig teken is, dat God voornemens is ze te verdelgen, gelijk Hij Sodom deed. Wanneer de Geest der gebeden wordt uitgestort, is dat een teken, dat God voornemens is te verhoren, maar wanneer die Geest wordt ingehouden is het een teken van toorn. Het gebod weerhield de uitvoering van het vonnis, dat tegen Ninevé was uitgesproken: "Nog veertig dagen dan zal Ninevé worden omgekeerd." Dit was een droevige tijding, maar toen het uitspreken van dat vonnis zijn doel bereikt, en hen aan het vasten en bidden had gebracht, toen berouwde het God over het kwaad, dat Hij gesproken had hun te zullen doen, en deed het niet.

[3] De kracht van het gebed in betrekking tot God blijkt uit het wegnemen van het oordeel, dat reeds begonnen is. "Op u hebben onze vaders vertrouwend, tot u hebben zij geroepen en zijn uitgered" (Psalm 34 :7). Hierom zal u een ieder heilige aanbidden in vindenstijd." "Mij aangaande, ik zal tot God roepen, en de Heere zal mij verlossen." Het gebed van Mozes wendde de plagen van Farao af, maar de plaag van Farao's harde hart riep die weder in; en dan kwamen zij op het gebed van Mozes weder terug. Wanneer wegens redenen van de regering Gods, openbare oordelen en rampen niet kunnen worden weggenomen, dan kan het nochtans zijn, dat wij door het gebed onze ziel tot een buit zullen hebben. (Ezech. 14 :13, 14) "Als een land tegen mij gezondigd zal hebben, ofschoon deze drie mannen, Noach, Daniël en Job, - waarvan de eerste gespaard werd, toen de hele wereld verging; de tweede door het gebed de droom des konings door openbaring terugkreeg, en de derde door het gebed voor Zijn drie vrienden het oordeel afwendde, dat over hen dreigde te komen, - in het midden deszelfs waren, zij zouden alleen hun zielen bevrijden." Waarin dit kan worden opgemerkt, dat, indien met enige mogelijkheid sommigen konden worden behouden, het door het gebed moest geschieden. Het is ook opmerkenswaardig, dat, ook wanneer het gebed voor anderen niets vermag, het Zijn kracht voor onszelf niet verliest. Dit leidt mij,

(2) Om over de kracht van het gebed ten opzichte van onszelf te spreken. "Zoekt de Heere, alle gij zachtmoedigen des lands, misschien zult gij verborgen worden in de dag des toorns des Heeren" (Zef. 2:3). De kracht van het gebed in betrekking tot onszelf zal blijken, als u overweegt.

[1] Dat de biddende Christen steeds de meest bloeiende Christen is. Het, gebed is zulk een machtig werktuig van de godsdienst, dat het altijd de persoon verbetert, die zich

door genade daarin oefent. Wij hebben soms mensen, die in andere opzichten van zeer weinig aanzien waren, met verwondering gadeslagen, die zeer `schitterende versierselen van hun belijdenis en uitnemende voorbeelden van Christelĳkheid in al de sieraden der heilĳheid waren, omdat zij mensen waren, die veel werk maakten van bidden.

[2] Een biddend Christen is de best ondersteunde Christen. Het gebed is een bezigheid, die de weldadigste ondersteuning geeft in smart of droefheid. Welke ook de verdrukking zij, er is een kracht in het gebed, óf om die van ons weg te nemen, óf om er ons met te verzoenen, óf om er ons goed door te doen. Daarom hebben Gods kinderen onder de beproevingen, wanneer zij hun harten in gebed mochten uitgieten, er verlichting door gevonden, zodat zij, evenals Hanna, van het gebed opstaande, niet meer droevig zagen, en met de Apostel zich mochten verblijden in de verdrukking. Dit deed die uitnemende man, Mr. Dod, zeggen, dat die alleen aan deze zijde van de hel ellendig was, die in verdrukking was, en niet kon bidden.

[3] Een biddend Christen is een gewapend Christen; hij is gewapend tegen de aanslagen en verzoeken van de boze. Onze Heere vermaant ons te waken en te bidden, opdat wij niet in verzoeking komen. De Christen, die waakt en bidt, is dan ook gewapend, en wanneer de verzoeker komt, namelijk de engel des satans, om hem met vuisten te slaan, dan is hij tot de strijd gereed, evenals Paulus, die hierover de Heere driemaal bad, opdat hij van hem zou wijken. Daarom wordt de plicht van het gebed aanbevolen als een groot deel van de wapenrusting eens Christens: "Doet aan de gehele wapenrusting Gods" (Eféze VI:11, 18); en aan de andere delen, die hij hier opnoemt, voegt hij dit toe: "biddende te aller tijd." Dit deel der wapenrusting wordt het laatst gemeld, omdat het al de overige gespt, en wij de andere delen van deze wapenrusting Gods zonder gebed niet kunnen gebruiken. Het schild des geloofs, het zwaard des Geestes, de helm der zaligheid, zullen bij aanval, of verdediging, niet aan hun doel beantwoorden, tenzij wij bidden met alle bidding en smeking. Gelijk het gebed de Christen wapent, zo ontwapent het de tegenpartij ; het breekt de kracht van de aanval, en verijdelt Zijn listen. Als de duivel iemand aanvalt, die in het verborgen bidt, dan valt hij hem aan onder het onmiddellĳk gezicht van God; en wat kan de gelovige meer tot de strijd bezielen dan de overweging, dat hij onder het oog is van hem, die over de strijd oordeelt en het zal vergelden? Daarom is het een vaste stelling, óf, dat het gebed ons de zonde zal doen loslaten, óf, dat het zondigen ons het gebed zal doen nalaten. Indien de zonde de overhand heeft, zal zij het gebed vernietigen, of het tot een dode vorm terugbrengen. Maar indien het gebed de overhand behoudt, zal het de zonde neerwerpen, en de wereld, het vlees en de duivel overwinnen. Wij hebben de strijd tegen de overheden en machten op onze knieën te voeren.

[4] Een biddend Christen is een gelukkig Christen, ook wat zijn deel in de wereld betreft, want het gebed heilĳgt al Zijn tijdelĳke genietingen: "want alle schepsel Gods wordt geheilĳgd door het woord Gods en door het gebed" (1 Tim. 4 :5). Het brengt een zegen op alles wat wij genieten, voedsel, gezondheid, woning, logies, betrekkingen en huisgezinnen; het vermeerdert de aangenaamheid en het genot van die alle, en geeft duizenden onuitsprekelĳke voorrechten welke biddeloze personen en gezinnen niet kennen; wier tafel, al is die nog zo goed gedekt. een strik en een val zullen blijken te zijn, en wier korf en baktrog, wier kudden, en troepen, en velden, wier ingaan en uitgaan, alle vervloekt zijn. De biddende ziel heeft alle verkwikkingen des levens met Gods goedertierenheid, welke beter is dan het leven, zodat alle gunsten, die zij ontvangt, naar de hemel smaken en een reuk afgeven van God, die ze haar betoonde. Zo ziet u de voortreffelĳkheid van het gebed in Zijn kracht ten opzichte van onszelf.

(3) Ik zal nu iets zeggen over de kracht van het gebed ten opzichte van anderen, hetzij het vijanden of vrienden van God zijn.

[1] De kracht van het gebed ten opzichte van de vijanden van God blijkt beide daaruit, wanneer Hij het kwaad over hen doet komen, en als Hij het van hen wegneemt. Het gebed van Elisa bracht drie en een half jaar droogte over het land, en op zijn gebed regende het weder. Elisa's gebed sloeg het ganse leger van de koning van Assyrië met blindheid (2 Kon. 6:17, 18), Het gebed van Mozes bracht plagen over Egypte, en op zijn gebed werden zij weder weggenomen. Toen Jerobeams hand verdorde, als hij die uitstreckte naar de man Gods, (1 Kon. 10 3:6) bad die man ernstig tot den Heere, en de hand des konings kwam weder tot hem en werd gelijk tevoren.

De geschiedenis van de Bijbel, zowel als de geschiedenis der voorzienigheid in alle eeuw, bevestigt dit menigvuldig. Dit was het, wat de koningin der Schotten deed zeggen, dat zij (het gebed van John Knox meer vreesde dan een leger van 20.000 man; en dit deed Simon de tovenaer, onbegenadigd als hij was, de discipelen verzoeken, of zij voor hem wilden bidden (Hand. 8:24).

[2] De kracht van het gebed ten opzichte van de vrienden Gods, onze vrienden en broeders. De Apostel gebiedt ons voor elkander te bidden. Het kan zijn, dat God het gebed van een ander voor u hoort, wanneer Hij naar het uwe niet wil horen. (1 Joh. 5:16) "Indien iemand zijn broeder ziet zondigen een zonde niet tot de dood, die zal God bidden, en Hij zal hem het leven geven, dengenen, zeg ik, die zondigen niet tot de dood." Een kan soms meer bij God uitwerken dan tien anderen. O, het is een grote zegen biddende vrienden te hebben, die met uw belangen voor God komen. Jobs vrienden hebben dat ervaren. Zie hoe Paulus voor de Filippenzen bidt. (Fil. 1:3, 4) "Ik dank mijnen God, zo dikwijls als ik uwer gedenk. Te allen tijde in al mijn gebed voor u allen met blijdschap het gebed doende;" alsmede, wanneer hij hun zijn banden had bekend gemaakt, welk voordeel hij van hun gebed verwachtte: (Fil. 1:19) "Want ik weet, dat dit mij ter zaligheid gedijen zal door uw gebed."

Deze kracht van het gebed voor onze vrienden strekt zich uit tot alle tijden, en plaatsen. De kracht van het gebed bereikt even gemakkelijk iemand, die in Amerika woont, als die zich in de naaste kamer bevindt, omdat die God, die het gebed hoort, overal is. Het strekt zich uit tot hen, die niemand kan bereiken dan God. Het gebed van Jakob verteerde het hart, ontwapende de grimmigheid, en overwon de verbolgenheid van Zijn toornige broer Ezau, toen hij ver van hem verwijderd was. De gebeden te Rome opgezonden, bereikten Paulus te Jeruzalem, en daarom begeerde hij ze zo ernstig: (Romeinen 15:30). "En ik bid u, broeders! door onze Heere Jezus Christus, en door de liefde des Geestes, dat u met mij strijdt in de gebeden tot God voor mij." De kracht der gebeden strekt zich uit tot alle tijden. Het gebed van dit geslacht kunnen zich uitstrekken tot het volgende, gelijk die van het vorige op ons zijn gekomen. veel kinderen genieten nu de gunsten, die door het gebeden der ouders zijn verkregen. Sommigen onzer zijn misschien meer verplicht aan het gebed van hun ouders, dan aan hun eigen gebeden. De Israëlieten in Kanaän genoten de vruchten van het gebed van hun vaders in Egypte, toen hun geroep opklom tot de Heere. In één woord, het gebed is nooit geheel zonder enige goede uitwerking, wanneer het recht gedaan wordt.

Het is waar, velen zijn niet voorspoedig; zij bidden en ontvangen niet, omdat zij kwalijk bidden. Maar dit neemt niets weg van de voortreffelijkheid van het gebed. Het vermindert de voortreffelijkheid van een zaak niet, dat die nergens toe deugt, wanneer zij bedorven, of verkeerd behandeld wordt. Indien het gebed geen voortreffelijke

vruchten afwerpt, is dat. aan onze verkeerde behandeling te wijten. Gedenkt, vrienden, dat het bidden naar uw lust er verre van af is, die voortreffelijke zaak te zijn, waarover ik gesproken heb. Nee, integendeel, elk vormelijk, zorgeloos, ongelovig gebed is de Heere een gruwel. Maar zulke gebeden als ik tevoren heb beschreven, namelijk, tot God in Christus door de Heilige Geest, zullen nooit ledig wederkeren.

Zo heb ik de voortreffelijkheid van het gebed aangetoond, en om dit punt af te sluiten mogen wij er van zeggen, wat van de stad Gods gezegd wordt: "Heerlijke dingen worden van u gesproken, o voortreffelijke plicht des gebeds!" Door alle eeuw heen heeft het wonderen verricht. veel voortreffelijke dingen zijn door het gebed gedaan. Het heeft de hemel geopend en gesloten; de wolken de regen doen uitgieten en inhouden; de krachten der natuur omgekeerd; de vlammen van het vuur haar kracht ontnomen; de waterstromen vaneen gescheiden; de hemellichamen in hun beweging doen stilstaan, zodat de zon stilstond te Gibeon, en de maan in het dal van Ajalon. Ja, het deed de zon tien graden achterwaarts keren. Door het gebed zijn de blinden de ogen geopend, de doden levend gemaakt, de duivelen uitgedreven, en is, in zekere zin, God Zélf overwonnen. Dat deed Calvijn uitroepen: "O de almacht van de kracht des gebeds!"

Maar anderzijds zijn de algemene en gewone uitwerkingen van het gebed en de voordelen, die wij wettig in de geregelde vervulling van deze plicht mogen verwachten, ontelbaar. Hierdoor wordt wat wij hebben geheiligd, en wat wij missen aangevuld; hierdoor worden onze vrezen verdreven, onze smarten verzacht, onze gemoederen gerust gesteld, en onze harten vast gemaakt. Hierdoor wordt genade vermeerderd, het geloof versterkt, de liefde ontvonkt, de hoop verlevendigd en de lijdzaamheid volmaakt; hierdoor worden de zonde onderworpen, de verdorvenheden gedood, de verzoeking verdreven, en strikken vermeden. Het is nu nog even waar als ooit, dat "het krachtig gebed des rechtvaardigen veel vermag." De Apostel zegt ons niet hoeveel het vermag, omdat het zoveel vermag dat het moeilijk te zeggen is, hoever de kracht van het gebed gaat, en omdat hij wil, dat u en ik zouden onderzoeken en naspeuren hoever de kracht van het gebed zich wel uitstrekt, volgens onze eigen proefneming en ervaring.

Tot zover over het vijfde punt, namelijk *de voortreffelijkheid van het gebed*.

Wij moeten nu het zesde algemene punt, namelijk de toepassing nog behandelen. Maar ik kan daar nu niet op ingaan. Alleen dit: o laat wat gij hebt gehoord u in het verborgen en in uw huisgezinnen op de knieën drijven. Maken heidenen en roomsen van hun knieën gebruik als zij zich tot hun afgoden wenden, en zult u uw knieën niet buigen voor de waren Jehovah? De Christen krijgsknecht strijdt het best op Zijn knieën, hetzij tegen de duivel, de wereld, of het vlees. Men meldt van een koning van Zweden, dat hij een uitvinding deed, door drie gelederen te gelijk uit te voeren, het eerste gelid rechtop staande, het tweede in gebogen houding, het derde geknield. De beste verdedigende of aanvallende houding in de strijd van een Christen krijgsknecht is op zijn knieën, om zijn gebed af te schieten, daardoor de satan te wonden, de zonde te doden, en de hemel door geweld in te nemen.

Wee hen, die van dit edel voorrecht van het gebed geen gebruik willen maken, hetwelk zowel een eer is als een plicht. Helaas, dat zoveel voortreffelijkheid als u ziet,

dat er in het gebed is, het niet beveiligt voor de verachting van de goddeloze, noch het aanbeveelt in de praktijk van de belijder.

Is er hier een godloochenaar, die het bestaan van God ontkent? Dan hebt gij, ik moet het zeggen, een goede verontschuldiging voor uw verzuimen van het gebed, want, als dat waar was, dan was er geen Voorwerp om te aanbidden, geen hemel te gewinnen, geen hel te ontvlieden. Bent u waarlijk van die gedachte, dan behoort u onder de monsters van het mensdom, die niet alleen de godsdienst, maar ook het gezond verstand, de rede, de consciëntie, en alles buiten u, binnen u, en rondom u, heten te liegen. In dit geval moet ik u aan uw verkeerde zinnen overgeven, totdat een hogere hand alarm sla op uw dichtgeschroeide consciënties.

Maar ik veronderstel, dat de meesten die hier zijn belijden, dat zij aan het bestaan van God geloven, en het kwalijk zouden nemen godloochenaars genoemd te worden. Maar wat u ook belijdt, als u in het verborgen en in uw huisgezinnen het gebed verzuimt, dan ben ik zo vrij te zeggen, dat u godloochenaars zijt, ja, erger dan zij, die belijden, dat zij godloochenaars zijn; want een openlijke godloochenaar zal nog toestemmen, dat als er een God is, Hij dan ook behoort aangebeden te worden, en dat Hij dan waardig is, dat men hem zoekt: alleen, hij hoopt, dat er geen is, en daarom neemt hij het gebed voor het aangezicht Gods weg. U belijdt echter, dat u gelooft, dat er een allerhoogste Godheid is, en nochtans hoont u Zijn volmaaktheden en veracht u zijn gezag, door hem hulde te weigeren, als of uw God Zijn plaats niet waard was in uw binnenkamer en in uw huisgezin. O, hoe durft u om uwer ziel wil deze plicht van het gebed verwaarlozen? Als u een God erkent, is het dan een God, die geen goedertierenheid heeft om u te kronen, noch rechtvaardigheid, om u eeuwig te verpletteren? Is het een God, die geen ogen heeft, om u te zien, noch oren, om u te horen? Is het een God, die geen wil heeft, om u zalig te maken, noch macht, om u te verdoemen? Als u er zo over denkt, bent u dan niet erger dan een godloochenaar, want dan denkt u slechter van hem, dan wanneer Hij geen God was.

Maar als u waarlijk gelooft en denkt, dat Hij met deze volmaaktheden bekleed is, waarom bidt u dan niet? Verantwoord dit als u kunt, man, of vrouw; moet niet het gezond verstand of de rede u beschaamd maken, al was er geen Bijbel in omloop. Laten biddeloze personen en gezinnen dan bedenken op welke grond zij staan, want ik ben verzekerd, dat zulke goddeloze zielen niet zullen bestaan in het gericht (Psalm 1:5) en naar dit vreselijk oordeel van de groten dag moet ik u verwijzen; als niets u tot deze plicht kan bewegen. O, mocht Gods Geest zelf u van uw verzuim overtuigen en u tot de ernstige vervulling van deze plicht opwekken!

Als u genadeloos bent, moet u dan niet om genade bidden? Als u begenadigd zijt, moet u dan niet om meer genade bidden? O, als wij van een ieder die hier tegenwoordig is konden zeggen, wat van Paulus bij Zijn bekering werd gezegd: "Ziet hij bidt!" dan zou er hoop zijn, dat hierop zou volgen, dat wij van onze God die het gebed hoort, van onze goedertieren en liefderijke God mochten zeggen: "Ziet hem, Hij komt, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen;" want Hij kan zich niet lang aan dringende gebeden onttrekken. Hij zal de hongerige ziel verzadigen, en zij kunnen niet worden afgewezen, die *"volharden in het gebed."*

Negende preek. Romeinen 13:12. " Volhardt in het gebed."

Antwoord op tegenwerpingen tegen het gebed in het algemeen.

Vele mensen hebben een zeer dwaze bevatting van de plicht van het gebed, alsof het niets meer was dan een woordelijk compliment, waarmede wij God elke dag afschepen. Maar er is geen aannemelijk gebed, dat een kind van God hem opoffert, dat niet noodzakelijk ongeveinsd geloof vooronderstelt. Hij toch, die tot God komt, moet aan zijn bestaan geloven, dat Hij is, en aan Zijn milddadigheid, dat Hij een Beloner is dergenen die Hem zoeken. Het gebed is niet gelegen in natuurlijke, maar in geestelijke begeerte. De begeerte der natuur in het gebed is als vonken, die uit de schoorsteen vliegen en dan verdwijnen, maar de begeerte der genade in het gebed is als rookpilaren, die tot de hoogste hemel opstijgen. "Wie is zij, die daar opkomt uit de woestijn, als rookpilaren, beroekt met mirre en wierook?" Welk weergaloos toonbeeld van volmaaktheid is dit, dat zulke geestelijke offeranden opzendt, zulk liefelijk reukwerk, aangestoken door het vuur van de Geest Gods op een verdienstelijk altaar gelegd, opstijgende en opvarende tot de Heere, als de golvingen en opeenhopeningen van rook, en welkomer en aangenamer dan al de kostelijke uitwasemingen van mirre en wierook? Christus, de gezegende Bruidegom van Zijn Bruid, de Gemeente, wordt, als het ware, verkwikt door de welriekende geur van die genaden; welke zij oefent in haar gebeden en offeranden. Hij, die de genade werkte; bewondert ze, staat verbaasd over de liefelijkheid van haar gebeden, en daarom is het geen wonder dat Hij Zijn Gemeente vermaant "te volharden in het gebed."

VI. Het zesde punt was **de toepassing**. Ik zal er slechts drie gebruiken van maken, namelijk:

1. Tot onder richting;
2. Tot beklag;
3. Tot vermaning.

Deze drie bevatten alles wat bij wijze van gevolgtrekking noodzakelijk uit deze leer schijnt getrokken te moeten worden.

1. Tot onderrichting. veel andere dingen voorbijgaande, welke dit leerstuk ons kan onderrichten, zal ik er slechts een opnoemen en mij daarover uitbreiden, namelijk: dat wij hieruit kunnen zien hoe ijdel en dwaas alle tegenwerpingen zijn, welke in de harten van mannen en vrouw kunnen opkomen tegen deze voortreffelijke plicht des gebeds. Indien dit toch de onvermijdelijke plicht van eiken man en vrouw is, om in het gebed te volharden; indien ieder soort gebed zo welgegrond is op de rede en de openbaring, als u gehoord hebt; en indien de noodzakelijkheid en de voortreffelijkheid zodanig is, als wij hebben vastgesteld, dan kan er zeker geen gegronde tegenwerping tegen worden opgeworpen. Welke vitterijen en zwarigheden ook mogen worden bedacht, het is te vrezen, dat zij wezenlijk alleen voortspruiten uit vijandschap tegen God en Zijn weg. De verdorvenheid der natuur is het grootste bezwaar tegen deze plicht. Was niet het bidden een heilige, geestelijke oefening, in waarheid een werk Gods, dat tot welzijn der ziel strekt, de Satan en ons verdorven hart zouden het nooit zozeer verhinderen en tegenstaan. Om echter, door genade, de leer van het Evangelie te verdedigen tegen al die veronderstelde bezwaren, die de mensen tegen deze plicht, inbrengen, zal ik trachten de ijdelheid van al die tegenwerpingen te ontdekken door

enkele van de belangrijkste bloot te leggen en te beantwoorden. Ik zou hier de tegenwerpingen kunnen beantwoorden, die tegen alle de vier soorten gebed, óf die tegen elk van die afzonderlijk kunnen worden ingebracht, Maar aangezien het, gelijk ik reeds eerder zeide, voornamelijk het verborgen gebed en het gebed in het huisgezin waren, welke ik u op het hart wilde binden, en ik mij daarom, toen ik over de soorten gebed sprak, voornamelijk heb beziggehouden met die twee te bevestigen, is mijn voornemen verschillende tegenwerpingen tegen het gebed in iet algemeen te beantwoorden, en zal ik mij verder bepalen tot het oplossen van enkele bezwaren, die kunnen worden opgeworpen, eerst tegen het eenzaam bidden, en daarna tegen het gebed in het huisgezin. Zo zult u nog beter kunnen worden bevestigd, door hetgeen ik verder ter onderrichting zal aanvoeren, dat alle tegenwerpingen tegen het gebed ijdel en ongegrond zijn.

Ik zal hier geen aandacht schenken aan hetgeen wordt aangevoerd op grond van het ongeloof aan Gods bestaan en voorzienigheid, want deze plicht des gebeds vooronderstelt noodzakelijk, dat wij die geloven en erkennen; met die dingen niet te veronderstellen nemen wij het Voorwerp, de grondslag en de reden van deze plicht weg. Wat die ellendige schepselen betreft, die zover ontaard zijn, dat zij deze dingen loochenen, wij moeten die aan Gods rechtvaardig oordeel overlaten. De dood, het oordeel, en de eeuwigheid, zullen een krachtige weerlegging zijn van hun godloochening, ongeloof, en godslastering. Bovendien zijn die verkeerde begrippen evenzeer in strijd met al de delen van de waren godsdienst, als met dit bijzondere onderdeel daarvan, daarom vallen die niet zo rechtstreeks onder hetgeen wij nu zullen overwegen.

Ik zal dan in de eerste plaats enige tegenwerpingen beantwoorden, die tegen het gebed in het algemeen kunnen worden opgeworpen.

1^e Tegenwerping.

De eerste tegenwerping tegen ieder soort gebed wordt uit deze overweging getrokken: *Zeg mij, welke noodzakelijkheid is er voor het gebed als een daad van hulde aan God, die zelfgenoegzaam is; Hij heeft geen behoefte aan het gebed en de lof van Zijn schepselen.*

ANTWOORD.

- (1) Deze tegenwerping past alleen in de mond van een erkende Deïst,¹ die de gek steekt en spot met een Goddelijke openbaring. De Schrift verzekert ons, dat God zichzelf aanmerkt als geëerd en verheerlijkt te worden door de lof en het gebed, zodat, als wij eerbied hebben voor die heiligen Bijbel, wij geen achting kunnen hebben voor die tegenwerping.
- (2) Het oogmerk van deze plicht is niet iets aan Gods wezenlijke heerlijkheid, gelukzaligheid en algenoegzaamheid toe te voegen. Zijn heerlijkheid zou zeer onvolmaakt zijn, als die afhing van de hulde welke Zijn schepselen hem betonen; Hij is ver verheven boven allen lof en dank; onze goedheid raakt niet tot Hem.
- (3) Hij kan verongelijkt worden in hetgeen hem rechtens toekomt. Is het geen onrechtvaardigheid een ieder niet te geven wat men hem schuldig is, en is het geen onrecht God te onthouden wat men hem verschuldigd is? Als wij de keizer moeten geven wat des keizers is, behoren wij dan Gode niet te geven wat Gods is? Beschuldigt God de Joodse natie niet van roof, wegens hun onttrekking van de offeranden, welke Zijn stellige inzettingen waren (Mal. 3:8) en zal Hij hen

¹ Een Deïst is iemand, die een opperwezen belijdt als Schepper, maar niet als een Behouder en Bestuurder der wereld.

onschuldig houden, die hem zijn natuurlijk en onvervreemdbaar recht onthouden? God kan door onze nalatigheid niet benadeeld worden. Maar dat is alleen wegens de volmaaktheid van Zijn natuur, en niet wegens de strekking van onze zonde; zodat de verzuimende zondaar schuldig is. En waar zullen wij hulp en bekwaamheid ontvangen om welke anderen plicht. ook te verrichten, behalve aan de troon der genade?

2. Een tweede tegenwerping is:

dat Gods kennis oneindig is, en waartoe zouden wij hem dan onze verzoeken door het gebed bekendmaken, alsof Hij inlichtingen nodig had? Hij weet wel wat het best voor ons is, en waarom zouden wij Hem dan de weg wijzen? Zijn goedheid is zo onmetelijk, dat Hij niet nodig heeft, door onze beweeglijke voorstelling overgehaald te worden. Het is onmogelijk, dat Hij nog vriendelijker zou zijn, dan Hij van nature is.

ANTWOORD.

- (1) Het oogmerk van het gebed is niet God te onderrichten, of hem medelijdender te maken dan Hij van nature is. Het is echter noodzakelijk, dat wij gevoelig zijn, wat onze staat en toestand is; dat wij onze zonden, onze behoeften, de goedertierenheden die ons bewezen worden, bewust zijn; want niettegenstaande Gods kennis en goedheid, wanneer wij echter, onkundig van, en niet aangedaan over onze toestand zijn, kan het onbetamelijk zijn voor de volmaaktheid zijner natuur en de eer van Zijn regering ons te helpen.
- (2) Al is God goed, nochtans stelt Hij de weg vast waarin Hij ons Zijn gunsten wil bewijzen, en zijn wij verplicht daaraan te voldoen.

3. Derde tegenwerping.

Is het niet genoeg dat ons hart vol van goede begeerten is? Waartoe zou het dan nodig zijn, dat wij die op een bepaalde plechtige wijze aan God voorstellen, nu wij toch altijd onder zijn oog en gebied zijn?

ANTWOORD.

- (1) Indien die begeerten waarlijk geestelijk en vurig waren, zouden zij niet altijd in ons binnenste opgesloten kunnen blijven, maar zij zouden onvermijdelijk zo nu en dan uitbreken; want uit de overvloed des harten spreekt de mond.
- (2) Zij die deze begeerten bijbrengen, als een verontschuldiging voor het verzuim van het vaste plechtige gebed, handelen, naar ik vrees, huichelachtig met God en mensen. Als zij de werkingen van hun ziel wilden onderzoeken zouden zij bemerken, dat zij groter vreemdelingen van deze begeerten zijn, dan waarvoor zij willen worden aangemerkt.
- (3) Zolang deze begeerten niet aan God worden geofferd, zijn zij geen eigenlijk gebed. Het gebed toch bestaat niet alleen uit begeerten, maar in een offeren van onze begeerten aan God, hetwelk soms op zulk een wijze moet worden verricht, dat, onze medeschepselen getuigen zijnde, God door de wereld moge worden verheerlijkt.

4. Vierde tegenwerping.

Het is voor arme besmette schepselen stout, en vrijpostig, en grote vermetelheid, tot de Majesteit des hemels en der aarde, tot die God te spreken, die te rein van ogen is, dan dat Hij het kwade zou zien.

ANTWOORD.

- (1) Deze tegenwerping zou van gewicht zijn, als wij geen Goddelijke openbaring hadden. De rede zelve zal ons vertellen, dat het blote gebed geen voldoening aan

de Goddelijke rechtvaardigheid kan zijn, noch waarde heeft als beweeggrond of vergoeding voor de goedertierenheden, die wij nodig hebben; ook vertelt ons de rede, die ons leert, dat het gebed een plicht is, dat de God tot wie wij bidden een rechtvaardig en heilig God is. Maar,

- (2) Zij die onder de bedeling van het Evangelie leven kunnen weten waarmede zij voor de Heere komen en zich voor de allerhoogste God mogen neerbuigen, aangezien Hij Christus heeft voorgesteld tot een verzoening van Zijn rechtvaardigheid door de vergeving der zonden, opdat Hij rechtvaardig zij en de rechtvaardiger dergenen, die in Jezus geloven. *Hoewel God de Hoge en Heilige is, Die in de eeuwigheid woont, nochtans ziet Hij op die en woont Hij bij dien, die van een nederige en verbrijzelde geest is.* Wij hebben een betere Naam om in te komen, dan onze eigen; een betere sterkte om op te betrouwen, dan onze eigen; een betere gerechtigheid dan de onze, om in het gebed bij God op te pleiten. De Vader heeft een welbehagen in Christus, die Hij altijd hoort en in Wie wij gehoord en aangenomen kunnen worden. Het zou waarlijk voor de heiligheid en majesteit Gods onbetamelijk zijn, onze personen of gebeden aan te nemen buiten deze weg, die God geheiligd heeft.
- (3) Het zou waarlijk stoutmoedigheid en vermetelheid in ons zijn, ongevraagd en zonder enigerlei machtiging in Gods tegenwoordigheid te verschijnen, of te verwachten, dat ons gebed enige verdienstelijke invloed zou hebben, om de zegeningen te verschaffen om welke wij bidden, of, dat wij zouden menen, dat onze gebeden waarde en waardigheid genoeg hebben, om te bewerken, dat zij worden aangenomen. Maar welke vermetelheid is daarin gelegen, een genadige nodiging aan te nemen, een Goddelijk gebod te gehoorzamen, op Gods roeping te komen, mits wij onze hoop op verhooring geheel bouwen op de belofte, goedertierenheid en waarheid van God in Christus.

5. Vijfde tegenwerping.

Is het niet gevaarlijk, wanneer wij de mensen plichten aandringen, dat zij die tot hun gerechtigheid stellen, of van hun gebeden een Christus zullen maken? Heeft niet Christus door Zijn verzoenende offerande genoeg verdiend, en daarop moeten wij toch vertrouwen om alles wat wij behoeven; en is het niet het ambt van Christus voor ons te bidden, onze noden en behoeften voor te stellen, en voor ons om barmhartigheid te pleiten? zou u willen, dat wij Christus het werk uit de handen gingen nemen?

ANTWOORD.

- (1) Het doel van de bemiddeling en voorbidding van Christus is niet om het bidden te vervangen, of dat buiten de deur te zetten, maar eerder om het aan te moedigen en de weg te banen, dat het aangenomen en verhoord wordt. Hij toch offert als onze Voorspraak in de hemel de gebeden der heiligen (Openb. 8 :3), en Zijn bemiddeling wordt door de Geest Gods bijgebracht als een aanmoediging tot het gebed. *Dewijl wij dan een groten Hogepriester hebben, die door de hemelen doorgedaan is, namelijk, Jezus, de Zone Gods, zo laat ons met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade* (Hebr. 4 :14, 16).
- (2) Indien de mensen van hun gebeden een Christus maken, ik meen, als zij er een gerechtigheid in stellen en menen daardoor voor hun zonden te voldoen en die te verzoenen, dan hebben zij part noch deel aan Christus, want alleen in Zijn bloed en verdienste hebben wij gerechtigheid en rechtvaardigmaking. Maar zij, die de noodzakelijkheid van het bidden wegnemen uit vrees van er een Christus van te maken, verkleinen zijn ambt als Voorbidder, in plaats van dat te verheerlijken, en

maken ook de voorbedding des Geestes in de heiligen op aarde geheel oertollig. Zij eren zeker het meest de Zoon en de Geest, die hun ootmoedige gebeden Gode offeren, tot hen te hulp koming op de Geest van Christus en tot hun aanneming op de verdienste van Christus steunen.

6. Zesde tegenwerping. *Het heeft toch de schijn, dat deze plicht vergeefs en vruchteloos is, en dat, hetzij wij om tijdelijke of om geestelijke zegeningen bidden, want enerzijds is het vergeefs om tijdelijke goedertierenheden te bidden, zoals de wegneming van ziekte, herstel van gezondheid, voorspoed in zaken, vruchtbare tijden en dergelijke, omdat God de loop der natuur, en de orde en het verband tussen natuurlijke oorzaken en haar gevolgen heeft vastgesteld.* Zullen wij nu zo dwaas zijn te verwachten, dat God de orde der natuur zal verbreken, en de werkingen van natuurlijke oorzaken ten onze gunste op, eens miraculeuze wijze zal opschorten? En anderzijds schijnt het vergeefs te zijn om geestelijke weldaden te bidden, omdat God van alle eeuwigheid heeft besloten wat Hij ons zal schenken, en Zijn besluiten onveranderlijk zijn, zodat het gebed Gods raad nooit zal veranderen.

ANTWOORD. Op het eerste gedeelte dezer tegenwerping, met betrekking op de tijdelijke goedertierenheden, antwoord ik:

- (1) Wij erkennen, dat God gewoonlijk in en door natuurlijke middelen werkt, en die te veronachtzamen zou een verzoeken van Hem zijn. Maar wij hebben het bestuur des Hemels nodig in de keuze van gepaste en geschikte middelen. Ware wijsheid van elke soort komt van God. De algemene bekwaamheid van de landman, waardoor hij verschillende soorten van grond verschillend bewerkt, wordt aan God, als Zijn gave, toegeschreven.
- (2) Het is echter niet in de macht van blote natuurlijke middelen hun kracht uit te oefenen zonder een Goddelijke medewerking. Wanneer rechte middelen worden gebruikt hangt de uitslag van Gods zegen af, en zonder die zal ons brood ons niet voeden, zullen onze kleren ons niet verwarmen, noch zullen onze geneesmiddelen ons Benig goed doen: De Apostel zegt ons, *dat alles wordt geheiligd door het gebed*, en de genezing der krankheden wordt evenzeer als de vergeving der zonde aan God, als zijn werk, toegeschreven. In één woord, God regeert nog steeds in de wereld, en alle schepselen zijn noodzakelijk vans hem afhankelijk. Hij is de Heers van leven en dood; Hij doodt en maakt levend: Hij doet het regenen op de eens stad, en niet op eens andere; daarom is er aanleiding genoeg om te trachten die tijdelijke oordelen door het gebed af te wenden, en om deze tijdelijke zegeningen te smeken, die ten dele de gevolgen zijn van natuurlijke oorzaken; want alle oorzaken en gevolgen hangen van Hem af.
- (3) Het voorkomen of wegnemen van tijdelijke verdrukkingen, zowel als het schenken of inhouden van tijdelijke goedertierenheden, is niet het voornaamste waarom wij in tijdelijke zaken moeten bidden. Nee, wij hebben nodig, dat alle bedelingen aan ons worden geheiligd; wij hebben genade nodig om in alle beschikkingen der Goddelijke voorzienigheid te berusten. Dat zijn op zichzelf grotere zegeningen dan tijdelijke, die alleen door het gebed, als middel, moeten worden verkregen; dit heilig berusten in de Goddelijke beschikking is alleen van boven te verkrijgen,

Wat het andere deel van de tegenwerping betreft, daarin wordt beweerd, *dat het vergeefs is God om geestelijke weldaden te bidden, aangezien Gods raad toch onveranderlijk is, want Hij zal volbrengen, dat over mij bescheiden is; Hij zal alles doen wat Hij van eeuwigheid heeft bepaald en zijn voornemen uitvoeren, hetzij wij bidden of niet.* Als mensen die bidden meer geestelijke weldaden ontvangen dan zij

die niet bidden, of dan zij zouden hebben ontvangen als zij niet hadden gebeden, hoe kan Gods raad dan onveranderlijk zijn?

ANTWOORD. Nu, dit vereist een zeer nauwkeurig antwoord, want dat is een van de voornaamste listen van de duivel, om de mensen van hun plicht af te drijven.

(1) Het is een zekere waarheid, dat Gods natuur en voornemens onveranderlijk zijn; zowel de rede als de Schrift verplichten ons dit te erkennen, Het is onbestaanbaar met de natuur van een volmaakt wezen te veronderstellen, dat het veranderlijk is. Indien er verandering in God is moet het óf tot beter, óf tot slechter zijn. Indien tot slechter, dan houdt Hij op een Wezen te zijn, dat in elk opzicht volmaakt is, of zo volmaakt als Hij vóór de verandering was; indien tot beter, dan veronderstelt dit noodzakelijk een voorafgaande onvolmaaktheid. Indien Gods eeuwige raadslagen zeer heilig, rechtvaardig en goed zijn, dan kan er geen reden zijn voor verandering; en te veronderstellen, dat er in de tijd iets zou gebeuren, dat God niet van eeuwigheid had voorzien, is de oneindigheid van Zijn kennis te loochenen, hetgeen wezenlijk een ontkennen van de Godheid van dit gezegend Wezen is. Het begrip van een onvolmaakte God is dan ook een ongerijmdheid en tegenstrijdigheid. Daarom, wat ons ook overkomt, wij moeten dit als een van de voornaamste grondbeginselen vasthouden, dat God onveranderlijk is.

(2) Het is even zeker, dat het krachtig vurig gebed van een rechtvaardige veel vermag, en dat God nooit tot het zaad Jakobs heeft gezegd: *Zoek Mij te vergeefs*. Te zeggen, dat het te vergeefs is God te dienen, en dat er geen nut in is tot Hem te bidden, is de uitdrukkelijke verklaring der Schrift en de bevinding der ware heiligen in alle eeuw te logenstraffen; daarom zijn en moeten die twee dingen, de onveranderlijkheid van God en de krachtdadigheid van het gebed, met elkander bestaanbaar zijn, hetzij wij het kunnen ophelderen of niet.

De zekerheid van de Goddelijke alwetendheid en de gebeurlijkheid van menselijke aangelegenheden met elkander tot overeenstemming te brengen is een grote diepte, en het schijnt een even moeilijk te peilen diepte te zijn, de onveranderlijkheid van Gods voornemen overeen te brengen met de krachtdadigheid van het gebed van een mens. Daarom behoren wij in deze zaak nederig en bescheiden te zijn, wetende, dat er zulk een oneindige afstand is tussen God en ons. Het moest ons niet vreemd toeschijnen, dat dingen, die betrekking hebben op Gods natuur en volmaaktheden te hoog en te zwaar zijn, dan dat onze duistere en beperkte verstanden, die zouden kunnen vatten. Wij mogen met de Apostel uitroepen: "O diepte des rijkdoms beide der wijsheid en der kennis Gods ! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen, en onnaspeurlijk Zijn wegen!"

(3) Het is zeker, dat onveranderlijkheid niet de Enige volmaaktheid Gods is. Zijn onveranderlijke voornemens zijn altijd bestaanbaar met Zijn zedelijke volmaaktheden van wijsheid, heiligheid en goedheid. Al de voornemens en het willen van Zijn wil worden bestuurd door Zijn oneindige en onfeilbare wijsheid, want Hij werkt alle dingen naar de raad zijns willens (Eféze I:11). Wij hebben krenkende gedachten van God, als wij menen, dat Hij voornemens heeft opgevat, die onbestaanbaar zijn met Zijn wijsheid en heiligheid, en het volgt hieruit, dat Hij nooit heeft voorgenomen Zijn goedertierenheid anders te bewijzen dan door middel van het gebed. "Daarenboven," zegt Hij, "zal ik hierom verzocht worden, dat ik het hun doe." Dit wordt door de dagelijkse ervaring bewezen. God deelt gewoonlijk Zijn zegeningen mede in antwoord op het ernstig, ootmoedig en vurig gebed, en niet zonder dat. Dit moet daarom altijd Zijn voornemen en oogmerk

geweest zijn; want wat Hij in de tijd doet, heeft Hij van eeuwigheid besloten te doen; zodat het er zover vanaf is, dat de kracht van het gebed van enige verandering in Gods raadslagen zou getuigen, dat juist de onveranderlijkheid van Zijn raad voor een deel de krachtadigheid van het gebed waarborgt.

- (4) Daarom heeft niemand, in het verzuim van deze plicht, enige rechtvaardige reden om te besluiten, dat God enig voornemen heeft, hem enigerlei zaligmakende zegening, of zaligmakende genade te schenken, want Gods voornemens sluiten zowel de middelen in, als het eind. Indien Hij heeft voorgenomen u vergeving van zonde, genade en heerlijkheid te geven, heeft Hij ook voorgenomen, dat u er om zoudt bidden. U zou evengoed vergeving van zonde kunnen verwachten zonder geloof en bekering, of heerlijkheid zonder genade, als dat Hij u die zonder gebed zou geven. Hoe ongerijmd is het, Gods eeuwig voornemen als een reden tegen deze plicht tegen te werpen, daar het ootmoedig, vurig en aanhoudend gebed een van de voornaamste en meest bemoedigende kennisgevingen is, die wij kunnen hebben, dat er ons aangaande genadige voornemens in het harte Gods zijn.

Maar misschien zal iemand ten antwoord geven, dat, *wanneer er bij God enig voornemen is genade te bewijzen, Hij er ook de een of andere tijd wel om zal doen bidden.*

Het heeft er waarlijk veel van, dat mensen die zo redeneren gerechtelijk verhard en algeheel door Hem overgegeven zijn. Wat bedoelt u daarmee, dat God er u wel om zal doen bidden? Indien u het gebed verzuimt, niettegenstaande al Zijn roepstemmen, geboden, nodigingen en aanmoedigingen, beweegredenen en beloften, denkt u dan, dat God een andere weg met u zal houden, om er u om te doen bidden? Als deze gewone middelen, die God pleegt te gebruiken om de mensen aan het bidden te brengen door u veronachtzaamd worden, in de verwachting van iets anders en buitengewoons, dan bent u in het uiterste gevaar; dat denkbaar is, van in uw zonden te sterven en eeuwig verloren te gaan. Als u biddeloos voortgaat en de middelen blijft verzuimen, waarvan God heeft bepaald, dat die Zijn volk zullen doen bidden, en u verwacht, dat God u toch aan het bidden zal brengen, dan spreekt u ongerijmdheden en tegenstrijdigheden, en uw taal is als die van een verworpeling, die God voorgenomen heeft te verderven, en uw moedwillig verzuim en uw vijandschap zullen in het oordeel tegen u opstaan.

- (5) De verborgene dingen zijn voor de Heere, zijn geopenbaarde wil is de regel van uw plicht en het richtsnoer van uw hoop; en als ge u aan Zijn geopenbaarde wil houdt, hebt u niets van Zijn verborgen voornemen te vrezen. Stelt uw hart te werk aan hetgeen waartoe Hij u roept door Zijn geopenbaarde wil, en u zult nooit ervaren, dat Hij door een verborgen voornemen met zichzelf in strijd is, dat u reden zult hebben Hem van trouweloosheid te beschuldigen. U moet niet ronddolen in de duistere doolhof van Gods besluiten wanneer ge uw plicht helder wordt voorgesteld. God werd nog nooit minder bevonden dan Zijn woord. Er is een belofte van voorspoedig te zijn verbonden aan het gebed, als een middel, dat God heeft aangewezen, om te verkrijgen wat wij nodig hebben, en God heeft altijd tot op deze dag Zijn belofte vervuld. Waarom zult u dan uzelf kwellen met onwettige twijfelingen aangaande Gods besluiten, of vragen of Hij besloten heeft deze of die goedertierenheid te geven of te onthouden? U gaat boven uw gebied, mens, en u zult, zolang u in deze wildernis ronddooft, geen plaats van rust vinden. Als niets uw nieuwsgierigheid kan bevredigen, zolang u niet met de verborgen dingen Gods bekend zijt, houdt dan de rechte koers en begin niet eerst aan het

opperste van de ladder. U kunt het besluit kennen uit de uitwerking daarvan op uw hart, en als uw hart in vurige smekingen naar God wordt uitgehaald dan is er een begonnen vervulling van Gods genadig besluit omtrent u. Als u sterkte ontvangt om uw plicht te doen, dan moogt u met reden de goede afloop en uitslag verwachten, want God heeft nooit besloten in strijd met Zijn belofte te handelen. Er is geen besluit, dat het verzuim der middelen wettigt, noch dat Gods handen bindt, dat Hij de begeerte niet zou vervullen van hen, die hem in waarheid aanroepen; neen, het besluit wordt uitgevoerd in de weg van bidden en smeken. Ik zal u een ter zake dienende tekst voorlezen: (Psalm 2:6) "Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, de berg mijner heiligheid." Wat was dit koninkrijk? Het was, dat Hij de heidenen zou geven tot zijn erfdeel, en de einden der aarde tot Zijn bezitting, welke Hij besloten had aan Christus te geven: (vers 7) "Ik zal van het besluit verhalen." Nu denkt u misschien, dat Gods geopenbaard besluit Christus, die Zijn geliefden Zoon is, zal ontslaan van de plicht des gebeds. Nee, maar het betaamde, dat het besluit aldus zou worden uitgevoerd: (vers 8) Eis van mij, (Engelse vertaling: *Vraag mij*) en Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting."

Maar, zo spreekt het vleeselijk hart, *Hij zou Hem die dingen gegeven hebben, of Hij er om gevraagd en gepleit had of niet, nu Hij besloten had ze Hem te geven?*

Ik antwoord, dat het middel en het eind, het verzoeken en het geven, in het besluit zo nauw aan elkander waren verbonden, dat het een niet van het andere kon worden gescheiden. Is het dan niet vreemd, dat men sommige mensen over Gods besluiten hoort praten, die nog nooit hun plicht behartigden, en dat die een reden uit het verborgen voornemen van de Allerhoogste bijbrengen, om uit luiheid de genademiddelen te verzuimen? Wilt u, voordat ge uw ziel en eeuwige zaligheid eraan waagt, deze roekeloze gevolgtrekking eens beproeven, in betrekking tot uitwendige kleinigheden in de wereld? Zult u de wereld gaan vertellen, dat God besloten heeft u zaaiing en oogst te zullen geven zolang de wereld zal staan, en dat u daarom uw grond niet behoeft te beploegen, noch te zaaien?

Beproeft zó, of God het eind besloten heeft zonder de middelen. Zou de hele wereld u niet bespotten, en als een dwaas verachten? En toch, helaas, bent u juist op deze grond zorgeloos en achteloos geworden in dingen van eeuwig gewicht! O beklagenswaardige vijandschap tegen God en de Godzaligheid, welke zich lucht in zulke vleeselijke haarkloverij, om onsterfelijke zielen te bedriegen en te verwoesten!

7. Zevende tegenwerping.

Is dit geen overdreven stiptheid? Het zou een onverdraaglijke vermoedheid zijn altijd in het gebed, in het verborgen gebed, in het huiselijk gebed, en in al die andere soorten gebed, te volharden; wij hebben een afkeer van zulk een last. U mag zeggen wat u wilt, maar het is te vergeefs dat u tracht ons te overreden, en wij hopen evengoed zalig te worden als de beste onder u: God is barmhartig.

ANTWOORD.

- (1) Nu zijn vlees en bloed en de vleeselijke rede aan het woord en geven lucht aan de natuurlijke boosaardigheid van het hart. "Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God; want het onderwerpt zich der wet Gods niet, want het kan ook niet." O, dat er onder Gods schepselen zijn, die zulk venijn kunnen spuwen tegen hun Maker! Deze vijandschap ligt op de bodem van al uw tegenwerpingen; spreekt de tong zo niet, dan hart het; want het is razend tegen elke heilige plicht, en als het niet met reden woedend kan zijn, dan zal het zich zonder reden en tegen de Schrift

dolzinnig aanstellen. Het is gemakkelijker gronden aan te voeren om het oordeel te overtuigen, dan de wil en de genegenheid tot toegeving over te halen.

- (2) Och arme ziel, bent u vast besloten dus met vlees en bloed te rade te gaan? Zult u het voor Baäl opnemen. en aan de vleselijke rede toegeven: de zijde van de duivel kiezen? Zult u de duivel raad vragen, of u tot God zult gaan, of niet? Wilt u God niet dienen zonder verlot van de duivel? Zult u elk Goddelijk gebod ontwijken om een lui gestel, een lagen lust, en een bedrieglijke duivel genoeg te doen? Als u niets binnen in u hebt, dat het met Gods geopenbaarde wil houdt, bent u niet uit God; nee, gij zijt uit uw vader de duivel en wilt zijn werk doen, en u zult ook zijn loon ontvangen: "Gaaf weg van mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en Zijn engelen bereid is." "Gij hebt allen mijn raad verworpen, en mijn bestraffing niet gewild; daarom zal ik ook in ulieder verderf lachen, ik zal spotten wanneer uw vrees komt."
- (3) Als u een beginsel van genade in u had, zou dat de plichten van de godsdienst licht en aangenaam maken, want er is overeenkomst tussen heilige harten en heilige plichten. Natuurlijke handelingen, zoals eten, drinken, slapen, zijn u niet tot last, maar eerder genotvol voor mensen die in een rechte lichaamgesteldheid zijn; zo ook zijn de werkingen der genade en de plichten van de godsdienst, zoals het gebed, geen last maar een genot voor mensen welker zielen recht gesteld zijn. Ik meen voor de gelovigen, zover zij wedergeboren zijn. Nee, die dingen zijn hun element. Daarom, als het gebed u lastig is, hebt u reden te vrezen, dat u in een ganse bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid zijt. Dit leidt mij tot

8. De achtste tegenwerping: *Ik begrijp, dat ik, zoals u zegt, een onbekeerd mens ben, en u weet, dat alleen het gebed des oprechten en van de rechtvaardige, dat veel vermag, zijn welgevallen is, Maar dat het gebed van de goddeloze de Heere een gruwel is, en dat zij die in het vlees zijn Gode niet kunnen behagen; waarom zouden wij dan datgene doen, waarmede God zwaar getergd wordt?*

ANTWOORD.

- (1) Deze uitdrukkingen wijzen alleen aan in welke ellendige staat de zondaar is, maar niet, dat hij niet verplicht is te bidden; dit is toch een plicht, waartoe hij verbonden is zowel door natuurlijke als door bovennatuurlijke verplichtingen. De mening van deze Schriftuurplaatsen is dan ook, dat zolang de goddeloze in zijn natuurstaat blijft, noch zijn persoon, noch zijn verrichtingen Gode aangenaam zijn. Zij zijn, buiten Christus in wie God alleen een welbehagen heeft, en zolang zij niet in hem zijn, kunnen hun personen of hun plichten Gode nooit welbehaaglijk zijn.
- (2) Wordt dit hun te kennen gegeven, om hen de moed tot bidden te benemen? Is het hun plicht in die ellendige staat te liggen er nooit vereniging met Christus te zoeken? Nee, het is eerder om hen tot het gebed te drijven, om deze ellende te ontkomen en met de Zone Gods verenigd te worden, in wie hun gebed Gode aangenaam kan worden. Wie was snoder dan Simon de tovenaer, zijnde een gal van bitterheid, en nochtans vermaant de Apostel hem om te bidden, of hem misschien deze overweging zijns harten mocht worden vergeven. Dit verkondigt ons, dat het gebed een middel is, dat zelfs van de goddelozen geëist wordt, zullen zij genade verkrijgen. Daarom voegt God er, nadat Hij een nieuw hart en een nieuw geest had beloofd, aan toe: "Hierom zal ik van de huize Israëls verzocht worden, dat ik het hun doe" (Ezech. 36:26, 37).
- (3) Er is onderscheid tussen de ene zondaar en de andere. Sommige zondaars zijn zeker en vermetel, andere zijn overtuigd en ontwaakt, en onder een krachtige bekommerning over hun zaligheid. Sommigen nemen de schijn aan van bidden, die

nochtans heimelijk besluiten in de zonde voort te gaan, en hun in woorden bestaande belijdenissen en smekingen beschouw als een soort verzoening en betaling voor hun vorige schulden. Daarom keren zij bemoedigd terug om ze weer te begaan, of zij gebruiken het gebed als eerben dekmantel, om hun heimelijke goddeloosheid te bedekken, opdat zij er in mogen voortgaan zonder van anderen verdacht te worden, zoals onze Zaligmaker van de Farizeeën zegt, *en dat onder de schijn van lang te bidden*. Dergelijke gebeden kunnen de Heere niet anders dan een gruwel zijn. Wij bevelen de dief niet, dat hij zal bidden, om in zijn stelen voorspoedig te zijn, noch de goddeloze, om zich aan de goddeloosheid over te geven, want dat is eigenlijk geen bidden, maar een spotten met Gods heilige majesteit. Zij bidden en ontvangen niet, omdat zij kwalijk bidden, omdat zij het in hun wellusten zouden doorbrengen. Er is echter een groot onderscheid tussen deze goddeloze gebeden welke de uitademingen der verdorven natuur zijn, en zulke gebeden welke, al is het in een algemene mate, de uitwerkselen zijn van de invloeden des Geestes. Zover als de Goddelijke Geest erop heeft ingewerkt, zover zijn zij Gode aangenaam.

Ik zal u drie wegen aanwijzen van welke kan worden gezegd, dat God daarin lust heeft in de plichten en pogingen zelfs van mensen, die nog niet zijn overgebracht van de dood tot het leven, hoewel zij met natuurlijke ogen met smekingen en gewezen tot God opzien, een weinig gezalfd zijnde met de gemene bewerkingen des Geestes. In de drie volgende opzichten kan gezegd worden, dat Hij er behagen in schept, namelijk:

- Stellig,
- vergelijkenderwijze, en
- betrekkelijk.

[1] Stellig, omdat, wat de stof en de daad betreft, deze plichten goed en overeenkomstig de regel zijn, al zijn zij ook wat de manier en wijze van verrichting betreft gebrekkig. Zo was de vernedering van een goddeloze Achab Gode niet onaangenaam.

[2] Vergelijkenderwijze. Het is zeker, dat God meer behagen heeft in zulke toenaderingen, dan dat men zich van hem afkeert; zulke pogingen zijn meer overeenkomstig de wil van God, dan dat zij worden nagelaten.

[3] Betrekkelijk, als het middel, dat door God is aangewezen, om langs die weg genade te schenken, en dat in zover aangenaam is, dat God gewoonlijk geeft, dat daardoor het einddoel wordt bereikt. Aldus is het geloof uit het gehoor, en waarom zou het ook niet door iet gebed komen? *Cornelius was biddende*, en ziet, een bode des hemels werd tot hem gezonden, om hem te zeggen, wat hij moest doen. Saulus was biddende en Ananias werd tot hem gezonden, om hem de handen op te leggen, opdat hij weder ziende werd. Wij zullen niet onderzoeken, of Cornelius en Saulus toen bekeerd waren of niet. Maar hier slechts letten op het feit, dat een buitengewone zegen werd ontvangen op het gebruik der middelen. Hoewel God niet aan de middelen gebonden is, en ook tot niets verplicht is door onze beste pogingen, nochtans heeft Hij ons aan de middelen gebonden. "Zoekt de Heere terwijl Hij te vinden is; roept hem aan terwijl dat Hij nabij is; "wij kunnen niet verwachten, dat wij hem zullen ontmoeten buiten Zijn weg,

In één woord, de staat van ieder onbekeerd zondaar is zeer beklaglijk. Het is een staat, waarin zij niet mogen rusten, want zolang zij geen heiligmakende verandering hebben ondergaan, zijn zij onder de droevige noodzakelijkheid, in alles wat zij doen, meer of minder te zondigen. Het ploegen van de goddeloze is

zonde. Zij hebben daarom nodig naar hun vermogen te bidden en te worstelen, om uit deze staat te geraken, en de verrichting van deze plicht zal zeker minder schuld op hen laden, dan waaronder het algeheel verzuim hen zal brengen. Wie zal durven zeggen, dat het niet de plicht van de goddelozen is tot God te bidden om geloof en om deel aan Christus? Ik ben er zeker van dat het nooit uw plicht kan zijn voort te gaan op de weg naar de hel en de verdoemenis.

O, tot u wier werk altijd is geweest, uw verderf uit te werken door van God af te wijken en tot u, vreemdelingen van deze hemelse bezigheid, met uw Maker te spreken, ik heb heden een blijde boodschap aan u. Wat ook uw verleden zonden zijn geweest, of welke ook uw tegenwoordige vrezes zijn, wendt u door het gebed tot Hem, die u zo veel malen getergd hebt, en er mag hoop in Israël zijn u aangaande. Redeneert uzelf niet uit uw plicht. Is het niet uw plicht uw staat voor de Heere te gaan bewenen? Is niet genade lieflijk en begeerlijk, en is niet Christus waard gezocht te worden? Hebt u niet het gebod van God tot uw machtiging? Zijn er niet veel droevige bedreigingen tegen biddeloze personen en huis-gezinnen? Is niet het gebed eens instelling tot bekering, en niet alleen het middel, maar ook de eerste vrucht der bekering? Hebt u niet veel aanmoedigingen, om u aan het werk te zetten? Moet niet de geringste waarschijnlijkheid een koord zijn, om u tot God uit te halen? Zijn niet Zijn ingewanden open en Zijn armen uitgestrekt, om u in de Goddelijke instellingen te omhelzen? Hebt u niet Zijn roeping en nodiging, Zijn raadgevingen en vermaningen, ja, Zijn plechtige verklaring, dat Hij geen lust heeft in de dood des zondaars? Als de Koning der ere verraders nodigt te komen en vergeving te zoeken, wat zou u dan nog ontmoedigen? Heeft God het gebed tevergeefs ingesteld?

9. Negende tegenwerping.

Misschien zegt u: maar, helaas, als ik een goddeloze ben, hoe kan ik dan de belofte aangrijpen, om gehoor te vinden en voorspoedig te zijn, want ik heb geen recht op enige belofte, zolang ik in de natuurstaat ben.

ANTWOORD.

- (1) Hoewel een goddeloze geen aanspraak kan maken op een *voorwaardelijke* belofte, omdat hij de voorwaarde mist, welke de belofte veronderstelt in hem aan wie de belofte gedaan is, nochtans zijner *volstreckte* beloften waarop hij in het gebed kan pleiten.
 - Met voorwaardelijke beloften bedoel ik die beloften die aan de genade zijn gedaan. Er zijn beloften, die gedaan zijn aan de genade des geloofs; aan de genade der liefde; aan de genade der nederigheid. Een onbekeerd mens kan dan ook niet pleiten op de beloften, die aan de genaden zijn gedaan, omdat hij vooralsnog ware genade mist.
 - Ik bedoel met volstreckte beloften, de beloften, die uit genade gedaan zijn. Er is een belofte van genade; een belofte van een nieuw hart; een belofte van het geloof; God heeft beloofd de doden levend te maken, Zijn wetten in hun harten te schrijven, en dergelijke. Wie weet nu, dat hij niet onder de volstreckte belofte ligt? Wie zou durven zeggen, dat u de man of de vrouw niet zijt, aan wie de belofte van genade is gedaan, en in wie de belofte zal worden vervuld, voornamelijk als u naar de Heere hijgt, en in het gebed aan de troon der genade worstelt?
- (2) De beloften zijn merendeels in zulke algemene bewoordingen vervat, zonder enige vereiste, opdat u uw deel aan dezelve niet zou betwisten of in twijfel trekken, en

om u aan te tonnen, dat er voldoende aanleiding voor u is, om te komen en er uw naam onder te schrijven: "O alle gij dorstigen, komt tot de wateren."

- (3) Gods roeping en gebod houden een belofte in. Wanneer God u roept tot hem te komen, is dat niet voor de vorm; nee, als u komt zult u welkom zijn, want "die tot Hem komt zal Hij geenszins uitwerpen.
- (4) Al de beloften zijn in Christus *Ja*, en zijn in Hem *Amen* en deze gezegende Heere en Zaligmaker wordt u in dit eeuwig Evangelie aangeboden. Daarom als u twijfelt aan uw recht op de belofte, als een grondslag voor het gebed, laat uw gebed een komen tot Christus zijn, dan hebt u alle beloften in Hem. Waarlijk, vrienden, dit is alles, waar ik in de ganse behandeling van dit onderwerp op doel, dat u door het gebed tot Christus zult komen. Wanneer ik u vermaan om te bidden, dan vermaan ik u in deze plicht van het gebed Jezus van Nazareth te zoeken. Ik raad u Hem te zoeken, die gekomen is om u te zoeken en zalig te maken. Velen zoeken zichzelf, wanneer zij bidden; zij zoeken toejuiching, zij zoeken achting, zij zoeken een naam te maken ; zij zoeken slechts hun natuurlijke consciëntie te stillen; zij zoeken hun eigen gerechtigheid op te richten. Maar wee u, indien u in het gebed nooit iets anders had te doen. Want de reden waarom ik u vermaan te bidden is, dat u Christus zult zoeken. Zoekt Zijn persoon; zoekt Zijn gerechtigheid; zoekt Zijn Geest; zoekt Zijn genade; zoekt Zijn liefde; zoekt Zijn hart. Waarlijk, als Christus niet in deze plicht te vinden was, zou ik er niet zolang op hebben aangedrongen. O is er hier niemand, die ziet hoe nodig het is, dat hij Christus in de eenzaamheid en in het huisgezin in het gebed zoekt? Hebben wij niet allen Zijn verdienste nodig om ons te heiligen, en Zijn bloed om ons te wassen? Wij hebben Hem nodig om ons dagelijks vergeving van zonde te schenken, dagelijks versterking van genade mede te delen. Wij hebben Hem nodig, om ons te ondersteunen, wanneer wij in dienstbaarheid zijn; levend te maken, wanneer wij dood zijn; te verlichten, wanneer wij in duisternis zijn; twijfelingen op te lossen, wanneer die ons bezetten; ons te bemoedigen, wanneer wij met vrezen bevangen zijn; ons op te richten, wanneer wij gevallen zijn; ons te vertroosten, wanneer wij bedroefd zijn; ons te schragen, wanneer wij verzocht worden; ons te versterken, wanneer wij zwak zijn; ons terecht te brengen, wanneer wij dwalende zijn. Niemand dan Christus kan dit alles doen, en duizendmaal meer dan dit alles.

O, zoekt Hem daarom in het gebed; werpt al uw bezwaren weg, evenals Barthelemyus Zijn mantel afwierp toen Christus hem riep. Redetwist niet zolang totdat de marktdag voorbij is, laat de schone gelegenheid u niet ontgaan, opdat u niet eeuwig moet bewenen en betreuren, dat u zo'n gelegenheid hebt laten voorbijgaan, en dat u de Geest van Christus niet bedroeft door uw vijandschap en uw ongelooft. O, dat er onder ons een zoeken en nasporen van de Heere gevonden werd; een Hem nalopen, zoals de oudvader Hiëronymus deed, die zeide: "Als mijn vader op zijn knieën voor mij lag te ween, mijn moeder achter om mijn nek hing, en mijn broeder, mijn zuster en mijn bloedverwanten mij aan alle kanten wenende omringden, om mij in mijn zondeloop te doen voortgaan; ik zou over mijn vader heenlopen, mijn moeder tegen de grond slingeren, en al mijn bloedverwanten onder de voet lopen, om naar Christus toe te lopen."

O, dat er zulk een zoeken van Christus ware in weerwil van alle zwaarigheden en beletselen! O, legt af alle last en de zonde, die u lichtelijk omringt, en wendt u op de knieën uws harten tot de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, en zegt: *ik ben niet waardig uw zoon genoemd te worden!* En als Hij u van verre ziet zal Hij u tegemoet komen, en om uw hals vallen, en u kussen. Zo heeft Hij met zulke

doorbrengers gehandeld, en zal Hij u ook niet zo verwelkomen? Er is niemand op aarde of in de hel, die kan zeggen, dat hij deze weg heeft ingeslagen en daarin heeft volhard, en nochtans van God is verworpen. Nooit is iemand afgewezen, die "heeft volhard in de gebade."

Tiende preek. Romeinen 13:12. *"Volhardt in het gebed."*

Tegenwerpingen tegen het verborgen en het huiselijk gebed overwogen.

De put der zaligheid is diep en wij hebben niets om mede te putten, maar het is de genade van al Gods verborgen, dat Hij, die de fontein opent en ons nodigt te drinken, ons een vat geeft, en een hand om te putten. De beloften zijn het vat, waarin ons deze levende wateren worden aangeboden, en het geloof is de hand waardoor wij water putten uit deze fonteinen des heils, en beide zijn Zijne genadegiften. Het gebed, dat een van de putten is, waarmee wij water uit deze wellen putten, komt ook van Boven, van de Vader der lichten, wanneer Hij de Geest der genade en der gebeden uitstort. Dus, hoewel wij God niets hebben aan te bieden dan hetgeen het Zijn is, vraagt Hij nochtans ons offer; hoewel wij niets hebben om mede te putten, vraagt Hij nochtans om onze putten, opdat Hij die vulle. Het is daarom zowel uit rijke barmhartigheid over ons, als tot verering van hem, dat Hij van ons eist te volharden in het gebed.

Tegenwerpingen tegen het gebed in 't algemeen beantwoord hebbende, zal ik nu enige tegenwerpingen beantwoorden, die kunnen worden ingebracht tegen de onderscheiden soorten gebed. Omdat ik in het kiezen van dit onderwerp voornamelijk het oog had op het verborgen gebed en het gebed in het huisgezin, zal ik mij bepalen tot de beantwoording van tegenwerpingen, die tegen deze twee soorten gebed kunnen worden gemaakt.

Tegen het eenzaam of verborgen gebed, kunnen de volgende, of dergelijke tegenwerpingen worden gemaakt.

1. Eerste tegenwerping.

Wij bidden in onze gezinnen, is dat niet genoeg, waartoe dient al die drukte?

ANTWOORD.

- (1) Indien u in uw huisgezin bidt, dat is goed; maar het huiselijk gebed is een zaak, en het verborgen gebed is een andere, en God heeft nooit de eengin plicht gemaakt, om eengin anderen nodeloos te maken. u moet het een werk niet uitschakelen, omdat u een ander verricht. Er zijn gelijke geboden voor alle plichten; er is dezelfde noodzakelijkheid voor alle; aan verzuim is gevaar verbonden.
- (2) Indien u een kind van God zijt zult u heimelijke boodschappen aan uw Vader hebben, welke uw huisgezin niet mag weten. Daarom heeft God het verborgen gebed ingesteld met het oog op de goeden Naam van Zijn volk, opdat hun geestelijke naaktheid niet ontdekt worde aan iemand anders dan aan die God, die hun geheim kent en het zal bewaren. Ik moet u zeggen, dat u weinig van de godsdienst of van uw behoeften kent, als u niets aan God hebt te zeggen, waarvan u niet zoudt willen, dat het door anderen werd gehoord.

2. Tweede tegenwerping. Ik heb het zo druk met mijn beroep, dat ik geen tijd over heb, om mij af te zonderen, om in het verborgen te bidden.

ANTWOORD.

- (1) Hebt u zaken die van meer gewicht zijn, dan het eeuwig belang van uw onsterfelijke ziel? Wilt u niet liever uzelf een weinig aan uw beroep onttrekken,

dan dat uw ziel eeuwig verdoemd wordt? Vervloekt is dat beroep, dat uw godsdienst opvreet.

- (2) Overweegt, als u wijs zijt, dat u beide, zowel uw algemene als uw geestelijke roepingen kunt opvolgen. U bent rechtstreekse godloochenaars, als u denkt, dat het gebed uw werk zal schaden, daar de voorspoed van uw tijdelijk werk er juist van afhangt. Hebt u tijd om te eten, te drinken, te slapen, en niet om te bidden? De mensen klagen, dat zij geen tijd hebben, maar zij verspillen hun tijd. Hebt u tijd voor onnodige bezoeken, beuzelachtige gesprekken met uw medemensen, en toch geen tijd om God te zoeken? Deze tegenwerping voert haar eigen weerlegging met zich. Wee hun, welke ganse verontschuldiging hierin bestaat. Zal dit voor Gods rechterstoel genoegzaam zijn? Hebt u tijd voor uw eigen werk en niet voor Gods werk, tijd om uzelf te dienen en geen tijd om God te dienen? Ja, u hebt tijd genoeg, om aan de duivel te geven en geen tijd, om die aan Christus te geven.

3. Derde tegenwerping.

Ik ben maar een dienaar en moet mijn meester gehoorzamen; ik moet van de morgen tot de avond hard werken en heb daarom geen tijd om in 't verborgen te bidden.

ANTWOORD.

- (1) Al bent u een dienstknecht, die mensen werk moet doen, nochtans bent u geen slaaf van uw begeerlijkheden. Gedenk, dat u een Meester in de hemel hebt, en geen sterfelijk schepsel kan u van de dienst van God ontslaan. Indien uw meester u geen tijd vergunt, dan zal hij die zonde moeten verantwoorden. Maar laat intussen, wat u ook voor uw meester moet doen, Gods werk niet ongedaan blijven, want uw meester zal nooit in staat zijn tussen u en de brandenden toorn Gods te staan.
- (2) Velen geven hun meesters de schuld, terwijl zij zelf schuldig staan. Adam gaf Eva de schuld, en Eva gaf de slang de schuld, zo ook hebben de mensen van hun eerste ouders geleerd aan een ander de schuld te geven van hun zonden. Maar laat mij u zeggen, dat er geen knecht onder u allen is, die zo strikt wordt nagegaan, dat u niet enigen tijd van uw meester voor uw God kunt uitsparen, zonder nochtans uw meester schade te berokkenen. Kies slechts die tijd, die niet strijdt met het belang van de zaken van uw meester, al zou u die van uw slaap, uw etenstijd, en uw uitspanningen afnemen. Laat mij hierom de toegevendheid der meesters inroepen tegenover arme en Godvruchtige dienstknechten. O belet hun geen goed werk, maar moedigt hen daarin veel liever aan; hoe meer zij God dienen, hoe beter zij u zullen dienen.

4. Vierde tegenwerping.

Ik heb geen binnenkamer, om te bidden; geen geschikte plaats voor het verborgen gebed.

ANTWOORD.

- (1) Een oprecht hart zal wel een plaatsje uitspeuren, buitenshuis, of binnenshuis, en hier of daar een Bethel zoeken. Als hij het niet in huis kan vinden, zal hij wel naar het veld gaan om te bidden. Elke paradijsvogel zal wel naar een bos of boomgaard vliegen, en een plaats van afzondering onder de hemel vinden.
- (2) Dit is een verontschuldiging, die maar weinigen die hier zijn behoeven te maken. De meeste uwer hebben geschikte huizen en kamers in uw huis, en veel uwer hebben stallen en schuren om u daar af te zonderen. Als u toegenegen harten had, zou het u aan een geschikte plaats niet ontbreken, al was het in de open lucht aan de zijde van een dijk. Als u zin hebt, om te zondigen, ontbreekt u geen verborgen

plaats om dat te doen, en als u evenveel lust had om te bidden, zou u ook daarvoor wel plaats vinden.

5. Vijfde tegenwerping. *Ik ken sommige goede Christenen, die nooit in het verborgen plegen te bidden.*

ANTWOORD.

- (1) Het kan zijn, dat u die kent, maar dat zij goede Christenen zijn is gauw gezegd. Als zij het bidden in 't verborgen verzuimen, volg dan hun voorbeeld niet, dat in strijd is met het gebod en met de voorbeelden der Schrift.
- (2) Zou u vrede hebben in het voorbeeld van een mens na, te volgen, anders dan in zoverre als zij Christus navolgen? Nu, ik beroep mij op allen, die het Nieuwe Testament lezen, of het niet de praktijk van Christus was, zodat u in hen na te volgen Christus verlaat, en wat zal er dan van u worden?

6. Zesde tegenwerping.

Ik vind mijn hart niet aangedaan, of toebereid, en is dat niet God verzoeken, te gaan wanneer de Geest mij niet opwekt?

ANTWOORD.

- (1) De roering des Geestes is niet uw regel, maar het woord van God. De Geest is onze Helper, maar het woord is ons richtsnoer, zodat het een gevaarlijke dwaling is te menen, dat u de plicht niet anders moogt waarnemen dan wanneer de Geest daartoe opwekt.
- (2) Wanneer u deze plicht verzuimt bent u buiten de weg des Geestes, want Hij werkt gewoonlijk wanneer de ziel haar plicht doet, daarom moet ge u in de weg stellen. Heilige verrichtingen zijn de weg waarin de Geest wandelt, en de lucht waar Hij blaast; u kunt de Geest niet verwachten in het verzuim van wat duidelijk uw plicht is. Denkt ge u te warmen door van het vuur weg te lopen? Als u geen trek hebt om te bidden, moet u bidden om trek te krijgen. Beproeft deze weg, en ziet of God niet beter is dan u verwacht.

7. Zevende tegenwerping.

Ik word zo verzocht, wanneer ik in, het verborgen ga bidden. De satan valt mij aan, ik ben beschroomd en bevreesd van alleen, of in het donker te zijn.

ANTWOORD.

- (1) Het is een teken, dat de plicht goed is, wanneer zulk een slechte geest die tegenstaat; Maar moet dan de satan Zijn zin hebben in plaats van. dat God verheerlijkt wordt? Nee: "Wederstaat de duivelen hij zal van u vlieden."
- (2) Denk niet, dat u daarvan meer zult worden vrijgesteld dan Christus, die door de duivel in de woestijn werd aangevallen. Toen Josua bad stond de duivel aan Zijn rechterhand om hem te weerstaan, maar de uitkomst was goed; de Heere bestrafte hem. Laat de duivel u niet van uw plicht afhouden; overweegt, dat het gebed de duivel zal uitwerpen, want dat is de wapenrusting van de Christen. Indien u uw plicht ontvlieft, heeft de duivel het gewonnen en zal hij vrij spel met u hebben. Maar al zouden al de duivels uit de hel brullend op u aankomen, als u in het gebed tot: God vlucht, dan hebt u niets te vrezen; met uw God kunt gij door een bende duivels lopen.

8. Achtste tegenwerping.

O, maar het verborgen gebed brengt mij geen goed toe, mijn hart blijft nog even dood, en hard, en koud, als ooit.

ANTWOORD.

- (1) Kunt u niet zeggen, dat het u goed is nabij God te zijn? Dan schijnt het, dat u nooit op de rechte wijze tot God zijt genaderd; beproeft daarom hoe de zaak staat, treurt over uw verkeerd handelen, en bidt, dat u het moogt verbeteren.
- (2) Beproof het nog eens, want dan zult u te zijner tijd maaien, zo u niet verslapt, daarom moet u goed doende niet vertragen. Indien u bidt met de daad en waarheid zult u nu en dan iets ervaren, dat meer vreugde in uw hart zal geven, dan wanneer der wereldlingen koren, en most, en olie vermenigvuldigd zijn.

Maar ik ga voort om enige tegenwerpingen tegen het huiselijk gebed te beantwoorden.

1. Eerste tegenwerping.

Er zijn enkele boze leden van mijn huisgezin, goddeloze kinderen of dienstbaren, met wie ik mij niet in het gebed kan verenigen, om wie God ons rechtvaardig kan afwijzen.

ANTWOORD.

- (1) Het gebed van Christus werd verhoord, hoewel Judas er bij tegenwoordig was. Wat dunkt u van het gebed van arme leraars in gemengde vergaderingen? De tegenwoordigheid van onwaardige personen is geen beletsel voor de verhoring van het ware bidden.
- (2) Het gebed is van God ingesteld om slechte mensen goed te maken, sommigen zijn daartoe bewerkt door het gebed van anderen. God verhoorde Stefanus voor Saulus, Van een bekeerd man, zekere Bruce, werd gezegd, *dat hij de Heilige Geest deed vallen op allen, die met hem waren.* Loochent dan dit middel der bekering niet.

2. Tweede tegenwerping.

Deze praktijk vervult het land met vormdienaars en huichelaars, die zich aanmatigen in hun huisgezin te bidden en niets hebben dan een bloten uitwendige vorm van bidden.

ANTWOORD.

- (1) een gedaante van Godzaligheid op zichzelf wordt niet veroordeeld, maar alleen de vormen waarin de kracht der Godzaligheid wordt gemist. een gedaante of vorm van Godzaligheid is beter dan in het geheel geen vorm. Hoewel mensen de gedaante van Godzaligheid kunnen hebben zonder de kracht daarvan, nochtans kunnen zij de kracht der Godzaligheid niet hebben zonder de vorm.
- (2) Wij dringen bij u niet alleen op de vorm, of op de uiterlijke belijdenis aan, veel minder nog op het masker en de schijn van godsdienst zonder wezenlijkheid. Maar wij zouden willen, dat de mensen, door genade, in arbeid waren, om de kracht der Godzaligheid te hebben, welke zich altijd naar buiten openbaart.

3. Derde tegenwerping. *Het morgen en avondgebed met onze huisgezinnen is een beperking van de Geest, en een bepalen van God aan onze tijd.*

ANTWOORD.

- (1) Christus en Zijn Apostelen hadden vaste tijden voor het gebed. Judas wist het uur en de plaats van het gebed van onze Heere, en de Apostelen hadden hun ure des gebeds (Hand. 3:1).
- (2) De wind des Geestes blaast wanneer en waar hij wil, en de mensen zijn verplicht aan de posten van de deur der wijsheid en in de gewonen weg op een zegen te wachten.

4. Vierde tegenwerping.

Het huiselijk gebed is maar een nieuwe uitvinding en meer drukte dan nodig is; ik bid in 't verborgen, en waartoe zou nog meer nodig zijn?

ANTWOORD.

- (1) Ik heb u aangetoond, dat het in de tijden der Schrift altijd de gewoonte onder Gods volk was, en ook in de zuiverste eerste tijden. Het is onder de Godvrezende mensen in alle eeuw in gebruik geweest.
- (2) Kunt u te dikwijls tot God naderen? Hebt u ooit gehoord, dat iemand zich op zijn sterfbed beklaagd heeft, dat hij God te veel gediend en te godsdienstig geweest is? Moet u niet heilig zijn in al uw wandel? Bedenk, wanneer u in het verborgen en in het openbaar bidt, en niet in uw huisgezin, dat het geen ware godsdienst is, die de mensen niet uit de kerk, of uit de binnenkamer, met zich naar hun gezin kunnen overbrengen.

5. Vijfde tegenwerping.

Zij die in hun huisgezinnen bidden zijn niet beter dan anderen; zij kunnen liegen en bedriegen, zij zijn trots en oplopend en niet teder in hun wandel, evengoed als wij.

ANTWOORD.

- (1) Wacht u, dat u niet met de duivel meedoet, om Gods volk vals te beschuldigen; want deze sekte wordt overal tegengesproken; zij worden gewoonlijk wegens hun Godsvrucht als huichelaars gebrandmerkt.
- (2) Veronderstelt, dat het waar is wat u zegt, leert hun godsdienst hun dat? Of ligt de schuld bij hun bidden, of omdat zij niet bidden gelijk het behoort? Is het omdat zij te godsdienstig zijn? Nee, zegt gij, het zijn huichelaars. Wel, als huichelaars dan zo vroom zijn, wat zal dan van u worden, die bij deze huichelaars zó ver te kort schiet? Indien de rechtvaardige nauwelijks zalig wordt, waar zult u dan verschijnen, die God in uw huisgezin verwaarloosd?

6. Zesde tegenwerping.

Er is niemand onder mijn burenen, die deze gewoonte heeft, waarom zou ik dan een uitzondering maken?

ANTWOORD.

- (1) Wilt u liever de grote menigte naar de hel volgen, dan enkelen die naar de hemel gaan? Wilt u liever om des gezelschaps wil verdoemd worden?
- (2) Ik ben er zeker van, al is het met geen groter, dat u met Abraham, Izak en Jakob, en al de heilige Patriarchen, Profeten, Apostelen, leraars en martelaars, in beter gezelschap zult reizen; zij hebben allen deze weg bewandeld. "Hierom zal u een ieder heilige aanbidden." Mij dunkt, u moest liever het gezelschap kiezen van die heerlijken, die God als de Zijnen zal erkennen, wanneer Hij Zijn allerdierbaarste juwelen zal afzonderen (Eng. vert. Mal. 3:17), dan van die godlooचनाars, die zeggen, dat het te vergeefs is God te dienen; die God in de brandenden oven van Zijn toorn zal werpen.

7. Zevende tegenwerping.

Maar ik ken enkele goede belijders, die de plicht van de huiselijke godsdienst tegenspreken.

ANTWOORD.

- (1) Dat is geen deel van hun goedheid; zij liggen onder de macht van zelfbedrog.
- (2) Sommige belijders kunnen goed schijnen, die het niet zijn; zij kunnen een naam hebben, dat zij leven en nochtans dood zijn. Het is beklagenswaardig, dat er bijna

geen waarheid is, al is die nog zo heilig, of geen plicht, al is die nog zo geestelijk, die in deze losbandige dagen niet wordt tegengesproken. Het is gevaarlijk en het ligt voor uw verantwoording, als u die vrijzinnigen, die het ruim nemen, nabootst.

8. Achtste tegenwerping.

Er zijn er in het gezin, die mij zouden bespotten, en er de gek met zouden steken, als ik het huiselijk gebed zou invoeren.

ANTWOORD.

- (1) Als u het hoofd van uw gezin zijt, schaam u dan, dat u er uw macht in hebt verloren, en maak, dat u uw gezag weder terugkrijgt. Wiens zaak behandelt gij, van God of van de duivel? Als het Gods zaak is, erken die dan in Zijn Naam en in Zijn kracht, en Hij zal u ondersteunen.
- (2) Veel kinderen Gods hebben goddeloze ellendelingen in hun gezinnen. Abraham had een vervolgenden Ismaël, Izak een onheiligen Ezau. Zal het nalaten van uw plicht meer goeds uitwerken op een goddeloos lid van uw gezin dan, dat u die verricht?

9. Negende tegenwerping.

Ik mis de gave van mij uit te drukken; ik ben schuchter en ingetogen en heb geen woorden om voor anderen te bidden, ik zal er mijn onkunde door verraden.

ANTWOORD.

- (1) Vervloekt is die schuchterheid, die zich voor de plichten schaamt. Hebt u geen reden te vrezen, dat Christus zich over u zal schamen? Maar indien ge u wilt schamen en uw best doen, dan zal God er voor zorgen, dat u uw achting behoudt en uw gaven zullen toenemen.
- (2) Indien u niet kunt bidden, wilt u dan aan God vertellen, dat u het niet kunt? Smeekt hem u te hulp te komen door Zijn Heilige Geest, die Hij beloofd heeft aan degenen die hem bidden. Ik heb u eerder gesproken over het onderwerp van het gebed, en ook over de delen daarvan: *smeking; belijdenis van zonde en dankzegging*. Hebt u geen zonden te belijden, geen goedertierenheden af te smeken, geen gunsten waarvoor u God hebt te danken? O maak toch niet zulke droevige uitvluchten voor uw verzuimen van een bekende plicht.

10. Tiende tegenwerping.

Het is een vermoeiende taak zowel 's morgens als 's avonds met mijn gezin te bidden.

ANTWOORD.

- (1) Het is een teken van een vleselijk hart, van een plicht te zeggen: wat een vermoeidheid u hebt waarlijk nodig een nieuw hart te begeren, want als uw hart niet wordt veranderd, zal de hemel zelf u vermoeien.
- (2) Het is een zwart kenmerk daarvan, dat God u verwerpt, dat u liever tegen Gods geboden twist dan; dat u die gehoorzaamt. Bent u vast besloten dus God vaarwel te zeggen, Christus vaarwel te zeggen, de hemel vaarwel te zeggen? Wilt u liever de dienst des duivels, en dus de hel en de verdoemenis, verwelkomen? O overweeg de zaak intijds.

10. Elfde tegenwerping.

Ik heb langen tijd, reeds twintig, dertig, veertig jaar of zo, een huishouden gehad, en ik heb nooit in het gebed voorgegaan, en ik heb geen lust een nieuwe gewoonte in te voeren, en mijn vorige praktijk te veroordelen.

ANTWOORD.

- (1) Gewoonte van zondigen verhardt uw hart. "Zal ook een moorman zijn huid veranderen? of een luipaard Zijn vlekken?" Zal God dit als een verontschuldiging aannemen? Zal de dief tot de rechter zeggen: *meneer, ik ben mijn hele leven gewoon geweest te stelen, zodat ik het niet kan laten*. O, zeg niet: ik wil naar de hel gaan, omdat ik mijn leven lang die weg heb bewandeld; ik heb geen lust te veranderen.
- (2) Bekerende genade kan een oude stroom in een nieuw kanaal veranderen. U hebt nodig telkens weer te bidden om vernieuwing van hart en weg, dat God u een nieuw hart en een nieuwen geest moge geven, opdat u in Zijn inzettingen moogt wandelen. Het is een goed spreekwoord: "*Beter laat dan nooit*." Wee u voor eeuwig en altoos, als u sterft met uw oude hart en uw oude weg.

12. Twaalfde tegenwerping.

Ik heb vroeger met mijnhuisgezin in het gebed voorgegaan, maar het heeft geen goed gedaan, en zo heb ik het opgegeven. Ik twijfel, als ik het weder zou beginnen, of ik het wel zou volhouden.

ANTWOORD.

- (1) Wiens schuld was dat? Was het Gods schuld of de uwe? U moet de schuld niet leggen op de plicht, maar op de persoon. Duizenden hebben er voordeel van gehad, en die zouden het voor de hele wereld niet willen nalaten, en als uw hart recht was geweest, zou u in die weg zijn voortgegaan; als uw handen zuiver waren geweest, zou u al sterker en sterker zijn geworden.
- (2) Wie heeft u overreed het huiselijk gebed te laten varen? *Gij liept wèl, wie heeft u verhinderd?* Was het God, of Zijn dienaar? Nee, het was de duivel en een goddeloos hart; is het niet uw dwaasheid, dat u met de Geest begonnen zijnde, met het vlees eindigt? O, welke ongerechtigheid hebt u in God gevonden? Komt, en beproeft uw oude Vriend, keert weder tot uw vorige Man. Grijpt de sterkte Gods aan en u zult het volhouden.
Zeg niet, dat u onkundig zijt en niet weet hoe u het zult ten uitvoer brengen. Laat noch uw trotsheid van hart, dat u niet zo goed kunt bidden als anderen, noch uw traagheid u terughouden. God ziet niet naar gaven. Als u geen kostelijke drank hebt, biedt Hem dan uw ledige fles aan, legt u neer en zegt met de tollenaar, "o God, wees mij zondaar, of ons zondaren, genadig." Als het niet willens, maar uit zwakheid is, zal God veel in u toegeven.

Zo heb ik kort ongeveer dertig tegenwerpingen beantwoord, die tegen het gebed in het algemeen, en tegen het verborgen en het huiselijk gebed kunnen worden ingebracht. Moge de Heere al uw bezwaren krachtadig beantwoorden, en u leren *te volharden in het gebed*.

Elfde preek. Romeinen 13:12. "Volhardt in het gebed."

Klacht over biddeloze personen en huisgezinnen.

Augustinus drukte dikwijls de wens uit, *dat Christus, wanneer Hij kwam, hem óf predikende, óf biddende, mocht vinden*. Het zou waarlijk te wensen zijn, dat wij allen, wanneer Christus tot ons klopt, biddende werden gevonden. Hij zou ons biddende kunnen vinden, wanneer Hij tot ons komt in Zijn woord; Hij kan ons biddende vinden, wanneer Hij tot ons komt in Zijn ordonnantiën; Hij kan ons biddende vinden, wanneer Hij tot ons komt in Zijn voorzienigheid; Hij kan ons biddende vinden, wanneer Hij tot ons komt met Zijn roede; moge Hij ons biddende vinden, wanneer Hij tot ons komt bij de dood. Waarlijk, de Heere schijnt tot deze gemeente te zullen komen in een verschrikkelijke weg. Hij heeft onlangs veel gedaan in de weg des gericht, en Hij zal waarschijnlijk nog meer doen. Het is zeker, dat het nodig is, dat wij biddende gevonden worden. Indien het woord u niet aan het bidden brengt, zal God Zijn roede zenden. Het zou kunnen zijn, als de roede van ziekte het niet zal doen, dat de Heere zal zeggen: "Ik zal de roede des doods onder u zenden, ik zal de dood onder het volk zenden, de dood onder de ouderlingen, de dood onder de dienaars;" dit zal Hij zeer waarschijnlijk doen. De dood onder de herders, en de dood onder de schapen. Wat heeft dit alles ons te zeggen? "Omdat ik u dit doen zal, zo schikt u, o Israëel, om uw God te ontmoeten (Amos 4 :12). Omdat Ik dit doen zal, zo schik u, o gemeente, om uw God te ontmoeten.

U zegt: Hoe zullen wij ons schikken, om hem in Zijn oordelen te ontmoeten?

Ik antwoord: *o laat ons allen, biddende gevonden worden, en volhardende in het gebed.*

Ik heb leerstellig over deze tekst gesproken, en die bij wijze van onderrichting toegepast. Ik zal die nu verder toepassen.

2de. Als een jammerklacht over biddeloze personen.

O zal niet deze leer zwaar drukken op veel personen en huisgezinnen in deze gemeente! Wij vrezen, dat wegens verzuim van het gebed, de wrake Gods boven uw hoofden hangt. Wee onzer, dat er zo weinig begenadigde biddende personen en gezinnen onder ons gevonden worden. Het loopt met de godsdienst laag af, en ernstige vroomheid is van de meeste mensen verbannen. Daarom zal ik bij deze gelegenheid, omdat ik, zoals ik reeds eerder zeide, voornamelijk het gebed in 't verborgen en in het huisgezin ten doel had:

1. Een klacht aanheffen over biddeloze personen, die het eenzaam bidden verzuimen.
2. Over biddeloze huisgezinnen, die de aanbidding van God in hun huizen verwaarlozen.

1. Mogen wij niet klagen over het verzuim van het eenzaam bidden beide onder goddelozen en onder rechtvaardigen?

- (1) Onder de goddelozen, die niets van deze plicht verstaan; zij weten er niets van wat het is, in 't verborgene met God te worstelen. David zegt: "De goddeloze, gelijk hij Zijn neus omhoog steekt, onderzoekt niet (of, wil niet naar God zoeken); al Zijn gedachten zijn, dat er geen .God is." Hij kan nergens recht bidden, laat staan in het verborgen. In plaats van verborgene godsvrucht, wordt heimelijke goddeloosheid

in hem gevonden. De Apostel zegt:(Eféze V.:12) "Want hetgeen heimelijk van hen geschiedt, is schandelijk ook te zeggen." Hun consciëntie kan hun droevige verhalen van verborgene zonden vertellen, welke niemand dan de God des hemels en zichzelf weten. Omdat zij God niet zien, denken zij, dat God hen ook niet ziet. O de goddelozen zullen in de dag des oordeels rekenschap moeten geven van hun heimelijke boosheden. Maar waar zijn de verborgene gebeden? Helaas, hoe zeldzaam, of hoe vormelijk, naderen zij tot God in de eenzaamheid. De goddeloze kan zo vroom zijn als de beste in de openbaren godsdienst, maar volgt hem in zijn binnenkamer, hij kan geen uur in de week voor God afstaan, nee, want dit soort van godsdienst maakt hem geen naam bij de mensen. Zij achten het beneden zich hun harten in eerste hoek voor God uit te zuchten. Zij willen de grote God niet zoveel verplicht zijn voor enigerlei goedertierenheid; evenals die trotse godloochenaars,. die zeggen: (Jer. 2 :31) "Wij zijn heren, wij zullen niet meer tot U komen." Maar laten zulke godloochenaars weten, dat zij zullen sterven als mensen, en als duivelen zullen verdoemd worden. De Heere zij die arme biddeloze zondaren genadig, die vreemdelingen zijn van de noodzakelijkheid en, het voordeel van het gebed in de binnenkamer, die denken en zeggen, dat het meer, drukte is dan nodig is. Laten zij zich voorbereiden, om met deze allerellendigste bewering te komen, als zij met vuurvlammen om hun oren voor de rechtbank van Gods rechtvaardigheid zullen staan, wanneer God hun vitterijen tegen de duidelijke plicht op een andere wijze zal beantwoorden, dan zijn dienaars het nu kunnen doen.

- (2) Onder de rechtvaardigen kunnen er ook veel te veel zijn, die, deze plicht van het verborgen gebed grotelijks verwaarlozen die er tenminste vluchtig, en zorgeloos overheen lopen. Begenadigde mensen kunnen schuldig staan aan gedurige nalatigheid en onderbreking. Opdat u dit verzuim mocht beklagen zal ik u tot uw ontwaking de volgende vragen, of ondervragingen voorstellen.
1. Bent u niet zeer ongelijk aan Christus, Die zo dikwijls in de eenzaamheid bad? Vindt u Hem niet, soms op de dag, soms in de nacht, nu eens in de hof, dan eens op de berg, alle gelegenheden waarnemende, om tot zijn Vader te bidden? Gelijk Hij een man van smarten was, was Hij ook een man van gebeden, en moesten wij niet van Hem leren? Bestaat het Christendom niet in een gelijkvormigheid aan Hem? Worstelde Christus niet voor ons en moesten wij niet met God worstelen voor onszelf?
 2. Bent u hierin niet zeer ongelijk aan de heiligen Gods? Het zaad Jakobs zijn allen worstelaars met God, evenals Jakob was. God heeft geen ontijdig geborene kinderen; zij hebben allen geroepen: *Abba, Vader*. Van de apostel Jakobus wordt vermeld, dat zijn knieën zo hard waren van het bidden als de voetzolen van een kameel. Wolken van getuigen zijn altijd in het gebed ten hemel opgestegen, als een wolk van reukwerk, aan gestoken door de Heilige Geest. Waarom zou u uw broederen ongelijk zijn? Hebben wij niet allen een Geest, zowel als een Vader, en is niet deze, Geest een Geest der genade en der gebeden?
 3. Bent u hierin niet ongelijk aan hetgeen u in vorige tijden waart? toen God in het eerst uw hart bewerkte, gelovige, hebt u toen geen stille hoekjes opgezocht? Bent u dat verborgen plekje, die kamer, die schuur, dat bos, die heuvel, dat veld vergeten, waar u soms hebt gewandeld en overpeinsd, gezucht, getreurd, geweend, en met een bloedend hart naar God gehijgd, wanneer u plat op de aarde gevallen u voor God hebt uitgeweend, totdat u geen kracht meer had om te wenen. Waren er toen niet enige zoete omhelzingen tussen God en u? Hebt u die gezegende dagen

vergeten? Uw God niet: "Ik gedenk der weldadigheid uwer jeugd, der liefde uwer ondertrouw, toen gij Mij nawandeldet in de woestijn, in onbezaaid land (Jer. 2:2). O gelovige, herinnert ge u de dag niet, toen u liever met God in uw binnenkamer was, dan op de troon van een prins? Was u niet elke dag, en dikwijls op een dag, met dit werk bezig? Hoe komt het dat er zulk een verandering is gekomen? Is uw God veranderd? Het u over hem te klagen, of ligt de schuld bij u? Waar is uw vroegere *geest des gebeds* gebleven? Waarom vraagt u niet naar die oude paden van gemeenschap met God?

4. Berooft u niet uzelf, door het eenzaam bidden te verzuimen, van veel aangename verkwikkingen? Hebt u in de verborgen plicht geen opwekkende invloeiingen van genade ondervonden; hoeveel aangename beten hebt u daar in de eenzaamheid gegeten? Vraag hun, die zich in de verborgen plicht oefenen; zij zullen u vertellen, dat zij daar hun aangenaam sten tijd doorbrengen, dat hun gewin oneindig tegen hun moeiten opweegt; ja kan uw eigen ervaring dat niet bevestigen?
5. Stelt niet uw verzuim u aan veel droevige verzoeken bloot? Wanneer u op reis bent gegaan zonder u eerst tot het gebed af te zonderen, heeft dan niet de Satan dikwijls zijn doel met u bereikt, door u van uw hoogheid te verstoten in de een of andere grove zonde? Werd, op het verzuimen van het gebed, uw vrede niet verbroken, kreeg niet de zonde de overhand, vermeerderden niet uw ellenden? Wanneer u in de morgen bent uitgegaan zonder u eerst in God te versterken, was u dan niet onderhevig wind en ijdelheid te vergaderen tot nadeel van de gezondheid van uw ziel? Als u God niet smeekt met u te gaan, wat zal u dan die dag beveiligen? Indien God u loslaat zal de duivel met u doen wat hem lust, en u in duizend strikken en zonden verstrikken.
6. Getuigt niet uw verzuimen van het verborgen gebed van weinig liefde tot God of lust in zijn gezelschap? Wanneer mensen elkander hartelijk liefhebben zijn zij gaarne bij elkander. O beklaagt voor de Heere, dat u uw eerste liefde hebt verlaten.
7. Verklaart u niet door het na te laten, dat u ondankbaar zijt aan de genade Gods? Is dit al uw erkentelijkheid voor de genadige vergunning, die Hij u verleent tot Zijn troon te komen, uw smekingen daar neer te leggen, en te begeren wat u wilt? Mag God het niet kwalijk nemen, dat u zo traag zijt, om uw geluk te zoeken, en dat u tweemaal zo ver wilt gaan, om eerst een vriend te behagen, liever dan dat u alleen in uw binnenkamer gaat om God te behagen en uw ziel te bevoordelen. O schaamt er u over!
8. Wederstaat u niet door dit verzuim de werking des Heilige Geestes? Is het niets de gemeenschap met God de Vader te veronachtzamen en van de voorbedding van de Zoon van God geen gebruik te maken? En de aandrijving des Heilige Geestes te versmaden wanneer Hij u de plicht. voor ogen stelt? O bedenk wat u doet; hebt u over deze hemelse wind te gebieden? Indien u de roeping des Geestes niet wilt opvolgen, zal Hij misschien niet komen wanneer u tot hem roept.
9. Als u alleen in gezelschap kunt bidden, wat zult u dan doen wanneer uw gezelschap weg is? Het gezelschap der heiligen is altijd begeerlijk. Maar uiterlijke gemeenschap is niet altijd bereikbaar. Het is wonderlijk te horen hoe sommige mensen zich, ten opzichte van deze zaak uitdrukken: "als die of die, vrienden of Godvrezende betrekkingen worden weggenomen, dan weten wij niet hoe wij moeten leven." Waarom niet? Zijn zij in de plaats van God? Wordt uw geestelijk leven door de loden pijpen onderhouden, of door de levende wateren die erdoor stromen? .Al is zo iemand weg, dan is God nog niet weg. Is het gebed dan weg? Kan de Voorzienigheid u niet uit het gezelschap der vromen verdrijven, of hen van

u wegnemen? Wat moet u dan doen als u alleen in het gebed, geen gemeenschap kunt hebben met de Vader en de Zoon?

10. Hoe zou het zijn als de Heere u kwam opnemen en Hij vond u onder het verzuim van deze gekende plicht? Welke verlegenheid zou u bevangen als de dood u in zo'n staat kwam aangrijpen! Zou u uzelf in de ure des doods niet beroven van die vertroosting welke andere heiligen mogen hebben? Deze verzuimen kunnen maken dat zelfs een kind van God in een duistere nacht van verbijstering sterft. O vrienden, mogen wij hier niet klagen, niet alleen over het verzuim, maar ook over de zorgeloze verrichting van deze plicht? O hoe dood, en hard en stomp! Hoe ongelovig en verward zijn uw harten in het verborgen! Er is een vloek uitgesproken over hem die het werk des Heeren bedriegelijk doet, die een mannetje in Zijn kudde heeft, maar den Heere offert dat verdorven is. O, het is vreselijk op onze knieën, vervloekt te worden, wanneer wij om een zegen komen. De duivel stopt onze hand aan als wij in ons gebed een brief naar de hemel schrijven, zodat wij nauwelijks besef hebben van hetgeen wij hem voorstellen. Onze gedachten dwalen af, zij zwerven overal heen, evenals een patrijshond, die van het ene voorwerp naar het andere vliegt, zodat wij soms geheel in de war raken en niet weten wat wij doen. O weeklaagt over deze boosheid en begeeft u tot het eenzaam gebed!

Helaas, werd van een vrome wijsgeer gezegd, dat hij gedurende zoveel jaren meer met de goden sprak dan met de mensen; nu, zouden Christenen altijd met de mensen spreken, en zelden of nooit met God, met de ware God spreken, *met Wie wij vrij mogen spreken zonder in de rede gevallen te worden*, zoals een Duits martelaar dat eens voor zijn rechters, - hen daarmede tevens heimelijk beschuldigende, - te kennen gaf, toen hij door hen onderzocht werd inzake enige punten van de godsdienst? Toen hij op elk punt vrijmoedig en duidelijk antwoordde vielen zij hem in de rede, hem gebiedende het met een enkel woord af te maken, met ja, of nee. Toen zei hij: "Als u niet wilt toelaten, dat ik mij in zaken van zoveel gewicht verantwoord, zendt mij dan terug naar mijn gevangenis terug, naar mijn kikvorsen en padden; die zullen mij niet storen of in de rede vallen, wanneer ik met mijn Heere en mijn God spreek." O nee, onze God heet ons genadiglijk welkom, wanneer wij onze ziel voor Hem in het verborgen willen uitgieten. Hij stopt ons de mond niet, noch sluit Hij Zijn oren toe. Nee, Zijn oren zijn open voor ons geroep. U kunt zulke grote dingen niet vragen, die Hij niet geneigd is te geven. Daarom maakt geklag, omdat u niet wilt bidden en ontvangen. O zet u aan het eenzaam bidden; bidt, en bidt wederom, laat u door geen ontmoediging afslaan. De Kanaänese vrouw ving de kogels op, die Christus op haar afschoot, en met een nederige geloofsvrijmoedigheid zond zij ze die aan Hem in het gebed terug, waardoor Zijn hart werd getroffen, en zo overwon zij bij God om ontferming.

Mogen wij dan ook niet weeklagen over biddeloze huisgezinnen, zowel over het verzuim van de huisgodsdienst, als van het verborgen gebed? Ik moet hier ernstig klagen over het gemis van de godsdienst in het huisgezin.

Ik gevoel mij des te meer geneigd u in deze zaak nog een waarschuwing te geven, omdat mijn eerwaarde collega, die spoedig in de eeuwigheid schijnt te zullen zijn, dit zelfde onderwerp behandelde. Ik vroeg hem gisteravond of hij genegen was, dat ik hetzelfde leerstuk waarover hij preekte met u zou verhandelen, waarop hij zijn verlangen te kennen gaf, dat ik dit zou doen. Daarom zal ik, naar de bekwaamheid welke mij de Heere geeft, deze stof behandelen, en die op u aandringen in een gebruik van beklag over het verzuimen van de huiselijke godsdienst. Ik wens, dat u naar mij

zult luisteren alsof u zowel mijnen stervenden medeleraar als mij in de Naam van God tot u hoort spreken.

O vrienden! wat zijn velen die hier zijn ver van dat besluit van Josua: "Maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen den Heere dienen". Er zijn vier dingen, die stof van beklag opleveren, dat, waar het een vereiste is, dat in elk huis daar gebeden wordt, waar geestelijke offeranden aan God worden geofferd -

- (1) Een priester,
- (2) een altaar,
- (3) een offer, en
- (4) een allerhoogste aanbiddelijk Voorwerp zijn.

- dat er echter in de huizen van velen geen priester, geen altaar, geen offerande, en geen ware aanbidding is.

(1) Is het niet beklagenswaardig, dat er veel huizen en huisgezinnen zijn waarin geen priester is, ik bedoel, geen aan God gewijde Evangelie priester, die met de Geest gezalfd is, om de offerande des gebeds te offeren? In één woord, ik wil, zeggen dat er zovele hoofden van gezinnen zijn, die in het geheel geen godsdienst hebben. Alle gelovigen zijn geestelijke priesters, een heilig priesterdom, om Gode heilige offeranden te offeren. Zijn er hier niet veel hoofden van gezinnen, die arme, vleselijke, onwetende, zotte schepselen zijn, niet bekwaam om een woord tot God te spreken voor hun huisgezinnen? U kunt uw huisgenoten vroeg in de morgen oproepen en hen tot 's avonds laat aan het werk houden; maar zij horen de ganse dag; - en dat dag in, dag uit, - geen woord van God, geen kapittel wordt gelezen, geen psalm gezongen, geen gebed met het huisgezin wordt tot God opgezonden. O genadeloos huisgezin! Mag ik de heer of de vrouw, van zulk een gezin eens toespreken, door hen de volgende twee of drie vragen voor te stellen?

- a. Vertel mij eens hoe u het hebt durven wagen een huishouding op te richten, of de last van een huisgezin op u te nemen, die er niet beter voor toegerust zijl, die geen woord tot God voor hen kunt spreken? Ja, al zou uw vrouw, of uw kind of dienstbode op sterven liggen, en hun ziel op het punt zijn van verdoemd te worden, dan hebt u met uw huisgezin nog geen woord tot God te spreken, hetzij voor het herstel van hun lichamelijke gezondheid, of voor de zaligheid van hun ziel.
- b. Veroordeelt u uzelf niet, die uw kinderen een vak kunt leren, om de kost te verdienen en er in deze wereld ruim van te leven, en geen woord met hen spreekt over een andere wereld? U kunt ze bestraffen als zij u beledigen, en u berispt ze nooit omdat zij tegen God zondigen. U verwacht, dat zij van u zullen vragen wat zij nodig hebben, en nochtans zult u nooit iets van God begeren, hetzij voor hen, of voor uzelf.
- c. Veroordeelt niet de gehele wereld u? Veroordelen u niet de heidenen, want zij hadden hun boetedoeningen, hun huisgoden? En zal niet hun blind bijgeloof uw ongodsdienstigheid veroordelen? Deze arme afgodendienaars zullen in het oordeel tegen u opstaan. Hoe zult u uw beschuldiging verantwoorden? Zal niet het bloed uwer kinderen of dienstboden van uw hand geëist worden? Hoe zullen zij in de hel vloeken! "O, wee onzer," zullen zij misschien zeggen, hadden wij in huisgezinnen gewoond waar gebeden werd, misschien zouden wij bekeerd en zalig geworden zijn. Wij hebben nooit een woord van God gehoord, behalve wanneer zijn Naam werd gelasterd." Hoe zal dat in uw oren knersen en uw harten versmelten!

(2) Het is ook een grond van beklag, dat niet alleen zoveel huizen zonder priester zijn, maar ook zoveel huizen en gezinnen zonder altaar. Dat wil zeggen, dat er zelfs geen gedaante van Godzaligheid, of vertoon van godsdienst is. Laat mij deze jammerlijke ellendigen vriendelijk vermanen.

- a. O, gelijkt u niet op de redeloze beesten, zolang u God niet meer erkent dan een hond of zwijn? Veroordeelt God niet uw ongodsdienstige praktijk en uw goddeloosheid door de botste schepselen? u hebt niet zoveel kennis van God, als een os, want die kent zijn bezitter, of als een ezel, want die kent de kribbe zijns heren (Jesaja 1:3).
- b. Hoe kunt u verwachten, dat de weldadigheden, die u ontvangt, gezegend zullen zijn? Nee, zij zijn voor u vervloekt; en als God het gelast zullen zij zich tegen u verheffen. U bent vervloekt in uw korf en in uw baktrog.
- c. U staat Gods zaak in de wereld tegen, en doet wat u kunt om de ongodsdienstigheid in volgende geslachten voort te planten. Uw nageslacht zal zich beroepen op de praktijk van hen uit wie zij zijn gesproten: "Mijn vader en mijn moeder baden nooit in hun gezin, daarom doe ik het ook niet." Zo zult gij, evenals Jerobeam Israël, veel geslachten na u doen zondigen. O hoe weinig bedenkt gij, hoever uw zonde zich zal verbreiden.
- d. Leest ge uw zonde niet dikwijls in uw bestraffingen? Wanneer u gebrekkig bent in uw plicht, zijn uw kinderen overvloedig in ongerechtigheid. U bidt niet voor hen, en God verwerpt ze en geeft ze aan in 't oog lopende boosheid over. Het is de algemene ervaring, dat dit maar al te duidelijk blijkt.

(3) Het is een grond van beklag, dat, gelijk er veel huizen zonder priester en zonder altaar zijn, zo ook sommige misschien een priester en een altaar hebben, Maar een offerande ontbreekt er; zij hebben het vuur en het hout, maar missen het lam tot het brandoffer. Zij hebben de uiterlijke vorm, Maar het merg en de verborgenheid van ware Godzaligheid worden gemist. Zij brengen. God een dagelijks compliment, en dat is alles, zij weten niet wat het is, Jezus in hun armen te nemen, of tot God in Christus door de Geest te bidden. Tot u wil ik zeggen:

- a. Wat het grondbeginsel aangaat, als er geen beginsel van genade in u is, bent u maar een levenloos werktuig, evenals een papegaai, die heeft leren praten, zonder te beseffen of te verstaan wat hij zegt. Ons gebed moet met onbedrieglijke lippen worden gesproken. Wij hebben daarvan een aanmerkelijk woord (in 2 Sam. 7 :27): "Uw knecht heeft in zijn hart gevonden, dit gebed tot u te bidden." Denkt daar om, u moet uw gebed in uw hart vinden, voordat u het met uw lippen uitspreekt, en dan moet u niet een gebed opzeggen, zoals velen doen, die met God spotten, maar u moet een gebed bidden. Sommigen vallen op hun knieën, en rammelen op een harteloze wijze een paar woorden af, terwijl hun gedachten naar een duizend beuzelingen afzwerven, en dit is hun Godsvrucht daar zij over pochen, en waarin God behagen moet scheppen, terwijl het slechts een ellendige harteloze, levenloze, geesteloze vorm is, zonder geloof en zonder kracht, die God zal verwerpen. Lippenwerk is maar verloren arbeid.
- b. Wat de wijze betreft; indien ge uw huiselijke plicht slaperig en traag verricht stelt ge uzelf aan de vloek bloot van het werk des Heeren achteloos te doen. Veel mensen zijn de ganse dag met hun werk bezig, de ganse avond brengen zij met ijdel geklap door, en dan vallen zij, voordat zij naar bed gaan, half wakker en half slapende gauw even op hun knieën. O, zult u God afscheppen, met hetgeen er van de wereld is overgeschoten? Verdient niet Hij, die u al uw tijd gaf, het beste van uw tijd? Zeg mij, verandert u Gods gebod niet: "Zoekt eerst het koninkrijk Gods

- en al deze dingen zullen u toegeworpen worden?" Zoekt u niet de dingen der wereld, en laat u niet het koninkrijk Gods het laatste zijn? O, zal God zo met zich laten spotten!
- c. Wat de tijd betreft, denkt gij, als u God alleen bij vlagen erkent, wanneer u goed geluimd bent, dat God daarmee gediend is? Zijn er hier niet velen, die nooit vroom zijn, dan in angsten, nooit ernstig, dan in ziekte, nooit ingetogen, dan in tijden van benauwdheid, die nooit bidden, dan wanneer zij in moeilijkheden verkeren? Zoals van, de vleselijke Joden geschreven staat: "Als Hij hen doodde, dan vraagden zij naar hen." Zij stortten een gebed uit, wanneer Zijn kastijdende hand op hen was, en anders nooit. O arme ziel! Behoort u niet tot de Troon der genade te komen, opdat u barmhartigheid moogt verkrijgen, en genade vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd? En waar is de dag, waar is de plaats, waar is de staat waarin u God niet nodig hebt? Hebben niet uw dagelijkse zonden dagelijkse vergeving nodig, en uw dagelijkse behoeften dagelijkse vervulling? Kunt u niet deze dag, of deze nacht sterven? Er zijn er, die alleen op de avond van de dag des Heeren even met hun huisgezin bidden. Kan God u in de week niet naar de hel zenden? Ja, op de avond van Gods dag een kapittel lezen en een psalmversje zingen, is al de godsdienst, die sommigen er op nahouden. Moge de Heere zich over u ontfermen! Wee uwer, die de Evangelielucht inademt, en er geen beter gebruik van maakt!
- d. Wat het eind aangaat, als u in het doel mist, dat ge u in de huiselijke plicht voorstelt, zult u verworpen worden. Sommigen houden vol met de huiselijke godsdienst, omdat hun ouders die gewoonte hadden en het een soort van smaad rekenen zo te ontaarden. Sommigen bidden alleen in hun gezinnen om een godsdienstige vrouw; of een godvrezende dienstbode te behagen; sommigen om hun gaven te vertonen en daarmee te pronken; anderen om een schreeuwde consciëntie de mond te stoppen. Weer anderen om van de mensen gezien te worden; ja, sommigen gebruiken het als een dekmantel voor hun boosheid. Slechts weinigen bidden met een eenvoudig oog op de eer van God, en het welzijn van hun ziel en de zielen van anderen. Een slecht eind bederft het doen en een goed eind maakt de daad goed. Zo kan er een altaar zijn, waar geen offerande is.
- (5) Het is een stof van beklag, dat, gelijk er sommige huisgezinnen zijn zonder priester, zonder altaar, en zonder offerande van de rechte soort, er zo ook sommige zijn die van deze alle iets hebben, en nochtans een altaar en een offerande hebben, die met deze onbestaanbaar zijn. *Zij zweren bij de Heere, en zij zweren bij Malcham.* Zij richten het altaar des duivels op naast Gods altaar, evenals vroeger de Samaritanen. (2 Kon. 10 7 :33, 34) In het een vers staat geschreven, dat "zij de Heere vreesden," en in het andere, "zij vrezen de Heere niet." Hoe dat? Het antwoord staat er tussen in: "zij dienden hun goden; zij hadden een gemengde godsdienst, zij waren vroom in de godsdienst, maar losbandig in de praktijk. Veel mensen delen al de godsdienst die zij hebben tussen God en de duivel; zij zijn iets op hun knieën en iets anders in hun wandel. Het een uur belijden zij de zonde, en het andere uur doen zij ze die. Zij bidden als godloochenaars, en leven als duivels. In de morgen zijn zij ernstig in hun godsdienstoefening, en over dag zijn zij vrijzinnig, nemen zij het ruim, en zij hopen, dat God op hun zwakheid geen acht zal slaan. Evenals die man, van wie men zegt, dat hij elke dag herbergen en kroegen en bordelen bezocht, en *dat hij toch 's morgens niet de deur uit wilde gaan zonder gebeden te hebben.* Dit is grove godloochening, want:

[1] Zo maakt men God tot eenera schutsheer van de ongerechtigheid. Alsof de heilige God die ondeugden goedkeurde en aanmoedigde, zo trachten zij hem te vleien met een paar vormelijke plichten. Maar wat zegt God? "Gij meent, dat ik ten enenmale ben gelijk gij; ik zal u straffen en zal het ordelijk voor uw ogen stellen."

[2] Het is een onteren van God en een ijdel gebruiken van Zijn Naam, zolang u het een zegt en vlak het tegenovergestelde doet. U doet uw belijdenis oneer aan; u verhardt de goddelozen tegen de wegen Gods, en u doet hen het besluit opmaken, dat God, óf, zo slecht is als gij, óf, dat Hij u. goedkeurt, want dat Hij zich anders aan u zou wreken. O vrienden, Hij zal niet onschuldig houden, die Zijn Naam ijdelijk gebruikt.

[3] Hoe kunt u aanneming verwachten, die dus met uw hart naar ongerechtigheid omziet? Mij dunkt, wanneer u die ontzettende tekst leest (Psalm 50:16, 17), dat uw consciëntie u in uw aangezicht moest vliegen, zoals het Origenes gebeurde: "Maar tot de goddelozen zegt God: Wat hebt u mijn inzetten te vertellen? En neemt mijn verbond in uw mond? Dewijl gij de kastijding haat en mijn woorden achter u heen werpt." O beeft op zulk een scherpe bestraffing.

[4] U verzoekt uw kinderen en dienstdoden tot godloochening, dewijl u zo in strijd handelt met uw gebeden en uw belijdenis. Evenals schandelijke leraars, die goed spreken maar slecht leven. Dit doet de mensen zeggen: als die man zelf geloofde wat hij zegt, zou hij anders handelen. Zal hij ons deze weg ten hemel aanwijzen, en zelf juist de tegenovergestelde weg bewandelen? Hij moet zeker denken, dat het maar een verbeelding is, anders zou hij het zelf omhelzen. Waarlijk, u doet zodoende de duivel groot genoeg. Hij zal u vrij geven goed te spreken, en goed te bidden, mits u niet zult doen naar uw woorden, noch handelen overeenkomstig uw bidden. Ja, zodoende versterkt u uzelf tegen overtuiging, en gaat u blindelings naar de hel. U wilt toch niet geloven, dat uw staat slecht is, omdat u meent, dat u zo goed kunt bidden en zo godsdienstig zijt in uw huisgezin. U beeldt u vals in dat u deel aan Christus hebt. Maar, helaas, het is niet het sprengen van een weinig wijwater in uw huizen, dat de vloek van God zal wegnemen, die op uw gezin ligt en door uw boosheid is teweeggebracht. (Hab. 2:9, 11) "Wee dien, die met kwade gierigheid giert voor zijn huis, opdat hij in de hoogte zijn nest stelle, om bevrijd te zijn uit de hand des kwaads, Want de steen uit de muur roept, en de balk uit het hout antwoordt dien." (Zach. 5:3, 4) "Toen zeide Hij tot mij: Dit is de vloek, die uitgaan zal over het ganse land; want een iegelijk die steelt, zal van hier, volgens dezelve vloek uitgeroeid worden; desgelijks een iegelijk, die valselijk zweert, zal van hier, volgens denzelven vloek uitgeroeid worden. Ik breng deze vloek voort, spreekt de Heere der heirscharen, dat hij kome in het huis des diefs, en in het huis desgenen, die bij Mijn Naam valselijk zweert; en hij zal in het midden zijns huizes overnachten, en hij zal het verteren, met Zijn houten en Zijn steen."

Ik zeg dit niet, om iemand de moed te benemen met zijn huisgezin te bidden. Maar opdat schoonschijnende huichelaars en vormdienaars verontrust mogen worden en hun gebed hervormen.

Wij zullen nog een woord van vermaning spreken. Maar voor ditmaal zal ik dit gebruik met de volgende paar woorden beëindigen.

- (1) Een woord tot zulke ondergeschikten, die in huisgezinnen wonen waar gebeden wordt. Jonge mensen, in het bijzonder, beziet uw staat. Dat u bij Godvrezende mensen woont zal u niet Godvruchtig maken, noch zal uw meedoen met de gebaren van het bidden u recht geven op de Naam van een heilige te zijn. U mag tot vleselijke einden doen wat uw ouders, of die over u gesteld zijn, van u begeren, evenals de jeugdige Joas deed wat recht was in de ogen des Heeren alle de dagen

van de priester Jójada, maar zijn hart was niet recht; hij bleek niets te zijn en zo kan het ook met u staan. Indien u een beginsel van genade in uw hart ontbreekt zult gij, óf, om u heen staren, óf, over andere dingen denken, óf, in slaap vallen, wat met zovele jonge mensen en ook met anderen de gewoonte is, wanneer hun ouders of heren in het gebed zijn. Maar wat is dit een verachting van de hogen God! Wat een vreselijke en verdoemelijke huichelarij!

- (2) Er zijn ook onbegenadigde zielen in gezinnen waar het gebed in eer is. Helaas, hoe velen wandelen ongepast ten opzichte van de huiselijke godsdienst waarvan zij getuigen zijn! Zij zweren, liegen, zijn wulps, onrein, drinken zich dronken. O wat een smaad werpt u op hen, die u opvoeden! Wee u, die uit biddende gezinnen moet uitgestoten en onder de duivelen zult geworpen worden! Het ware beter voor u, dat u onder Turken en Heidenen geboren was; uw verdoemenis zal verzwaard worden; uw consciënties zullen in uw aangezichten vliegen: "O hoeveel goede onderwijzingen heb ik veronachtzaamd; hoeveel overtuigingen heb ik gesmoord; hoeveel goede voorbeelden heb ik weersproken, en nu moet ik eeuwig rouw zonder de minste hope!"

Ach! overweegt dit, u allen, die God vergeet, en die vergeet *te volharden in het gebed*.

Twaalfde preek. Romeinen 13:12 "Volhardt in het gebed."

Beweegredenen tot het gebed in het verborgen en in het huisgezin.

Het woord te horen is een noodzakelijke plicht; maar als het bidden verwaarloosd wordt zal het horen weinig voordeel doen. Als mest in hopen op het land gestort wordt doet het geen nut, hij moet overal verspreid worden zal hij de grond vruchtbaar maken; zo ook moet het woord door gebeden en smekingen over onze harten verspreid worden, anders zal het onze ziel nooit gezond en vruchtbaar maken. Wij moeten er over bidden om de stortregens van Goddelijke genade, om het te bevochtigen en in onze harten te doen wortelen. Waarlijk onze vermorsende harten zullen elke verontschuldiging aangrijpen om van deze plicht af te komen. De mensen willen liever een uur horen, dan een kwartier bidden. Het is zwaar werk voor de natuur; de Geest moet er in meekomen, en een mens moet het in alle andere plichten meenemen. Tevergeefs zult u volharden in het horen, of in het lezen, of in welke anderen plicht ook, indien u niet volhardt in het bidden.

Tot onderrichting en beklag gesproken hebbende, zal ik nog

3de: **Een woord van toepassing spreken tot vermaning en bestuur.**

De voorname vermaning is, dat u volhardt in het gebed; in al die soorten gebed, die ik heb betoogd, voornamelijk het gebed in het verborgen en in het huisgezin. In dit gebruik van vermaning zal ik:

1. Enige beweegredenen voorstellen, om er bij u op aan te dringen.
2. Enige middelen aan de hand doen, om er u in te besturen.
3. Enige gewetenszaken of gevallen der consciëntie oplossen om u daarin helderheid te geven, en daarmede dit onderwerp sluiten.

1. Ik zal enige beweegredenen voorstellen.

Ik heb reeds elk soort gebed opgehelderd uit het voorschrift, uit voorbeelden, uit het voordeel van het te verrichten en uit het nadeel en het gevaar van het te verzuimen. Ik heb ook over de noodzakelijkheid en de voortreffelijkheid van het gebed gesproken, en als deze dingen goed werden overwogen zouden er niet meer beweegredenen nodig zijn. Er is genoeg gezegd, om hen die het bidden in het verborgen en in het huisgezin verwaarlozen, elke verontschuldiging voor eeuwig te benemen.

Ik zal deze plicht echter nog wat verder aandringen, en dat te meer omdat, toen ik uw overleden leraar, - mijn medeleraar, - bij zijn leven vroeg of hij gaarne wilde, dat ik het leerstuk, waarover hij preekte en dat ik ook voornemens was te behandelen, met u zou afhandelen, hij mij zijn verlangen te kennen gaf, dat ik dit zou doen. Daarom bid ik u allen, die mij horen, aan dit woord van vermaning het oor te leen en het te ontvangen.

Ik zal het bij u aandringen met de vier volgende overwegingen of beweegredenen:

- (1) Overweegt de ellende welke u over uzelf brengt, wanneer u het verborgen en het huiselijk gebed verzuimt.
- (2) Overweegt welke winst het voor u afwerpt, wanneer u het vlijtig waarneemt.
- (3) Overweegt hoe dwaas en onredelijk het is deze roeping tot het gebed te veronachtzamen.

(4) Overweegt om Wiens wille u er toe vermaand wordt.

(1) Ik zeg dan, overweegt de ellende, welke u over u doet komen door het verzuimen van het gebed. Dit zal blijken, als u de volgende bijzonderheden overweegt, op welke ik u, in de Naam en de ingewanden van de Heere Jezus, bid acht te geven.

[1] U zijt schuldig aan de hoogste verachting van de groten God. Door uitdrukkelijke ongehoorzaamheid aan Zijn heilige wet vliegt u zijn gezag in het aangezicht. Is het niet beledigend en onnatuurlijk voor de Oorzaak van uw bestaan, dat u Hem nooit erkent? Is het niet een vermetele uittarting van de Bestuurder der wereld, elke dag tegen hem te zondigen en hem nooit vergeving te vragen, of het achteloos en oppervlakkig te doen? Leeft u niet van Zijn dagelijkse goedheid? Iedere ademhaling, elke bete, die u eet, elke zegen, die u geniet, is een bewijs van Zijn goedheid en vermaant u tot uw plicht. Is het geen lomp verzuim eengin meerdere, zeg een prins, of een weldoener, voorbij te lopen zonder enige uitdrukking van eerbied of plichtbesef? Zult u de allerhoogste Heere der wereld zo behandelen? O waarom verachten de goddelozen God en behandelen Hem slechter dan zij een nietig vorst op aarde zouden doen?

[2] Dit uw verzuim is een zeker teken, dat u niet wedergeboren, en dat u goddeloos zijt. Het wordt gedurig als het merkteken van een goddeloze vermeld. "De goddeloze, gelijk hij Zijn neus omhoog steekt, onderzoekt niet; alle Zijn gedachten zijn, dat er geen God is." (Psalm 10 :4) [Engelse vertaling: *God is niet in al Zijn gedachten*]. Er is geen sterker bewijs nodig, dat u nog in een onvernieuwde staat, in de staat der natuur, zijt, dat u nooit een zaligmakende verandering hebt ondergaan, dan dit, dat, u het gebed verzuimt, en het gebed voor het aangezicht Gods wegneemt. Het is onmogelijk, dat er een beginsel van genade of een sprankje Goddelijk leven kan zijn, waar een gewoonte is van het gebed te verzuimen. Want al de kinderen Gods roepen: *Abba, Vader*. Zoiets als een biddeloos, bekeerd mens heeft nooit in de wereld bestaan; want het is een tegenstrijdigheid. Wijst mij iemand, die nooit bidt, en ik waag het u op grond van Gods woord te zeggen, dat, al is hij beschaafd en eerlijk in Zijn handelingen met, de mensen, hij nochtans in betrekking tot de godsdienst en in Gods schatting, een goddeloos en boos zondaar is. Nu, zegt mij, o man, vrouw, kunt u op uw gemak zijn in zo'n staat, waarin u zeker zult verloren gaan? Zou u wensen te leven en te sterven in uw onwedergeboren staat, en gevaar te lopen van eeuwig onder de toorn Gods te blijven?

[3] U kunt geen zegen van God verwachten, en hebt uw bewaring aan anderen te danken. De belofte is in de meest volstreckte vorm gedaan: "Daarenboven zal ik hierom van de huize Israëls verzocht worden, dat ik het hun doe"; en als God geen goedertierenheid heeft beloofd zonder er om gevraagd te worden, kan niemand er aanspraak op maken meer te verwachten, dan God beloofd heeft. En indien God mensen die niet bidden, enige uiterlijke genietingen geeft, gelijk dat meer is dan Hij heeft beloofd, of zij recht hebben te verwachten, zo, - al zou Hij die geven, - geeft Hij er toch Zijn zegen niet over en zullen zij blijken een strik voor hen te zijn. Ja een werktuig om te zondigen en brandstof voor de begeerlijkheid, en dus de oorzaak van hun meerder verderf. Ja, biddeloze personen zijn hun behoudenis aan anderen verschuldigd. Hoewel de zondaren biddende Christenen beschimpen en hen smaden en bespotten, nochtans hebben zij het aan het gebed van hen, die zij verachten, te danken, dat zij nog buiten de hel zijn en een plaats op de aarde mogen innemen. Als er op aarde geen andere mensen meer waren, dan dezulken, die niet bidden, zou de toorn

Gods geen ogenblik langer worden ingehouden, omdat er dan niemand zou. zijn om in de bres te staan en die af te wenden. *Van de dagen der verdrukking* staat geschreven, *dat Hij die dagen om der uitverkorenen wil heeft verkort.*

[4]. De stoutste zondaars op aarde zullen gedwongen worden te bidden. De goddelooste en vermetelste weerspannige zal tenslotte genoodzaakt zijn te bidden, en in een tijd van diepe ellende, voornamelijk in de ure des doods en in 't vooruitzicht van de eeuwigheid, ernstig om genade smeken. Dan zullen zij bidden, die nooit gebeden hebben. Een storm op zee zal een verhard zondaar van vrees op zijn knieën doen vallen, en hem God doen aanroepen aan Wie hij nooit tevoren dacht, en Wiens Naam hij nooit anders op Zijn lippen nam dan in vloeken en zweren. U zult maar zelden een goddeloos mens zien, die in groot gevaar verkeert, of op zijn sterfbed ligt, die niet uitschreeuwt en brult in de angst zijner ziel, roepende; "Heere, vergeef mijn zonden. Heere, verlos mij van de hel en van de macht des duivels; maak mij bereid om te sterven en maak mij klaar voor de hemel." Ja u zult zien, dat zij in zulk een tijd ernstig vragen of anderen voor hen willen bidden. Wij zien er maar weinig of geen op hun doodbed liggen, die niet om onze gebeden verzoeken. Zij zenden om de leraar, en om Christenen van wie zij weten, dat zij bidden; en zij smeken in hun ziekte om het gebed van hen, die zij verachten toen zij gezond waren. Zo begeerde Farao, toen de plagen over hem waren, dat Mozes de Heere ernstig voor hem wilde bidden. Achab zond in zijn tegenspoed om Micha, hoewel hij hem in zijn voorspoed haatte. Simon de tovenaer begeerde dat Petrus voor hem zou bidden. "O, zeggen zij, als u in de hemel iets kunt uitwerken; als u iets bij God vermoogt; als u enig medelijden hebt met een arm ellendig schepsel; o bid voor mij, en vergeet mij nooit aan de Troon der genade." Of, indien iemand zo verhard is tegen de verdrukking der ellende en de verschrikking des doods, dat hij niet wil bidden, noch begeert, dat anderen het voor hem doen, dan zal hij toch zeker hiernamaals bidden. Indien de dood hem niet doet ontwaken, zal het oordeel het doen. In die dag zal voor Gods rechterstoel de hoogmoedigsten bidden en Gods ontferming inroepen, met de dwaze maagden zeggende: "Heere, Heere, doe ons open."

[5]. God zal ten laatste het gebed der bozen verachten en met hen afrekenen wegens hun verzuimen. De helft van de ernst, waarmee zondaars dan te vergeefs zullen roepen, zou nu tot hun voordeel strekken. Een genadig God zou zijn oor neigen en Hij zou zich laten verbidden. Maar hiernamaals zal alle aandrang te vergeefs zijn. God zal door geen zielsangsten, door geen benauwdheden bewogen worden. Hij zal niet alleen hun smekingen afwijzen, maar hun ellende bespotten en hen met verachting verwerpen. (Spr. I:24, 26): "Dewijl ik geroepen heb, en gijlieden geweigerd hebt, zo zal ik ook in ulieder verderf lachen; Ik zal spotten wanneer uw vrees komt." Dan zal elke misbruikte genade om wraak roepen. Ja, de goedertieren Verlosser zal een vijand worden en hun verdoemenis uitspreken. Hoe rechtvaardig en billijk zal het zijn, dat Hij zegt: Gij hebt de aanbiedingen mijner genade geweigerd en de dag der genade laten voorbijgaan. Hoe dikwijls heb Ik u willen bijeenvergaderen en gij hebt niet gewild; zou u nu uw belijdenis bijbrengen en mij afpersen, dat ik acht op u zou slaan? Nee, ik heb u nooit gekend, en verwerp al uw aanspraken." Dit zal het laatst en droevig vaarwel zijn: "Gaaf weg van mij, ik heb u nooit gekend."

[6]. Hoe droevig zullen de wanhopige gebeden der verdoemden in de hel zijn! Nu mogen zondaren in hoop bidden en een gunstig antwoord verwachten, maar wanneer het vonnis uitgesproken en de eeuwige staat beslist is, zullen zij tevergeefs bidden en

roepen, want dan is de tijd en het koninkrijk der genade voorbij. Dit wordt ons vertoond in Luk. 16. Daar lezen wij, dat "de rijke Zijn ogen ophief, zijnde in de pijn, en riep en zeide: Vader Abraham! Ontferm u mijner, en zend Lazarus, dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope, en verkoele mijn tong." Een zeer beweeglijk en bescheiden verzoek; maar het wordt afgewezen. Wanneer hij voor zichzelf niets vermocht, hernieuwt hij zijn gebed voor zijns vaders huis. En wordt dit gebed verhoord? Nee; het wordt ook afgewezen. Wéér dringt hij het met ernst en aandrang aan. En wordt hij nu verhoord? Nee, nee, hij wordt finaal afgewezen. Hij kon, hoe onbeschaamd hij ook aanhield, daardoor niet de minste gunst, noch voor zichzelf, noch voor anderen verkrijgen. Indien u nu niet bidt, mijn vrienden, terwijl er hoop is, zult u hiernamaals, wanneer u veroordeeld zijt, om eeuwig buiten Christus te zijn, te vergeefs bidden. Dan zult u eeuwig onder de meest ondraaglijken toorn kermen en in angsten der wanhoop ,geslingerd worden, zeggende: "O, dat ik elke ademtocht mijns levens in het gebed tot God had doorgebracht, liever dan nu eeuwig in vuur en sulfer te moeten ademen! O, dat ik nooit van mijn knieën was opgestaan, zolang ik geen zegen had verkregen; nu is elke mogelijkheid van genade voorbij, en blijft er tot in alle eeuwigheid niets over dan de grootste ellende en de uiterste wanhoop."

Dit is de eerste beweegreden tot het gebed, welke ik hoop dat u ernstig zult overwegen, namelijk de ellende, welke over hen komt, die het gebed, hetzij in 't verborgen, of met hun huisgezinnen, verzuimen; of die bidden alsof zij niet baden, op zulk een zorgeloze wijze alsof zij niet met God en de eeuwigheid te doen hadden. O, is niet elk verzuim van het gebed een zonde, en verzwaart niet elke zonde de schuld? Hebt u niet voortdurend reden en oorzaak om te bidden? Overweegt u wel het verlies en de schade, die u lijdt en de ellende waaronder uw verzuim u brengt?

(2) Een andere beweegreden kan getrokken worden uit de overweging van het voordeel, dat er voor hen uit voortvloeit, die zich naarstig toeleggen op het bidden. Dit zal uit de volgende bijzonderheden blijken:

[1] Door het gebed onderhoudt u een voortdurend verkeer met de Hemel. Het gebed stijgt als de wolk van reukwerk op voor de troon van God, en dan dalen de zegeningen als een zachte dauw van de hemel neer. Niemand gaat met zulk een hoog en aanzienlijk gezelschap om, als biddende Christenen. Hun wandel is in de hemel, en zij gaan, evenals Mozes, elke dag de berg op.

[2] Door het gebed zult u onder het gewicht van elke last des levens ondersteund en geschraagd worden. Geen bezwaar, geen vijand, zal ooit zoveel op u kunnen uitwerken, dat u er geheel door ontmoedigd wordt. Door het gebed toch kunt u er op rekenen altijd God aan uw zijde te hebben, en staat Goddelijke almacht u ten dienste. u zijt daardoor in verbinding met de hemel en haalt van daar nieuwe aanvulling en toevoer van sterkte. "De Heere is nabij allen die hem aanroepen; allen, die hem aanroepen in der waarheid." Het gebed zal het bolwerk en de sterkte van uw huisgezin zijn: "Die in de schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtige" (Psalm 91:1). Als iets veilig is, dan is het een Godvruchtig biddend huisgezin. Lots gezin moest voor de vlammen van Sodom bevrijd worden. (Jesaja 4:5) "De Heere zal over alle woning des bergs Sions, en over haar vergaderingen scheppen een wolk des daags, en een rook en de glans eens vlammen des nachts, want over alles wat heerlijk is zal een beschutting wezen." Hij zal een vurige muur rondom hen zijn; ja, Godzelf zal de heerlijkheid zijn, in het midden van zulke biddende personen en huisgezinnen.

[3] Het verborgen en het huiselijk gebed is het beste versiersel voor uw huizen, zowel als een bolwerk. Geen deftige kamer, noch prachtig meubilair zal uw huis zo goed versieren, als de aanbidding van God. Dit maakt de kut van een bedelaar statiger en heerlijker, dan het paleis van een prins waarin niet gebeden wordt. "Gerechtigheid verhoogt een volk," ja, verhoogt een huisgezin, "maar de zonde is een schandvlek der natiën. O het is een liefelijk gezicht, te zien, dat al de leden van een gezin, zowel afzonderlijk als gezamenlijk, elke dag de groten Jehovah aanbidden en loven. Dat is een zinnebeeld van de hemel.

[4] Dit is de weg en het middel om geestelijk heil en eeuwige zaligheid over onszelf en onze huisgezinnen te brengen. Het was waarlijk een groot woord, dat onze gezegende Heere tot Zacheüs sprak, toen Hij zei: "Heden is deze huize zaligheid geschied". Het is zeer opmerkelijk, dat de bekering van een man, zaligheid tot het ganse gezin brengt. Christus zegt niet tot Zacheüs, dat hem alleen zaligheid geschied is; neen, dit uw huis is zaligheid geschied. O, als de hoofden der gezinnen met Zacheüs door het gebed de vijgenboom beklommen, om Jezus te mogen zien, dat zou de weg wezen, om zaligheid tot hun huis te brengen. O vrienden, wilt u dat uw kinderen en dienstdieneren behouden worden? Dit is de weg, die God heeft ingesteld, om het te doen geschieden.

[5] De uitwerkingen van het gebed zullen blijven, wanneer u zijt heengegaan, en veel anderen zullen er wèl mee varen. Uw overlevende kinderen, uw burens; die om u heen wonen, de streken en de plaatsen waar u woont, kunnen, voordeel genieten van uw gebeden. De zegeningen van biddende Christenen dalen af op anderen, en op hun geslacht na hen, wanneer zijzelf in de hemel God grootmaken. Anderen zullen misschien met gejuich maaien; wat wij met tranen zaaien. Zo verdreef God de inwoners van Kanaän, en gaf het aan het zaad van Abraham, Zijn vriend, en wilde Hij het gehele koninkrijk van Salomo niet afscheuren, om zijns vaders Davids wille.

[6] Het gebed zal spoedig ophouden en dan zal niets dan lof overblijven. Ik bedoel dat deel van het gebed, dat bestaat in belijdenis van zonde, indien niet het smeken om genade, zal ophouden, omdat alle schuld, en gebrek, en gevaar, zal ophouden. Dan zal er niets zijn dan een voortdurende Goddelijke verheffing van lof endank. Boven toch zullen zij een hemelse heerlijkheid deelachtig zijn en een zekerheid van Goddelijke gunst; daar in die zalige wereld zal geen wanklank van een enkele zucht worden gehoord; daar zal slechts een vlam zijn van verenigde Goddelijke liefde, en een eendrachtig gejuich van eeuwige lof. Houdt nog een poosje aan met in het geloof te bidden; geloof, dan zal alles, wat nu moeilijk en onaangenaam is, voor eeuwig geheel worden weggenomen, en er zal tot in alle eeuwigheid niets overblijven, dan de twee edelste dingen in beide werelden; volmaakte liefde en blijden dank.

(3) Een andere beweegreden, waardoor ik deze plicht op uw gemoed wil binden, is de overweging van de dwaasheid en onredelijkheid van deze roeping tot het gebed licht te achten. Dat het dwaas en onredelijk is zal blijken, als u uzelf deze enkele vragen wilt stellen, welke ik zou willen, dat allen, die het gebed in 't verborgen en in het huisgezin verwaarlozen, wilden beantwoorden.

[1] Veronderstelt, dat een deftig en Godzalig leraar bij u kwam logeren, zou u hem niet uit schaamte een Bijbel toereiken en van hem begeren, dat hij met u zou bidden, opdat hij u niet mocht verdenken van op andere tijden niet te bidden? En helaas, zal Gods gezag en tegenwoordigheid niet hetzelfde ontzag bij u verwekken?

[2] Veronderstelt, dat uw vrienden en betrekkingen volstrekt niet met u te doen wilden hebben en u zouden verstoten, wanneer u niet in 't verborgen en in uw huisgezin bedt, zou dat u niet van gewoonte doen veranderen, om ten minste iets te doen, liever dan, dat u niet zoudt waardig geacht worden met hen om te gaan? En, helaas! zou dat die invloed op u hebben en zal nochtans Gods bedreiging, van u niet te erkennen, en u te zullen verstooien en uit zijn zalig gezelschap uit te sluiten, niet bij u wegen?

[3] Indien uw huisbaas u uit uw huis zou zetten en uw vader u zou verlaten, als u de dienst van God niet in uw gezin wilde instellen, zou dat niet enig gewicht bij u hebben om er u toe te bewegen? En nochtans, helaas, dat niets bij u dat God, uw hemelse Vader, de grote Eigenaar van het heelal, dreigt u uit de hemel te zullen verstoten en u eeuwig te verwerpen. Moest dat u niet veel krachtiger bewegen, om uw plicht te doen?

[4] Veronderstelt, dat u een wet werd voorgeschreven, dat u telkens, wanneer u het gebed in 't verborgen en in uw huisgezin verzuimt, drie gulden moest betalen, zou u dat aanstaan, dat u die som zou verbeuren, zo dikwijls als u zonder bidden naar bed ging? Zou u niet bevreesd worden, dat het u tot de bedelstaf zou brengen? En helaas, zullen grotere verliezen u van deze nalatigheid niet afschrikken, daar u toch, door het gebed te verwaarlozen, in gevaar zijt uw ziel te verliezen, God te verliezen, Christus te verliezen, de hemel te verliezen, een eeuwig erfdeel te verliezen, krachtens de wetten en inzettingen van God, die in volle kracht tegenover u staan?

[5] Veronderstelt, dat een koning of een edelman beloofde u telkens, wanneer u uw gezin samenroept om tot God te bidden, zestig gulden te geven, zou u niet uw uiterste best doen, om dat geld te verkrijgen? En helaas, zal een groter voordeel van de Almachtige God niet op u vermogen, om dit werk te verrichten, terwijl Hij een kroon des levens belooft dengenene die Hem zoeken? Waarlijk het hart dergenene, die de Heere zoeken, zal leven.

[6] Veronderstelt, dat u op uw voorhoofd werd gebrandmerkt, of dat gij, evenals Kaïn, een voor de ganse wereld zichtbaar teken van schande moest omdragen, en dat u deze naam werd gegeven: *een genadeloos en biddeloos mens*. Zou u dit niet van schaamte uw ellendig verzuim doen herstellen? Maar zie, een erger merkteken van Gods toorn staat op uw voorhoofd: "De goddeloze roept God niet aan".

[7] Veronderstelt dat de eerstvolgende keer, dat u zonder bidden naar bed zou gaan, uw liefste kind, uw lieveling, plotseling door de dood zou worden weggerukt, evenals het in Egypte geschiedde, toen alle eerstgeborenen stierven, en er een groot geschrei was; zou dit uw hart niet tot uw plicht brengen? En helaas, beweegt het u niet, dat een groter kwaad u zal overkomen? Uw kostelijke ziel is door uw verzuim in gevaar.

[8] Veronderstelt dat de pest in uw huis was, en dat de een na de ander er door werd aangegrepen, zou u dan niet enigen tijd voor uzelf, of voor uw gezin in het gebed doorbrengen? En ziet, een erger plaag de pest der zonde heeft u aangetast, en zult u dan niet bidden?

[9] Veronderstelt, dat gij telkens wanneer u hei huiselijk gebed naliet, een arm, of een been, of een hand, of een ander lid van uw lichaam moest missen, totdat zij alle weg waren en u geen ledematen meer had, zou dat u niet tot uw plicht aanzetten? Maar uw

onsterfelijke ziel is in gevaar, die tienduizendmaal meer waard is, dan een lid van uw lichaam, ja, dan uw gehele lichaam; en u loopt groot gevaar die door uw verzuimen van het gebed te verliezen.

[10] Veronderstelt, dat een galg voor uw deur werd opgericht, en dat u de eerste keer, dat u uitging zonder met uw huisgezin gebeden te hebben, moest worden opgehangen, zou u het wagen, liever opgehangen te worden, dan deze plicht te verrichten? Hebt u uw leven niet te lief dan dat u dat zou doen? Maar o, de eeuwige dood is veel vreselijker, en die bent u door uw verzuim onderhevig. Zullen niet zondaren verdoemd worden, zowel wegens hun nalaten van het goede, als om het doen van het kwade? "De goddelozen zullen terugkeren naar de hel toe, alle God vergetende Heidenen." In één woord, zouden tijdelijke rijkdom en voordelen u trekken, de tijdelijke dood en gevaren u enigmate drijven, om deze plicht te verrichten, en zal nochtans de eeuwige God, door alle beweegredenen van eeuwig gewicht en gevolg, niets op u vermogen? Spreekt dit alles niet, dat 't het toppunt van dwaasheid en onredelijkheid is, deze roeping, - om in 't verborgen en met uw huisgezin te bidden, - te veronachtzamen? O, hoogtepunt van dwaasheid en onzinnigheid!

(4). Een andere beweegreden wordt uit deze overweging afgeleid, namelijk, om Wiens wille het is dat u tot deze plicht van het eenzwin en huiselijk gebed wordt geroepen.

[1]. Wij roepen u dan tot het gebed in 't verbolgen en in uw huisgezin, om Gods wille, Die u om Zijnszelfs wil heeft gemaakt, die u dagelijks bewaart, en Die overvloedig uw gehoorzaamheid vergelden en uw ongehoorzaamheid wreken kan.

[2]. Wij roepen u daartoe om Christus' wil, Die Zijn leven voor u heeft afgelegd, opdat Hij Zichzelf een Eigen volk zou verkrijgen, ijverig in goede werken.

[3]. Wij roepen u om des Heilige Geestes wille, die u tot de plicht opwekt, die met u twist om u er toe te bewegen, en uw zwakheden zal te hulp komen, tenzij u Hem bedroeft en Zijn werkingen uitblust.

[4]. Ik roep u tot deze plicht terwille van de Kerk. Zwijgt niet om Sions wille, totdat de Heere tot Zijn tent wederkere en ons Sion make tot een vreedzame woning Zijner heiligheid.

[5]. Wij doen een beroep op u om onzes volks wil, dat bijna verdronken is in godloochening en vleselijkheid, en bijgevolg ligt blootgesteld aan de toorn en het grimmig ongenoegen van de Allerhoogste.

[6]. Wij vermanen u om uws naasten wil, die misschien uw voorbeeld zullen volgen, wanneer u met uw huisgezin God aanbidt, en die zo geneigd zijn u naar de hel te volgen, indien u uw plicht verzuimt.

[7]. Ik roep u tot dit werk ter wille van uw kinderen en dienstboden, die uw gebeden nodig hebben tot hun bekering, tot vergeving hunner zonde en tot hun verzoening met God.

[8]. Ik roep u tot uw plicht om uws zelfs wille, ter wille van uw arme ziel, die onder veel schuld ligt, de toorn Gods onderhevig zijt, veel werk en last op uw handen gezet hebt, en een grote rekening bij God hebt te vereffenen.

Indien deze dingen enigmate op uw hart wegen, dan zijn zij elk afzonderlijk voldoende om u te nopen God dringend en voortdurend aan te roepen, zowel in het verborgen, als in uw huisgezinnen.

Waarlijk, vrienden, ik moet een zeer slechte gedachte van u koesteren, indien gij, na alles wat gesproken is, voortaan geen altaar voor God in uw binnenkamer en in uw huisgezin opricht. Ik heb er bij wijze van beweegreden niets meer aan toe te voegen,

en misschien zal ik over dit onderwerp nooit meer zoveel tegelijk spreken, als ik gedaan heb sinds ik deze tekst begon te verhandelen. Ik heb er echter zoveel van gezegd, dat het als een getuige en een getuigenis tegenover biddeloze personen en huisgezinnen zal staan. Al zou alles wat ik heb gezegd op de aarde vallen, het zal nochtans in het oordeel tegen u opstaan. Hoewel ik maar een arm schepsel ben, zoals u zijt, nochtans heb ik u in de Naam des Heeren, uit het woord des Heeren, tot deze plicht geroepen; daarom ligt het voor uw verantwoording als u het zult verwerpen en verachten.

Dit zal genoeg zijn over het eerste wat ik in dit gebruik van vermaning zou behandelen, namelijk het voorstellen van enige beweegredenen.

In de tweede plaats beloofde ik *u enige middelen te zullen aanwijzen, om u in dit noodzakelijk werk van het gebed te besturen.*

Wij moeten deze en de andere zaak voor een volgende gelegenheid bewaren. O vrienden, neemt met u naar huis wat u gehoord hebt, laat het in uw verstand en hart inzinken, en laten al deze beweegredenen, waardoor ik deze plicht heb aangedrongen, voor u zoveel beweegredenen zijn, om te zoeken tot een aannemen van Christus te komen en deel aan Hem te krijgen. De wet is onze tuchtmeester om ons tot Christus te leiden; laten dan al deze beweegredenen als een tuchtmeester zijn, om u de volstreckte noodzakelijkheid van Christus te doen zien, zonder Wie u nooit in staat zult zijn, hetzij in 't verborgen of in uw gezinnen te bidden. Zonder de Geest van Christus kunt u geen bijstand, en zonder de verdienste van Christus kunt u geen aanneming hebben; daarom, komt en omhelst Jezus Christus en grijpt Hem aan tot gerechtigheid en sterkte.

Wees overtuigd van uw onvermogen en neemt Christus met u mee naar uw binnenkamer en in uw huisgezin. Ik zinspeel op de woorden, die wij lezen in 2 Sam. 3:13: "En hij zeide: Wel ik zal een verbond met u maken; maar een ding begeer ik van u, zeggende: gij zult mijn aangezicht niet zien, tenzij gij Michal, Sauls dochter, tevoren inbrengt, als gij komt om mijn aangezicht te zien." Zo ook staat de zaak hier. God is genegen een verbond met u aan te gaan, met u in een verbond te komen, een verbond des vredes en der verzoening, op uw komen tot hem door het gebed in 't verborgen en in het huisgezin. Maar Hij eist één ding van u, dat is, dat u Zijn aangezicht niet zult zien, tenzij u Jezus, Zijn eeuwige Zoon, met u medebrengt wanneer u komt om Zijn aangezicht te ontmoeten. Gelijk Jozef tot Zijn broeders zeide: "Gij zult mijn aangezicht niet zien, tenzij, dat uw broeder, Benjamin met u zij; zo zegt God ook: "Gij zult Mijn aangezicht niet zien, zo gij niet uw oudste Broeder Jezus met u brengt." God, de Vader der barmhartigheid zal over u vertederd worden op het gezicht van het bloed en de verdienste van Zijn Zoon.

Daarom, o tracht Christus te gewinnen, dan zult u het hart van God gewinnen! Dan mag u om alles vragen wat u lust, al was het tot de helft van Zijn koninkrijk, ja, tot zijn ganse koninkrijk. Gaat dagelijks door het gebed tot God, zolang u niet verzekerd bent; smeekt van Hem die onuitsprekelijke gave. God zal het goed opnemen, dat u met zulk een boodschap tot hem komt en aan Zijn troon aanhoudt om de zegen. Rust niet voordat u Hem kunt aangrijpen, en wees niet als dit genadeloos, goddeloos, Godtergend geslacht, dat met de godsdienst spot en God niet wil lastig vallen met bidden, zoals die godslasterlijke godloochenaar, die, in uiterste nood gekomen zijnde, aan het bidden raakte, en God vertelde, dat hij geen gewone bedelaar was, dat hij hem tevoren nog nooit met bidden was lastig gevallen, en dat hij Hem nooit weer zou lastig

vallen, als Hij hem deze een keer wilde horen. Laat zulke godloochenaars voortgaan totdat hun doemvonnissen is uitgesproken.

Maar volg gij, arme ziel, de raad van de alleen wijzen God, die u vermaant te volharden in het gebed.

Dertiende preek. Romeinen 13:12. "Volhardt in het gebed."

Besturingen betreffende het gebed.

Het gebed is voor de natuurlijk onvernieuwd mens een even grote verborgenheid als enig ander deel van onze heilige godsdienst. Ieder waar Christen is een priester (Openb. 1:6) en heeft een altaar. Maar wij moeten, helaas, met Izak zeggen: Waar is het lam ten brandoffer?" Wij hebben niets te offeren tenzij dat de Heere ons van een lam voorziet, en ons onderricht, hoe dat te offeren. Het wordt als iets gemakkelijks aangemerkt te bidden. Waarlijk, lippenwerk is een gemakkelijk werk, een wit pleisteren van de buitenkant van het graf. Maar het is niet gemakkelijk het walgelijke dode lichaam leven te geven; dat is Gods werk, daartoe wordt de arm des Heeren vereist. O, dat de mensen in beweging kwamen, om tot de hemel te roepen, dat de arm des Heeren mocht worden geopenbaard, opdat zij met behulp van deze krachtige arm de hier gegeven roeping mochten beantwoorden, *om te volharden in het gebed.*

Ik heb deze vermaning tevoren reeds gedeeltelijk behandeld en over de daaromtrent voorgestelde eerste zaak reeds gesproken, namelijk, over de beweegredenen tot het gebed. Dit mocht, met alles wat ik reeds eerder over dit onderwerp heb aangevoerd, alle biddeloze mensen in deze vergadering, beide in hun binnenkamers en in hun huisgezinnen, dit werk hebben doen beginnen. Maar al zou iemand het daardoor hebben opgevat, nochtans zal wat ik daarvan uit het woord van God heb gezegd niet op de aarde vallen, zonder dat Gods voornemen vervuld wordt. Mijn arbeid zal niet verloren zijn; want al zou het niets op uw harten en op uw praktijk uitwerken; het zal nochtans tegen een biddeloos geslacht onder ons een blijvend getuigenis zijn.

2. De tweede zaak, die ik in het stuk van vermaning heb voorgesteld was, **dat ik u middelen zou aan de hand doen, om u in deze groten plicht des gebeds te besturen.**

Niet elke sleutel toch zal de deuren des hemels ontsluiten, noch ieder kloppen zal ons daar toegang verleen. Daarom zal ik, naarmate de Heere mij bekwaamheid schenkt, u enige besturingen. geven.

Voordat ik hiertoe overga, eis ik plechtig in de Naam van God van u, dat u belooft het in 's Heeren kracht te beginnen, en als u overeenkomstig de volgende besturingen handelt, dan durf ik op mij te nemen u in de Naam des Heeren te beloven, dat u voorspoedig zult zijn, en als u het niet doet, zal alles wat ik heb gezegd en nog zal zeggen tegen u getuigen.

De besturingen, die ik u zal geven, zijn van drie soorten.

- (1) VOORAFGAANDE, de zodanige, die de plicht voorafgaan.
- (2) BIJKOMENDE, de zodanige, die met de plicht moeten gepaard gaan.
- (3) ACHTERVOLGENDE, de zodanige, die na het verrichten van de plicht moeten volgen.

Wat de VOORAFGAANDE dingen betreft, of de dingen, die het gebed moeten voorafgaan, om ons er toe voor te bereiden: er moeten enige dingen worden verricht, die de plicht bevorderen, en enkele dingen vermeden, die het verhinderen.

1ste. Wij moeten onze aandacht schenken aan enkele dingen. die de plicht zullen bevorderen. Laat mij u enkele dingen opnoemen. namelijk:

1. Een goede staat.
2. Een levendige gestalte.
3. Overdenking.

1. Een goede staat.

Dit is het noodzakelijkste van alles voor het gebed, want als iemand niet in een staat van genade is, als hij geen gerechtvaardigd wedergeboren persoon is, waarmede zal hij dan voor de Heere komen? Hij die Zijn smekingen met vertrouwen op een goeden uitslag aan een hof voorlegt, moet een gunsteling zijn. Anderen moeten bidden, en kunnen door de genade Gods in Christus voorspoedig zijn, maar de gelovige gunstgenoot zal voorspoedig zijn. Het gebod is aan allen, maar de belofte is alleen aan de gelovige, "De ogen des Heeren zijn op de rechtvaardigen, en Zijn oren tot hun geroep." Vreemdelingen mogen weeklagen, en het is niet zeker, of wij hen zullen te hulp komen of niet, maar als onze kinderen in benauwdheid zitten en zij schreeuw, zullen wij ons haasten hen te helpen. Hij die door het geloof kan roepen: *Abba, Vader*, kan met vertrouwen verwachten, dat God met hem als met een kind zal handelen. Vereniging met Christus is noodzakelijk voor onze aanneming in het gebed, want wij worden begenadigd in den Geliefde. Het gebed van een ongelovig natuurlijk mens is als de schepen van Jósafat die gemaakt waren om naar Tarsis te gaan om goud, maar die onderweg verbroken werden. Zij krijgen die koopwaar niet, die beter is dan zilver en haar inkomst dan het uitgegraven goud, waarvoor zij naar zij beweren van wal steken. Maar het gebed van de gelovige is als de schepen van Salomo, die naar Ofir werden gezonden; de schepen hadden een goede reis en brachten vierhonderd en twintig talenten goud mee. Onnaspeurlijk zijn de rijkdommen waarmede het schip van een gelovige bevracht is. Daarom, man of vrouw, om Gode wel, behaaglijk te bidden, overweeg uw staat, of u als een vriend of als een vijand aan de poort des hemels gaat kloppen. Ik zal u daarvoor twee of drie redenen opgeven.

- (1) Omdat uw gebeden uw persoon niet kunnen rechtvaardigen, zij kunnen niets bij God verdienen, noch vergeving voor u verwerven, omdat wij alleen aangenaam zijn in de persoon, in de gerechtigheid, van Christus.
- (2) God waardeert niet zozeer onze gebeden, als wel de bron waaruit zij voortvloeien en het doel dat wij er met beogen. Nu, zolang niet uw harten vernieuwd en veranderd zijn, kunt u niet uit een beginsel van liefde handelen; dan moeten uw beweegredenen vleselijk en uw oogmerk eigenbelang zijn.
- (3) Omdat niemand Gode welbehaaglijk kan bidden dan door de Geest. Nu, alleen de gerechtvaardigde, de gelovige, heeft de Geest van Christus.
- (4) Niemand kan Gode welbehaaglijk bidden zonder deel te hebben aan de verdienste en de voorbidding van Christus, in Wie alle beloften *ja en amen* zijn; zolang u dan ook niet met Hem verenigd zijt, is er geen toegang tot de troon, geen Gode welbehaaglijke offerande. Een voornaam Godgeleerde zegt: *Het blaffen van een hond is Gode even behaaglijk als het gebed van iemand, die buiten Christus is.* Wel is waar, kan een ongelovige op Gods souvereine genade pleiten en verhoord worden, maar de gelovige kan op Gods trouwbelofte pleiten en moet verhoord worden.

Daarom, overweegt, wanneer ge u tot het gebed begeeft, wie u bent, die bidt. Bent u de opstandeling, die God om vergeving smeekt en nochtans met de wapenen van opstand in uw hand tot hem komt, en zou u verwachten dus aangenomen te worden? O werpt dan uw zonden weg, werpt uw afgoden weg; onze Heere Jezus trouwt niemand anders dan weduwen, die van alle andere mannen gescheiden zijn, en Hij opent zijn hart voor niemand anders dan voor Zijn ondertrouwde vrouw.

Ik beveel u dan in de eerste plaats aan, dat u uw staat beziet. Ziet toe, dat uw hoofden en harten voorzien zijn: uw hoofden met gezonde kennis en uw harten met zaligmakende genade; zonder deze beide zult u niet geschikt zijn, om dit werk op u te nemen. zonder zaligmakende kennis zult u geen bekwaamheid, en zonder zaligmakende genade zult u geen wil hebben, om dit werk te doen. Zaligmakende kennis van God, het Voorwerp van aanbidding, tot wie uw gebeden moeten gericht worden; kennis van Christus de Middelaar, in Wie u alleen toegang kunt hebben; en kennis van de Geest, die u in de verrichting moet te hulp komen; anders aanbidt u wat u niet weet, en daar u niet om geeft hoe u het doet. zonder de ware kennis van God aanbidt u een onbekende God, en zonder zaligmakende genade zal uw bidden maar lippenwerk en dus verloren arbeid zijn. uw vroomheid zal maar geveinsdheid zijn.

Misschien zult u zeggen: *Hoe zal ik dit beginsel van zaligmakende genade krijgen, opdat ik in een goeden staat moge zijn?*

Ik antwoord: u moet overtuigd zijn, dat u het van nature niet hebt, dat u het niet in u kunt werken; het geloof is een gave Gods. U moet rechte kennis trachten te krijgen van het verbond der genade en daarop pleiten. God belooft daarin Zijn wetten in uw binnenste te zullen geven, u te onderwijzen om hem te kennen, en uw hart te besnijden om hem lief te hebben. Door deze en dergelijke vrije en dierbare beloften te bestuderen en daarop te pleiten, kunt u misschien de Goddelijke natuur deelachtig worden, opdat u God op een nieuwe en rechte wijze moogt dienen.

2. Een levendige gestalte is een andere zaak die vereist wordt om deze plicht des gebeds te bevorderen. Met deze gestalte bedoel ik, het opwekken en het beoefenen der genade. Indien toch de genade niet ingeplant is, kan zij niet worden geoefend; het is voor het nieuwe schepsel even natuurlijk naar God te hijgen, als voor het vuur te branden. Waar geen vuur is kan geen vlam zijn; waar geen genade is kan zij niet geoefend worden. Daarom, als u volgens de vorige besturing genade hebt gekregen, moet u trachten die op te wekken opdat zij moge ontbranden. De taal der genade in het gebed is Gode welbehaaglijk. Cato, eens gevraagd zijnde, waarom hij op zijn ouden dag de Griekse taal nog leerde, antwoordde: "Ik heb gehoord, dat de goden Grieks spreken, en ik zou hen graag in hun eigen taal aanspreken." Nu, alle de woorden Gods zijn woorden van genade. Van Christus staat geschreven: "Genade is uitgestort in Uw lippen." Daarom moet de taal van hen, die God niet zouden willen toespreken en aanbidden in een vreemde taal, een taal die Hij niet verstaat, met de oefening van genade worden uitgesproken. Als de mensen met hun gebed enige genade meenemen, mogen zij meer verwachten. Toen de zonen van Jakob naar Egypte gingen om koren te halen namen zij wat met zich mede om er onderweg van te leven; zo moet het kind van God, als hij in het gebed tot Christus gaat om geestelijk voedsel, trachten iets bij zich te hebben, om Hem in de plicht te versterken, en hij zal meer vinden. Arbeidt daartoe om uw hart, in de tijd tussen de plichten, in een biddende gestalte te bewaren.

3. Overdenking is een andere zaak, die deze plicht des gebeds zal bevorderen. David overdacht eerst en toen sprak hij met zijn tong. Overdenking is als het laden van een kanon en het gebed als het afschieten. Wat moeten wij overpeinzen? Wij moeten sommige dingen overdenken in betrekking tot onszelf en sommige dingen ten opzichte van God.

(1) Overdenk, in betrekking tot uzelf, uw zonden, uw behoeften, en die goedertierenheden die u ontvangt. Ik heb met u gesproken over drie delen van het gebed: *Belijdenis, smeking en dankzegging*. Overdenking nu geeft aan elk van deze

haar eigen werk. Overdenking van de zonde geeft stof tot belijdenis; overdenking van onze behoeften geeft stof tot smeking, en overdenking van de weldaden, die wij ontvangen geeft stof tot dankzegging. David overdacht deze drie dingen: Hij overdacht zijn zonden: "Mijn zonde is steeds voor u;" hij overdacht zijn noden: "Ik ben arm en nooddruftig;" hij overdacht de goedertierenheden die hem werden bewezen: "Heere, Uw goedertierenheid is voor mijn ogen."

- a. Overpeinst dan uw zonden, uw persoonlijke en betrekkelijke zonden; uw verborgene en openbare zonden; de zonden van uw hart en van uw leven. Spreekt ze met nadruk uit met haar verzwaringen door te overwegen tegen welk licht, welke liefde, welke bewegingen van Gods Geest zij zijn begaan. Als u deze vossen, deze kleine vossen, die de wijngaarden verderven, wilt doden, deze begeerlijkheden, die het wedergeboren deel verhinderen te bloeien, zal de overdenking hen uit hun schuilhoeken verdrijven, zodat u ze kunt vangen. Overdenkt tegen welk een oneindige majesteit, zuiverheid en goedertierenheid in God u hebt gezondigd, en denkt voornamelijk over het bloed van de gezegenden Jezus, dat door uw begeerlijkheden is vergoten.
- b. Overdenkt uw noden. Wat hebt u nodig, mens, wanneer u gaat bidden? Hij, die zijn boodschap vergeet, welke hij komt doen, moet verwachten, dat hij terug wordt gezonden zoals hij gekomen is. Overdenkt welke vergevende genade u nodig hebt; welke reinigende genade u behoeft; welke versterkende genade u onmisbaar is; welk licht, welke vrijheid, genade of vertroosting en ondersteuning u nodig hebt. Overdenkt welke zonde u heeft overwonnen, opdat u om vergeving en kracht tegen haar moogt bidden; welke nieuwe voorzienigheid u is overkomen, welk nieuw werk u is opgelegd, opdat u God moogt smeekgin u de gepaste genade en sterkte te verleengin, die u behoeft. Besef van volstreekte noodzakelijkheid zal u dringende behoefte schenken.
- c. Overdenkt de goedertierenheden die u worden bewezen. Overdenkt, bij voorbeeld, de veel tussenkomsten van goedertieren voorzienigheid over u, van uw geboorte af aan tot op dit ogenblik toe. Op hoeveel reizen bent u bewaard, uit hoeveel gevaren bent u verlost, in hoeveel gevaren bent u verlost, in hoeveel smartelijke wegen bent u ondersteund? Overdenkt de aard van Zijn goedertierenheden, hoe vrij zij werden geschonken, toen u rechtvaardig straffen in plaats van goedertierenheid verdiende. Evenals de zon - een mens, die met zijn rug naar haar toegekeerd staat, - nochtans met haar stralen verkwikt, zo ook heeft Hij u met goedertierenheden omringd, wanneer u God uw rug hebt toegekeerd en van hem bent afgeweken.
- d. Overdenk de volheid van Zijn goedertierenheid; veel lichamelijke goedheden. Wanneer velen gezondheid, sterkte, vrijheid, voedsel, kleding slaap, ja, leden van hun lichaam moesten missen, hebt u misschien al deze dingen. En voornamelijk van uw geestelijke goedertierenheden, O wat zijn dat goedertierenheden! Het Evangelie der zaligheid, de rustdagen, de sacramenten, de genadetijden. En nog veel meer, indien u een gelovige bent, hebt u reden die onderscheidende genaden te overdenken: het beeld Gods, het bloed van Christus, eeuwige zaligheid door hem. Waarlijk, uw ganse leven is een bundel zegeningen. De overdenking daarvan kan u opwekken de Gever te danken. Als u de mensen moest zegenen wanneer zij u vloeken, hoeveel te meer moest u God zegenen wanneer Hij u zegent.

(2) Overdenkt, met opzicht op God, tot Wie u bidt:

1. Zijn Majesteit, dat Hij de grote en vreselijke God de oneindige, onmetelijke, onbegrijpelijke Heere is. Als God in uw overdenkingen rijst, zal het eigen vallen.

2. Overdenkt Zijn goedheid en genade als een milde Gever. Abraham vroeg maar één zoon; en God gaf hem een zaad als de sterren des hemels. Waarlijk Hij geeft als een koning, Hij geeft als God, Hij heeft lust beide in gezocht en in gevonden te worden.

De besturing dan, welke ik u geef en welke ikzelf wens te volgen is; *overdenkt voordat u bidt*. Overdenkt vooraf wat u God in het gebed zult voorstellen. Voorzeker, wanneer men onverwachts, hetzij alleen of in het openbaar, tot bidden wordt geroepen, mag men ootmoedig op de Heere vertrouwen om bijstand; en laat in een geval van deze aard het uitschietend gebed in plechtig gebed overgaan. Laat uw hart, voordat u de plicht begint een korte bede tot God opzenden, zoals: "Heere maak mij levend, dan zal ik uw Naam aanroepen." Heere laat Uw goede Geest mijn zwakheid te hulp komen." Heere, laat Uw genade mij genoeg zijn. Maar, als regel, moest men een weinig tijd nemen om zijn gedachten te bepalen bij en te bevestigen op de geestelijke zaken waarom wij moeten bidden. Wij moesten de dingen, die wij tot het onderwerp van ons gebed zullen maken, tevoren overdenken, en in onze harten regelen en rangschikken.

Ik ken geen Godgeleerde in de kerk van Schotland, die in deze zaak niet met mij overeenstemt. Daarom kunnen wij het niet anders dan als een onfatsoenlijke behandeling, beschouw, dat tegenstanders ons voor de wereld beschuldigen, dat wij mensen zijn, die voorstaan, om door onvoorbereide en schielijke ontboezemingen de meest overhaaste en onsamenhangende gedachten voor God te uiten, en dan onze zwakheid en ongerijmdheid verontschuldigen met het voorwendsel, dat wij door de Geest bidden. Als wij dit doen, maken wij ons aan een grootgin misslag schuldig; Maar indien niet, dan zullen zij, die ons vals beschuldigen, hun laster moeten verantwoorden.

Zo heb ik u enkele dingen voorgelegd, die de plicht des gebeds zullen bevorderen, welke moeten worden aangewend.

2de. Enkele dingen, die deze plicht des gebeds verhinderen, moeten worden vermeden.

- (1) In het algemeen maakt alle zonde, dat God geen acht slaat op het gebed. "Had ik naar ongerechtigheid met mijn hart gezien," zegt David, "de Heere zou niet gehoord hebben." Het kind, dat zijn vader vergeving vraagt voor zijn vloeken, moet dat niet vloekende vragen. "Die zijn oor afwendt van de wet te horen, diens gebed zelfs zal een gruwel zijn" (Spr. 28:9). Gelijk de vis, Remora geheten, hoewel zij maar klein is, een groot schip in zijn loop kan stuiten, zo zal de kleinste zonde, die gekoesterd en bedekt wordt, de aanneming van het gebed verhinderen, al is het nog zo dringend. Israël riep tot God, maar te vergeefs, zolang zij niet de vreemde goden hadden weggedaan; toen werd Zijn ziel verdrietig over de arbeid van Israël (Richt. 10 :10-17). Hij die zich in zijn leven het minst bezondigt, zal in het gebed de meeste vrijmoedigheid en voorspoed hebben. (1 Joh. 3:21, 22) "Geliefden, indien ons hart ons niet veroordeelt, zo hebben wij vrijmoedigheid tot God; en zo wat wij bidden, ontvangen wij van hem, dewijl wij, Zijn geboden bewaren, en doen hetgeen behaaglijk is voor Hem." Een bewustzijn van toegeven aan de zonde zal een onoverkomelijke sluitboom zijn voor onze gemeenschap met God.
- (2) Gelijk van alle zonde in het algemeen moet worden afgestaan, zo zijn er sommige zonden in het bijzonder, tegen welke men behoort te waken, zoals:

- a. Toorn. "Ik wil dan, dat de mannen bidden in alle plaatsen, opheffende heilige handen, zonder toorn en twisting" (1 Tim. 2:8). Hij die om vrede vraagt moet dat niet doen met toorn in zijn hart, hetzij tegenover God of tegenover de mensen. Hoe kunt u denken, dat God u uw veel miljoenen zal vergeven, als u uw naasten geen penninkske vergeeft? Hoe kunt u bidden: *Heere, vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren?* Zelfs de heidenen wierpen, wanneer zij offerden de gal van het offerdier weg, en zult u de gal van boosaardigheid, wraak, toorn en bitterheid aan God offeren?
- b. Wereldse gedachten moeten ook worden afgelegd. Indien wij zullen zeggen: "Onze Vader, *die in de hemelen zijt,*" moeten onze genegenheden niet op de aarde zijn. Indien u uw aandacht schenkt aan enigerlei wereldse bezigheden wanneer u gaat bidden, zal de gedachte daaraan u vergezellen, en maken, dat u uw plicht afbreekt en wegloopt voordat uw hart warm is geworden. De heidenen lieten hun schoenen voor de tempeldeur staan, om aan te tonen, dat alle aardse werkzaamheden en genegenheden moeten worden losgelaten, voordat wij tot God gaan. Tracht uw harten los te maken van de wereld. Besluit voordat u gaat bidden nauw de wacht te houden over uw harten, opdat het ongedierte van wereldse gedachten u in het gebed niet verhindere.

(3) Het eigen ik is een andere zaak, die moet worden afgelegd. Het eigen doet een mens meer zoeken naar een sierlijk gebed, dan naar de genade des gebeds, meer naar gave van uitdrukking, dan naar genegenheid. Hierdoor hebben sommigen tot hun droevige ervaring ondervonden, dat, wanneer zij enige hoge bevattingen van God mochten krijgen, gepaard gaande met enige betekenisvolle uitdrukkingen, hoogmoed en eigenbedoeling gingen terugzien op hetgeen zij hadden gezegd; waardoor de heilige vlam van ijver en liefde uitgeblust, en de genieting van God in de plicht wordt belemmerd. Wanneer wij bidden moeten wij verder zien dan onze gebeden. Het is één zaak, gemeenschap te hebben met een ordonnantie, en een andere zaak, gemeenschap met God te hebben in een ordonnantie. De mensen kunnen dikwijls meer ingenomen zijn met hun uitdrukkingen, of met hun aandoeningen in de plicht, dan met het Voorwerp van aanbidding, waarop zij behoorden te doelen. Maar wat het ook zij, dat zich tussen God en de ziel stelt, om de gedachten van God af te leiden, dat is een afgod. (Ezech. 10 4 :3) "Deze mannen hebben hun drekgoden in hun hart opgezet." De Zeventigen [de Septuaginta] hebben het vertaald: *zij hebben hun gedachten op hun harten gezet*; dat is: zij hebben afgoderij bedreven met hun inbeeldingen. De mensen kunnen in het bidden meer ingenomen zijn met hun gestalte, met hun aandoeningen en met hun uitdrukkingen, dan met God. Hun gedachten kunnen meer op het onderwerp dan op het Voorwerp van het gebed gevestigd zijn. Het is te vrezen, dat veel schuldig staan aan een geestelijke fijngesponnen afgoderij, ongelijksoortige gedachten in de plicht, die onze gemeenschap met God verijdelen. Zover over de voorafgaande besturing, tot onze voorbereiding tot deze plicht des gebeds.

(2) BIJKOMENDE dingen, die met de plicht moeten gepaard gaan, of regels voor onze besturing in het bidden.

Hier zal het noodzakelijk zijn u besturing te geven:

1. Wat de stof aangaat, en
2. wat de wijze betreft.

De een heeft betrekking op de gave, de andere op de genade des gebeds; de een beantwoordt het geval, dat wij niet weten hoe te bidden.

1ste. Wij zullen dus eerst over de stof van het gebed spreken, opdat het u moge helpen in hetgeen u moet zeggen. De Heilige Geest zegt: (Hosea 10 4 :2) "Neemt woorden met u." Daarom moeten wij, in antwoord op dit Goddelijk bevel, weten wat wij in het gebed zullen zeggen.

Ik heb u in het leerstellig gedeelte reeds over de stof van het gebed gesproken, en om u verder behulpzaam te zijn, zal ik u kort de volgende besturingen geven

- (1) Woont een krachtige bediening bij. U weet, dat het geloof is uit het gehoor, ja, dat wij de Geest ontvangen uit de prediking des geloofs (Gal. 3:2). En hoe zullen wij bidden zonder de bijstand des Geestes? Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in welke zij niet geloofd hebben? en hoe zullen zij in hem geloven, van welke zij niet gehoord hebben? Hoe zullen zij horen, zonder die hun predikt? U ziet hieruit, dat de vrucht der prediking zowel zal blijken in het gebed, als in de praktijk.
- (2) Onderzoekt de Schriften, om stof voor het gebed te krijgen. Die zijn beide de regel en de stof van het gebed. Indien u machtig zijt in de Schriften, zult u machtig zijn in het gebed. Onderzoekt naarstig de voorschriften der Schrift en zet die om in gebeden. Bestudeert de beloften en maakt die tot bewijs- en pleitgronden. Overweegt de bedreigingen der Schrift en tracht die door smekingen af te wenden. Als u de Schrift dagelijks leest, bestudeert en overpeinst, zult u ervaren, dat u in het gebed gepaste uitdrukkingen toevloeien, welke zullen blijken bij alle gelegenheden gepaste stof te zijn. In de Schrift spreekt God tot u, en daardoor onderwijst Hij u wat u tot hem moet spreken. Spreekt tot Hem met Zijn eigen woorden, Er zijn ook veel voortreffelijke gebeden in de Bijbel opgetekend, welke ons alle stof verschaffen, voornamelijk *het gebed des Heeren*, waarvan ik u in het leerstellig gedeelte een uitgebreide verklaring hebt gegeven. Tracht deze gebeden te verstaan en er gebruik van te maken.
- (3) Benaarstig u om enige vaste orde in uw gebeden te krijgen, vooral als u met anderen voorgaat, anders zal uw gebed verward, opgewonden en vol nutteloze herhalingen zijn. Hoewel de manier van bidden aan der mensen vrijheid moet worden overgelaten, naar de gelegenheid het vereist, nochtans kan *een vaste regel in de vorm* zeer behulpzaam zijn ten opzichte van de stof van het gebed. Ik zal u ten opzichte van de methode alleen deze algemenen regel geven, dat in al de delen van het gebed dingen van dezelfde natuur en soort bij elkander gevoegd behoren te worden. Laat de algemeenheden en de bijzondere dingen ieder op zichzelf worden genoemd; het gebed voor de Kerk, voor het algemeen, op zichzelf; belijdenis van zonde op zichzelf; het smeken om zegeningen op zichzelf; dankzegging voor genoten weldaden op zichzelf; noemt alles afzonderlijk en niet verward dooreen gemengd. Het verwaarlozen van deze regel doet soms ernstige mensen, in hun bidden in gezelschap met anderen, overal heen dwalen. Sommigen zullen voor de Kerk bidden; dadelijk daarop bidden zij in betrekking tot hun eigen bijzondere omstandigheden, en dan beginnen zij weer in eens voor het algemeen te bidden. Deze methode van een vaste orde zou de mensen leren, hoe zij hun gedachten moeten regelen, wanneer zij in hun eigene orde worden uitgesproken, en het zou deze plicht en ordonnantie ook voor verachting behoeden.
- (4) Het is beter, dat u van enkele gepaste goed samengestelde formulieren gebruik maakt, dan dat u deze plicht in de afzondering of in uw huisgezin geheel verzuimt. Ik zeg het is veel beter dit te doen, dan het geheel te verzuimen, of het te verrichten tot bespottung en belaching van hen met wie u bidt. Dr. Preston zegt: *Een kind, dat niet kan lopen, mag een steun hebben, om het te helpen;* maar, zegt hij, *wij moesten niet altijd kinderen zijn.* Ik ben niet tegen formulieren als beslist ongeoorloofd. Want in sommige gevallen zijn zij zeker geschikt voor hen, die in

dit opzicht onoverkomelijk zwak zijn. Nochtans durf ik zeggen, dat er geen grotere hinderpaal is voor de gave des gebeds, (afgescheiden van de genade daartoe) dan dat men zich geheel bepaalt tot het gebruik van boeken; ja, het is niet alleen onschriftuurlijk, maar ook onredelijk en ten hoogste krenkend. Heeft iemand echter in het minst geen gave, dan kan hij niemand krenken, als hij een formulier gebruikt. Als een predikant waarlijk geen preekgaven had, zou hij beter doen met al zijn preken uit een boek te halen, dan, dat hij maar wat staat te praten. Maar verondersteld, dat God hem een gave heeft gegeven, dan zou het zijn predikgave krenken als hij zijn talent niet oefende, maar alles uit de boeken ontleende, zonder zijn talent op te wekken. Zo blijkt duidelijk, in dit geval, dat het krenkend is voor de gave des gebeds, als iemand zich aan een vast formulier bindt. Gaven en genaden worden beide door oefening vermeerderd, maar verloren wanneer men er geen gebruik van maakt.

- (5) Houdt, om de gave des gebeds, of stof voor het gebed te verkrijgen, veel omgang met God en met de Godvrezenden. Spreekt veel in de eenzaamheid met God. Als ge u ijverig toelegt op het gebed in de binnenkamer zal u dat behulpzaam zijn tot het huiselijk gebed, en u vrijmoedigheid geven in het bidden met anderen, ja, uw gezelschap, met wie u bidt, zal opmerken, dat u met Jezus zijt geweest. Waarlijk, vrienden, wij ervaren, dat wij er het best aan toe zijn, zowel in de huiselijke als in de openbare godsdienst, wanneer wij God in 't verborgen kunnen ontmoeten. De een handeling in de godsdienst bevordert de andere. Door lezen leren wij lezen; door schrijven leren wij schrijven; door bidden zult u leren bidden.
- (6) Hebt ook omgang met hen die God vrezen en bezoekt dikwijls Christelijke gezelschappen. Evenals de goddelozen elkander aanzetten tot het kwade, zo ook moeten Gods kinderen elkander aanzetten tot liefde en tot goede werken. Evenals het voorbeeld van anderen kunnen ook de uitdrukkingen van anderen in het gebed u behulpzaam zijn.
- (7) Bidt om de Heilige Geest Gods. De Geest Gods verlicht ons in onze onwetendheid, ondersteunt ons in onze zwakheid, maakt ons levend in onze doodheid, vertroost ons in onze droefenis, kalmeert ons in onze vertwijfeling, en onderricht ons hoe wij ons moeten uitdrukken. "De Geest komt onze zwakheden te hulp; want wij, weten niet, wat wij bidden zullen, gelijk het behoort" (Romeinen 7 1:26). Laat niemand zich inbeelden, dat dit een geestdrijverige fantasie is, of een zwaarmoedig droombeeld. Zij, die enige grondige kennis hebben van de godsdienst, weten, dat de bijstand des Geestes in het gebed een grote wezenlijkheid is, en zij die ermee spotten verkondigen slechts hun onkunde van God en de Godzaligheid.
- (8) In één woord, als u stof wilt hebben voor het gebed, overweegt dan uw noden. Maak een lijst op van uw goedertierenheden en overdenkt naarstig uw zonden. Overdenk de natuur der zonde, haar verzwaringen, haar droevige gevolgen, zowel in deze als in de toekomstige wereld. Als de zonde u een last was, zou zij u zuchtigen, kernringen, tranen en gebeden uitpersen. Als u uw plagen kende, zowel van uw lichaam als van uw ziel, zou dat u stof genoeg geven voor het gebed (2 Kron. 6:29) "Als zij erkennen, een ieder zijn plage, en zijn smart, en een ieder zijn handen in dit Huis uitbreiden zal; hoort Gij dan uit de hemel, en vergeef." Daar ziet gij, dat zelfkennis u behulpzaam zal zijn in het bidden.
Al zou een arme bedelaar niets anders doen dan Zijn zeere plekken tonen, dat zou als een krachtige welsprekendheid zijn. Raadpleegt het boek der consciëntie en u zult gemakkelijk een zware aanklacht tegen uzelf kunnen indienen. Waarlijk, vrienden, het komt mij zeer ongeloofwaardig voor, dat een redelijk mens het ver-

borgen of huiselijk gebed zou nalaten wegens gebrek aan stof. Hebt u zoveel op anderen aan te merken, en bent u nochtans zulke volslagen vreemdelingen van uzelf? Weest zo goed mij deze een vraag in bedaardheid te beantwoorden: Hoe kan iemand, Wiens natuur beladen is met de schuld van ontelbare zonden, stof ontbreken voor belijdenis van zonden in het gebed? Hoe kunnen schepselen, die zoveel vergeving nodig hebben, die zo, veel behoeften hebben, die aan zoveel gevaren zijn blootgesteld, gebrek hebben aan biddensstof? Hoe kunnen mensen die zoveel onverdiende gunsten en goedertierenheden ontvangen stof tot dankzegging missen? Het is naar onze bevatting waarlijk verbazend, als mensen, bij slot van rekening, niet weten waar zij stof vandaan zullen halen.

2de. U besturingen gegeven hebbende ten opzichte van de stof, zal ik u nog enige besturingen geven in betrekking tot de wijze van bidden. Waarlijk, de gave des gebeds is maar van weinig nut zonder de genade des gebeds, evenals het lichaam maar een dode romp is zonder de ziel. De Geest der genade en der gebeden is van zo groot gewicht, dat, al zou iemand nog zoveel gaven hebben, als hij de genade des gebeds mist, zal hij maar beuzelen en vertoning maken, al zou hij spreken als een engel. Daarom, opdat u recht en Gode welbehaaglijk moogt bidden, (al zou ik het kunnen laten bij hetgeen ik in het leerstellig gedeelte over de aard van het gebed heb gezegd, namelijk, dat een voortdurend en dringend spreken tot God in Christus, door de Heilige Geest, alleen de rechte wijze van bidden is) zal ik u nochtans, in zoveel woorden, de vier volgende besturingen geven.

1. Stelt uzelf voor het aangezicht des Heeren. U bent weliswaar altijd voor Zijn aangezicht, maar u denkt daar niet altijd aan, u gelooft het niet zo vast, als het behoort. Tracht daarom, wanneer ge u tot God wendt, deze waarheid op uw hart in te drukken: "Ik ben nu voor de heerlijke Majesteit van hemel en aarde, de Hoge en Verhevene, die de eeuwigheid bewoont." O met wat heilig ontzag moest uw ziel bezet zijn voor deze grote, deze ontzaggelijke, deze heilige God!
2. Roep de Goddelijke bijstand in. Zet, onder een besef van uw volstreckte onbekwaamheid, de zeilen uwer ziel bij, uitziende naar een bries van de hemel, zeggende: "*Ontwaak noordenwind, en kom u zuiden wind, doorwaai mijn hof.*" O dat enig vuur van de hemelmijn offer mocht in brand steken, anders zal het als een klomp vlees zijn en geen waar brandoffer tot een liefelijke reuk den Heere.
3. Tracht kennis te krijgen van de hoedanigheden en eigenschappen van een recht gebed. Het is een eerbiedig gebed: God moet gediend worden met eerbied en godvruchtigheid. Het is een bidden in geloof: in geloof van aangenaam te zijn door de verdienste van Christus, in geloof van de te hulp koming van de Geest van Christus, in het geloof van Zijn bekwaamheid en gewilligheid om ons zalig te maken, betrouwe op Zijn verbond en belofte. Het is een bidden met het hart, ongeveinsd. Evenals Jakob tot zijn moeder zeide: "Als ik geveinsd handel, misschien zal mijn vader mij betasten, en ik zal in zijn ogen zijn als een bedrieger; zo zou ik een vloek over mij halen en niet een zegen (Gen. 27 :12); zo zeg ik ook tot u: *als u een bedrieger en geveinsde zijt, zal God u uitvinden, en u zult een vloek ontvangen in plaats van een zegen.* Het is een bidden met hoop en verwachting, gegrond op de barmhartigheid Gods door Christus. Het is een bidden met blijdschap en voldoening, want Hij ontmoet de vrolijke en die gerechtigheid doet. Het is een bidden met zachtmoedigheid en nederigheid, evenals een arme bedelaar, die aan de deur van een prins om een aalmoes vraagt. God houdt er van in lage valleien te wandelen: "Gij hebt de wens der zachtmoedigen gehoord." Het is een bidden in de Geest, een bidden in de Heilige Geest, die in de heiligen

voorbiddt. Het is een bidden in de Naam van uw Voorspraak in de hemel, met gebruikmaking van Zijn voorbeding en met een pleiten om Zijntwille, evenals Daniël: "Doe uw aangezicht lichten over uw heiligdom, om des Heeren wille (Dan. 9 :17). Indien deze geestelijke hoedanigheden uw gebed vergezellen, dan zal het een liefelijke reuk den Heere zijn.

4. Tracht uw harten in een gepaste stemming te krijgen voor de verschillende delen van het gebed. Bij voorbeeld,
 - in betrekking tot het begin, of de eerste aanspraak van uw gebed, moet u trachten onder een indruk van Gods oneindige volmaaktheid, en een gevoel van uw geringheid, boosheid en onwaardigheid te komen.
 - In betrekking tot de belijdenis van zonde, moet u trachten die met schaamte, droefheid en zelfverfoeiing te verrichten. Tracht in uw smeking te bidden met een levendig besef van de waarde der genadegiften om welke u bidt, en met vurigheid en heiligen aandrang, ja, met een nederige aanhoudendheid: "Ik zal u niet laten gaan, tenzij u mij zegent."
 - In betrekking tot de dankzegging voor tijdelijke en geestelijke zegeningen, dit moet geschieden met bewondering van God en verlustiging in hem, met juichende blijdschap en vurige liefde, met een "wat zal ik de Heere vergelden voor alle Zijn weldaden aan mij bewezen?"
 - En ten laatste, in betrekking tot het slot van uw gebed, tracht te sluiten met een vast geloof, dat de Heere machtig en gewillig is meer dan overvloedig te doen, boven al vratt wij bidden of denken. Zo heb ik u overeenkomstig het woord besturingen gegeven, maar de Heere zelf moet u genade schenken er een goed gebruik van te maken.

Ik heb u nu enige besturing gegeven vóór het gebed; ook hoe u moet bidden, beide wat de stof van het gebed en de wijze van bidden betreft, en nu zal ik sluiten met (3). ACHTERVOLGENDE regels tot uw besturing na het gebed.

1. Tracht u na het gebed de werkingen van uw hart onder het bidden te herinneren, opdat u vertroosting en blijdschap moogt hebben over hetgeen waarin u genade bij God hebt gevonden, en dat u een diepen indruk moogt omdragen van de gebreken welke u hebben aangekleefd. Het zou zeer nuttig zijn, als u altijd een korte aantekening maakte van de bijzondere werkzaamheid uwer ziel, en van de indrukken welke u onder het bidden in uw hart hebt ontvangen; velen hebben dit tot groot voordeel gedaan. Als de Heere zich onttrokken en u in hardheid, dodigheid en verwardheid heeft gelaten, dan hebt u dat te betreuren, de oorzaak daarvan te onderzoeken, te zien welke schuld op uw consciëntie ligt, welke scheiding maakt tussen God en u, en gaat dan, zo mogelijk, weder tot God in het verborgen, bejammert uw toestand en tracht als vrienden van God te scheiden, opdat u Hem de volgende maal, dat u tot Hem gaat als Vriend mag ontmoeten. Hebt gij, anderzijds, ervaren, dat God uw hart geopend, uw ziel verootmoedigd en vertederd, en Zichzelf aan u heeft geopenbaard, tekent dat aan voor volgende tijden, veracht de dag der kleine dingen niet, acht de minste verschijning van God niet gering, en prijst Hem voor Zijn genade.
2. Deelt uw bevinding mede aan hen van wie u hoopt, dat het hun iets goeds zal doen of uitwerken. Als sommige mensen wisten welk goed u door het gebed hebt gekregen, gelooft, dat het hen tot voordeel zou strekken, als zij hoorden, *dat deze ellendige riep en de Heere hem hoorde*. Waarlijk, zij die in het bidden Christus hebben gevonden, zouden wel willen dat alle anderen Hem ook vonden. O, zegt de

gelovige, voornamelijk wanneer hij in zijn afzondering een armvol hemelse genietingen krijgt. O, dat anderen eens mochten ervaren en genieten wat mij bij zoete ondervinding ten deel valt. Gave God, dat mijn man, mijn vrouw, die vriend of buurman, deze liefelijkheid eens ondervonden, die in des Heeren weg wordt gevonden. Hoewel ik deze zoete beten alleen eet, zou ik zo gaarne willen, dat anderen die met mij deelachtig waren. Zij, die Christus in deze plicht hebben gevonden, zullen de kennis van hem gaarne aan anderen mededelen. Zo ging Andréas naar Simon en Filippus vond Nathanaël en zij waren beiden opgetogen, en riepen uit: "Wij hebben de Messias gevonden; wij hebben Hem gevonden." "Komt, hoort toe, o alle u die God vreest," zegt David, "en ik zal vertellen wat Hij aan mijn ziel gedaan heeft." O vrienden, tracht u in de tussenpozen van het gebed te gewinnen aan heilige gesprekken met uw gezin. Wekt uw gezin op tot hun plicht, vertelt het uw vrouw en kinderen en dienstboden, wanneer u een geschikte gelegenheid hebt; spreekt met hen over de kostbaarheid der ziel, de noodzakelijkheid van genade, de uitnemendheid van Christus, de korthed des tijds, het groot gewicht der eeuwigheid, en hoe dicht zij bij de dood en het oordeel zijn. Indien u toch bij het morgen- of avondoffer afscheid van God neemt en de ganse dag geen woord meer over God of Zijn wegen tot uw familieleden tracht te spreken, zullen zij werkelijk niet geloven, dat u het ernstig met de godsdienst neemt en zij zullen het maar als een beuzeling aanmerken of zij zich met u in het gebed verenigen of niet.

3. Zie na het gebed uit en wacht op een antwoord. Wanneer iemand zijn smeekschrift aan zijn vorst heeft doen toekomen, zal hij soms jaren lang wachten al die tijd uitzierende en verlangende naar een antwoord. Het is een ongemanierd spotten met God, evenals Pilatus te handelen, iets te vragen en dan geen antwoord te verwachten. Wees verloochend aan uw onwaardige gebeden en gerechtigheid, maar verwacht antwoord op grond van de waardige gerechtigheid en de voorbedding van Christus. Wacht in Zijn weg op een antwoord. Indien de beden, die u in het gebed tot God opzendt, van oneindig belang zijn indien er uw hemel, uw eeuwige zaligheid in begrepen zijn, met welk heilig ongeduld en met welke nederige onderwerping moest u een antwoord begeren. Hij die niets in een schip heeft te verliezen dan wat papier of pennen, of iets, dat maar weinig waarde heeft, bekommert zich weinig over wat van het schip zal worden of het drijft of zinkt, is hem geheel hetzelfde. Maar de koopman, die er zijn gehele vermogen met kan verliezen, ziet met ongeduld naar enig bericht uit; die heeft er menige angstige gedachte over. O, als dit schip eens verging, wat zou er dan van mij en mijn huisgezin worden! Hij kan nauwelijks gemoedigd eten of drinken, of rustig slapen zolang hij niet hoort, dat het in veilige haven is.

Zo staat bij de goddeloze, die niets bezit, in Zijn gebeden niets op het spel. en daarom trekt hij er zich niets van aan hoe het er met afloopt. Wanneer hij om vergeving en genade bidt is hij zich de waarde daarvan niet bewust, hij schat zijn werelds bezit naar een veel hogere koers. Maar voor hem, die het om God te doen is, staat in Zijn gebeden alles, beide in deze en de toekomstige wereld, op het spel, want die weet, dat Zijn zaligheid er van afhangt, of hij deel heeft aan de vergeving der zonde, de gerechtigheid van Christus. en de vernieuwing zijner natuur. O, zegt hij, mijn ganse bezit is aan boord van dit schip, mijn kostelijke ziel, mijn eeuwig belang. O, als het verging, wat zal dan van mij worden. Dan ben ik eeuwig verloren. Er is een voortreffelijke lading in, mijn leven, mijn hoop, mijn hemel, mijn alles, zijn in dit schip; wat zou ik beginnen als die geweldige zeerover Satan het zou bemachtigen; als het zou worden verbrijzeld tegen een rots, of wegzinken

in het drijfzand van mijn ongeloof! Daarom, wanneer hij gebeden heeft, bidt hij telkens weer, hij wacht op een antwoord en ziet uit en verlangt naar een antwoord. (Col. 4 :2) "Houdt sterk aan in het gebed en waakt in hetzelfde." Al hebben hengelaars uren lang gevist en niets gevangen, daarom breken zij hun snoer nog niet stuk en geven het op, maar zij halen de haak op, zien het aas na, of dat er misschien is afgevallen of verkeerd zit, en verbeteren het, en dan werpen zij het weder in. Zo moet u ook, wanneer u met ernst hebt gebeden en nochtans geen antwoord hebt ontvangen, nazien wat er verkeerd in geweest kan zijn; bidden dat de fouten verbeterd mogen worden, en weer op nieuw beginnen, volhardende in het gebed en zo doende kunt u voorspoedig zijn.

Arbeidt slechts om ervaren te worden in het antwoord op het gebed te onderscheiden. Het is een voornaam antwoord op het gebed, als het hart tot rust gekomen en in staat gesteld is om de zaak aan de Heere over te laten. God houdt Zijn eigen weg om het gebed te beantwoorden en wij kunnen er ons licht in vergissen. Wij kijken misschien aan de voordeur uit naar een antwoord en het komt aan de achterdeur in, en zodoende is, terwijl wij staan te wachten, de vriend die wij verwachten reeds in huis. De genade welke wij begeerden is ontvangen, alleen is zij in een weg gekomen waarin wij ze niet verwachten, en daarom kunnen wij ze licht over het hoofd zien. Wacht u daarom, dat u God niet aan uw weg bepaalt, of Hem aan uw tijd bindt.

4. Tenslotte, leeft overeenkomstig uw gebeden. Werken is noodzakelijk na het waken. Zij, die veel bidden en niets te werk stellen, vertrouwen God niet, maar verzoeken Hem eerder. Als u om uw dagelijks brood bidt, wees dan ook vlijtig in uw beroep en u mag het verwachten. Godsdienst zonder zijn beroep te behartigen is geestdrijverij, en een beroep zonder godsdienst is heidens; voegt die beide op de rechte tijd en wijze samen en zij zullen elkander wederkerig behulpzaam zijn. Laat het gebed gepaard gaan met praktijk. Maakt u op en doet het, en de Heere zal met u zijn. Als u tegen de zonde bidt, vermijdt dan de gelegenheden tot zondigen. Als u tegen dronkenschap bidt, vermijdt dan het gezelschap waar gedronken wordt. Wat, man, vrouw, zult u tot God bidden, dat ge u niet moogt branden, en nochtans in het vuur lopen? Waarlijk, dan spot u met God, maar u bespot uzelf nog meer. Als u om heiligheid bidt, hoort, en leest, en overpeinst, gebruikt de middelen, en verwacht dan, dat God een goede uitkomst zal geven. Wij worden vermaand *onze harten, mitsgaders de handen op te heffen tot God in de hemel*. Gelijk wij onze harten moeten opheffen in het bidden; zo moeten wij onze handen opheffen in het beoefenen. Wat is het een schande, dat wij zedelijk zouden doen, wat Mozes letterlijk deed, dat wij van de berg des gebeds afkomende, zodra wij die plaats hebben verlaten, de tafelen der wet verbreken.

De Heere helpe u deze regels te volgen ten opzichte van *uw volharden in het gebed*.

Veertiende preek. Romeinen 13:12. "Volhardt in het gebed."

Consciëntie gevallen met betrekking tot het gebed overwogen.

3. De derde in het vervolg der vermaning voorgestelde zaak was, enige gevallen der Consciëntie te beantwoorden om u in deze zaak opheldering te geven.

Eerste geval.

Veronderstelt, dat ik in een genadeloos gezin word geplaatst, waar niet wordt gebeden, wat moet ik dan doen, wat is mijn plicht?

Ik antwoord:

- (1) Stel nederig enige hulpmiddelen voor om dat kwaad te verhelpen. Indien het hoofd van het gezin het niet doet, zie dan of een ander lid van het gezin dat werk op zich wil, nemen, of dat de bestuurders van het gezin u, die misschien een kind, of een dienstbode, of een leerling zijt, willen toestaan in het gezin te bidden. Waarom zou een dienstknecht, evenals Jozef in Pótifars huisgezin, niet mogen bidden, als de meester hem daartoe verlof geeft.
- (2) Als dit niet gaat, onderzoek dan de gronden en het doel waartoe u in dat gezin zijt gekomen; overweeg uw roeping, en indien ge uzelf er in gebracht hebt zonder het recht te overwegen, verootmoedig u wegens uw zonde en zoek er vergeving over.
- (3) Gebruik alle wettige middelen om naar een gezondere luchtstreek te verhuizen. Ik denk, dat God tot u zegt, wat Hij eens tot Israël sprak: "Wijk toch af van de tenten dezer goddeloze mannen, opdat u niet misschien verdaan wordt in al haar zonden" (Num. 10 VI:26). Het is een wonder, dat de aarde haar mond niet opendoet, of enig ander oordeel op zulke biddeloze huisgezinnen valt.
- (4) Als het noodzakelijk is dat u in dat gezin blijft, breng dan, als u uw ziel liefhebt, meer tijd door in 't verborgen. Laat uw ziel, evenals Jeremia, in verborgene plaatsen wenen wegens hun hoogmoed. Bid voor uw eigen ziel, dat u niet met anderen moogt omkomen; bid voor het huisgezin, en al de leden daarvan, dat zij tot Gods wegen mogen bekeerd worden, en laat hun bespotting u niet ontmoedigen. Wie weet wat er nog gebeurt?

Tweede geval.

Als het hoofd van het gezin, loszinnig en zorgeloos is, misschien half dronken thuis komt, en nochtans zal bidden, hoewel hij daartoe in geen toestand verkeert; wat moet ik dan doen? Zal ik mij met zulk koud en vormelijk bidden verenigen?

Ik antwoord:

- (1) Uw aanneming in het gebed hangt niet af van de staat, of van de ijver van hem, die bidt, maar van uw geloofsoefening in Christus. Als de persoon die meebidt oprecht van hart voor de Heere is, zal hij worden aangenomen, al wordt de persoon die bidt verworpen.
- (2) Bent u er zeker van, dat de persoon die bidt onzin of godslastering spreekt in plaats van te bidden, onttrek u in dat geval, ga alleen en treur er over. U bent voorzeker verplicht er uw afkeer van te tonen, opdat niet God onteerd, die man verhard en uw consciëntie bevlekt wordt.
- (3) Het is uw plicht, zodra zich een geschikte gelegenheid voordoet, nederig en bescheiden met uw heer te spreken, evenals de knechten van Naäman deden, toen

zij zagen, dat hij zijn plicht niet deed, en u weet, dat het hielp. Ja, al zou hij het in het eerst niet goed opnemen, het zou kunnen zijn, dat hij het later ging overdenken; wie kan zeggen welk goed een woord ter rechtertijd gesproken kan uitwerken? Als u nederig en onderworpen, niet brutaal of onbeschaamd, tot een vader of een heer komt, kunt u hem misschien overhalen, en al zou u weinig kunnen zeggen, en u zoudt nochtans in tranen over hun zonde kunnen uitbarsten, dat zou een overtuigende welsprekendheid voor hen kunnen zijn. Het zou kunnen blijken even inwinnend te zijn, als het wenen van de goede koning Eduard voor de bisschoppen Cranmer en Ridley was, toen hij tegensprak, dat zijn zuster Maria vrijheid had ter mis te gaan; die, toen de koning het op zulk een manier tegensprak, zeiden, dat de koning meer Godgeleerdheid in zijn pink had, dan zij in hun gehele lichaam.

Maar van deze en dergelijke omstandigheden in betrekking tot het gebed afstappende, zullen wij enkele gevallen omtrent de plicht zelf meer grondig beantwoorden.

Derde geval.

Hoe zal ik weten of ik, hetzij in het verborgen of met anderen gemeenschap met God geniet?

Ik antwoord, dat er tweeërlei gemeenschap met God is.

(1) Wat de genaden betreft.

(2) Wat de vertroosting betreft.

(1) Soms mogen de gelovigen de blijdschap van de zaligheid Gods ervaren, en de glimlachen van zijn aangezicht, de verzegelingen van Zijn Geest en de levendige opspringing van vreugde en verrukkende blijdschap genieten. Deze brengen hun eigen bewijs met zich mee, en iemand, die daarmede wordt verwaardigd kan niet anders dan weten, dat hij gemeenschap met God heeft. Maar alle gelovigen hebben dit niet, ten minste niet ten allen tijde.

(2) De veiligste weg is dan ook, dat wij onderzoek doen naar gemeenschap met God, met betrekking tot de oefening der genade in de plicht.

a. Een kind van God heeft dan ware gemeenschap met God, wanneer door de lieflijke bijstand des Geestes, zijn hart verbonden is aan het Voorwerp van aanbedding; zijn verstand vruchtbaar is in geestelijke en gepaste gedachten; zijn wil en genegenheden uitgehaald zijn in sterke begeerten en in hijgend verlangen naar God. Wanneer het hart geheel verbroken is met een gevoel der zonde, in droefheid wegsmelt; door de zoetheid van vergevende genade vertederd is, en hij opening heeft om met vurigheid te smeken om aanneming door Jezus Christus.

b. Gemeenschap met God kan niet alleen worden gekend uit de invloeden des Geestes, die in de ziel worden uitgestort, maar ook uit de werkingen van de genaden des Geestes in de plicht, zoals, wanneer een heilig ontzag en eerbied, en vrees Gods de ziel vervult; wanneer het geloof enig gezicht ontvangt van de heerlijkheid en uitnemendheid van Christus; wanneer liefde tot Hem in het hart ontbrandt; wanneer ootmoedigheid het schepsel uitledigt en vernietigt, en in zijn eigen ogen tot niets, ja, tot minder en erger dan niets maakt. Wanneer de genade dus wordt geoefend, dan kan de persoon weten, dat hij gemeenschap met God heeft. Het gebed is de Koninklijke poort, de schone poort waardoor de Heere de tempel des harten inkomt, het vertroostende, stillende, versterkende, verlevendigende en opwekkende. De Schriften

verschaffen ons een wolk van getuigen om dit te bewijzen. Maar ik beroep mij op biddende heiligen. Ik weet, dat u het zo hebt ervaren, en dit maakt het gebed soms tot een paradijs van vergenoeging.

- c. Een Christen kan weten wanneer hij gemeenschap met God heeft uit de gevolgen van de plicht, zoals, wanneer hij, evenals Abraham, te gering in zijn ogen is; wanneer hij God al de eer geeft, en de gebreken en onvolmaaktheden van zijn grootste verruiming ziet en beweent; wanneer zijn ziel daarna in een betere gestalte is, de zonde hem hatelijker en Christus hem dierbaarder is geworden, en zijn geest bekwamer is geworden om kruisen te dragen en de plicht te verrichten.

Maar ik stip deze dingen slechts aan.

Vierde geval.

Kan ook niet een huichelaar, of een onbegenadigd mens deze plicht des gebeds verrichten? Welk verschil is er in dit werk tussen een waren heilige en een onwedergeborene?

Ik antwoord: Een vleselijk mens kan evengoed in het verborgen en in het huisgezin bidden als een kind van God. Maar met dit verschil:

- (1) Een vleselijk mens kan er toe gedreven worden door de aanklacht van een beschuldigende consciëntie, hij wordt er als het ware heen gedreven; maar een kind van God heeft een beginsel van genade in zich, dat er hem toe neigt uit liefde tot God en uit verlangen om hem te behagen en te genieten. Weliswaar, dat er, door de overblijfselen der verdorvenheid, in de besten nog veel onwilligheid is, zodat een kind van God zichzelf soms moet dwingen tot het verrichten van de plicht. Maar niettegenstaande dit zo is, de Heere heeft hem een hebbelijke geneigdheid tot het werk gegeven.
- (2) Een huichelaar zal niet altijd bidden, noch te aller tijd God aanroepen, hij kan niet volharden in het gebed, hij bidt alleen maar als hij in angst is; of onder drukkende overtuiging of benauwdheid verkeert. Maar wanneer deze goede stemming over is neemt hij afscheid van God, totdat hij door iets dergelijks weer naar Hem toe wordt gedreven. Het kind van God echter volhardt in zekere mate altijd in het gebed; al is het, dat hij dikwijls zondigt in het met tussenpozen na te laten, nochtans is er nooit een geheel ophouden van de plicht. Genade doet zijn hart naar God uitgaan en de ziel kan niet vergenoegd blijven buiten Hem.
- (3) Een huichelaar is het er niet naar waarheid om te doen, zijn hart in de plicht tot God op te heffen; hij is tevreden als het werk gedaan is, de woorden opgezegd zijn. Maar een kind van God heeft veel werk met zijn hart, dat is het zwaarste deel van het werk, hij durft het niet achterlaten en het kost hem veel arbeid om het in de plicht ingewikkeld te krijgen. Van de goddelozen staat geschreven, *dat zij soms een gebed uitstoten*, maar van de vromen, *dat zij hun hart uitstorten*. Zo goot Hanna haar ziel uit voor het aangezicht des Heeren. Tot de Israëlieten wordt gezegd, dat zij hun harten voor de Heere moeten uitstorten, als water. God hoort niet meer, dan het hart spreekt. Als het hart stom is, zal God zeker doof zijn, want God geeft niet om harteloze offers.
- (4) Huichelaars handelen met God op hun eigen naam, op rekening van de waarde hunner gebeden, gerechtigheid en diensten. Waarom, zeggen zij, vasten wij en Gij ziet het niet aan? Waarom hebben wij gebeden, en Gij hebt niet gehoord? Zij spreken alsof God hun wegens hun bidden verschuldigd was. Zo sprak de trotse Farizeeër: "O God, ik dank u, dat ik niet ben gelijk de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, overspelers; of ook gelijk deze tollenaar. Ik vast tweemaal ter

week, ik geef tienden van alles wat ik bezit", (Luk. 18:12). Dus zeg ik, handelt de huichelaar met God op zijn eigen naam en op het krediet van zijn gebeden. Maar de gelovige handelt met God op rekening van Zijn Zoon Jezus Christus. Op Zijn rekening en in Zijn Naam, begeren zij alles wat leidt tot hun uitwendig, inwendig en eeuwig welzijn. De huichelaar leeft van Zijn gebeden en andere plichten, maar de gelovige leeft van God en Christus op het gebed. Maar niet op zijn bidden, zoals de huichelaars, die daarom ook menen, dat de wereld zowel als God hen om hun gebeden achten. Daarom bidden de geveinsden dikwijls om van de mensen gezien te worden, en zij letten er het meest op wat anderen van hun bidden zeggen, en of zij er door aangedaan en met ingenomen zijn. Zij slaan nauwer acht op wat hun gebeden op anderen uitwerken, dan op wat zij op hun eigene harten uitwerken; terwijl de gelovige er het meest op let, hoe hijzelf door de Geest des Heeren, door middel van het gebed, verlicht, verlevendigd, verootmoedigd, opgewekt, meer geestelijk en verbeterd wordt.

- (5) De geveinsde bidt meer om van zijn banden dan om van zijn zonden bevrijd te worden, terwijl hij die God vreest meer bidt om van zijn zonden verlost te worden dan van zijn banden. Hoewel Paulus, zoals hij zelf zegt, overal banden ontmoette, nochtans hoorden wij hem nooit uitroepen: Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van mijn banden? Maar: ik ellendig mens! Wie zal mij verlossen van mijn zonden, uit het lichaam dezès doods?" De begenadigde ziel komt dan ook gewoonlijk van het gebed met een hart, dat meer losgemaakt is van de zonde, dat ze krachtiger tegenstaat. Hoe zou ik zulk een groot kwaad doen en zondigen tegen God, die Zijn heerlijkheid voorbij mijn aangezicht heeft laten gaan. Maar de goddeloze komt van het gebed met een hart dat meer moed gekregen heeft om te zondigen. De goddelozen maken gebruik van hun bidden om hun consciëntie te bekoren, opdat zij met meer genoegen en met minder spijt mogen zondigen.
- (6) De goddeloze kan zijn vormelijke plicht aflopen, maar hij krijgt niets; hij heeft weinig voordeel of nut van zijn bidden, en het is hem ook niet waarlijk te doen om geestelijk goed te verwerven. Maar een kind van God behaalt er grote winst door; al gebeurt het niet altijd, nochtans krijgt hij soms door het gebed gemeenschap met God, en mededelingen van God.
Maar dit leidt mij tot een

Vijfde geval.

Kan niet een onbekeerd mens het goede woord Gods smaken en de krachten der toekomstige eeuw? Kan hij niet wonderlijk verlicht en verruimd zijn in het gebed, en de hemelse gave smaken? (Hebr. 6:4, 5). Hoe zal ik dan het onderscheid kennen tussen hetgeen ik verkregen heb en wat een huichelaar kan bereiken?

Ik antwoord: indien een huichelaar het zo wonder ver kan brengen, dan hebben wij allen nodig naarstig te onderzoeken, hoe de zaken tussen God en ons staan. Zij kunnen grote verruimingen hebben en de hemelse blijdschap en verkwikkingen smaken, en wij hebben de Uitlegger, Eén uit duizend, nodig, om ons het onderscheid aan te tonen tussen deze tijdelijke flikkering, die de geveinsden kunnen hebben, en de reine blijdschap des Heilige Geestes, die alleen de gelovigen kunnen hebben. Naar mijn gedachte kunnen wij uit het woord van God de twee volgende dingen zeggen:

- (1) Er is een groot onderscheid tussen smaken en voedsel gebruiken. De smaak van de huichelaar is oppervlakkig, die drijft in de genegenheid en bereikt het hart niet. Door deze smaak kunnen de stromingen en werkingen van het hart enigermate verlicht en verzacht worden. Maar de fontein, het hart zelf wordt er nooit door verbeterd of veranderd en raakt niets van zijn vergif of bitterheid kwijt. Het woord,

dat in steenachtige grond werd gezaaid, werd met vreugde ontvangen. Maar die blijdschap had geen wortel, en verwelkte spoedig, het ging niet in de grond in. Maar de ware gelovige smaakt niet alleen, maar hij eet van het manna dat verborgen is, en hij ontvangt geestelijk voedsel tot vermeerdering van de genade en tot afneming van de inwendige verdorvenheid.

- (2) De vreugde en de verkwikking, die een geveinsde in het gebed kan hebben is in de grond eigenliefde. God in Christus is het Voorwerp van zijn blijdschap niet, of als hij enige blijdschap in Christus heeft, is het geen blijdschap in hem om hemzelf, of omdat hij enige schoonheid of voortreffelijkheid in Hem heeft ontdekt. Het vloeide eerder voort uit hetgeen hij van Hem verwachtte, zoals het bezit van de hemel, het ontkomen van de toorn; zo iemand zou liever de hemel hebben zonder God, dan God zonder de hemel. Wel is waar kan de gelovige zich verheugen in de vergeving en de zaligheid, die door Christus zijn verworven, maar zijn blijdschap is voornamelijk in Christus Zelf, wanneer Zijn heerlijkheid hem wordt ontdekt; en dit is een blijdschap met welke een vreemde zich niet zal vermengen. Hoever een huichelaar het ook kan brengen, het zal hem nooit zover brengen, dat hij zichzelf zal verloochenen. Zij mogen de dienst van God liefhebben omdat zij daarin iets hebben genoten, dat aangenaam was voor hun smaak, maar zij komen nooit zover, dat zij de oefeningen van de godsdienst liefhebben, omdat God daardoor verheerlijkt wordt, en zo is hun blijdschap niet een Godverheerlijkende en Godliefhebbende blijdschap, maar een zelfzuchtige en zelfverheerlijkende blijdschap.

Maar als nu de Heere, om onze naarstigheid op te wekken en opdat wij niet zullen rusten op hetgeen wij verkregen hebben, ons in Zijn woord niet zo helder openbaart wat het onderscheid is tussen deze tijdelijke flikkeringen en die meer gegronde vreugde, welke voortvloeit uit een in het hart geschapen geestelijk beginsel; laat dan dit u voldoen, gelovige, dat zij veel verschillen in haar eigenschappen en gevolgen, aangezien die tijdelijke flikkeringen het hart van de huichelaar niet reinigen en veranderen, of hem naar het beeld van God in gedaante veranderen. Zij vernederen hem niet tot een rechte en behoorlijke zelfverfoeiing, noch doen zij hem God liefhebben om Hemzelf, of de heiligheid om haarzelf. Hij kan het voordeel en het nut der heiligheid beminnen, maar niet de voortreffelijkheid en schoonheid der heiligheid liefhebben.

Maar ik ga voort tot een

Zesde geval.

Hoe zal ik weten of mijn gebeden beantwoord worden, en of de goedertierenheden, die mij worden bewezen, alleen de vruchten van de algemene voorzienigheid zijn, óf dat zij mij in liefde worden geschonken als een genadig antwoord op mijn gebeden?

Deze vraag moet in tweeën worden beantwoord.

1. Of God uw gebed verhoord en uw verzoeken aangenomen heeft? Ik spreek in de beantwoording van deze vraag tot de gelovige.

- (1) Wanneer de Heere de ziel onder al haar teleurstellingen, sterkt om te wachten op hetgeen Hij zal doen, is dat een antwoord op het gebed. (Psalm 138:3) "Ten dage als ik riep, zo hebt Gij mij verhoord; (op welke wijze?) Gij hebt mij versterkt met kracht in mijn ziel. Dat was voor hem een antwoord; hij werd niet moede, maar hij werd in de plicht ondersteund; dat was een blijk, dat zijn gebed was aangenomen. De Heere stilt en bedaart soms de geest van de gelovige in het gebed, en doet hem, evenals Hanna, van voor het aangezicht des Konings komen met een opgeruimd gelaat en een vergenoegd hart; dat is een goed teken.

- (2) Als de Heere, terwijl u in het gebed zijt, Zijn aanschijn aan u doet lichten, en u kennis geeft van Zijn liefde en van uw kindschap en uw aanneming, is dat een duidelijk bewijs van aanneming, en het brengt een bewustzijn mede van Gode welbehaaglijk te zijn terwijl de ziel met vreugde en blijdschap wordt vervuld, meer dan ter tijd, als der goddelozen koorn en most vermenigvuldigd zijn.
- (3) Het is een teken van aanneming en verhoring, wanneer de Heere, al is het, dat u uw begeerte niet krijgt, uw hart onder de teleurstelling vernedert en verootmoedigt; als gij, hoe meer u bidt, des te meer wordt verootmoedigd onder uw gemis. God oefent Zijn volk door gemis, opdat zij hun behoeften ziende daardoor mogen worden vernederd, en vernederd zijnde, aanvulling zouden begeren, en dan hoort Hij de wens der nederigen. Door u te verootmoedigen bereidt Hij uw hart tot het ontvangen van de genade, die u van Hem behoeft.
- (4) Het is een teken, dat u gehoor ontvangt, wanneer uw hart werkzaam is met in de plicht des gebeds door een rusteloos aanhouden op God te wachten, zodat geen teleurstelling u tot verkeerde middelen de toevlucht zal doen nemen. Wij lezen in 1 Sam. 28, *dat God Saul had verlaten en hem niet wilde horen*. "Wel", zegt hij, "haalt mij een waarzegster, dat ik door haar de duivel vrage". Dit was een zeker teken, dat God hem geheel verworpen had. Maar gelovige, indien u naar geen ander redmiddel durft omzien, noch tot bijwegen de toevlucht durft nemen, maar volhardt om in het gebed de Heere te volgen, dan heeft God u niet verworpen; ja, dat is een teken, dat Hij u gehoord heeft. "Wijkt van mij, alle u werkers der ongerechtigheid," zegt David, ik verwerp uw weg!" Waarom? "De Heere heeft de stemme mijns geweens gehoord." Zo is het dan een teken, dat uw gebed wordt aangenomen, wanneer u in uw moeilijkheden zondige redmiddelen verwerpt en afwijst, en voortgaat uw zaak voor de Heere te brengen. Als u hem niet wilt laten gaan tenzij Hij u zegent, dat is een teken, dat Hij u die niet zal onthouden.
- (5) Het is dan ook een teken, dat gij gehoor vindt, wanneer de Heere de Geest der genade en der gebeden over u uitgiet. Wanneer vuur van de hemel neerdaalt en uw offer verbrandt, dat is een teken, dat het Gode welbehaaglijk is; wanneer uw hart, als het ware, in een vuurgloed van ijver tot God en liefde tot Christus staat, wanneer de vlam uw begeerlijkheden verbrandt en uw genade verheldert, en u na het gebed wordt aangezet tot heiligheid van hart, heiligheid in uw spreken, en heiligheid in uw gedrag. De Heere geeft nooit een hart om te zoeken, zonder voornemen om te geven.
- (6) Als u krijgt wat u hebt begeerd, en wel in die weg en door die middelen welke u had gekozen, zoals het soms gebeurt, dan behoeft u niet te twijfelen of uw gebed voorspoedig is.

Maar dit leidt mij tot een andere tak van ditzelfde punt, namelijk, tot de

vraag: hoe wij zullen weten, dat onze gebeden verhoord zijn, wanneer de dingen die wij begeerden niet vervuld zijn?

- (1) Indien u op de Heere kunt vertrouwen en alles op hem en op Zijn wijze keuze kunt wentelen, dan is er geen vrees, dat Hij u zal teleurstellen. Indien Hij u niet op de duur geeft wat u begeert, dan zal Hij u misschien in de plaats daarvan iets geven dat even goed of beter is.
- (2) Indien de Heere uw hart vervult met een stille onderwerping aan Zijn wil en een heilige vergenoegdheid en voldoening in Zijn soeverein bestuur en Zijn beschikking, als zijnde die het best voor u; en als u dus door het geloof God prijzen en Hem verheerlijken kunt, zelfs al krijgt u uw begeerte niet; berustende op Zijn liefde, zorg en getrouwheid, wat ook de vleeselijke rede daar tegen inbrengt.

Dat is een bewijs, dat de Geest Gods u tot de troon heeft geleid en niet gewild heeft, dat u ledig zou heengaan. Als u niet ontmoedigd zijt, noch harde gedachten koestert van uw Meester en Zijn werk als uw liefde tot het gebed u bijblijft, niettegenstaande de weigering die u te beurt valt, maar u tmeer in dat werk volhardt, en u niet in een vlaag van ontevredenheid van God durft afwenden; dat is een blijk, dat uw gebed Gode welbehaaglijk en voorspoedig is, hoewel ge u niet bewust zijt, dat juist die zaak waarom u hebt gebeden u geschonken is.

2. Ik kom nu tot het tweede deel van de vraag, namelijk: *Hoe kunnen wij weten, of wij die goedheid welke ons wordt bewezen in een gewonen weg van de voorzienigheid ontvangen, of als een antwoord op ons gebed?*

Ik antwoord:

- (1) Indien u de hand des Heeren op een meer dan gewone wijze kunt onderscheiden, kunt u er zeker van zijn, dat Hij naar uw stem heeft gehoord. Heeft Hij de zaak doen geschieden langs een weg waarin veel moeilijkheden in de weg stonden? Heeft Hij de middelen verschaft en gemakkelijk gemaakt, en die doen samenlopen en medewerken in die goedheid aan u te verwezenlijken? Is Hij u op een schielijke en verrassende wijze met Zijn goedertierenheid voorgekomen, zodat gij, evenals de Israëlieten, waart als degenen die droomden? Heeft Hij u gegeven boven hetgeen u kon bidden of denken? Ging de genade gepaard met enige opmerkelijke omstandigheden, al waren zij gering? Bij voorbeeld, het blaffen van een hond is op zichzelf maar een gering iets, nochtans was het een aanmerkelijke gebeurtenis in die grote verlossing welke God Israël gaf (Exod. 11:7.) Niet één hond zou zijn tong verroeren, als zij in de nacht met al hun goed Egypte uittrokken. Merkt u al deze dingen in de genade die u bewezen is aan, als zovele tekenen ten goede, en als zegels van de goedheid en zorg des Heeren, dan is het een teken, dat u die als een antwoord op uw gebed hebt ontvangen.
- (2) De overweging van de tijd wanneer u de goedertierenheid hebt ontvangen kan u ook behulpzaam zijn, om te weten of het in antwoord op het gebed is geschied. Bij voorbeeld: waart u toen zeer dringend en aanhoudend in het gebed, evenals Petrus uit de gevangenis werd verlost toen de gemeente was samengekomen om voor hem te bidden? Of was het een zeer geschikte en gepaste tijd in een uur van grote nood, evenals de verlossing der Joden in de dagen van koningin Esther kwam, toen het verderf onherroepelijk over hen besloten was? Kwam het te dier tijd toen uw hart tot onderwerping aan de Heere was gebracht en toen u het meest aan zulk een tijdelijke weldaad gespeend waart, evenals Izak aan Abraham werd teruggegeven toen hij zover aan dat geliefde Voorwerp gespeend was, dat hij op Gods bevel was ingewonnen hem te offeren. U kunt ook uit de uitwerkingen daarvan in uw hart weten, of de weldaden die u hebt ontvangen u in antwoord op uw gebeden zijn geschonken. Bijvoorbeeld: is het er zoverre van af, dat die weldaad brandstof voor uw begeerlijkheden is, dat zij uw liefde tot God doet ontbranden: (Psalm 116:1) "Ik heb lief,- want de Heere hoort mijn stem, mijn smekingen;" en dat gij u meer verheugt in Zijn goedertierenheid, die in de weldaad ontdekt is, dan, in de uiterlijke weldaad zelf? Waardeert u het als een grotere goedheid, dat uw gebed verhoord is, dan dat u die goedheid bewezen is? Als het ontvangen van de weldaad uw hart verwijdt met dankbaarheid, is dan ook uw hart vervuld met de verheffingen Gods? Eigenliefde kan een mens doen bidden, maar liefde tot God doet ons hem loven. Van alle plichten vloeit de dankbaarheid het meeste uit zu4 ere genade voort; zodat, als de Geest Gods u opwekt, God wegens

Zijn bewezen weldaden te loven zodat zij door dankbaarheid worden gedragen, dit een teken is, dat zij op het gebed werden verkregen.

- (3) Indien het ontvangen van de weldaad u aanzet om de Heere uw geloften te betalen, en wat u hebt ontvangen, tot eer van de Gever te gebruiken, is dit een teken, dat die weldaad van God gekomen is, anders zou zij u niet aldus tot God voeren.
- (4) Als u over de tweede oorzaken heen ziet, en door het geloof Zijn soevereine hand erkent, die de tweede oorzaken naar zijn welbehagen bestuurt en beschikt, is dit een teken, dat u in het geloof hebt gebeden en overwon: "Niet door kracht, noch door geweld," zegt het geloof, "maar door de Heere der heirscharen is dit geschied."
- (5) Indien de bewezen weldaad aanmoedigt om in het gebed te volharden en u beweegt om u in alle andere gevallen tot God te wenden, u met de Psalmist doende zeggen: "Hij neigt Zijn oor tot mij, dies ik Hem, in mijn dagen zal aanroepen." (Psalm 116:2) Indien uw naarstigheid er door verlevendigd en uw geloof in het gebed er door versterkt is, dat is een teken, dat de Heere uw gebed heeft verhoord.
- (6) Indien de moeite en het verdriet en de strik, die anders met de weldaad hadden kunnen gepaard gaan, zijn weggenomen, zodat u die zonder smart en angst moogt genieten, is het een bewijs, dat het waarlijk een zegen is. (Spr. 10 :22) "De zegen des Heeren die maakt rijk, en Hij voegt er geen smart bij.
- (7) In één woord, als de bewezen weldaad met een blijk van liefde gepaard gaat, als de Heere u toelacht en u Zijn gunst te kennen geeft, dan blijft er geen plaats over voor twijfel, of die weldaad op en door het gebed verkregen en geheiligd is.

Zo heb ik enige gevallen opgelost, en daarmee alles wat ik heb voorgesteld ten einde gebracht. Ik wil u alleen nogmaals in de Naam des Heerren vermanen, in het gebed, voornamelijk in het verborgen en in het huisgezin, te volharden. De verbondsbeloften zijn zwanger van zegeningen en u hebt slechts nodig de troon der genade aan te looptin en om bare verlossing te pleiten. O vrienden, hebt u niet genoeg stof voor het gebed? Hebt u geen zonden te belijden, geen behoeften als stof van smeking, geen goedheden, als stof van dankzeggingen? Ik ben er zeker van, dat u reden genoeg hebt om te bidden, als u in uw binnenste, of om u heen ziet.

- O, wilt u voor de gemeente van Christus bidden, dat haar landpalen mogen worden verwijd; dat God wèl wil doen bij Sion naar Zijn welbehagen; en de muren van Jeruzalem opbouwen; dat vrede zij in hare vesting en welvaren in haar paleizen?
- Wilt gij bidden voor de overheden, dat God onze oudsten onderwijze, opdat het oordeel zich daarheen wentele als de wateren, en de gerechtigheid als een sterke beek?
- Bidt voor uw geboorteland. Bad Abraham. zo dringend voor Sodom, hoewel hij niet in haar ellende betrokken was, en zult u niet bidden voor het koninkrijk en de plaats waarin u woont, in welker voor- en tegenspoed u moet delen?
- Bidt voor de huisgenoten des geloofs. Christus, het Hoofd, bidt voor al de leden van Zijn lichaam en zult ge u daarin niet bij Hem aansluiten? De hel en de aarde zijn in woede tegen hen ontstoken, en zou u hen niet - zoveel in uw vermogen is - met uw gebeden te hulp komen?
- Bidt voor uw huisgezinnen, vrienden en burens, indien Hij hen tot een zegen moge zijn, en een zegen over hen brengen wilt. Potifars huis, ja, geheel Egypte, werd gezegend om Jozefs wil.
- Laat ik hier de gelegenheid waarnemen, u te vermanen voor de arme leraars te bidden, die arbeiden in het woord en de leer. De Apostel der Heidenen vroeg om het gebed van hen die hem hoorden. U denkt, dat de leraars voor hun gemeente

moeten bidden; nu, dat is ook zo, en zij zullen rekenschap van hen moeten geven. Maar moest dit u niet verkondigen hoe nodig het is, dat de gemeenten voor de leraars bidden? Het gebed werkt mede in het uitzenden en neerzetten van leraars op plaatsen waar er geen zijn. "Bidt dan de Heere des oogstes. dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote" (Matth. 9:38). God heeft veel arbeiders binnen de grenzen weggenomen en gij, in deze gemeente, hebt ook uw deel in de slag gehad. Zal dit verlies worden hersteld tot voordeel van uw ziel, dan zal het moeten geschieden door uw gebeden. O, bidt om een geestelijke huisbezorger, om het brood des levens onder u uit te delen. Gelijk het gebed de hand heeft in het planten van een evangeliebediening, zo ook in de voorspoed der bediening. Daarom vermaant de Apostel de Kolossenzen te bidden, *dat hun de deur des woords mocht worden geopend om te spreken de verborgenheid van Christus, in betoning des Geestes en der kracht.*

Misschien zult u zeggen: O, mocht ik onder een krachtige en onderzoekende bediening opgaan!

Maar laat mij u zeggen, dat een biddeloze gemeente een levenloze bedienaar des woords kan veroorzaken. Mogelijk ziet u de zwakheden van de leraar, maar wanneer worstelt u in de gebede, dat de Heere hem moge versterken en-bekwamen? Als u niet voor hem bidt, verslapt u zijn handen. Als u voor hem bidt, kunt u hem behulpzaam zijn in het prediken; als u niet voor hem bidt kunt u hem tegenstaan.

Wat mij betreft, vrienden, ik wens voor u allen te bidden, en als ik niets anders had te doen, dan voor uw zaligheid te bidden, zou de liefde welke ik uw ziel behoor toe te dragen mij doen verlangen naar een hart, om steeds voor u aan de Troon der genade werkzaam te zijn. Maar ik hoop, dat ik u niet behoef te vertellen, hoezeer ik in mijn verlatenheid de hulp uwer gebeden nodig heb. God weet, hoeveel werk mij mijn boze hart en het werk mijner eigen zaligheid geeft, al had ik mij over niets anders te bekommeren. De Heere vergeve het u, als ge zo onbarmhartig zoudt zijn over uw eigen ziel, of over de mijne, dat u zou verzuimen voor mij te bidden.

Maar ik keer weder terug tot de zaak waarmee ik wenste te sluiten, namelijk, u op nieuw te vermanen, dat u deze plicht aanvat van in het verborgen en in uw huisgezin te bidden.

Als ik zoveel op u vermag, dat u er deze avond met begint en in het eenzaam en huiselijk gebed volhardt, dat zou mijn handen in mijn arbeid onder u sterken. Maar indien deze beweeggrond u te zwak is, overdenkt dan:

- dat alle schepselen Gods u tot deze plicht roepen; zij zijn alle van nature afhankelijk van God tot hun onderhoud.
- Al de redelijke vermogens, die God in u heeft geplant, roepen u tot deze plicht des gebeds.
- Alle geboden in de Bijbel roepen u tot het gebed, dat Hij u bekrachtige om Zijn wil te doen.
- Alle beloften van het Evangelie roepen u toe, dat u moet bidden, opdat u de gezegende vervulling derzelve moogt inoogsten.
- Al de bedreigingen der wet roepen u tot het gebed opdat u de toorn; die daarin wordt aangekondigd moogt ontvlieden.
- Al Gods voorzienigheden roepen u tot bidden, opdat u er een recht gebruik van moogt maken.
- Al uw noden en behoeften roepen u tot bidden, opdat zij mogen vervuld worden.

- Al uw zegeningen roepen u tot bidden, opdat u God de schatting van lof moogt toebrengen.
- Al uw zonden roepen u tot bidden, opdat u God om vergeving en ontferming zou smeken.
- Alle verzoeken des duivels roepen u tot het gebed; hoe meer hij u verzoekt het gebed in te houden. Hoe meer u nodig hebt te bidden.
- Al uw geloften en verbintenissen, hetzij in de doop of op andere wijze, roepen u tot bidden, opdat u niet als een meinedige rebel moogt worden veroordeeld.
- Alle betrekkingen in welke God tot u staat roepen u tot het gebed: Is Hij dan een Vader, waar is Zijn ere? Is Hij een Heere, waar is Zijn vrees?
- Al de namen Gods roepen u tot bidden, opdat u hem moogt eren in alles, waardoor Hij zich bekend maakt.
- Alle eigenschappen Gods roepen u tot bidden; Zijn oneindige rechtvaardigheid, barmhartigheid, lankmoedigheid, almacht, alwetendheid, alomtegenwoordigheid, eeuwigheid, algenoegzaamheid, zij zijn alle krachtige beweegredenen tot het gebed.
- Al de Personen der Godheid roepen u tot het gebed, opdat u de Vader in de Zoon moogt verheerlijken door de Heilige Geest.
- Al de barmhartigheden en ontfermingen des Vaders, in Zijn Zoon te geven tot verlossing, roepen u toe, dat u moet bidden, opdat u Zijn genade niet moogt verachten.
- Al het bloed en de ingewanden des Zoons roepen u tot bidden, opdat u het bloed des eeuwige verbonds niet moogt vertreden, dat gestort is om u deze vrijheid, van door hem tot God te komen, te verwerven.
- Al de genaden, invloeden, en werkingen des Heilige Geestes roepen u tot het gebed, want Hij biedt aan, u in al uw zwakheden te hulp te komen, en zegt: Legt al wat u ontbreekt en al uw zwakheden op Mij, Ik zal u levend maken en versterken.
- Alle ellenden van dit leven roepen u tot bidden, opdat u niet beide hier en hiernamaals ellendig moogt zijn.
- Al de vreugden des hemels roepen u tot het gebed, opdat u die de ganse eeuwigheid door moogt bezitten.
- Al de pijnen der hel roepen u tot bidden, opdat u niet eeuwig in het vuur van Gods toorn zult worden gepijnigd.

Ik ben het dan niet alleen, maar deze alle roepen u tot het gebed; en ik roep en vermaan u in de Naam des Heeren, door al deze dingen, tot de plicht des gebeds in het verborgen en in uw huisgezin, met de betuiging, dat gij, als deze roeping niets op u vermag, met heidenen en barbaren op een lijn gesteld, en in de poel, die brandt van vuur en sulfer, zult worden geworpen. "Stort uw grimmigheid uit over de heidenen, die u niet kennen, en over de geslachten, die uw Naam niet aanroepen.

- Nu, ik roep hemel en aarde heden tot getuigen tegen u op, dat ik deze plicht voor u heb neergelegd.
- Ik neem een ieder uwer tot getuige tegen uzelf, en tegen elkander.
- Ik neem de balken en de steen van dit huis tot getuigen tegen u.
- Ik neem al de preken, die ik over deze tekst heb gepreekt, als getuigen tegen u, indien u van deze dag af en voortaan het gebed in het verborgen en in uw huisgezin veronachtzaamt.
- En ik neem uw consciëntie tot getuige, dat u geen onwetendheid kunt voorwenden, maar dat God rechtvaardig en ik vrij van uw bloed zal zijn, als u eeuwig zult verloren gaan, omdat u God niet hebt aangeroepen.

En zo zeker als ik dit heilig Boek in mijn hand heb, u zult Zijn wrake niet ontkomen, als u niet door het gebed tot hem wederkeert. O, om Jezus' wil, Wiens bloed tot u van barmhartigheid spreekt, laat Zijn bloed niet tevergeefs gestort zijn wegens uw weigeren, om aan Zijn deur om genade te smeken. O, smaakt en ziet, dat de Heere goed is.

Ik verklaar u in de Naam van de getrouw en waarachtige Getuige, dat het u, als u de besturingen opvolgt die ik u heb gegeven, in de tijd nooit zal berouwen, ja, dat u tot in alle eeuwigheid zult volharden in lof en dank, *als u nu volhardt in het gebed.*